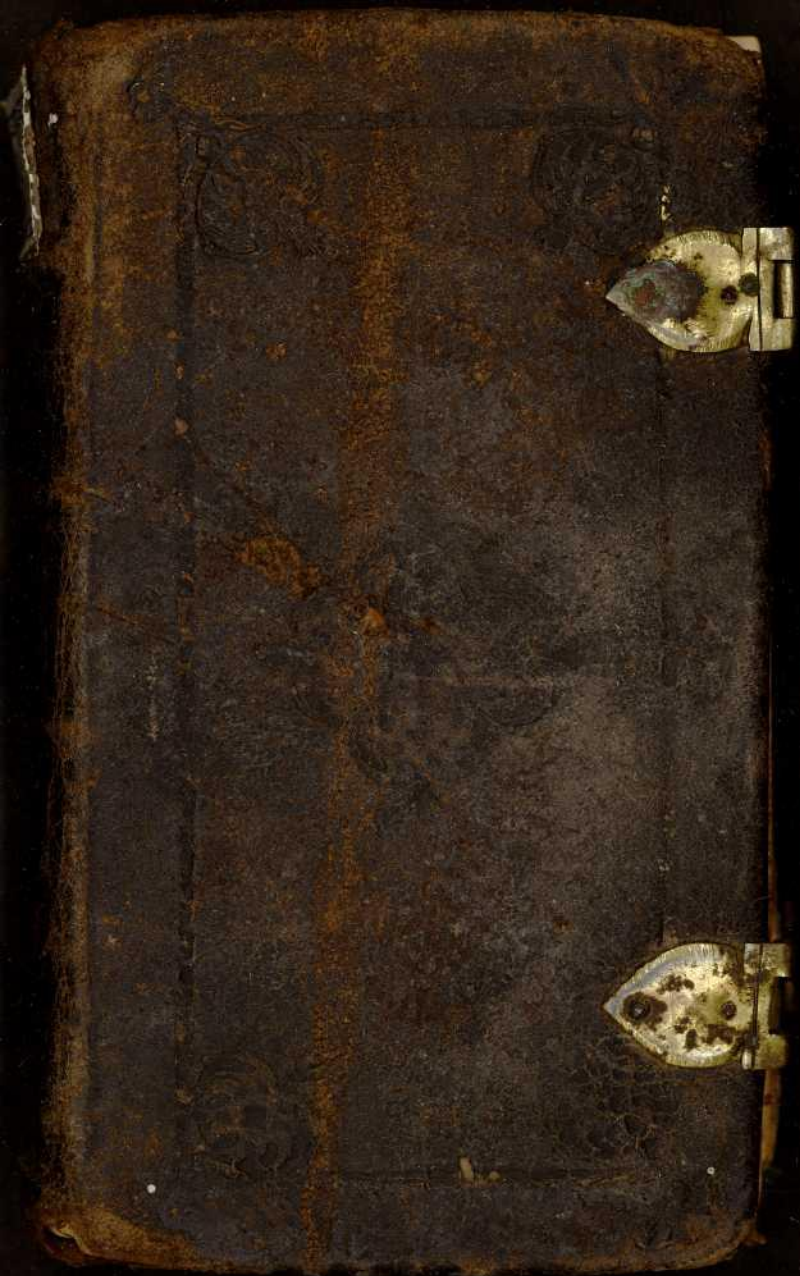

O F I C I O
D E L A
S E M A N A
S A N T A

SEGUN EL MISSAL Y BREVIARIO
R O M A N O ;

Que se publicaron por mandado de Su
Santidad Pío V. y se reconocieron por
comission de Su Santidad CLE-
MENTE VIII. y URBANO VIII.

EN AMBERES,
EN LA ARCHIEMPRENTA PEANTENIANA.
M. D. C. C. LVI.

Ahora Soy de

San Antonio

1858

Pedro Rivera

Ahora Soy de Eustaquio,
Sotillo, Año de, 1858

DOMINGO

DE

RAMOS.

Acabada de cantar la Tercia, y hecho el asperforio como otras vezes, faldrà el Sacerdote sin casulla (con capa morada si quisiere) y los Ministros en albas. Estarán preparados ramos de oliva, y si no los uviere, de otros arboles : y para bendicirlos se pondrà el Sacerdote al lado de la Epistola, o en medio del Altar ; y el Coro cantará la Antifona siguiente.

Osánna filio David : benedictus qui venit in nómine Dómini. O Rex Israël : Hosánna in excélsis.

Despues el Sacerdote al lado de la Epistola, en bolverse al pueblo, dirá en el tono que se suelen dezir las Coletas en las Missas feriales. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

A 2

O re.

O rêmus.

Oracion.

DEus , quem diligere & amâre ,
 iustitia est : ineffabilis grâtiæ tuæ
 in nobis dona multiplicata : & qui fe-
 cisti nos in morte Filii tui sperâre quæ
 credimus : fac nos eodem resurgente
 pervenire quò tendimus. Qui tecum
 vivit & regnat in unitate Spiritus san-
 cti Deus , per omnia sæcula sæculô-
 rum. *R.* Amen.

El Subdiacono en el lugar que
 fuele canta en tono de Epistola la
 Lecion que se sigue.

Lectio libri Exodi. Cap. 15. d. & 16.

IN dièbus illis : Venérunt filii Israël
 in Elim , ubi erant duódecim fon-
 tes aquarum , & septuaginta palmæ : &
 castrametati sunt juxta aquas. Profe-
 ctique sunt de Elim , & venit omnis
 multitúdo filiôrum Israël in désertum
 Sin , quod est inter Elim & Sinai :
 quintodécimo die mensis secúndi ,
 postquam egréssi sunt de terra Ægyp-
 ti. Et murmurâvit omnis congregatio
 filiôrum Israël contra Móysen & Aa-
 ron

Domingo de Ramos.

5

ron in solitudine. Dixeruntque filii Israël ad eos : Utinam mortui essemus per manum Domini in terra Ægypti, quando sedebamus super ollas carniū, & comedebamus panem in saturitate : cur eduxistis nos in desertum istud, ut occideretis omnem multitudinem fame? Dixit autem Dominus ad Moysen : Ecce, ego pluam vobis panes de cælo : egrediatur populus, & colligat quæ sufficiunt per singulos dies : ut tentem eum utrum ambulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod miserant : & sit duplum quàm colligere solébant per singulos dies. Dixeruntque Moyses & Aaron ad omnes filios Israël : Vesperæ sciētis quòd Dominus eduxerit vos de terra Ægypti : & manè videbitis glóriam Domini.

Acabada esta Lecion, el Subdiacono le besa la mano al Sacerdote, y en el Coro se empieza à cantar este Gradual.

Re. Collegérunt Pontífices & Pharisei

A 3

con-

concilium, & dixerunt: Quid facimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimittimus eum sic, omnes credent in eum: * Et venient Romani, & tollent nostrum locum, & gentem.

✠. Unus autem ex illis, Caïphas nomine, cum esset Pontifex anni illius, prophetavit dicens: Expedit vobis, ut unus moriatur homo pro populo, & non tota gens pereat. Ab illo ergo die cogitaverunt interficere eum, dicentes. Et venient. **O este Responso.**

In monte Oliveti oravit ad Patrem: Pater, si fieri potest, transeat à me calix iste. * Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma: fiat voluntas tua. ✠. Vigilâte, & orâte, ut non intrêtis in tentationem. Spiritus.

Mientras el Coro canta este Responso, el Diacono pondrà sobre el Altar el libro de los Evangelios. Y mientras tanto se han de llegar al Sacerdote el Subdiacono y Ministros, el uno con el incensario, y el otro con la navecilla; y en hechando encienso el

el Sacerdote, dirà al Diacono, Munda cor meum. y tomando el libro del Altar pidirà la bendicion al Sacerdote : y despues teniendole el libro al Subdiacono, en medio de dos Acolitos que tengan ciriales encendidos, harà la señal de la cruz en el libro, incensarale, y cantarà este Evangelio del modo que se fuele.

Sequētia sancti Euangēlii secūndum
Matthæum. Cap. 21.

IN illo tēpore : Cūm appropinquāssēt Iesus Jerosólymis, & venīssēt Bēthphage ad montem Olivēti : tunc misit duos discipulos suos, dicens eis : Ite in castēllum, quod contra vos est, & statim inveniētis āsinam alligātam, & pullum cum ea : sōlvite, & addūcite mihi : & si quis vobis āliquid dixerit, dīcite quia Dōminus his opus habet : & confestim dimittet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimplerētur quod dictum est per Prophētam, dicentem : Dīcite filiæ Sion : Ecce rex tuus venit tibi man-

fuëtus , sedens super ásinam , & pul-
 lum , filium subjugâlis. Eúntes autem
 discípuli , fecérunt sicut præcêpit illis
 Jesus. Et adduxérunt ásinam , & pul-
 lum : & imposuérunt super eos vesti-
 ménta sua , & eum désuper sedêre
 fecérunt. Plúrima autem turba stravé-
 runt vestiménta sua in via : álii autem
 cædébant ramos de arbóribus , & ster-
 nébant in via : turbæ autem, quæ præce-
 débant , & quæ sequebántur , clamábant ,
 dicéntes : Hosánna filio David : bene-
 dictus qui venit in nómine Dómini.

En acabando le llevará el Subdia-
 cono el libro al Sacerdote , para que
 le besa , y el Diacono le incensará
 al mismo Sacerdote.

Para bendezir los ramos empie-
 cará el Sacerdote en tono de Ora-
 cion ferial. Dóminus vobíscum. R. Et
 cum spírítu tuo.

O rêmus.

Oracion.

A Uge fidem in te sperántium Deus,
 & súpplicum preces cleménter
 exáudi : veniat super nos múltiplex
 mise-

miserericórdia tua : bene ✠ dicántur & hi pálmities palmârum , seu olivârum : & sicut in figúra Ecclesiæ multiplicásti Noë egrediéntem de arca , & Móysen exeúntem de Ægypto cum filiis Israël : ità nos portántes palmas , & ramos olivârum , bonis áctibus occurrâmus óbviàm Christo : & per ipsum in gáudium introëâmus ætérnum. Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen. *V.* Dóminus vobíscum. *R.* Et cum spíritu tuo. *V.* Sursum corda. *R.* Habêmus ad Dóminum. *V.* Grátias agâmus Dómino Deo nostro. *R.* Dignum & justum est.

Verè dignum & justum est , æquum & salutâre , nos tibi semper , & ubique grátias ágere : Dómine sancte , Pater omnípotens , ætérne Deus. **Q**ui gloriâris in consilio sanctórum tuórum. Tibi enim sérvíunt creatúrae tuæ : quia te solum auctórem & Deum cognóscunt : & ómnis factúra tua te colláudat , & benedícunt te sancti tui. Quia illud

magnum Unigéniti tui nomen coram
régibus & potestátibus hujus sæculi ,
libera voce confitentur. Cui assistunt
Angeli & Archángeli , Throni & Do-
minatiónes : cumque omni milítia cœ-
lestis exercitus , hymnum glóriæ tuæ
cóncinunt , sine fine dicentes.

Canta Sanctus el Coro.

Sanctus , Sanctus , Sanctus , Dómi-
nus Deus Sábaoth. **P**leni sunt cœli
& terra glória tua. **H**osánna in ex-
celsis. **B**enedíctus qui venit in nó-
mine Dómini. **H**osánna in excelsis.
Siguefe Dóminus vobíscum. R. Et
cum spíritu tuo.

Oremus.

Oracion.

PEtimus , Dómine sancte , Pater
omnípotens , ætérne Deus : ut hanc
creatûram olívæ , quam ex ligni maté-
ria prodíre iussisti , quamque columba
rédiens ad arcam próprio pértulit ore ,
bene ✠ dicere , & sancti ✠ ficâre
dignêris : ut quicumque ex ea recepe-
rint , accípiant sibi protectiônem ani-
mæ & cörperis : fiatque , Dómine ,
nostræ

nostræ salutis remedium , tuæ gratiæ sacramentum. Per Dóminum nostrum. *R.* Amen.

O rêmus.

DEus , qui dispersa cóngregas , & congregata conservas : qui pópulis óbviàm Jesu ramos portántibus benedixisti : béne ✠ dic étiam hos ramos palmæ & olivæ , quos tui famuli ad honôrem nóminis tui fidéliter suscipiunt : ut in quemcúmque locum introdúcti fúerint , tuam benedictiônem habitatores loci illius consequántur : & omni adversitatè effugata , dextera tua protégat quos redêmit Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster : Qui tecum vivit. *R.* Amen.

O rêmus.

DEus , qui miro dispositiônis ordine , ex rebus étiam insensibilibus , dispensatiônem nostræ salutis ostendere voluisti : da quæsumus ; ut devôta tuorum corda fidélium salubriter intélligant , quid mysticè designet in factò , quod hódie cœlesti lumine

mine afflata , Redemptóri obviam
procédens , palmârum atque olivârum
ramos vestigiis ejus turba substravit.
Palmârum igitur rami de mortis
príncipe triumphos expéctant : súr-
culi verò olivârum , spirituâlem unctiô-
nem advenisse quodâmmodò clamant.
Intelléxit enim jam tunc illa hómi-
num beâta multitúdo præfigurâri :
quia Redemptor noster humanis cón-
dolens misériis , pro totius mundi vi-
ta cum mortis príncipe esset pugnatû-
rus , ac moriéndò triumphatûrus. Et
ideò talia óbsequens administrâvit ,
quæ in illo & triumphos victóriæ , &
misericórdiæ pinguédinem declararent.
Quod nos quoque plena fide , & fa-
ctum & significatum retinéntes , te
Dómine sancte , Pater omnipotens ,
æterne Deus , per eúndem Dómi-
num nostrum Jesum Christum sup-
pliciter exorâmus : ut in ipso , atque
per ipsum , cujus nos membra fieri
voluísti , de mortis império victóriam
reportâtes , ipsius gloriósæ resurre-
ctiônis

Etionis participes esse mereamur. Qui tecum vivit.

Oremus.

DEus, qui per olivæ ramum pacem terris columbam nuntiare iussisti: præsta quæsumus; ut hos olivæ, ceterarumque arborum ramos, cœlesti bene ✠ dictione sanctifices: ut cuncto populo tuo proficiant ad salutem. Per Christum Dominum nostrum.

Oremus.

BEne ✠ dic, quæsumus Domine, hos palmârum, seu olivârum ramos: & præsta, ut quod populus tuus in tui venerationem hodierna die corporaliter agit, hoc spiritualiter summa devotione perficiat, de hoste victoriam reportando, & opus misericordiæ summopere diligendo. Per Dominum nostrum.

En llegando aquí pondrá el Sacerdote encienso en el encensario; y despues rociará tres vezes los ramos con agua bendita, diciendo la Antifona. A spérge me. sin canto y sin

fin Salmo. Incençará los ramos tres
vezes , y dirá Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

O rêmus.

DEus , qui Fílium tuum Jesum
Christum Dóminum nostrum ,
pro salúte nostra in hunc mundum
misisti , ut se humiliâret ad nos , & nos
revocâret ad te : cui étiam , dum Jerú-
salem venîret , ut adimplêret Scriptú-
ras , credéntium populôrum turba , fi-
delíssima devotiône vestiménta sua
cum ramis palmârum in via sterneré-
bant : præsta quæsumus ; ut illi fidei
viam præparêmus , de qua , remóto lá-
pide offensiônis , & petra scándali ,
fróndeant apud te ópera nostra justitiæ
ramis : ut ejus vestigia sequi mereâ-
mur : Qui tecum vivit & regnat in
unitâte Spírítus sancti Deus , per óm-
nia sæcula sæculôrum. R. Amen.

Acabada la Bendicion de los ra-
mos se ha de llegar al Altar la perso-
na de mas autoridad del Clero que
estuviere en el Coro, y le dará un ra-
mo

mo bendito al Sacerdote, al qual ni hincará la rodilla, ni besará la mano de quien se le da. Luego el Sacerdote estando delante del Altar, se bolvera hazia el pueblo, y distribuirá los ramos que bendixo, dando el primero á la misma persona de quien le recibió; los otros al Diacono, Subdiacono, y á los demas Clerigos por su orden, y despues á los legos. Todos los que recibieren ramos, si no fueren Prelados, si hincarán de rodillas, y besarán el ramo y mano del Sacerdote que los da, y desde que se enpieçan á repartir, vá cantando el Coro estas Antifonas.

Pueri Hebræorum portantes ramos olivârum obviaverunt Dómino, clamantes, & dicentes: Hosanna in excelsis.

Otra Antifona.

Pueri Hebræorum vestimenta prosternebant in via, & clamabant dicentes: Hosanna filio David: benedictus qui venit in nómine Dómini.

Si estas dos no bastaren, buelvanse

16 Domingo de Ramos.

se à repetir hasta que se acaban de repartir todos los ramos : y luego diga el Sacerdote. *ŷ. Dóminus vobiscum. R. Et cum spíritu tuo.*

O rêmus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui Dóminum nostrum Jesum Christum super pullum ásinæ sedêre fecísti, & turbas populôrum vestiménta, vel ramos árborum in via stérnere, & hosánna decantâre in laudem ipsius docuísti: da quæsumus; ut illôrum innocentiam imitári possimus, & eôrum méritum cónsequi mereâmur. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R. Amen.*

Hazese despues la Proceßion. El Sacerdote pone encienso en el encensario: y el Diacono buelto al pueblo, dize: Procedâmus in pace. Responde el Coro In nómine Christi, Amen.

En la Proceßion ha de ir delante el que lleva el encensario con encienso. Seguirà luego el Subdiacono con el Guion en medio de dos Acolytos, que

que tengan ciriales encendidos ; despues el Clero por su orden : y el ultimo de todos el que celebra , llevando à su siniestra al Diacono. Todos ande tener ramos benditos. Iranse cantando estas Antifonas , o todas , o las que bastaren hasta que se acaba la Proceßion. Antifona.

Cùm appropinquâret Dóminus Jerosólymam , misit duos ex discipulis suis , dicens : Ite in castéllum , quod contra vos est : & inveniétis pullum áfinæ alligátum , super quem nullus hóminum sedit : sólvite , & addúcite mihi. Si quis vos interrogáverit , dícite : Opus Dómino est. Solvéntes adduxérunt ad Jesum : & imposuérunt illi vestiménta sua , & sedit super eum : álii expandébant vestiménta sua in via : álii ramos de arbóribus sternébant : & qui sequebántur , clamábant : Hosánna , benedíctus qui venit in nómine Dómini : benedíctum regnum patris nostri David : Hosánna in excélsis : miserêre nobis fili David.

Otra

Otra Antifona.

Cum audisset pópulus , quia Iesus venit Jerosólymam , acceperunt ramos palmârum : & exierunt ei obviam , & clamabant púeri , dicentes : Hic est , qui ventûrus est in salûtem pópuli. Hic est salus nostra, & redemptio Israël. Quantus est iste , cui Throni & Dominationes occurrunt : Noli timêre filia Sion : ecce Rex tuus venit tibi , sedens super pullum ásinæ : sicut scriptum est. Salve Rex fabricâtor mundi , qui venísti redimere nos.

Otra Antifona.

Ante sex dies solémnis Paschæ , quando venit Dóminus in civitâtem Jerúsalem , occurrerunt ei púeri : & in manibus portabant ramos palmârum , & clamabant voce magna , dicentes : Hosánna in excélsis : benedictus qui venísti in multitudine misericórdiæ tuæ : Hosánna in excélsis.

Otra Antifona.

Occurrunt turbæ cum flóribus & palmis Redemptóri obviam : & victóri tri-

triumphánti digna dant obséquia : Fí-
lium Dei ore gentes prædicant : &
in laudem Christi voces tonant per
núbila : Hosánna in excélsis.

Otra Antifona

Cum Angelis & púeris fidéles in-
veniámur , triumphatóri mortis cla-
mántes : Hosánna in excélsis.

Otra Antifona.

Turba multa , quæ convénérat ad
diem festum , clamâbat Dómino :
Benedíctus qui venit in nómine Dó-
mini , Hosánna in excélsis.

Quando buélve la Proçession , dos
cantores (o quatro , si se quisiere ha-
zer con mas solemnidad) entra en
la Iglesia , cieran las puertas , y estan-
do con las caras vueltas hazia la Procef-
sion , enpieçan el Verso. **G** lória , laus.
y prosigue cantando los dos Versos
primeros. El Sacerdote y Clero , que
elta fuera de la Iglesia , los repite.
Luego los que estan dentro , cantan
los siguientes , o todos , o la parte ,
segun pareciere : y los que estan fue-
ra ,

ra, dicho cada Verso responderan ,
Glória , laus. como lo hizieron al
principio. *ŷ.*

Glória , laus , & honor , tibi sit
Rex Christe Redemptor :

Cui puerile decus prompsit Ho-
sanna pium.

Israël es tu Rex , Davîdis & ín-
clyta proles :

Nómine qui in Dómini Rex bene-
dicte venis. *Rx.* Glória , laus.

Cœtus in excélsis te laudat coelicus
omnis ,

Et mortâlis homô , & cuncta creâ-
ta simul. *Rx.* Glória , laus.

Plebs Hebræa tibi cum palmis ób-
via venit :

Cum prece , voto , hymnis , ádsu-
mus ecce tibi. *Rx.* Glória , laus.

Hi tibi pascúro solvébant múnia
laudis :

Nos tibi regnâti pángimus ecce
melos. *Rx.* Glória , laus.

Hi placuêre tibi , pláceat devótio
nostra ,

Rex

Domingo de Ramos. 21

Rex bone, Rex clemens, cui bona
cuncta placent. **R.** Glória, laus.

**El Subdiacono da à la puerta con
el hastil de la cruz: abrenla al punto
los de dentro, y entra la Proceßion
en la Iglesia, cantando este Respon-
so. Ingreðiēte Dómino in sanctam
civitatem, Hebræorum púeri resur-
rectiōnem vitæ pronuntiāntes, * Cum
ramis palmârum Hosanna clamābant
in excelsis. y. Cū audisset pópulus,
quòd Iesus venīret Jerosólymam,
exiērent óbviām ei. Cum ramis. Y
no se dize, Glória Patri.**

**Luego enpieçase la Missa y todos
tendran los ramos en sus manos;
mientras se canta la Passion y el Euan-
gelio solamente.**

Statio ad S. Joan. in Lat. **Introito.**

Domine, ne longè fácias
auxilium tuum à me, ad
defensiōem meam aspice:
libera me de ore leō-
nis, & à cōrnibus uni-
cōrnium humilitātem meam. **Sal-
mo.**

mo. Deus Deus meus , respice in me , quare me dereliquisti ? longè à salutè mea verba delictòrum meòrum. **D**ómine ne longè.

Oracion.

OMnípotens sempitérne Deus , qui humano géneri ad imitándum humilitátis exémpulum , Salvatòrem nostrum carnem sùmere , & crucem subìre fecisti : concède propítius ; ut & patientiæ ipsius habère documénta , & resurrectiònis consórtia mereámur. Per eúndem Dóminum nostrum.

Dizese sola esta Oracion.

Léctio Epístolæ beáti Pauli Apóstoli ad PhilippénSES. *Cap. 2.*

FRatres : Hoc enim sentíte in vobis , quod & in Christo Jesu : qui cùm in forma Dei esset , non rapinam arbitrátus est esse se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit formam servi accípiens , in similitúdinem hóminum factus , & hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum,

ipsum , factus obédiens usque ad mortem , mortem autem crucis. Propter quod & Deus exaltâvit illum : & donâvit illi nomen : quod est super omne nomen : ut in nómine Jesu (**Hincanse de rodillas**) omne genu flectâtur cœléstium , terréstrium , & infernôrum ; & omnis lingua confiteâtur , quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

Gradual. Tenuísti manum dextera-
ram meam : & in voluntâte tua deduxísti me : & cum glória assump-
sisti me. **ŷ.** Quàm bonus Israël Deus
rectis corde ! mei autem penè moti
sunt pedes , penè effusi sunt gressus
mei : quia zelâvi in peccatôribus , pa-
cem peccatôrum videns.

Tracto. Deus Deus meus , rés-
pice in me : quare me dereliquísti ?
ŷ. Longè à salûte mea verba de-
lictôrum meôrum. **ŷ.** Deus meus
clamâbo per diem , nec exáudies :
in nocte , & non ad insipientiam
mihi. **ŷ.** Tu autem in sancto há-
bitas ,

bitas , laus Israël. *ψ*. In te speravérunt patres nostri : speravérunt , & liberásti eos. *ψ*. Ad te clamavérunt , & salvi facti sunt : in te speravérunt , & non sunt confusi. *ψ*. Ego autem sum vermis , & non homo : oppróbrium hóminum , & abjéctio plebis. *ψ*. Omnes qui vidébant me , aspernabántur me : locúti sunt lábiis , & movérunt caput. *ψ*. Sperávit in Dómino , erípiat eum : sal-
vum fáciat eum , quóniam vult eum. *ψ*. Ipsi verò consideravérunt , & conspexérunt me : divisérunt sibi vesti-
ménta mea , & super vestem meam misérunt sortem. *ψ*. Líbera me de ore leónis : & à córnibus unicór-
nium humilitátem meam. *ψ*. Qui timétis Dóminum , laudáte eum : univérsum semen Jacob magnificáte eum. *ψ*. Annuntiábitur Dómino ge-
nerátio ventúra : & annuntiábunt coeli justítiam ejus. *ψ*. Pópulo qui nascétur quem fecit Dóminus.

**Empieçase la Passion absolutamen-
te,**

PASSIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

secundum Matthæum.

Cap. 26. & 27.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: **✠** Scitis quia post biduum Pascha fiet, & Filius hominis tradetur, ut crucifigatur. **c** Tunc congregati sunt principes sacerdotum, & seniores populi in atrium principis sacerdotum, qui dicebatur Caiphas: & concilium fecerunt ut Jesum dolo tenerent; & occiderent. Dicebant autem: **s** Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo. **c** Cum autem Jesus esset in Bethania in domo Simonis leprosi, accessit ad eum mulier habens alabastrum unguenti pretiosi, & effudit super caput ipsius recumbentis. **V**

dentes autem discipuli, indignati sunt, dicentes : **s** Ut quid perditio hæc ? potuit enim istud venundari multò, & dari pauperibus. **c** Sciens autem Jesus, ait illis : **✠** Quid molesti estis huic mulieri ? opus enim bonum operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum : me autem non semper habetis. Mittens enim hæc unguentum hoc in corpus meum, ad sepeliendum me fecit. Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit hoc euangelium in toto mundo, dicetur & quod hæc fecit in memoriam ejus. **c** Tunc abiit unus de duodecim, qui dicebatur Judas Iscariotes, ad principes sacerdotum : & ait illis : **s** Quid vultis mihi dare, & ego vobis eum tradam ? **c** At illi constituerunt ei triginta argenteos. Et exinde quærebat opportunitatem ut eum traderet. Prima autem die azymorum accesserunt discipuli ad Jesum, dicentes : **s** Ubi vis paremus tibi comedere Pascha ? **c** At Jesus dixit :

dixit : ✠ Ite in civitatem ad quemdam , & dicite ei : Magister dicit : Tempus meum propè est , apud te facio Pascha cum discipulis meis. **c** Et fecerunt discipuli sicut constituit illis Jesus , & paraverunt Pascha. Vespere autem facto discumbèbat cum duodecim discipulis suis. Et edéntibus illis dixit : ✠ Amen dico vobis , quia unus vestrum me traditurus est. **c** Et contristati valdè , coeperunt singuli dicere : **s** Numquid ego sum Dómine ? **c** At ipse respondens , ait : ✠ Qui intíngit mecum manum in parópside , hic me tradet. Filius quidem hóminis vadit , sicut scriptum est de illo , væ autem hómini illi , per quem Filius hóminis tradêtur : bonum erat ei , si natus non fuisset homo ille. **c** Respondens autem Judas , qui tradidit eum , dixit : **s** Numquid ego sum Rabbi ? **c** Ait illi : ✠ Tu dixisti. **c** Coenántibus autem eis , accêpit Jesus panem , & benedíxit , ac fregit , de-

ditque discipulis suis, & ait : ✠ Accipite, & comedite : Hoc est corpus meum. **c** Et accipiens calicem, gratias egit : & dedit illis, dicens : ✠ Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum. Dico autem vobis : non bibam amodò de hoc genimine vitis usque in diem illum, cum illud bibam vobiscum novum in regno Patris mei. **c** Et hymno dicto, exierunt in montem Oliveti. Tunc dicit illis Jesus : ✠ Omnes vos scandalum patiemini in me in ista nocte. Scriptum est enim : Percutiam pastorem, & dispergentur oves gregis. Postquam autem resurrexero, præcedam vos in Galilæam. **c** Respondens autem Petrus, ait illi : **s** Et si omnes scandalizati fuerint in te, ego numquam scandalizabor. **c** Ait illi Jesus : ✠ Amen dico tibi, quia in hac nocte, antequam gallus cantet, ter me negabis. **c** Ait illi Petrus :

trus : **s** Etiam si oportuerit me mori tecum , non te negabo. **c** Similiter & omnes discipuli dixerunt. Tunc venit Jesus cum illis in villam , quæ dicitur Gethsémani , & dixit discipulis suis : **✠** Sedete hîc , donec vadam illuc , & orem. **c** Et assumpto Petro , & duobus filiis Zebedæi , cœpit contristari & mœstus esse. Tunc ait illis : **✠** Tristis est anima mea usque ad mortem : sustinete hîc , & vigilate mecum. **c** Et progressus pusillum , prôcidit in faciem suam , orans , & dicens : **✠** Pater mi , si possibile est , transeat à me calix iste. Verumtamen non sicut ego volo sed sicut tu. **c** Et venit ad discipulos suos , & invênit eos dormientes , & dicit Petro : **✠** Sic non potuistis una hora vigilare mecum ? Vigilate , & orate ut non intrêtis in tentationem. Spiritus quidem promptus est , caro autem infirma. **c** Iterum secundo abiit , & oravit dicens : **✠** Pater mi , si non

potest hic calix transire nisi bibam illum, fiat voluntas tua. **C** Et venit iterum, & invenit eos dormientes: erant enim oculi eorum gravati. Et relictis illis, iterum abiit, & oravit tertio, eundem sermonem dicens. Tunc venit ad discipulos suos, & dicit illis: **✠** Dormite jam, & requiescite: ecce appropinquavit hora, & Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite, eamus: ecce appropinquavit qui me tradet. **C** Adhuc eo loquente, ecce Judas unus de duodecim venit, & cum eo turba multa cum gladiis & fustibus, missi a principibus sacerdotum, & senioribus populi. Qui autem tradidit eum, dedit illis signum, dicens: **S** Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum. **C** Et confestim accedens ad Jesum, dixit: **S** Ave Rabbi. **C** Et osculatus est eum. Dixitque illi Jesus: **✠** Amice, ad quid venisti? **C** Tunc accesserunt, & manus iniecerunt in Jesum, & tenuerunt eum.

eum. Et ecce unus ex his, qui erant cum Jesu, extendens manum, exemit gladium suum, & percutiens servum principis sacerdotum amputavit auriculam ejus. Tunc ait illi Jesus :

✠ **C**onverte gladium tuum in locum suum. Omnes enim qui accéperint gladium, gladio peribunt. An putas, quia non possum rogare Patrem meum, & exhibebit mihi modò plus quàm duodecim legiones Angelorum ? Quomodò ergo implebuntur Scripturæ, quia sic oportet fieri ?

C In illa hora dixit Jesus turbis :

✠ **T**amquam ad latronem existis cum gladiis & fustibus comprehendere me : quotidie apud vos sedebam docens in templo, & non me tenuistis. **C** Hoc autem totum factum est, ut adimplerentur Scripturæ Prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. At illi tenentes Jesum, duxerunt ad Caïpham principem sacerdotum, ubi Scribæ & seniores convenerant. Petrus autem

C **H**oc autem totum factum est, ut adimplerentur Scripturæ Prophetarum. Tunc discipuli omnes, relicto eo, fugerunt. At illi tenentes Jesum, duxerunt ad Caïpham principem sacerdotum, ubi Scribæ & seniores convenerant. Petrus autem

B 5 seque-

sequebâtur eum à longè , usque in
átrium príncipis sacerdotum. Et in-
gréssus intrò , sedêbat cum ministris ,
ut vidêret finem. Príncipes autem sa-
cerdotum , & omne concílium , quæ-
rêbant falsum testimónium contra
Jesum , ut eum morti tráderent : &
non invenérunt , cùm multi falsi testes
accessissent. Novíssimè autem vené-
runt duo falsi testes , & dixerunt :
s Hic dixit : Possum destrúere tém-
plum Dei , & post trídium reædifi-
câre illud. **c** Et surgens princeps sa-
cerdotum , ait illi : **s** Nihil respóndes
ad ea , quæ isti advérsùm te testificân-
tur ? **c** Jesus autem tacêbat. Et prin-
ceps sacerdotum ait illi : **s** Adjûro te
per Deum vivum , ut dicas nobis si tu
es Christus Filius Dei. **c** Dicit illi
Jesus : ✠ Tu dixísti. Verúm tamen
dico vobis , ámodò vidébitis Fílium
hóminis sedéntem à dextris virtútis
Dei , & veniéntem in núbibus cœli.
c Tunc princeps sacerdotum scidit
vestiménta sua , dicens : **s** Blasphe-
mávit :

mâvit : quid adhuc egêmus têtibus ?
 ecce nunc audístis blasphemiam :
 quid vobis vidêtur ? **c** At illi respon-
 dentes , dixerunt : **s** Reus est mor-
 tis. **c** Tunc expuêrunt in facièm
 ejus , & còlaphis eum ceciderunt ,
 àlii autem palmas in facièm ejus de-
 dèrunt , dicentes : **s** Prophetiza no-
 bis Christe , quis est , qui te percús-
 sit ? **c** Petrus verò sedèbat foris in
 àtrio : & accessit ad eum una an-
 cilla , dicens : **s** Et tu cum Jesu
 Galilæo eras. **c** At ille negâvit coram
 omnibus , dicens : **s** Nescio quid di-
 cis. **c** Exeunte autem illo jânuam ,
 vidit eum àlia ancilla , & ait his
 qui erant ibi : **s** Et hic erat cum
 Jesu Nazaréno. **c** Et iterùm negâvit
 cum juraménto : quia non novi hó-
 minem. Et post pusillum accessè-
 runt qui stabant , & dixerunt Petro :
s Verè & tu ex illis es : nam & lo-
 quèla tua manifestum te facit. **c** Tunc
 coepit detestâri , & jurâre quia non
 novisset hóminem. Et continuò gal-
 lus

lus cantâvit. Et recordâtus est Petrus
verbi Jesu, quod dixerat : Priusquam
gallus cantet, ter me negâbis. Et
egressus foras, flevit amârè. Manè
autem factò, consiliùm inierunt om-
nes principes sacerdotum, & seniô-
res pòpuli adversùs Jesum, ut eum
morti trâderent. Et vinctum adduxê-
runt eum, & tradiderunt Pòntio
Pilâto præfidi. Tunc videns Judas,
qui eum trâdidit, quòd damnâtus
esset; pœnitentia ductus, rétulit tri-
ginta argenteos principibus sacerdotum,
& seniôribus, dicens : **S** Pec-
cavi, tradens sânguinem justum.
C At illi dixerunt : **S** Quid ad nos?
Tu videris. **C** Et projectis argenteis
in templo, recessit : & ábiens láqueo
se suspendit. Principes autem sacerdotum,
acceptis argenteis, dixerunt :
S Non licet eos mittere in córbonam :
quia prètium sânguinis est. **C** Consilio
autem inito, emerunt ex illis agrum
figuli, in sepultûram peregrinòrum.
Propter hoc vocâtus est ager ille,
Hacél-

Hacéldama, hoc est, ager ságuinis, usque in hodiérnum diem. Tunc implétum est, quod dictum est per Jeremiám Prophétam, dicéntem : Et accepérunt triginta argénteos pretium appretiáti, quem appretiavérunt à filiis Israél : & dedérunt eos in agrum figuli, sicut constituit mihi Dóminus. Jesus autem stetit ante Præfidem ; & interrogávit eum Præses, dicens : **s** Tu es Rex Judæórum ? **c** Dicit illi Jesus : **✠** Tu dicis. **c** Et cum accusarétur à princípibus sacerdotum & senióribus, nihil respóndit. Tunc dicit illi Pilátus : **s** Non audis quanta advérsum te dicunt testimónia ? **c** Et non respóndit ei ad ullum verbum, ita ut mirarétur Præses vehementer. Per diem autem solénnem consuéverat Præses pópulo dímítere unum vinctum, quem voluissent. Habêbat autem tunc vinctum insignem, qui dicebátur Barábbas. Congregátis ergo illis, dixit Pilátus : **s** Quem vultis dímíttam vobis : Barábbam.

rabbam , an Jesum , qui dicitur Christus ? **c** Sciēbat enim quòd per invidiam tradidissent eum. Sedēte autem illo pro tribunali , misit ad eum uxor ejus , dicens : **s** Nihil tibi , & justo illi. Multa enim passa sum hodiē per visum propter eum. **c** Principes autem sacerdotum & seniores persuaserunt pópulis ut pēterent Barábbam , Jesum verò pēderent. Respōdens autem Præses , ait illis : **s** Quem vultis vobis de duobus dimitti ? **c** At illi dixerunt : **s** Barábbam. **c** Dicit illis Pilātus : **s** Quid igitur faciā de Jesu , qui dicitur Christus ? **c** Dicunt omnes : **s** Crucifigātur. **c** Ait illis Præses : **s** Quid enim mali fecit ? **c** At illi magis clamābant , dicētes : **s** Crucifigātur. **c** Videns autem Pilātus quia nihil proficeret , sed magis tumultus fieret : accēpta aqua , lavit manus coram pópulo , dicens : **s** Innocens ego sum à sanguine justī hujus : vos vidēritis. **c** Et respōdens universus pópulus , dixit : **s** Sanguis
ejus.

eius super nos , & super filios nostros. **c** Tunc dimisit illis Barabam : Jesum autem flagellatum tradidit eis ut crucifigeretur. Tunc milites Præsidis suscipientes Jesum in prætorium , congregaverunt ad eum universam cohortem : & exuentes eum , chlamydem cocineam circumdederunt ei , & plectentes coronam de trinis , posuerunt super caput ejus , & arundinem in dextera ejus. Et genu flexo ante eum , illudébant ei , dicentes : **s** Ave rex Judæorum. **c** Et expuentes in eum , acceperunt arundinem , & percutiebant caput ejus. Et postquam illuserunt ei , exuerunt eum chlamyde , & induerunt eum vestimentis ejus , & duxerunt eum ut crucifigerent. Exeuntes autem , invenerunt hominem Cyrenæum , nomine Simônem : hunc angariaverunt ut tolleret crucem ejus. Et venerunt in locum , qui dicitur Gólgótha , quod est Calvária locus. Et dederunt ei vinum bibere cum felle mistum.

stum. Et cum gustasset, noluit bibere. Postquam autem crucifixerunt eum, divisérunt vestiménta ejus, sortem mitténtes: ut implerétur quod dictum est per Prophétam dicéntem: Divisé-runt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem. Et sedéntes servábant eum. Et impo-suérunt super caput ejus causam ip-sius scriptam; Hic est Jesus Rex Ju-dæorum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrónes: unus à dextris, & unus à sinístris. Prætereúntes autem blasphemábant eum, movéntes cá-pita sua, & dicéntes: **s** Vah qui destruis templum Dei, & in trídúo illud reedíficas: salva temetípsum. Si Filius Dei es, descénde de cruce. **c** Simíliter & príncipes sacerdotum illudéntes cum Scribis & senióribus, dicébant: **s** Alios salvos fecit, seípsum non potest saluum fácere: si Rex Israël est, descéndat nunc de cruce, & crédimus ei: confidit in Deo: liberet nunc, si vult, eum: dixit.

dixit enim : Quia Filius Dei sum. **c** Id-
 ipsum autem & latrones, qui crucifixi
 erant cum eo, improperebant ei. A sex-
 ta autem hora tenebrae factae sunt su-
 per universam terram usque ad horam
 nonam. Et circa horam nonam clamâ-
 vit Jesus voce magna, dicens : **✠** Eli,
 Eli, lamma sabacthani ? **c** Hoc est :
✠ Deus meus, Deus meus, ut
 quid dereliquisti me ? **c** Quidam au-
 tem illic stantes, & audientes, di-
 cebant : **s** Eliam vocat iste. **c** Et
 continuo currens unus ex eis, accép-
 tam spongiam implêvit aceto, &
 impôsuit arundini, & dabat ei bibere.
 Céteri verò dicebant : **s** Sine videâ-
 mus an véniat Elías liberans eum.
c Jesus autem iterum clamans voce
 magna, emîsit spiritum. (**Aquí se hin-
 ca de rodillas, y haze una breve pausa.**)
 Et ecce velum templi scissum est in
 duas partes à summo usque deór-
 sum, & terra mota est, & petrae
 scissae sunt, & monumenta apêta
 sunt : & multa corpora sanctôrum,
 qui

qui dormierant , surrexerunt. Et exeuntes de monumentis post resurrectionem ejus , venerunt in sanctam civitatem , & apparuerunt multis. Centurio autem , & qui cum eo erant , custodientes Jesum , viso terramotu & his quæ fiebant , timuerunt valdè dicentes : **s** Verè Filius Dei erat iste. **c** Erant autem ibi mulieres multæ à longè , quæ secutæ erant Jesum à Galilæa , ministrantes ei : inter quas erat Mariâ Magdalène , & Mariâ Jacobi , & Joseph mater , & mater filiorum Zebedæi. Cùm autem serò factum esset , venit quidam homo dives ab Arimathæa , nómine Joseph , qui & ipse discipulus erat Jesu. Hic accessit ad Pilatum , & petiit corpus Jesu. Tunc Pilatus jussit reddi corpus. Et accepto corpore , Joseph involvit illud in sindone munda. Et posuit illud in monumento suo novo , quod exciderat in petra. Et advolvit saxum magnum ad ostium monumenti , & abiit. Erat autem ibi Mariâ Magdalène ,

daléne , & áltera María , sedéntes
contra sepúlchrum.

Luego se dize , Munda cor meum.
pidese la bendicion , llevase incien-
so , y incensase el libro : no se lle-
van ciriales , ni se dize **Dóminus.**
vobíscum. El que a de dezir el Euan-
gelio , no se perfina , ni haze la señal
de la cruz en el libro , y canta en tono
de Euangelio en que se figue. Acaba-
do de canta , besará el libro el Sacer-
dote , y a el le incensarán. Y esta re-
gla guardese a la letra en todas las
demas Passiones ; salvo en la del
Viernes , donde se dará particular.

ALtera autem die , quæ est post
Parascéven , convenérunt prin-
cipes sacerdotum & Pharisei ad Pilá-
tum , dicentes : Dómine , recordáti
sumus , quia seductor ille dixit adhuc
vivens : Post tres dies resúrgam. Jube
ergo custodiri sepúlchrum usque in
diem tertium : ne fortè véniant discí-
puli ejus , & furéntur eum , & dicant
plebi : Surrexit à mórtuis : & erit no-
vissi-

villimus error peior priore. Ait illis Pilatus : Habētis custodiam , ite , custodite sicut scitis. Illi autem abeūntes , muniērunt sepulchrum , signāntes lapidem , cum custodibus.

Credo in unum Deum , Patrem omnipotentem , factorem coeli & terrae , visibīlium omnium , & invisibīlium. **E**t in unum Dōminum Jesum Christum , Fīlium Dei unigēnitum.

Et ex Patre natum ante omnia saecula. **D**eum de Deo , lumen de lumine , Deum verum de Deo vero.

Genitum , non factum , consubstantialem Patri : per quem omnia facta sunt. **Q**ui propter nos homines , & propter nostram salutem descendit de caelis.

(**Hincanse de rodillas**) **E**t incarnatus est de Spiritu sancto ex Maria virgine : Et homo factus est.

Crucifixus etiam pro nobis : sub Pōntio Pilato passus , & sepultus est. **E**t resurrexit tertia die , secundum Scripturas.

Et ascendit in coelum : sedet ad dexteram Patris. **E**t iterum venturus est

est

est cum glória, judicâre vivos & mortuos : cujus regni non erit finis. **E**t in Spíritum sanctum, Dóminum & vivificantem : qui ex Patre Filióque procedit. **Q**ui cum Patre & Filio simul adorâtur, & conglorificâtur, qui locútus est per Prophétas. **E**t unam sanctam Cathólicam & Apostólicam Ecclesiám. **C**onfiteor unum baptísma in remissiónem peccatórum. **E**t expécto resurrectiõnem mortuórum, **E**t vitam ventúri sæculi, Amen.

Offertorio. **I**mpropérium expectâvit cor meum, & misériam : & sustinui qui simul mecum contristarêtur, & non fuit : consolântem me quæsivi, & non invéni : & dederunt in escam meam fel, & in siti mea potavérunt me acéto. **Secreta.**

Concêde quæsumus Dómine, ut óculis tuæ majestâtis munus oblâtum, & grátiam nobis devotionis obtíneat, & effectum beatæ perennitâtis acquírat. Per Dóminum nostrum.

Pre-

Prefacion de la S. Cruz.

PER ómnia sæcula sæculórum.
R. Amen. *ψ.* Dóminus vobíscum.
R. Et cum spírítu tuo. *ψ.* Sursùm
 corda. *R.* Habêmus ad Dóminum.
ψ. Grátias agâmus Dómino Deo
 nostro. *R.* Dignum & iustum est.
 Verè dignum & iustum est, æquum
 & salutâre, nos tibi semper & ubi-
 que grátias ágere : Dómine sancte,
 Pater omnípotens, ætérne Deus.
 Qui salûtem humáni géneris in ligno
 Crucis constituísti : ut undè mors orie-
 bâtur, indè vita resúrgeret : & qui in
 ligno vincêbat, in ligno quoque vin-
 cerêtur : per Christum Dóminum no-
 strum. Per quem majestâtem tuam
 laudant Angeli, adórant Domina-
 tiónes, tremunt Potestâtes. Cœli,
 cœlorúmque virtútes, ac beâta Séra-
 phim, sócia exultatióne concélebrant.
 Cum quibus & nostras voces, ut ad-
 mitti júbeas deprecâmur, súpplici
 confessiône dicétes :

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dó-
 minus

minus Deus Sábaoth. **P**leni sunt cœli & terra glória tua, **H**osánna in excélsis. **B**enedíctus qui venit in nómine Dómini. **H**osánna in excélsis.

Comunion. **P**ater, si non potest hic calix transire, nisi bibam illum: fiat volúntas tua.

Poscomunion.

Per hujus, Dómine, operatió-nem mysterii, & vítia nostra purgéntur, & iusta desidéria compleántur. Per Dóminum.

En las Missas privadas lee-se al acabar la Misa el Evangelio. **C**um appropinquáset. como arriba en la Bendicion de los Ramos. 7.

L U N E S

De la Semana Santa.

Introito. *Statio ad S. Praxedem.*

Judica Dómine nocétes me, expúgna impugnán-tes me: apprehénde arma & scutum, & exúrge in adjutórium meum, Dómine virtus salútis meæ. **Salmo.** Ef-fúnde

48. **Lunes de la Semana Santa.**

funde frámeam, & conclûde advêrsus
eos qui persequuntur me: dic animæ
meæ, Salus tua ego sum. **J**údica
Dómine.

Oracion.

DA, quæsumus omnipotens
Deus: ut, qui in tot advêrsis
ex nostra infirmitate deficimus: inter-
cedente unigéniti Filii tui passiône
respirêmus. Qui tecum vivit & regnat
in unitate Spíritus sancti Deus.

**Otra Oracion contra los que
perfiguen la Iglesia.**

Ecclésiæ tuæ, quæsumus Dómine,
preces placatus admítte: ut de-
strúctis adversitatibus & erróribus
univêrsis, secúra tibi sêrviat libertate.
Per Dóminum nostrum.

Otra por su Santidad. Oracion.

Deus ómnium fidélium pastor
& rector: sámulum tuum **N.**
quem pastórem Ecclésiæ tuæ præesse
voluisti, propítius respice: da ei,
quæsumus, verbo & exémplo, qui-
bus præest, proficere: ut ad vitam,
unã

unà cum grege sibi crédito , perveniat sempiternam. Per Dóminum.

No se dize terceira Oration.

Lectio Isaías Prophétæ. Cap. 50. b

IN dièbus illis : Dixit Isaías : Dóminus Deus apéruit mihi aurem , ego autem non contradíco : retrórsùm non abii. Corpus meum dedi percutiéntibus , & genas meas velléntibus : facièm meam non avérti ab increpántibus , & conspuéntibus in me. Dóminus Deus auxiliátor meus , ideò non sum confûsus : ideò pósui facièm meam ut petram duríssimam , & scio quóniam non confundar. Juxta est qui justíficat me , quis contradícet mihi ? Stemus simul , quis est adversárius meus ? Accêdat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus , quis est , qui condémnet me ? Ecce omnes quasi vestiméntum conteréntur , tinea cómedet eos. Quis ex vobis timens Dóminum , áudiens vocem servi sui ? qui ambulávit in ténebris , & non est lumen ei , speret in nómine Dómini,

C

50 **Lunes de la Semana Santa.**

mini , & innitatur super Deum suum.

Gradual. Exúrge Dómine , & inténde iudício meo , Deus meus & Dóminus meus in causam meam.
✠ Effunde frámeam , & concludé adversus eos qui me persequuntur.

Tracto. Dómine , non secúndum peccáta nostra , quæ fécimus nos : neque secúndum iniquitátes nostras retribuas nobis. ✠ Dómine , ne méneris iniquitátum nostrárum antiquárum , citò anticipent nos misericórdiæ tuæ , quia páuperes facti sumus nimis. (**Hincanse de rodillas.**) ✠ Adjuva nos Deus salutáris noster : & propter glóriam nóminis tui Dómine libera nos : & propítius esto peccátis nostris , propter nomen tuum.

Sequéntia sancti Euangélíi secúndum Joánnem. Cap. 12.

ANte sex dies Paschæ venit Jesus Bethániam , ubi Lázarus fúerat mórtuus , quem suscitávit Jesus. Fecerunt autem ei cœnam ibi : & Martha

tha ministrabat, Lázarus verò unus erat ex discumbéntibus cum eo. Mariá ergo accépit libram unguénti nardi pístici pretiòsi, & unxit pedes Jesu, & extérfit pedes ejus capíllis suis: & domus implêta est ex odóre unguénti. Dixit ergo unus ex discíplis ejus, Judas Iscariótes, qui erat eum traditûrus: Quare hoc unguéntum non vénit trecén-tis denáriis, & datum est egénis? Dixit autem hoc, non quia de egénis pertinêbat ad eum, sed quia fur erat, & lóculos habens, ea quæ mittebántur, portábat. Dixit ergo Jesus: Sinite illam, ut in diem sepultúræ meæ ferver illud. Páuperes enim semper habêtis vobíscum: me autem non semper habêtis. Cognôvit ergo turba multa ex Judæis quia illic est: & venérunt, non propter Jesum tantum, sed ut Lázarum vidérent, quem suscitâvit à mórtuis.

Offertorio. Eripe me de inimí-cis meis Dómine: ad te confúgi,
C 2 doce

52 **Lunes de la Semana Santa.**

doce me fácere voluntâtem tuam :
quia Deus meus es tu.

Secreta.

HÆc sacrificia nos , omnípotens
Deus , poténti virtûte mundá-
tos , ad suum fáciant puriôres venîre
princípium. Per Dóminum nostrum.

**Otra Secreta contra los que
perfiguen la Iglesia.**

PRótege nos , Dómine , tuis my-
stériis serviéntes : ut divinis rebus
inhæréntes , & córpore tibi famu-
lémur , & mente. Per Dóminum
nostrum.

O otra por su Santidad.

OBlátis , quæsumus Dómine , pla-
câre munéribus : & famulum
tuum **N.** quem pastôrem Ecclesiæ tuæ
præesse voluísti , assidua protectione
gubérna. Per Dóminum nostrum.

Prefacion de la S. Cruz.

VErè dignum & justum est ,
æquum & salutâre , nos tibi
semper , & ubique grátias ágere : Dó-
mine sancte , Pater omnípotens ,
atér-

æternæ Deus. **Q**ui salutem humani generis in ligno Crucis constituisti : ut undè mors oriebâtur , indè vita resurgeret : & qui in ligno vincēbar , in ligno quoque vinceretur : per Christum Dñm nostrum. Per quem majestatem tuam laudant Angeli , adorant Dominationes , tremunt Potestates. Cœli , cœlorumque virtutes , ac beata Séraphim , sócia exultatione concélebrant. Cum quibus & nostras voces , ut admitti jubeas deprecâmur , supplici confessione dicentes :

Sanctus , Sanctus , Sanctus , Dñus Deus Sábaoth. **P**leni sunt cœli & terra glória tua. **H**osánna in excelsis. **B**enedictus qui venit in nómine Dñi , **H**osánna in excelsis.

Comunion. **E**rubescant , & revereántur simul , qui gratulántur malis meis : induántur pudóre & reveréntia , qui maligna loquúntur advérsus me.

Poscomunión.

PRæbeant nobis , Dómine , divinum tua sancta fervorem : quo eorum páriter & actu delectemur , & fructu. Per Dóminum nostrum.

Dizele otra Poscomunión : ferà o contra los que persiguen la Iglesia.

QUæsumus Dómine Deus noster : ut quos divina tribuis participatiõe gaudere , humanis non finas subiacere periculis. Per Dóminum.

O por su Santidad.

HÆc nos , quæsumus Dómine , divini sacramenti percéptio protégat : & famulum tuum **N.** quem pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti , unà cum commisso sibi grege , salvet semper & múniat. Per Dóminum nostrum.

Al pueblo.**Oremus.**

Humiliâte cápita vestra Deo.

Oracion.

ADjuva nos Deus salutâris noster : & ad beneficia recolénda , quibus nos instaurâre dignâtus es ,
tribue

tribue venire gaudentes. Per Dóminum nostrum.

M A R T E S

De la Semana Santa.

Statio ad sanctam Priscam. **Introito.**

Os autem gloriári oportet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi : in quo est salus , vita , & resurrectio nostra : per quem sal-

vati , & liberati sumus. **Salmo.** Deus misereatur nostri , & benedícat nobis : illúminet vultum suum super nos , & misereatur nostri. **N**os autem.

Oracion.

OMnípotens sempitérne Deus , da nobis ita Domínicæ passió- nis sacramenta perágere : ut indulgéntiam percípere mereámur. Per eú- dem Dóminum nostrum.

Otra Oracion , o contra los que persiguen la Iglesia.

ECclésiæ tuæ , quæsumus Dómi- ne , preces placátus admítte : ut destrúctis adversitatibus & erróribus

univérſis, ſecúra tibi ſérviat libertâte.
Per Dóminum noſtrum.

O por el Papa. Oration.

DEus ómnium fidélium paſtor
& rector: fámulum tuum **N.**
quem paſtorem Eccléſiæ tuæ præeſſe
voluíſti, propítius réſpice: da ei,
quæſumus, verbo & exémplo, qui-
bus præeſt, proficere, ut ad vitam,
unà cum grege ſibi crédito, pervé-
niat ſempitérnam. Per Dóminum
noſtrum.

No ſe dize tercera Oração.

Léctio Jeremíæ Prophétæ.

Cap. 11. d

IN diēbus illis: Dixit Jeremías: Dó-
mine demonſtraſti mihi, & cognó-
vi: tunc oſtendíſti mihi ſtúdia eò-
rum. Et ego quaſi agnus manſuē-
tus, qui portâtur ad víctimam: &
non cognóvi quia cogitavérunt ſu-
per me conſilia, dicéntes: Mittâ-
mus lignum in panem ejus, & era-
dâmus eum de terra vivéntium, &
nomen ejus non memorétur ám-
pliùs.

P A S S I O DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

secundum Marcum.

Cap. 14. & 15.

In illo tempore : Erat Pascha & Azyma post biduum : & quærebant summi Sacerdotes , & Scribæ quomodo Jesum dolo tenerent , & occiderent. Dicebant autem : **s** Non in die festo , ne fortè tumultus fieret in populo. **c** Et cum esset Jesus Bethaniæ in domo Simônis leprosi , & recumberet : venit mulier habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi ; & fracto alabaistro , effudit super caput ejus. Erant autem quidam indignè ferentes intra semetipsos , & dicentes : **s** Uti quid perditio ista unguenti facta est ? Póterat enim unguentum istud vendari plus quàm trecéntis denariis , &

& dari paupéribus. **c** Et fremébant in eam. Jesus autem dixit : **✠** Sinite eam , quid illi molésti estis ? Bonum opus operâta est in me. Semper enim páuperes habétis vobíscum ; & cùm voluéritis , potéstis illis benefácere : me autem non semper habétis. Quod hábuit , hæc fecit : prævénit úngere corpus meum in sepultûram. Amen dico vobis : Ubicúmque prædicátum fuerit euangélum istud in univérso mundo , & quòd fecit hæc , narrábitur in memóriam ejus. **c** Et Judas Iscariótes unus de duódecim ábiit ad summos sacerdótes , ut próderet eum illis. Qui audiéntes , gavísi sunt : & promísérunt ei pecúniám se datúros. Et quærêbat quómodò illum opportunè tráderet. Et primo die Azymôrum , quando Pascha immolábant , dicunt ei discípoli : **s** Quò vis eâmus , & parêmus tibi ut mandúces Pascha ? **c** Et mittit duos ex discíplis suis , & dicit eis : **✠** Ite in civitâtem : & occúrret vobis homo lagênám aquæ báju-

bājulans , sequimini eum : & quocū-
 que introierit , dīcite dōmino domus ,
 quia magister dicit : Ubi est refectio
 mea , ubi Pascha cum discipulis meis
 mandūcem ? Et ipse vobis demon-
 strābit coenāculum grande , stratum :
 & illic parāte nobis. **c** Et abiērunt
 discipuli ejus , & venērunt in civitā-
 tem : & invenērunt sicut dixerat illis ,
 & paravērunt Pascha. Vespere au-
 tem factō , venit cum duōdecim. Et
 discumbēntibus eis , & manducanti-
 bus , ait Jesus : **✠** Amen dico vobis ,
 quia unus ex vobis tradet me , qui
 manducat mecum. **c** At illi cōpē-
 runt contristāri , & dīcere ei singulā-
 tim : **s** Numquid ego ? **c** Qui ait illis :
✠ Unus ex duōdecim , qui intīgit
 mecum manum in catīno. Et Filius
 quidem hōminis vadit sicut scriptum
 est de eo : vā autem hōmini illi , per
 quem Filius hōminis tradētur. Bonum
 erat ei , si non esset natus homo ille.
c Et manducantibus illis , accēpit Je-
 sus panem : & benedicens fregit , &
 dedit

dedit eis, & ait: ✠ Súmite, hoc est
 corpus meum. **C** Et accépto cálice,
 grátias agens dedit eis: & bibérunt
 ex illo omnes. Et ait illis: ✠ Hic est
 sanguis meus novi testaménti, qui
 pro multis effundêtur. Amen dico
 vobis, quia jam non bibam de hoc
 genímine vitis usque in diem illum,
 cum illud bibam novum in regno
 Dei. **C** Et hymno dicto, exiérunt in
 montem Olivârum. Et ait eis Jesus:
 ✠ Omnes scandalizabímmini in me in
 nocte ista: quia scriptum est: Percú-
 tiam Pastôrem, & dispergéntur oves.
 Sed postquam resurréxero, præcédam
 vos in Galilæam. **C** Petrus autem ait
 illi: **S** Et si omnes scandalizáti fúerint
 in te, sed non ego. **C** Et ait illi Jesus:
 ✠ Amen dico tibi, quia tu hódie in
 nocte hac, priúsqvam gallus vocem
 bis déderit, ter me es negatûrus. **C** At
 ille ámpliùs loquebâtur: **S** Et si opor-
 tuerit me, simul cómmori tibi, non te
 negábo. **C** Simíliter autem & omnes
 dicébant. Et véniunt in prædium, cui
 nomen

nomen Gethsémani. Et ait discipulis
 suis : ✠ Sedete hîc donec orem. **C** Et
 assûmit Petrum, & Jacôbum, & Joân-
 nem secum : & cœpit pavêre, & tæ-
 dère. Et ait illis : ✠ Tristis est ânima
 mea usque ad mortem : sustinête hîc,
 & vigilâte. **C** Et cûm processisset pâu-
 lulûm, prôcidit super terram : & orâ-
 bat, ut si fieri posset, transfiret ab eo
 hora : & dixit : ✠ Abba, pater,
 ômnia tibi possibília sunt : transfer cá-
 licem hunc à me : sed non quod ego
 volo, sed quod tu. **C** Et venit, &
 invênit eos dormiêntes. Et ait Petro :
 ✠ Simon dormis? Non potuísti una
 hora vigilâre? Vigilâte, & orâte ut
 non intrêtis in tentatiônem. Spîritus
 quidem promptus est, caro verò in-
 firma. **C** Et iterûm âbiens orâvit eûm-
 dem sermônem dicens. Et revêrsus,
 denuò invênit eos dormiêntes (erant
 enim ôculi eôrum gravâti) & igno-
 râbant quid responderent ei. Et venit
 tertio, & ait illis : ✠ Dormîte jam,
 & requiescite. Sûfficit : venit hora :
 ecce

ecce Filius hominis tradetur in manus peccatorum. Surgite , eamus. Ecce qui me tradet , propè est. **c** Et adhuc eo loquente , venit Judas Iscariotes unus de duodecim , & cum eo turba multa cum gladiis & lignis , à summis sacerdotibus , & Scribis , & seniores. Dederat autem traditor ejus signum eis , dicens : **s** Quemcunque osculatus fuero , ipse est , tenete eum , & ducite cautè. **c** Et cum venisset , statim accedens ad eum , ait : **s** Ave Rabbi. **c** Et osculatus est eum. At illi manus iniecerunt in eum , & tenuerunt eum. Unus autem quidam de circumstantibus educens gladium , percussit servum summi sacerdotis : & amputavit illi auriculam. Et respondens Jesus , ait illis : **✠** Tamquam ad latronem existis cum gladiis & lignis comprehendere me ? Quotidiè eram apud vos in templo docens , & non me tenuistis. Sed ut impleantur Scripturæ. **c** Tunc discipuli ejus relinquentes eum , omnes fugerunt. Adolens

cens autem quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo : & tenuerunt eum. At ille rejecta sindone, nudus profugit ab eis. Et adduxerunt Jesum ad summum sacerdotem : & conveniunt omnes sacerdotes , & Scribæ , & seniores. Petrus autem à longè secutus est eum usque intrò in atrium summi sacerdotis : & sedebat cum ministris ad ignem , & calefaciebat se. Summi verò sacerdotes , & omne concilium querebant adversus Jesum testimonium , ut eum morti traderent , nec inveniabant. Multi enim testimonium falsum dicebant adversus eum : & convenientia testimonia non erant. Et quidam surgentes , falsum testimonium ferebant adversus eum , dicentes : **s** Quoniam nos audivimus eum dicentem : Ego dissolvam templum hoc manufactum , & per triduum aliud non manufactum ædificabo. **c** Et non erat conveniens testimonium illorum. Et exurgens summus sacerdos in medium , inter-

interrogâvit Jesum , dicens : **s** Non
 respôndes quidquam ad ea , quæ tibi
 obijciuntur ab his ? **c** Ille autem tacê-
 bat , & nihil respôndit. Rursùm sum-
 mus facêrdos interrogâbat eum , &
 dixit ei : **s** Tu es Christus Fîlius Dei
 benedîcti ? **c** Jesus autem dixit illi :
✠ Ego sum , & vidêbitis Fîlium hó-
 minis sedéntem à dextris virtûtis Dei ,
 & veniéntem cum núbibus cœli.
c Summus autem. Sacêrdos scindens
 vestiménta sua ait : **s** Quid adhuc de-
 siderâmus testes ? Audistis blasphé-
 miam : quid vobis vidêtur ? **c** Qui
 omnes condemnâverunt eum esse
 reum mortis. Et cœpêrunt quidam
 conspûere eum , & velâre faciém ejus ,
 & colaphis eum cædere , & dicere ei :
s Prophetiza. **c** Et ministri alapis
 eum cædebant. Et cùm esset Petrus in
 átrio deórsum , venit una ex ancillis
 summi facerdôtis : & cùm vidisset
 Petrum calefaciéntem se , aspiciens
 illum , ait : **s** Et tu cum Jesu Nazaré-
 no. **c** At ille negâvit dicens :
s Ne-

s Neque scio, neque novi quid dicas.
c Et exiit foras ante atrium, & gallus cantavit. Rursus autem cum vidisset illum ancilla, coepit dicere circumstantibus: Quia hic ex illis est. At ille iterum negavit. Et post pusillum rursus qui astabant, dicebant Petro: **s** Verè ex illis es: Nam & Galilæus es. **c** Ille autem coepit anathematizare, & jurare: Quia nescio hominem istum, quem dicitis. Et statim gallus iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi, quod dixerat ei Jesus: Priusquam gallus cantet bis, ter me negabis. Et coepit flere. Et confestim, manè consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus, & Scribis, & universo concilio, vincientes Jesum, duxerunt, & tradiderunt Pilato. Et interrogavit eum Pilatus: **s** Tu es Rex Judæorum? **c** At ille respondens, ait illi: **✠** Tu dicis. **c** Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. Pilatus autem rursus interrogavit eum, dicens: **s** Non respondes quidquam?
 vide

vide in quantis te accúsant. **c** Jesus autem ámplius nihil respóndit , ita ut mirarêtur Pilátus. Per diem autem festum solêbat dimittere illis unum ex vinctis , quemcúmque petíssent. Erat autem qui dicebâtur Barábbas , qui cum seditiósis erat vinctus , qui in seditióne fêcerat homicídium. Et cum ascendísset turba , cœpit rogâre , sicut semper faciêbat illis. Pilátus autem respóndit eis , & dixit : **s** Vultis dimittam vobis Regem Judæórum ? **c** Sciêbat enim quòd per invidiam tradidíssent eum summi sacerdótes. Pontífices autem concitavérunt turbam , ut magis Barábbam dimitteret eis. Pilátus autem iterùm respóndens , ait illis : **s** Quid ergo vultis faciam Regi Judæórum ? **c** At illi iterùm clamavérunt : **s** Crucifige eum. **c** Pilátus verò dicêbat illis : **s** Quid enim mali fecit ? **c** At illi magis clamábant : **s** Crucifige eum. **c** Pilátus autem volens pópulo satisfácere , dimísit illis Barábbam ; & tradidit Jesum flagellis

gellis cæsum , ut crucifigeretur. Mí-
lites autem duxerunt eum in átrium
prætorii, & cónvocant totam cohór-
tem , & induunt eum púrpura , &
impónunt ei plecténtes spíneam corô-
nam. Et cœpérunt salutâre eum : Ave
rex Judæorum. Et percutiébant caput
ejus arúndine : & conspuébant eum ,
& ponéntes génua , adorábant eum.
Et postquam illusérunt ei , exuérunt
illum púrpura , & induérunt eum ve-
stíméntis suis : & edúcant illum ut
crucifigerent eum. Et angariavérunt
prætereúntem quémpiam , Simônem
Cyrenæum , veniéntem de villa , pa-
trem Alexándri & Rufi , ut tólleret
crucem ejus. Et perdúcant illum in
Golgotha locum : quod est interpre-
tatum Calváriæ locus. Et dabant ei
bíbere myrrhátum vinum : & non ac-
cêpit. Et crucifigéntes eum , divisé-
runt vestiménta ejus , mitténtes for-
tem super eis , quis quid tólleret. Erat
autem hora tértia : & crucifixérunt
eum. Et erat título causæ ejus inscrip-
tus :

70 **Martes de la Semana Santa.**

tus: Rex Judæorum. Et cum eo cruci-
figunt duos latrones; unum à dextris,
& alium à sinistris ejus. Et implêta est
Scriptûra, quæ dicit: Et cum iniquis
reputâtus est. Et prætereûntes blasphe-
mabant eum, movêntes capita sua, &
dicêntes: **s** Vah qui destruis templum
Dei, & in tribus diêbus reedificas; sal-
vum fac temetipsum descendens de
cruce. **c** Similiter & summi sacerdot-
es illudêntes, ad alterutrum cum Scri-
bis dicêbant: **s** Alios salvos fecit, seip-
sum non potest salvum facere. Chri-
stus Rex Israël descendat nunc de cru-
ce, ut videâmus, & credâmus. **c** Et qui
cum eo crucifixi erant, convitiabântur
ei. Et facta hora sexta, tenebræ factæ
sunt per totam terram, usque in horam
nonam. Et hora nona exclamâvit Je-
sus voce magna, dicens: **✝** Eloï,
Eloï, lamma sabacthani? **c** Quod est
interpretatum: **✝** Deus meus, Deus
meus, ut quid dereliquisti me? **c** Et
quidam de circumstantibus audien-
tes, dicêbant: **s** Ecce Eliam vocat.
c Cur-

C Currens autem unus, & implens spongiam aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei, dicens: **s** Sinite, videamus si veniat Elias ad deponendum eum. **c** Jesus autem emissâ voce magna expiravit. (**Hincanse de rodillas, y haze una breve pausa.**) Et velum templi scissum est in duo à summo usque deorsum. Videns autem Centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans expirasset, ait: **s** Verè hic homo Filius Dei erat. **c** Erant autem & mulieres de longè aspicientes: inter quas erat Maria Magdalène, & Maria Jacobi minôris, & Joseph mater, & Salôme: & cum esset in Galilæa, sequebantur eum, & ministrabant ei, & aliæ multæ quæ simul cum eo ascenderant Jerosolymam.

Lo que sigue se canta en tono de Evangelio; con las ceremonias que pusimos arriba.

ET cum jam serò esset factum (quia erat Parasceve, quod est ante sabbatum) venit Joseph ab Arimathæa

72 **Martes de la Semana Santa.**

mathæa nóbilis decúrio , qui & ipse erat expéctans regnum Dei , & audácter introívit ad Pilátum ; & pétíit corpus Jesu. Pilátus autem mirabâtur si jam obiússset. Et accersito Centurióne , interrogâvit eum si jam mórtuus esset. Et cùm cognovíssset à Centurióne , donâvit corpus Joseph. Joseph autem mercâtus findonem , & depónens eum invólvit findone , & pósuit eum in monuménto , quod erat excísum de petra , & advólvit lápidem ad óstium monuménti.

Offertorio. Custódi me Dómine de manu peccatôris : & ab homínibus iníquis éripe me. **Secreta.**

S Acrificia nos , quæsumus Dómine , propénsius ista restáurent , quæ medicinalibus sunt institûta jejúniis. Per Dóminum nostrum.

Otra Secreta se dice , o contra los que persiguen la Iglesia.

P Rótege nos , Dómine , tuis mystériis serviéntes : ut divínis rebus inharéntes , & corpore tibi famulê-

mulêmur & mente. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

O por el Papa.

O Blátis , quæsumus Dómine , placâre munéribus : & fámulum tuum **N.** quem pastôrem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti , assidua protectiône gubérna. Per Dóminum nostrum.

Prefacion de la S. Cruz.

V Erè dignum & justum est , æquum & salutâre , nos tibi semper , & ubique grátias ágere : Dómine sancte , Pater omnipotens , ætérne Deus. **Q**ui salûtem húmáni géneris in ligno Crucis constituísti : ut undè mors oriebâtur , indè vita resúreret : & qui in ligno vincêbat , in ligno quoque vinceretur : per Christum Dóminum nostrum. Per quem Majestâtem tuam laudant Angeli , adórant Dominationes , tremunt Potestâtes. Cœli , cœlorumque virtútes , ac beâta Séraphim , sócia exultatiône concélebrant. Cum quibus & nostras voces , ut admitti jubeas de-

D

pre-

74 **Martes de la Semana Santa.**

precâmur , sùplici confessiône dicētes :

Sanctus , Sanctus , Sanctus , Dóminus Deus Sabaoth. **P**leni sunt coeli & terra glória tua , **H**osánna in excélsis. **B**enedictus qui venit in nómine Dómini. **H**osánna in excélsis.

Comunion. **A**dvèrsùm me exercebántur , qui sedébant in porta : & in me psallébant , qui bibébant vinum : ego verò orationem meam ad te Dómine : tempus benepláciti Deus in multitudíne misericórdiæ tuæ.

Poscomunion.

Sanctificatióibus tuis , omnípotens Deus , & vítia nostra curéntur , & remédia nobis sempiterna provéniant. Per Dóminum nostrum.

Segunda Poscomunion , que se dize o contra los que persiguen la Iglesia.

Quæsumus Dómine Deus noster : ut quos divina tribuis participatióne gaudére , humanis non finas subjacére periculis. Per Dóminum.

O

O por el Papa.

HÆc nos , quæsumus Dómine ,
divini sacraménti percéptio pró-
tegit : & famulum tuum **N.** quem
pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluí-
sti , unà cum commisso sibi grege ,
salvet semper & múniat. Per Dó-
minum nostrum.

Al pueblo.

Oremus.

Humiliâte cápita vestra Deo.

Oracion.

TUa nos misericórdia , Deus ,
& ab omni subreptiõe vetu-
stâtis expúrget : & capaces sanctæ no-
vitâtis efficiat. Per Dóminum.

MIERCOLES

De la Semana Santa.

Statio ad S. Mariam Majorem.

Introito.

N nómine Jesu omne
genu flectâtur , cœléstium ,
terréstrium , & internô-
rum : quia Dóminus fa-
ctus est obédiens usque
ad mortem , mortem autem crucis :

D 2

Ideo

76 **Miercoles de la Semana Santa.**

Ideò Dóminus Iesus Christus in glória est Dei Patris. **Salmo.** Dómine exáudi oratióem meam : & clamor meus ad te véniat. **In nómine.** **Despues Kyrie eléison. dizeſe tambien.** **O rêmus.** **Flectâmus gènuâ.** **12. Levâte.** **Oracion.**

PRæſta quæſumus omnípotens Deus : ut , qui noſtris excéſſibus inceſſánter affligimur , per unigéniti Filii tui paſſiônem liberêmur. Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus ſancti Deus.

Léctio Iſaíæ Prophétæ.

Cap. 62. d. 63.

HÆc dicit Dóminus Deus : Dícite filia Sion : Ecce Salvátor tuus venit : ecce merces ejus cum eo. Quis eſt iſte , qui venit de Edom , tinctis véſtibus de Boſra ? Iſte formôſus in ſtola ſua , grádiens in multítudine fortitúdinis ſuæ. Ego , qui loquor juſtitiam , & propugnátor ſum ad ſalvándum. Quare ergo rubrum eſt indumentum tuum , & veſtiménta tua

tua sicut calcantium in torculari? Torcular calcavi solus: & de Gentibus non est vir mecum: calcavi eos in furore meo, & conculcavi eos in ira mea: & aspersus est sanguis eorum super vestimenta mea, & omnia indumenta mea inquinavi. Dies enim ultionis in corde meo, annus redemptionis mee venit. Circumspexi, & non erat auxiliator: quaesivi, & non fuit qui adjuvaret: & salvavit mihi brachium meum, & indignatio mea ipsa auxiliata est mihi. Et conculcavi populos in furore meo, & inebriavi eos in indignatione mea, & detraxi in terram virtutem eorum. Miserationum Domini recordabor; laudem Domini super omnibus, quae reddidit nobis Dominus Deus noster.

Gradual. Ne avertas faciem tuam a puero tuo, quoniam tribulor: velociter exaudi me. **Ps.** Salvum me fac Deus, quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam; infixus sum in limo profundi, & non est substantia.

78 Miercoles de la Semana Santa.

Aqui se dize Dóminus vobiscum. *fin* Flectâmus gēnua.

Oracion.

DEus , qui pro nobis Filium tuum crucis patibulum subire voluisti , ut inimici à nobis expelleres potestatem : concède nobis famulis tuis ; ut resurrectionis gratiam consequamur. Per eundem Dóminum nostrum Jesum Christum.

Otra Oracion , o contra los perseguidores de la Iglesia.

Ecclēsiæ tuæ , quæsumus Dómine , preces placatus admitte : ut destructis adversitatibus & erroribus univērsis , secūra tibi sērviat libertate. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

O por el Papa. Oracion.

DEus , omnium fidélium pastor & rector : famulum tuum **N.** quem pastorem Ecclēsiæ tuæ præesse voluisti , propitius respice : da ei , quæsumus , verbo & exemplo , quibus præest , proficere ; ut ad vitam ,
unā

unà cum grege sibi crédito , perveniat sempiternam. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

No se dize tercera Oracion.

Léctio Isaíæ Prophétæ. Cap. 53.

IN dièbus illis : Dixit Isaías : Dómine , quis credidit auditui nostro ? & bráchium Dómini cui revelátum est ? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo , & sicut radix de terra sitiénti : non est spécies ei , neque decor : & vídimus eum , & non erat aspéctus , & desiderávimus eum : despéctum , & novíssimum virórum , virum dolórum , & sciéntem infirmitátem : & quasi absconditus vultus ejus & despéctus , undè nec reputávimus eum. Verè languóres nostros ipse tulit , & dolóres nostros ipse portávit : & nos putávimus eum quasi leprósum , & percúsum à Deo & humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras , attrítus est propter scélera nostra : disciplina pacis nostræ super eum , & livóre ejus fanáti sumus.

80 **Miercoles de la Semana Santa.**

Omnes nos quasi oves errávimus ,
unusquisque in viam suam declinâ-
vit : & pòsuit Dóminus in eo iniquitâ-
tem ómnium nostrúm. Oblátus est
quia ipse vóluit , & non apéruit os
suum : sicut ovis ad occisióem ducê-
tur , & quasi agnus coram tondente se
obmutéscet , & non apériet os suum.
De angústia , & de iudicio sublátus
est : generatióem ejus quis enarrábit ?
quia abscíssus est de terra vivéntium :
propter scelus pópuli mei percússi
eum. Et dabit ímpios pro sepultúra ,
& dívitem pro morte sua : eò quòd
iniquitâtem non fécerit , neque dolus
fuerit in ore ejus. Et Dóminus vóluit
contérere eum in infirmitâte : si po-
súerit pro peccáto ánimam suam , vi-
débit semen longævum , & volúntas
Dómini in manu ejus dirigêtur. Pro
eo quòd laborávit ánimam ejus , vidê-
bit & saturábitur : in sciéntia sua justi-
ficábit ipse justus servus meus multos ,
& iniquitâtes eórum ipse portábit.
Ideò dispértiam ei plúrimos : & fór-
tium .

PASSIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

secundum Lucam.

Cap. 22. & 23.

In illo tempore: Appropinquabat dies festus Azymorum, qui dicitur Pascha: & querebant principes sacerdotum, & Scribae, quomodo Jesum interficerent: timebant vero plebem. Intravit autem satanas in Judam, qui cognominabatur Iscariotes, unum de duodecim. Et abiit, & locutus est cum principibus sacerdotum, & magistratibus, quemadmodum illum traderet eis. Et gavisi sunt, & pacti sunt pecuniam illi dare: Et spopondit. Et querebat opportunitatem ut traderet illum sine turbis. Venit autem dies Azymorum, in qua necesse erat occidi pascha. Et misit Petrum & Joannem, dicens: ✠ Euntes parate

84 **Miercoles de la Semana Santa.**

parâte nobis pascha, ut manducêmus.

c At illi dixerunt : **s** Ubi vis parêmus ?

c Et dixit ad eos : **✠** Ecce introeúntibus vobis in civitatē, occurreret vobis homo quidam ámphoram aquæ portans : sequímini eum in domum, in quam intrat, & dicêtis patrifamílias domus : Dicit tibi Magíster : Ubi est diversórium, ubi Pascha cum discipulis meis mandúcem ? Et ipse ostēdet vobis coenáculum magnum stratum, & ibi parâte. **c** Eúntes autem

invenérunt sicut dixit illis, & paravérunt pascha. Et cū facta esset hora, discubuit, & duódecim Apóstoli cum eo. Et ait illis : **✠** Desidério desiderávi hoc pascha manducâre vobiscum, ántequam pátiar. Dico enim vobis, quia ex hoc non manducâbo illud, donec impleâtur in regno Dei.

c Et accépto calice, grátias egit, & dixit : **✠** Accípite, & dividite inter vos. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. **c** Et accépto pane grátias

grátias egit , & frégit , & dedit eis
 dicens : ✠ Hoc est corpus meum ,
 quod pro vobis datur : hoc facite in
 meam commemoratióem. **C** Simí-
 liter & cálicem , postquam coenâvit ,
 dicens : ✠ Hic est calix novum te-
 staméntum in ságuine meo , qui pro
 vobis fundêtur. Verúmtamen ecce
 manus tradéntis me , mecum est in
 mensa. Et quidem Fílius hóminis , se-
 cundùm quod definítum est , vadit :
 verúmtamen vae hómini illi , per
 quem tradêtur. **C** Et ipsi coepérunt
 quarere inter se , quis esset ex eis ,
 qui hoc factûrus esset. Facta est autem
 & conténtio inter eos , quis eórum
 viderêtur esse maior. Dixit autem eis :
 ✠ Reges géntium dominántur eó-
 rum : & qui potestâtem habent super
 eos , benéfici vocántur. Vos autem
 non sic : sed qui maior est in vobis ,
 fiat sicut minor ; & qui præcéssor
 est , sicut ministrátor. Nam quis maior
 est , qui recumbit , an qui ministrat ?
 nóne qui recumbit ? Ego autem in
 medio

médio vestrūm sum ; sicut qui ministrat : vos autem estis , qui permanistis mecum in tentationibus meis. Et ego dispōno vobis sicut dispōsuit mihi Pater meus regnum , ut edātis & bibātis super mensam meam in regno meo ; & sedeātis super thronos , iudicātes duodecim tribus Israël.

C Ait autem Dóminus : ✠ Simon , Simon , ecce sátanás expetivit vos ut cribrāret sicut tríticum : ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua : & tu aliquādo convérsus , confirma fratres tuos. **C** Qui dixit ei : **S** Dómine , tecum parátus sum & in cárcerem & in mortem ire. **C** At ille dixit :

✠ Dico tibi Petre , Non cantábit hódie gallus , donec ter abneges nosse me. **C** Et dixit eis : ✠ Quando misi vos sine sácculo , & pera , & calceamentis , numquid aliquid defuit vobis ?

C At illi dixerunt : **S** Nihil. **C** Dixit ergo eis : ✠ Sed nunc , qui habet sácculum , tollat similiter & peram : & qui non habet , vendat tunicam suam ,
&

& emat gládium. Dico enim vobis ,
quóniam adhuc hoc quod scriptum
est , opórtet impléri in me : Et cum
iniquis deputátus est. Etenim ea , quæ
sunt de me , finem habent. **c** At illi
dixerunt : **s** Dómine , ecce duo glá-
dii híc. **c** At ille dixit eis : **✠** Satis
est. **c** Et egréssus ibat secúndum con-
suetúdinem in montem Olivârum.
Secúti sunt autem illum & discipuli.
Et cùm pervenisset ad locum , dixit
illis : **✠** Orâte ne intrêtis in tentatiô-
nem. **c** Et ipse avúlsus est ab eis
quantum iactus est lápidis : & póstitis
génibus orâbat , dicens : **✠** Pater si
vis , transfer cálicem istum à me : ve-
rúntamen non mea volúntas , sed
tua fiat. **c** Appáruit autem illi Ange-
lus de cœlo , confortans eum. Et
factus in agonia prolíxius orâbat. Et
factus est sudor ejus , sicut guttæ sán-
guinis decurréntis in terram. Et cùm
surrexisset ab oratiône , & venisset ad
discipulos suos , invênit eos dormiën-
tes præ tristitia. Et ait illis : **✠** Quid
dor-

88. Miercoles de la Semana Santa.

dormitis ? Súrgite , orâte , ne intrêtis in tentatiônem. **c** Adhuc eo loquente , ecce turba : & qui vocabâtur Judas , unus de duódecim , antecedêbat eos : & appropinquâvit Jesu ut oscularêtur eum. Jesus autem dixit illi : **✠** Juda , ósculo Fílium hóminis tradis ? **c** Videntes autem hi , qui circa ipsum erant , quod futûrum erat , dixerunt ei : **s** Dómine , si percútimus in gládio ? **c** Et percússit unus ex illis servum princípis sacerdotum , & amputâvit aurículam ejus dexteram. Respondens autem Jesus , ait : **✠** Sinite usque huc. **c** Et cùm tetigisset aurículam ejus , sanâvit eum. Dixit autem Jesus ad eos , qui vénerant ad se , principes sacerdotum , & magistrâtus templi , & seniôres : **✠** Quasi ad latrônem exístis cum gládiis & fústibus ? Cùm quotidie vobíscum fúerim in templo , non extendístis manus in me : sed hæc est hora vestra , & potestas renebrârum. **c** Comprehendentes autem eum , duxerunt ad domum princípis .

cipis sacerdotum : Petrus verò sequebatur à longè. Accenso autem igne in medio atrii, & circumsedentibus illis, erat Petrus in medio eorum. Quem cum vidisset ancilla quædam sedentem ad lumen, & eum fuisset intuita, dixit : **s** Et hic cum illo erat. **c** At ille negavit eum, dicens : **s** Mulier, non novi illum. **c** Et post pusillum alius videns eum, dixit : **s** Et tu de illis es. **c** Petrus verò ait : **s** O homo, non sum. **c** Et intervállo facto quasi horæ unius, alius quidam affirmabat, dicens : **s** Verè & hic cum illo erat : nam & Galilæus est. **c** Et ait Petrus : **s** Homo, nescio quid dicis. **c** Et continuo adhuc illo loquente cantavit gal-
lus. Et conversus Dominus respexit Petrum. Et recordatus est Petrus verbi Domini, sicut dixerat : Quia priusquam gallus canter, ter me negabis. Et egressus foras Petrus flevit amarè. Et viri qui tenebant illum, illudèbant ei cedentes. Et velaverunt eum, & percutiebant faciem ejus : & interro-
gabant.

90 **Miercoles de la Semana Santa.**

gabant eum , dicentes : **s** Prophetiza ,
quis est , qui te percussit ? **c** Et alia mul-
ta blasphemantes dicebant in eum.
Et ut factus est dies , convenérunt se-
nióres plebis , & principes sacerdotum ,
& Scribæ , & duxérunt illum
in concilium suum , dicentes : **s** Si tu
es Christus , dic nobis. **c** Et ait illis :
✠ Si vobis dixeró , non credétis
mihi : si autem & interrogávero , non
respondébitis mihi , neque dimittétis.
Ex hoc autem erit Filius hóminis se-
dens à dextris virtútis Dei. **c** Dixé-
runt autem omnes : **s** Tu ergo es
Filius Dei ? **c** Qui ait : **✠** Vos dicitis ,
quia ego sum. **c** At illi dixerunt :
s Quid adhuc desiderámus testimó-
nium ? ipsi enim audívimus de ore
ejus. **c** Et surgens omnis multitúdo
eórum , duxérunt illum ad Pilátum.
Cœpérunt autem illum accusâre , di-
centes : **s** Hunc invénimus subvertén-
tem gentem nostram , & prohibén-
tem tribûta dare Cæsari , & dicentem
se Christum Regem esse. **c** Pilátus
autem

autem interrogavit eum, dicens: **s** Tu es Rex Judæorum? **c** At ille respondens, ait: **✠** Tu dicis. **c** Ait autem Pilatus ad principes sacerdotum, & turbas: **s** Nihil invenio causæ in hoc homine. **c** At illi invalescebant, dicentes: **s** Commovet populum docens per universam Judæam, incipiens à Galilæa usque huc. **c** Pilatus autem audiens Galilæam, interrogavit si homo Galilæus esset. Et ut cognovit quod de Herôdis potestate esset, remisit eum ad Herodem, qui & ipse Jerosolymis erat illis diebus. Herôdes autem viso Jesu, gavisus est valdè. Erat enim cupiens ex multo tempore videre eum, eò quod audierat multa de eo: & sperabat signum aliquod videre ab eo fieri. Interrogabat autem eum multis sermonibus. At ipse nihil illi respondēbat. Stabant autem principes sacerdotum & scribæ constanter accusantes eum. Sprevit autem illum Herôdes cum exercitu suo: & illūsit indutum veste alba, & remisit.

92 Miercoles de la Semana Santa.

remisit ad Pilatum. Et facti sunt amici Heródes & Pilátus in ipsa die : nam antea inimici erant ad invicem. Pilátus autem convocatis principibus sacerdotum , & magistratibus , & plebe , dixit ad illos : **s** Obtulistis mihi hunc hominem , quasi avertentem populum ; & ecce ego coram vobis interrogans , nullam causam inveni in homine isto ex his , in quibus eum accusatis. Sed neque Heródes : nam remisi vos ad illum , & ecce nihil dignum morte actum est ei. Emendatum ergo illum dimittam. **c** Necesse autem habebat dimittere eis per diem festum , unum. Exclamavit autem simul universa turba , dicens : **s** Tolle hunc , & dimitte nobis Barábbam. **c** Qui erat propter seditionem quamdam factam in civitate & homicidium , missus in carcerem. Iterum autem Pilátus locutus est ad eos , volens dimittere Jesum. At illi succlamabant , dicentes : **s** Crucifige , crucifige eum. **c** Ille autem tertio dixit ad illos : **s** Quid enim

enim mali fecit iste? nullam causam
mortis invenio in eo: corripiam ergo
illum, & dimittam. **C** At illi instá-
bant vócbus magnis postulantes ut
crucifigeretur: & invalescébant voces
eórum. Et Pilátus adjudicávit fieri
petitiónem eórum. Dimísit autem illis
eum, qui propter homicídium & se-
ditiónem missus fuerat in cárcerem;
quem petébant: Jesum verò trádidit
voluntati eórum. Et cum dúcerent
eum, apprehendérunt Simónem
quemdam Cyrenénsém veniéntem de
villa: & imposuérunt illi crucem por-
táre post Jesum. Sequebátur autem
illum multa turba pópuli, & mulié-
rum: quæ plangébant, & lamenta-
bántur eum. Convérsus autem ad illas
Jesús dixit: **✠** Fíliæ Jerúsalem, no-
lite flere super me, sed super vos ipsas
flete, & super filios vestros. Quóniam
ecce vénient dies, in quibus dicent:
Beátæ stériles, & ventres qui non ge-
nuérunt, & úbera quæ non lactavé-
runt. Tunc incipient dicere mónti-
bus:

94 **Miercoles de la Semana Santa.**

bus : Cádite super nos ; & cóllibus :
 Operíte nos. Quia si in víridi ligno
 hæc faciunt , in árido quid fiet ?
c Ducebántur autem & álii duo ne-
 quam cum eo , ut interficeréntur. Et
 postquam venérunt in locum , qui vo-
 cátur Calváriæ , ibi crucifixérunt eum :
 & latrónes , unum à dextris , & álte-
 rum à sinístris. Jesus autem dicêbat :
✠ Pater , dimítte illis : non enim sciunt
 quid faciunt. **c** Dividéntes verò vesti-
 ménta ejus misérunt sortes. Et stabat
 pópulus spectans , & deridébant eum
 príncipes cum eis , dicéntes : **s** Alios
 salvos fecit : se saluum faciát , si hic
 est Christus Dei eléctus. **c** Illudébant
 autem ei & mílites accedéntes , & acê-
 num offeréntes ei , dicéntes : **s** Si tu
 es Rex Judæórum , saluum te fac.
c Erat autem & superscriptio scripta
 super eum litteris Græcis , & Latínis ,
 & Hebráicis : Hic est Rex Judæórum.
 Unus autem de his , qui pendébant ,
 latrónibus , blasphemábat eum , di-
 cens : **s** Si tu es Christus saluum fac
 temet-

temetipsum , & nos. **c** Respondens autem alter increpabat eum , dicens : **s** Neque tu times Deum , quod in eadem damnatione es. Et nos quidem iuste , nam digna factis recipimus : hic verò nihil mali gessit. **c** Et dicebat ad Jesum : **s** Domine , memento mei , cum veneris in regnum tuum. **c** Et dixit illi Jesus : **✠** Amen dico tibi : Hodie tecum eris in paradiso. **c** Erat autem ferè hora sexta , & tenebræ factæ sunt in universam terram usque in horam nonam. Et obscuratus est sol : & velum templi scissum est medium. Et clamans voce magna Jesus , ait : **✠** Pater , in manus tuas commendo spiritum meum. **c** Et hæc dicens , expiravit. (**Hincanse de rodillas , y haze una breve pausa.**) Videns autem Centurio quod factum fuerat , glorificavit Deum , dicens : **s** Verè hic homo iustus erat. **c** Et omnis turba eorum , qui simul aderant ad spectaculum istud , & videbant quæ fiebant , percutientes pectora sua revertebantur.

96 Miercoles de la Semana Santa.

tur. Stabant autem omnes noti ejus à longè , & mulieres quæ secútæ eum erant à Galilæa , hæc vidéntes.

Lo que sigue se lee en tono de Evangelio , todo lo demas se hará como el Domingo.

ET ecce vir nómine Joseph , qui erat decúrio , vir bonus & justus : hic non consénserat consilio & áctibus eórum , ab Arimathæa civitatè Judææ , qui expectábat & ipse regnum Dei. Hic accéssit ad Pilátum , & pétiit corpus Jesu : & depósitum invólvit findone , & pósuit eum in monuménto excíso , in quo nondum quisquam pósitus fúerat.

Offertorio. Dómine exáudi orationem meam , & clamor meus ad te pervéniat : ne avértas faciém tuam à me.

Secræta.

Suscipe , quæsumus Dómine , munus oblátum , & dignánte operáre : ut quod passiónis Fílii tui Dómini nostri mystério gérimus , piis affectibus consequámur. Per eúndem Dóminum.

Otra

Otra Secreta , o contra los perseguidores de la Iglesia.

PRótege nos , Dómine , tuis mystériis serviéntes : ut divínis rebus inhæréntes , & córpore tibi famulémur , & mente. Per Dóminum.

Q por el Papa.

OBlátis , quæsumus Dómine , placâre munéribus : & famulum tuum **N.** quem pastórem Ecclesiæ tuæ præesse voluísti , assidua protectiône gubérna. Per Dóminum.

Prefacion de la S. Cruz.

VErè dignum & justum est , æquum & salutâre , nos tibi semper & ubique grátias ágere : Dómine sancte , Pater omnípotens , ætérne Deus. **Q**ui salûtem humani géneris in ligno Crucis constituísti : ut undè mors oriebâtur , indè vita resúrgeret : & qui in ligno vincêbat , in ligno quoque vinceretur : per Christum Dóminum nostrum. Per quem majestâtem tuam laudant Angeli , adórant Domina-
E tiones,

tiões , tremunt Potestates. Cœli ;
 cœlonumque virtutes , ac beâta Séra-
 phim , sócia exultatiõe concéle-
 brant. Cum quibus & nostras voces ,
 ut admitti jubeas deprecâmur , súp-
 plici confessiõe dicentes :

Sanctus , Sanctus , Sanctus ;
 Dóminus Deus Sábaoth. **P**leni sunt
 cœli & terra glória tua. **H**osanna
 in excelsis. **B**enedictus qui venit in
 nómine Dómini , **H**osanna in ex-
 celsis.

Comunion. **P**otum meum cum
 fletu temperâbam : quia élevans alli-
 fisti me : & ego sicut fœnum árui : tu
 autem Dómine in ætérnum pérma-
 nes : tu exúrgens miseréberis Sion ,
 quia venit tempus miseréndi ejus.

Poscomunión.

LArgíre sênsibus nostris omnípo-
 tens Deus : ut per temporâlem
 Fílii tui mortem , quam mystéria ve-
 neránda testántur , vitam te nobis
 dedisse perpétuam confidâmus. Per
 eúndem Dóminum.

Otra

Otra Poscomunión , o contra los
perseguidores de la Iglesia.

QUæsumus Dómine Deus noster :
ut quos divína tribuis participa-
tióne gaudêre , humanis non sinas
subjacêre periculis. Per Dóminum.

O por el Papa.

HÆc nos , quæsumus Dómine, di-
vini sacraménti percéptio proté-
gat : & famulum tuum **N.** quem pa-
stórem Ecclesiæ tuæ præesse voluisti ,
unà cum commisso sibi grege , salvet
semper & múniat. Per Dóminum.

Al pueblo.

O rêmus.

Humiliâte cápita vestra Deo.

Oracion.

REspice , quæsumus Dómine , su-
per hanc familiam tuam , pro qua
Dóminus noster Jesus Christus non
dubitâvit mânibus tradi nocéntium ,
& crucis subîre torméntum. Qui te-
cum vivit & regnat in unitâte.

Los tres dias siguientes , despues
de averse dicho paso el Pater noster.

A ve María y a Maytines y Prima ,

100 Jueves Santo , a Maytines.

el **Credo**. dexado todo lo demaz , se
empieça el Oficio divino ; conviene
a saber en los Maytines y Visperas de
la Antifona del primer Salmo. To-
das las Antifonas se dicen dos vezes ,
como en las Fiestas dobles.

Los Salmos de todas las Horas se
dizen sin **Gloria Patri**. Y a los May-
tines al fin de cada Salmo se apaga
una vela de la quinze que tiene el
candelero triangular , que esta de-
lante del Altar mayor.

J U E V E S

De la Semana Santa.

A M A Y T I N E S.

Primer Noturno , Antifona.

Zelus domus tuæ comêdit me , & op-
probria exprobrantium tibi cecidérunt
super me. **Salmo 68.**

substantia.

Alvum me fac Deus : *
quóniam intravérunt aquæ
usque ad animam meam.

Infixus sum in limo
profundi : * & non est

Veni

Veni in altitudinem maris : * & tempestas demersit me.

Laboravi clamans , rauca facta sunt fauces meae : * defecerunt oculi mei , dum spero in Deum meum.

Multiplicati sunt super capillos capitis mei * qui oderunt me gratis.

Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei iniuste : * quae non rapui , tunc exolvebam.

Deus tu scis insipientiam meam : * & delicta mea a te non sunt abscondita.

Non erubescant in me , qui expectant te Domine , * Domine virtutum.

Non confundantur super me : * qui quaerunt te , Deus Israël.

Quoniam propter te sustinui opprobrium : * operuit confusio faciem meam.

Extraneus factus sum fratribus meis , * & peregrinus filiis matris meae.

Quoniam zelus domus tuae comedit me : * & opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Et opéruí in jejúnió ánimam meam : *
& factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cili-
cium : * & factus sum illis in pará-
bolam.

Advérsùm me loquebántur qui se-
debant in porta : * & in me psallé-
bant qui bibébant vinum.

Ego verò oratiónem meam ad te Dó-
mine : * tempus benepláciti Deus.

In multitudíne misericórdiæ tuæ ex-
áudi me , * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto , ut non infigar : *
libera me ab iis qui odérunt me ,
& de profúndis aquârum.

Non me demérgat tempéstas aquæ ,
neque absórbeat me profúndum : * ne-
que úrgeat super me púteus os suum.

Exáudi me Dómine , quóniam be-
nigna est misericórdia tua : * secún-
dum multitudínem miserationum tuâ-
rum réspice in me.

Et ne avértas fáciem tuam à púero
tuo : * quóniam tríbulor , velóciter
exáudi me.

Inténde

Intende animæ meæ , & libera eam : *
propter inimicos meos eripe me.

Tu scis improperium meum , & confusiónem meam , * & reverentiam meam.

In conspectu tuo sunt omnes qui tribulant me , * improperium expectavit cor meum , & miseriam.

Et sustinui qui simul contristarêtur ;
& non fuit : * & qui consolarêtur ,
& non inveni.

Et dederunt in escam meam fel : *
& in siti mea potaverunt me aceto.

Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum , * & in retributiones , & in scandalum.

Obscurêntur oculi eorum ne videant : * & dorsum eorum semper incurva.

Effunde super eos iram tuam : * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitatio eorum deserta : * & in tabernaculis eorum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussisti , per-

104 **Jueves Santo , a Maytines.**

secuti sunt : * & super dolorem vulerum meorum addiderunt.

Appone iniquitatem super iniquitatem eorum : * & non intrent in iustitiam tuam.

Deleantur de libro viventium : * & cum iustis non scribantur.

Ego sum pauper & dolens : * salus tua Deus suscepit me.

Laudabo nomen Dei cum cantico : * & magnificabo eum in laude.

Et placebit Deo super vitulum novellum : * cornua producentem & ungulas.

Videant pauperes & latentur : * quaerite Deum , & vivet anima vestra :

Quoniam exaudivit pauperes Dominus : * & victos suos non despexit.

Laudent illum coeli & terra , * mare , & omnia reptilia in eis.

Quoniam Deus salvam faciet Sion : * & aedificabuntur civitates Juda.

Et inhabitabunt ibi , * & hereditate acquirant eam.

Et semen servorum eius possidebit eam , *

eam, * & qui diligunt nomen ejus, habitabunt in ea.

Antifona. Zelus domus tuæ comedit me, & oppróbria exprobrantium tibi ceciderunt super me.

Antifona. Avertántur retrórsùm, & erubéscant, qui cógitant mihi mala.

Salmo 69.

Deus in adiutorium meum intende: * Domine ad adjuvandum me festína.

Confundántur, & reveréántur, * qui quærunt ánimam meam.

Avertántur retrórsùm, & erubéscant, * qui volunt mihi mala.

Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te, * & dicant semper: Magnificêtur Dóminus, qui diligunt salutâre tuum.

Ego verò egênus, & pauper sum: * Deus ádjuva me.

Adjûtor meus, & liberâtor meus es tu: * Dómine ne morêris.

106 **Jueves Santo , a Maytines.**

Antifona. Avertantur retròrsùm , & erubescant , qui cògitant mihi mala.

Antifona. Deus meus éripe me de manu peccatòris.

Salmo 70.

IN te Dómine sperávi , non confundar in ætérnum : * in iustítia tua libera me , & éripe me.

Inclína ad me aurem tuam , * & salva me.

Esto mihi in Deum protectòrem , & in locum munítum : * ut saluum me fácias.

Quóniam firmaméntum meum : * & refúgium meum es tu.

Deus meus éripe me de manu peccatòris , * & de manu contra legem agéntis , & iníqui.

Quóniam tu es paciéntia mea Dómine : * Dómine spes mea à juvenítate mea.

In te confirmátus sum ex útero : * de ventre matris meæ tu es protectór meus.

In te cantátio mea semper : * tamquam

quam prodígium factus sum multis :
& tu adjûtor fortis.

Repleâtur os meum laude , ut can-
tem glóriam tuam : * tota die mag-
nitúdinem tuam.

Ne projicias me in témpore senectû-
tis : * cûm defecerit virtus mea , ne
derelinquas me.

Quia dixerunt inimíci mei mihi : *
& qui custodiébant ánimam meam ,
consilium fecerunt in unum ,

Dicéntes : Deus dereliquit eum , per-
sequimini , & comprehendite eum : *
quia non est qui erípiat.

Deus ne elongêris à me : * Deus
meus in auxilium meum respice.

Confundântur & deficiant detrahén-
tes ánimæ meæ : * operiántur con-
fusiône & pudôre , qui quærunt ma-
la mihi.

Ego autem semper sperâbo : * & ad-
jiciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiâbit justítiam
tuam : * tota die salutâre tuum.

Quóniam non cognóvi litteratûram ,
in-

108 **Jueves Santo , a Maytines.**

introibo in poténtias Dómini : * Dó-
mine memorâbor justitiæ tuæ solûs.

Deus docuisti me à juventûte mea : *
& usque nunc pronuntiâbo mirabí-
lia tua.

Et usque in senéctam & sénium : *
Deus ne derelínquas me ,

Donec annúntiem bráchium tuum *
generatióni omni , quæ ventûra est :

Poténtiam tuam , & justítiam tuam
Deus usque in altíssima , quæ fecisti
magnália : * Deus quis similis tibi ?

Quantas ostendisti mihi tribulatió-
nes multas , & malas : & convérsus
vivificasti me : * & de abyssis terræ
iterùm reduxisti me :

Multiplicasti magnificéntiam tuam : *
& convérsus consolâtus es me.

Nam & ego confitêbor tibi in vasis
psalmi veritâtem tuam : * Deus psal-
lam tibi in cíthara , sanctus Israël.

Exultábunt lábia mea cùm cantá-
vero tibi : * & ánima mea , quam
redemisti.

Sed & lingua mea tota die meditá-
bitur

Jueves Santo , a Maytines. 109

bitur justitiam tuam : * cū confusi
& revēriti fuerint qui quærunt mala
mihi.

Antifona. Deus meus éripe me de
manu peccatōris. **V.** Avertātur re-
trōrsūm , & erubēscant. **R.** Qui cō-
gitant mihi mala.

**Estos tres dias en los Noturnos ,
despues del Verso se dize pāso un
Pater noster. sin dezir recio el Et ne
nos indūcas. No se dicen Absolucio-
nes , ni se dan Bendiciones antes
de las Leciones ; ni al fin se dize ,
Tu autem Dōmine. Pero las tres
primeras Leciones de Jeremias se
acaban como à baxo se pone.**

Incipit Lamentatio Jeremiæ Prophætæ.

Lecion j. *Cap. i.* **A**leph.

QUómodò sedet sola civitas ple-
na pópulo : facta est quasi vídua
dómina Géntium : princeps
provinciārum facta est sub tribúto.

Beth. Plorans plorāvit in nocte , &
lácrymæ ejus in maxillis ejus : non est
qui consolētur eam ex ómnibus charis
ejus :

IIIO Jueves Santo , a Maytines.

ejus : omnes amici ejus spreverunt eam , & facti sunt ei inimici.

Ghimel. Migravit Judas propter afflictionem & multitudinem servitutis : habitavit inter Gentes , nec invenit requiem : omnes persecutores ejus apprehenderunt eam inter angustias.

Daleth. Viæ Sion lugent , eò quòd non sint qui veniant ad solemnitatem : omnes portæ ejus destructæ , sacerdotes ejus gementes , virgines ejus squálidæ , & ipsa oppressa amaritudine.

He. Facti sunt hostes ejus in capite , inimici ejus locupletati sunt : quia Dóminus locutus est super eam propter multitudinem iniquitatum ejus : parvuli ejus ducti sunt in captivitatem , ante faciem tribulantis.

Jerúsalem , Jerúsalem , convertere ad Dóminum Deum tuum.

Assi se acaban las Lamentaciones estos tres dias.

R. In monte Oliveti oravit ad Patrem : Pater , si fieri potest , transeat

Jueves Santo , a Maytines. I I I

à me calix iste : ✱ Spíritus quidem promptus est , caro autem infirma.
✠ Vigilâte , & orâte , ut non intrêtis in tentatiônem. Spíritus.

Lecion ij.

V au.

ET egréssus est à filia Sion omnis decor ejus : facti sunt principes ejus velut arietes non invenièntes pascua , & abiérunt absque fortitudine ante facièm subsequéntis.

Zain. Recordâta est Jerúsalem dièrum afflictiónis suæ , & prævaricatiônis ómnium desiderabilium suórum , quæ habúerat à dièbus antiquis , cum caderet pópulus ejus in manu hostíli , & non esset auxiliátor : viderunt eam hostes , & deriserunt sabbata ejus.

Heth. Peccâtum peccâvit Jerúsalem , propterea instábilis facta est : omnes qui glorificábant eam , spreverunt illam , quia viderunt ignomíniam ejus : ipsa autem gemens convérta est retrórsùm.

Teth. Sordes ejus in pédibus ejus ;
nec

112 Jueves Santo , a Maytines.

nec recordâta est finis sui : depôfita est vehemênter , non habens consolatôrem : vide Dómine afflictiónem meam , quóniam eréctus est inimîcus.

Ierúsalem , Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

R. Tristis est ánima mea usque ad mortem : sustinête hîc , & vigilâte mecum : nunc vidébitis turbam , quæ circúmdabit me : * Vos fugam capiêtis , & ego vadam immolári pro vobis. **V.** Ecce appropínquat hora , & Fílius hóminis tradêtur in manus peccatôrum. Vos fugam.

Lecion iij.

Jod.

MAnum suam misit hostis ad ómnia desiderabilia ejus , quia vidit Gentes ingrêssas sanctuárium suum , de quibus præcéperas ne intrárent in ecclésiám tuam.

Caph. Omnis pópulus ejus gemens , & quærens panem : dedérunt pretiôsa quæque pro cibo ad refocillándam ánimam. Vide Dómine , & considera quóniam facta sum vilis.

Lamed.

Lamed. O vos omnes, qui transitis per viam, attendite, & videte si est dolor sicut dolor meus: quoniam vindemiavit me, ut locutus est Dominus in die irae furoris sui.

Mem. De excelsis misit ignem in ossibus meis, & erudit me: expandit rete pedibus meis, convertit me retrorsum: posuit me desolatam, tota die mœrore confectam.

Nun. Vigilavit jugum iniquitatum mearum: in manu ejus convolutae sunt, & impositae collo meo: infirmata est virtus mea: dedit me Dominus in manu, de qua non potero surgere.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dominum Deum tuum.

R. Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque decorem: aspectus ejus in eo non est: hic peccata nostra portavit, & pro nobis dolet: ipse autem vulneratus est propter iniquitates nostras, * Cujus livore sanati sumus. †. Verè languores nostros ipse

114 **Jueves Santo , a Maytines.**

ipse tulit, & dolóres nostros ipse portávit. Cujus livóre. **Ecce vídimus.**

Segundo Noturno , Antifona.

Liberávit Dóminus páuperem à potente , & ínopem , cui non erat adiutor.

Salmo 71.

DEus iudícium tuum Regi da : *
& iustítiam tuam filio Regis :

Judicâre pópulum tuum in iustítia , *
& páuperes tuos in iudicio.

Suscípiant montes pacem pópulo : *
& colles iustítiam.

Judicâbit páuperes pópuli , & salvos
faciet filios pauperum : * & humiliâ-
bit calumniatôrem.

Et permanêbit cum sole , & ante
lunam , * in generatiône & genera-
tiónem.

Descéndet sicut plúvia in vellus : * &
sicut stillicidia stillántia super terram.

Oriêtur in diêbus ejus iustítia , &
abundántia pacis : * donec auferâtur
luna.

Et dominâbitur à mari usque ad
mare : *

mare : * & à flúmine usque ad tér-
minos orbis terrârum.

Coram illo prócident Æthíopes : *
& inimíci ejus terram lingent.

Reges Tharsis , & ínsulæ múnera
ófferent : * Reges Arabum , & Saba
dona addúcent :

Et adorábunt eum omnes reges ter-
ræ : * omnes Gentes sérvient ei :

Quia liberábit páuperem à potén-
te : * & páuperem , cui non erat adjûtor.

Parcet páuperi & ínopi : * & ánimas
páuperum salvas fáciet.

Ex usúris & iniquitatē rédímet áni-
mas eórum : * & honorá-
bile nomen eórum coram illo.

Et vivet , & dábitur ei de auro Ará-
biæ , & adorábunt de ipso semper : *
tota die benedícant ei.

Et erit firmaméntum in terra in sum-
mis móntium , superextollétur super
Libanum fructus ejus : * & florébunt
de civitatē sicut scœnum terræ.

Sit nomen ejus benedíctum in sæcu-
la : * ante solem pérmanét nomen ejus.

Et

116 Jueves Santo , a Maytines.

Et benedicentur in ipso omnes tribus terræ : * omnes Gentes magnificabunt eum.

Benedictus Dóminus Deus Israël , * qui facit mirabilia solus :

Et benedictum nomen maiestatis ejus in ætérnum : * & replébitur maiestáte ejus omnis terra : fiat , fiat.

Antifona. Liberávit Dóminus páuperem à poténite , & ínopem , cui non erat adjútor.

Antifona. Cogitavérunt impíi , & locúti sunt nequítiam : iniquitátem in excélsso locúti sunt.

Salmo 72.

Quàm bonus Israël Deus , * his qui recto sunt corde !

Mei autem penè moti sunt pedes : * penè effusi sunt gressus mei.

Quia zelávi super iníquos , * pacem peccatôrum videns.

Quia non est respéctus morti eôrum : * & firmaméntum in plaga eôrum.

In labôre hóminum non sunt , * & cum homínibus non flagellabúntur.

I d.ò

Ideò tenuit eos superbia , * operti sunt iniquitate & impietate sua.

Prodiit quasi ex adipi iniquitas eorum : * transierunt in affectum cordis.

Cogitaverunt , & locuti sunt nequitiam : * iniquitatem in excelsis locuti sunt.

Posuérunt in coelum os suum : * & lingua eorum transivit in terra.

Ideò convertetur populus meus hic : * & dies pleni invenientur in eis.

Et dixerunt : Quomodo scit Deus , * & si est scientia in excelsis ?

Ecce ipsi peccatores , & abundantes in saeculo , * obtinuerunt divitias.

Et dixi : Ergo sine causa justificavi cor meum , * & lavi inter innocentes manus meas :

Et fui flagellatus tota die , * & castigatio mea in matutinis.

Si dicēbam : Narrābo sic : * ecce nationem filiorum tuorum reprobavi.

Existimābam ut cognoscerem hoc , * labor est ante me.

Donec

Donec intrem in sanctuárium Dei : *
 & intélligam in novíssimis eórum.

Verúmtamen propter dolos posuísti eis : * deiecísti eos dum allevarentur.

Quómodò facti sunt in desolatiónem ,
 súbitò defecerunt : * perierunt propter iniquitátem suam.

Velut sómnum surgéntium Dómine , * in civitatē tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.

Quia inflammátum est cor meum ,
 & renes mei commutáti sunt : * & ego ad níhilum redáctus sum , & nescívi.

Ut iumentum factus sum apud te : *
 & ego semper tecum.

Tenuísti manum dexteram meam :
 & in voluntáte tua deduxísti me , *
 & cum glória suscepísti me.

Quid enim mihi est in cœlo ? * &
 à te quid vólui super terram ?

Defecit caro mea , & cor meum : *
 Deus cordis mei , & pars mea Deus in ætérnum.

Quia

Quia ecce , qui elóngant se à te ,
peribunt : * perdidisti omnes , qui
fornicántur abs te.

Mihi autem adhærere Deo bonum
est : * pónere in Dómino Deo spem
meam :

U t annúntiem omnes prædicationes
tuas , * in portis filiaë Sion.

Antifona. Cogitavérunt impii , &
locúti sunt nequítiam : iniquitâtem in
excélso locúti sunt.

Antifona. Exúrge Dómine , & júdica
causam meam. *Salmo 73.*

U T quid Deus repulisti in fi-
nem : * irátus est furor tuus su-
per oves pálcuæ tuæ ?

Memor esto congregatiónis tuæ , *
quam possedisti ab iníitio.

R edemisti virgam hereditátis tuæ : *
mons Sion , in quo habitásti in eo.

L eva manus tuas in supérbias eórum
in finem : * quanta malignátus est
inimicus in sancto ?

E t gloriáti sunt qui odérunt te : *
in médio solemnitátis tuæ.

P osué-

110 Jueves Santo , a Maytines.

Posuérunt signa sua , signa : * & non cognovérunt sicut in éxitu super summum.

Quasi in silva lignôrum secúribus excidérunt jánuas ejus in idipsum : * in secúri & áscia dejecerunt eam.

Incendérunt igni sanctuárium tuum : * in terra polluerunt tabernáculum nóminis tui.

Dixerunt in corde suo cognátio eôrum simul : * Quiéscere faciâmus omnes dies festos Dei à terra.

Signa nostra non vídimus , jam non est prophêta : * & nos non cognóscet ámplius.

Usquequò Deus impropérabit inimicus ? * irrítat adversárius nomen tuum in finem ?

Ut quid avértis manum tuam , & dexteram tuam , * de médio sinu tuo in finem ?

Deus autem Rex noster ante sæcula : * operátus est salûtem in médio terræ.

Tu confirmásti in virtûte tua mare : *

re : * contribulásti cápita draconum
in aquis.

Tu confregísti cápita draconis : * de-
dísti eum escam pópulis Æthiopum.

Tu dirupísti fontes , & torréntes : *
tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies , & tua est nox : * tu
fabricátus es aurôram & solem.

Tu fecísti omnes téminos terræ : *
æstâtem & ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus , inimícus impro-
perâvit Dómino : * & pópulus in-
sapiens incitâvit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes
tibi , * & ánimas páuperum tuôrum
ne obliviscâris in finem.

Réspice in testaméntum tuum : *
quia repléti sunt , qui obscuráti sunt ,
terræ dómibus iniquitâtum.

Ne avertâtur húmilis factus confû-
sus : * pauper & inops laudábunt no-
men tuum.

Exúrge Deus , júdica causam tuam : *
memor esto improperiôrum tuôrum ,
eôrum quæ ab insapiénte sunt tota die.

F

Ne

122 **Jueves Santo , a Maytines.**

Ne obliviscâris voces inimicorum tuorum : * supérbia eorum qui te odérunt , ascéndit semper.

Antifona. Exúrge Dómine , & júdica causam meam. **ŷ.** Deus meus éripe me de manu peccatôris. **R.** Et de manu contra legem ágéntis , & iníqui.

Pater noster. **paño.**

Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lecion iv. *In Psalm. 54. ad 1. versum.*

EXáudi Deus oratióem meam , & ne despéxeris deprecationem meam : inténde mihi , & exáudi me. Satagéntis , solíciti , in tribulatióne pósito , verba sunt ista. Orat multa pátiens de malo liberári desiderans. Supérest ut videâmus in quo malo sit : & cùm dícere coeperit , agnoscamus ibi nos esse : ut comunicáta tribulatióne jungâmus oratióem. Contristátus sum , inquit , in exercitatióne mea , & conturbátus sum. Ubi contristátus ? ubi conturbátus ? In exercitatióne mea , inquit. Hómines

mines malos , quos pátitur , commemorátus est : eamdémque passiônem malôrum hóminum , exercitatiônem suam dixit. Ne putétis gratis esse malos in hoc mundo , & nihil boni de illis ágere Deum. Omnis malus aut ideò vivit , ut corrigátur : aut ideò vivit , ut per illum bonus exerceátur.

R. Amicus meus ósculi me tradidit signo : quem osculátus fuero , ipse est tenête eum : hoc malum fecit signum , qui per ósculum adimplêvit homicidium. * Infelix prætermisit prætium sánguinis , & in fine láqueo se suspéndit. *ÿ.* Bonum erat ei , si natus non fuisset homo ille. Infelix.

Lecion v.

UTinam ergo qui nos modò exercent , convertántur , & nobiscum exerceántur : tamen quámdiù ita sunt ut exercent , non eos odérimus : quia in eo quòd malus est quis eòrum , utrùm usque in finem perseveratûrus sit , ignorâmus. Et plerúmque cùm tibi vidêris odisse inimicum , fratrem odisti ,

sti, & nescis. Diábolus, & ángeli ejus in Scriptúris sanctis manifestáti sunt nobis, quòd ad ignem ætérnum sint destináti. Ipsórum tantum desperánda est corrèctio, contra quos habémus occúltam luctam: ad quam luctam nos armat Apóstolus, dicens: Non est nobis colluctatio advérsus carnem & sanguinem: id est, non advérsus hómines, quos vidétis, sed advérsus príncipes & potestátes, & rectóres mundi tenebrárum harum. Ne fortè cum dixisset, mundi: intelligeres dæmones esse rectóres cœli & terræ. Mundi dixit, tenebrárum harum: mundi dixit, amatórum mundi: mundi dixit, impiórum & iniquórum: mundi dixit, de quo dicit Euangélíum: Et mundus eum non cognóvit.

R. Judas mercátor péssimus ósculo pétíit Dóminum: ille ut agnus innocens non negávit Judæ ósculum: ***** Denariórum número Christum Judæis trádidit. **V.** Mélius illi erat, si natus non fuisset. Denariórum.

Lecion

Lecion vi.

QUóniam vidi iniquitatem , & contradiccionem in civitate. Atténde glóriam crucis ipsius. Jam in fronte regum crux illa fixa est , cui inimici insultavérunt. Effectus probâvit virtutem : dómuit orbem non ferro , sed ligno. Lignum crucis contuméliis dignum visum est inimicis , & ante ipsum lignum stantes caput agitabant , & dicébant : Si Filius Dei est , descéndat de cruce. Extendébat ille manus suas ad pópulum non credéntem , & contradicéntem. Si enim justus est qui ex fide vivit , iniquus est qui non habet fidem. Quod ergo híc ait , Iniquitatem ; perfidiam intéllege. Vidébat ergo Dóminus in civitate iniquitatem & contradiccionem , & extendébat manus suas ad pópulum non credéntem , & contradicéntem : & tamen & ipsos expéctans dicébat , Pater , ignósce illis , quia nésciunt quid faciunt.

R. Unus ex discipulis meis tradet me

126 **Jueves Santo , a Maytines.**

hódiè : Væ illi per quem tradar ego :

* Mélius illi erat , si natus non fuisset.

ÿ. Qui intíngit mecum manum in parópside , hic me traditûrus est in manus peccatórum. Mélius illi. **U** nus ex.

Tercer Noturno , Antifona.

Dixi iníquis , Nolíte loqui advérsus Deum iniquitâtem. **Salmo 74.**

Confitébimur tibi Deus : * confitébimur , & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua : * cùm accépero tempus , ego iustítias judicâbo.

Liquefacta est terra , & omnes qui habitant in ea : * ego confirmávi columbas ejus.

Dixi iníquis : Nolíte iníquè ágere : * & delinquentibus : Nolíte exaltâre cornu :

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum : * nolíte loqui advérsus Deum iniquitâtem.

Quia neque ab Oriénte , neque ab Occidénte , neque à désertis móntibus : * quóniam Deus iudex est.

Hunc

Hunc humiliat , & hunc exáltat : *
quia calix in manu Dómini , vini
meri plenus misto.

Et inclinâvit ex hoc in hoc : ve-
rúntamen fæc ejus non est exinanî-
ta : * bibent omnes peccatóres terræ.

Ego autem annuntiâbo in sæculum : *
cantâbo Deo Jacob.

Et ómnia córnua peccatórum con-
fríngam : * & exaltabúntur córnua
justi.

Antifona. Dixi iníquis , Nolíte loqui
advérsus Deum iniquitâtem.

Antifona. Terra trémuit & quiêvit ,
dum exúrgeret in iudício Deus.

Salmo 75.

Notus in Judæa Deus : * in Is-
raël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus : * &
habitatio ejus in Sion.

Ibi confrêgit poténtias árcuum , *
scutum , gládium , & bellum.

Illúminans tu mirabíliter à móntibus
ætérnis : * turbáti sunt omnes insi-
piéntes corde.

128 Jueves Santo , a Maytines.

Dormiérunt fomnum suum : * & nihil invenérunt omnes viri divitiarum in manibus suis.

Ab increpatione tua Deus Jacob , * dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terribilis es , & quis resistet tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo auditum fecisti iudicium : * terra trémuit & quíêvit ,

Cum exúrgeret in iudicium Deus : * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.

Quóniam cogitatio hóminis confitébitur tibi : * & reliquæ cogitationis diem festum agent tibi.

Vovête , & réddite Dómino Deo vestro , * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera ,

Terribili & ei qui aufert spíritum princípum , * terribili apud reges terræ.

Antifona. Terra trémuit & quíêvit , dum exúrgeret in iudicio Deus.

Antifona. In die tribulationis meæ Deum exquisivi manibus meis.

Salmo

Salmo 76.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * voce mea ad Deum , & inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisivi , má nibus meis nocte contra eum : * & non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea , * memor fui Dei , & delectátus sum , & exercitátus sum , & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei : * turbátus sum , & non sum locútus.

Cogitávi dies antiquos : * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo , * & exercitábar , & scopêbam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus : * aut non appónet ut complácitor sit adhuc ?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet , * à generatióne in generatióne ?

Aut obliviscêtur miseréri Deus ? aut

130 Jueves Sancto, a Maytines.

continēbit in ira sua misericórdias suas ?

Et dixi, Nunc coepi : * hæc mutatio dexteræ Excelsi.

Memor fui óperum Dómini : * quia memor ero ab initio mirabílium tuórum.

Et meditabor in ómnibus opéribus tuis : * & in adinventiónibus tuis exercēbor.

Deus in sancto via tua : quis Deus magnus sicut Deus noster ? * tu es Deus, qui facis mirabília.

Notam fecisti in pópulis virtutem tuam : * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, filios Jacob, & Joseph.

Viderunt te aquæ Deus, viderunt te aquæ : * & timuérunt, & turbatæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquârum : * vocem dederunt nubes.

Etenim sagittæ tuæ transeunt : * vox conítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscationes tuæ orbi terræ : *

ra: * commôta est, & contrémuit terra.
In mari via tua , & sémitæ tuæ in
aquis multis : * & vestigia tua non
cognoscéntur.

Deduxisti sicut oves pópulum tuum, *
in manu Móysi & Aaron.

Ant. In die tribulatiônis meæ Deum
exquisivi mânibus meis. **ÿ.** Exúrge
Dómine. **R.** Et júdica causam meam.

Pater noster. **paño.**

De Epístola prima beáti Pauli
Apóstoli ad Corínthios.

Lecion vij.

Cap. 11. d

HOc autem præcipio : non
laudans quòd non in mé-
lius , sed in detérius conve-
nîtis. Primùm quidem convenienti-
bus vobis in Ecclesiám , áudio scissú-
ras esse inter vos , & ex parte credo.
Nam opórtet & hæreses esse , ut &
qui probáti sunt , manifesti fiant in
vobis. Convenientibus ergo vobis in
unum , jam non est Domínicam cœ-
nam manducâre. Unusquisque enim
suam cœnam præsumit ad mandu-
cân-

cándum. Et álius quidem ésurit , álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum & bibéndum ? aut Ecclesiám Dei contémnitis , & confúnditis eos qui non habent ? Quid dicam vobis ? Laudo vos ? In hoc non laudo.

R. Eram quasi agnus innocens : ductus sum ad immolándum , & nesciébam : consilium fecérunt inimíci mei advérsùm me , dicéntes : * Veníte , mittámus lignum in panem ejus , & eradámus eum de terra vivéntium.

V. Omnes inimíci mei advérsùm me cogitábant mala mihi : verbum iníquum mandavérunt advérsùm me , dicéntes. Veníte.

Lecion viij.

E Go enim accépi à Dómino , quod & trádidi vobis , quóniam Dóminus Jesus , in qua nocte tradebátur , accépit panem , & grátias agens fregit , & dixit : Accípite & manducáte : hoc est corpus meum , quod pro vobis tradétur : hoc fácite
in

in meam commemoratiōem. Símiliter & cálicem , postquam coenâvit , dicens : Hic calix novum testamētum est in meo ságuine. Hoc fácite quotiescúmque bibētis , in meam commemoratiōem. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc , & cálicem bibētis , mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

R. Una hora non potuístis vigilâre mecum , qui exhortabámini mori pro me? ***** Vel Judam non vidētis , quómódò non dormit , sed festínat trádere me Judæis? **Ÿ.** Quid dormítis? súrgete , & orâte , ne intrētis in tentatiōem. Vel Judam.

Lecion ix.

ITaque quicúmque manducáverit panem hunc , vel biberit cálicem Dómini indígnè , reus erit córporis & ságuinis Dómini. Probet autem seípsum homo : & sic de pane illo edat , & de cálice bibat. Qui enim manducat & bibit indígnè , júdicium sibi manducat & bibit , non dijúdicans corpus

corpus Dñi. Ideò inter vos multi infirmi & imbecilles , & dñmiunt multi. Quòd si nosmetipsos dijudicàremus , non útique judicàremur. Dum judicàmur autem , à Dñmo corripimur , ut non cum hoc mundo damnemur. Itaque fratres mei , cùm convenitis ad manducandum , invicem expectâte. Si quis ésurit , domi manducet : ut non in iudiciũ conveniatis. Cetera autem , cùm vénero , dispònam.

R. Seniores pòpuli consiliũ fecerunt ,
*** Ut** Jesum dolo tenèrent , & occiderent : cum gládiis & fustibus exierunt tamquam ad latrònem. **V.** Collegèrunt Pontífices & Pharisæi conciliũ. Ut Jesum. **S**eniores pòpuli.

A L A U D E S,

Antifona. Justificêris Dñmine in sermónibus tuis , & vincas cùm judicâris.

Salmo 50.

Miserêre mei Deus , *** secùn-**
 dùm magnam misericórdiam
 tuam.

Et secùndùm multítudinem miserationum.

tiõnum tuarum , * dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea : * & à peccato mea munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : * & peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi , & malum coram te feci : * ut justificeris in sermonibus tuis , & vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : * & in peccatis concepit me mater mea.

Ecce enim veritatem dilexisti : * incerta , & occulta sapientiae tuae manifestasti mihi.

Asperges me hyssopo , & mundabor : * lavabis me , & super nivem dealbabor.

Auditui meo dabis gaudium & lætiam : * & exultabunt ossa humiliata.

Averte faciem tuam à peccatis meis : * & omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me Deus : *
&

136 **Jueves Santo, a Laudes.**

& spiritum rectum innova in visceribus meis.

Ne projicias me à facie tua : & spiritum sanctum tuum ne auferas à me.

Redde mihi lætitiā salutāris tui : * & spiritu principalī confirma me.

Docēbo iniquos vias tuas : * & impij ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ : * & exultabit lingua mea justitiam tuam.

Domine, labia mea apéries : * & os meum annuntiabit laudem tuam.

Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique : * holocaustis non delectaberis.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus : * cor contritum, & humiliatum Deus non despicias.

Benignè fac Domine in bona voluntate tua Sion : * ut ædificentur muri Jerúsalem.

Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes, & holocausta : * tunc imponent super altare tuum vitulos.

Anti-

Antifona. Justificêris Dómine in sermónibus tuis , & vincas cùm judicâris.

Antifona. Dóminus tamquam ovis ad víctimam ductus est , & non apêruit os suum.

Salmo 89.

Domine refúgium factus es nobis : * à generatiône in generatiònem.

Priùsq̃uam montes fierent , aut formarêtur terra & orbis : * à sæculo & usque in sæculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitàtem : * & dixisti : Convertimini filii hóminum.

Quóniam mille anni ante óculos tuos , * tamquam dies hestérna quæ præteríit.

Et custódia in nocte , * quæ pro níhilo habéntur , eórum anni erunt.

Manè sicut herba tránseat , manè flóreat , & tránseat : * vésperè decídat , indûret , & aréscat.

Quia defécimus in ira tua , * & in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu

spéctu tuo : * sæculum nostrum in
illuminatiône vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecé-
runt : * & in ira tua defecimus.

Anni nostri sicut aránea meditabú-
tur : * dies annôrum nostrôrum in
ipsis , septuaginta anni.

Si autem in potentátibus , octoginta
anni : * & ampliùs eôrum , labor &
dolor.

Quóniam supervênit mansuetûdo : *
& corripiêmur.

Quis novit potestâtem iræ tuæ : * &
præ timôre tuo iram tuam dinume-
râre ?

Déxteram tuam sic notam fac : * &
eruditos corde in sapiéntia.

Convérttere Dómine úsquequò ? * &
deprecábilis esto super servos tuos.

Repléti sumus manè misericórdia
tua : * & exultávimus , & delectáti
sumus ómnibus diêbus nostris.

Lætáti sumus pro diêbus , quibus
nos humiliásti : * annis , quibus
vidimus mala.

Réf-

Réspice in fervos tuos , & in ópera tua : * & dirige filios eórum.

Et fit splendor Dómini Dei nostri super nos , & ópera mánuum nostrárum dirige super nos : * & opus mánuum nostrárum dirige.

Antifona. Dóminus tamquam ovis ad víctimam ductus est : & non apéruit os suum.

Antifona. Contrítum est cor meum in médio mei , contremuérunt ómnia ossa mea. **Salmo 62.**

Deus Deus meus * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea , * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta , & invia , & inaquósa : * sic in sancto apparui tibi , ut vidêrem virtutem tuam , & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas : * lábia mea laudábunt te.

Sic benedicam te in vita mea : * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pingüedine repleátur ani-

140 Jueves Santo, a Laudes.

ánima mea : * & lábiis exultatiônis
laudâbit os meum.

Si memor fui tui super stratum
meum , in matutínis meditâbor in
te : * quia fuísti adjûtor meus.

Et in velaménto alârum tuârum ex-
ultâbo , adhæsit ánima mea post te : *
me fuscêpit dextera tua.

Ipfi verò in vanum quæsiêrunt ani-
mam meam , introibunt in inferiôra
terræ : * tradéntur in manus gládii ,
partes vûlpium erunt.

Rex verò lætâbitur in Deo , lau-
dabúntur omnes qui jurant in eo : *
quia obstrúctum est os loquéntium
iníqua. **Salmo 66.**

DEus misereâtur nostri , & be-
nedícat nobis : * illúminet vul-
tum suum super nos , & misereâ-
tur nostri.

Ut cognoscâmus in terra viam tuam : *
in ómnibus géntibus salutâre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus : *
confiteántur tibi pópuli omnes.

Læténtur & exúltent Gentes : * quó-
niam

niam iudicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * & metuant eum omnes fines terræ.

Antifona. Contritum est cor meum in medio mei, contremuerunt omnia ossa mea.

Ant. Exhortatus es in virtute tua, & in refectione sancta tua Domine.

Cantico de Moyses. Exodi 15.

Cantemus Domino: gloriöse enim magnificatus est, * equum & ascensorem deiecit in mare.

Fortitudo mea & laus mea Dominus, * & factus est mihi in salutem.

Iste Deus meus, & glorificabo eum: * Deus patris mei, & exaltabo eum.

Dominus quasi vir pugnator, omnipotens nomen ejus. * Currus Pharaonis, & exercitum ejus projecit in mare:

Electi

Elécti principes ejus submersi sunt in mari Rubro. * Abyssi operuerunt eos, descendérunt in profundum quasi lapis.

Déxtera tua Dómine magnificâta est in fortitúdine : délixtera tua , Dómine , percússit inimícum. * Et in multitudíne glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos :

Misisti iram tuam , quæ devorâvit eos sicut stipulam. * Et in spírítu furôris tui congregatæ sunt aquæ :

Stetit unda fluens , * congregatæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus : Pérsequar & comprehendam ; * dívidam spólia , implebitur ánima mea :

Evaginâbo gládium meum , * interficiet eos manus mea.

Flavít spírítus tuus , & opéruiť eos mare : * submersi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis similis tui in fórtibus Dómine ? * quis similis tui , magníficus in sanctitáte , terríbilis atque laudábilis , faciens mirabília ?

Exten-

Exstendisti manum tuam , & devoravit eos terra. * Dux fuisti in misericordia tua populo quem redemisti :

Et portasti eum in fortitudine tua , * ad habitaculum sanctum tuum.

Ascenderunt populi , & irati sunt : * dolores obtinuerunt habitatores Philisthim.

Tunc conturbati sunt principes Edom , robustos Moab obtinuit tremor : * obriguerunt omnes habitatores Chanaan.

Irruat super eos formido & pavor , * in magnitudine brachii tui.

Fiant immobiles quasi lapis , donec pertranseat populus tuus Domine ; * donec pertranseat populus tuus iste , quem possedisti.

Introduces eos , & plantabis in monte hereditatis tue , * firmissimo habitaculo tuo quod operatus es Domine :

Sanctuarium tuum Domine , quod firmaverunt manus tue : * Dominus regnabit in æternum & ultra.

Ingres-

Ingressus est enim eques Phárao cum
curríbus & equítibus ejus in mare : *
& redúxit super eos Dóminus aquas
maris :

Fílii autem Israël ambulavérunt per
siccum * in médio ejus.

Ant. Exhortátus es in virtúte tua ,
& in refectiône sancta tua Dómine.

Antifona. Oblátus est quia ipse vó-
luit , & peccáta nostra ipse portávit.

Salmo 148.

Laudáte Dóminum de cœlis : *
laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus : *
laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol & luna : * laudáte
eum omnes stellæ & lumen.

Laudáte eum cœli cœlôrum : * &
aquæ omnes quæ super cœlos sunt ,
laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, & facta sunt : * ipse
mandâvit , & creâta sunt.

Státuit ea in ætérnum , & in sæculum
sæculi : * præcéptum pósuit , & non
præteríbit.

Lau-

Laudâte Dóminum de terra : * dracones & omnes abyssi.

Ignis , grando , nix , glacies , spiritus procelârum : * quæ faciunt verbum ejus :

Montes , & omnes colles : * ligna fructífera , & omnes cedri.

Béstiae , & univérſa pécora : * serpentes , & vólucres pennatæ.

Reges terræ , & omnes pópuli : * Príncipes , & omnes júdices terræ.

Júvenes , & vírgines : senes cum junióríbus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Confessio ejus super cœlum & terram : * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus : * filiis Israël , pópulo appropinquánti sibi.

Salmo 149.

Cantâte Dómino cánticum novum : * laus ejus in Ecclesia sanctórum.

Lætétur Israël in eo , qui fecit eum : * & filii Sion exúltent in rege suo.

G

Lau-

Laudent nomen ejus in choro : * in tympano , & psalterio psallant ei.

Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo : * & exaltábit mansuétos in salûtem.

Exultábunt sancti in glória : * latábuntur in cubilibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum : * & gládii ancípites in mánibus eórum :

Ad faciéndam vindíctam in natióibus : * increpationes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in compédibus : * & nóbiles eórum in mánicis férreis.

Ut fáciant in eis judícium conscriptum : * glória hæc est ómnibus sanctis ejus.

Salmo 150.

Laudáte Dóminum in sanctis ejus : * laudáte eum in firmamento virtútis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : * laudáte eum secúndum multitudinem magnitudinis ejus.

Laudáte eum in sono tubæ : * laudáte eum in psalterio , & cithara.

Lau-

Laudâte eum in tympano , & choro : * laudâte eum in chordis , & órgano.

Laudâte eum in cymbalis benesonantibus : laudâte eum in cymbalis jubilationis : * omnis spiritus laudet Dóminum.

Antifona. Oblâtus est quia ipse voluit , & peccâta nostra ipse portâvit.

No se dize Capitulo , ni Hymno.

ÿ. Homo pacis meæ , in quo speravi.

℞. Qui edêbat panes meos , ampliavit advêrsùm me supplantationem.

Al Benedictus , Antifona.

Trâditor autem dedit eis signum , dicens : Quem osculâtus fuero , ipse est , tenête eum.

Cantico de Zacharias. *Luce 1. g*

Benedictus Dóminus Deus Israël , * quia visitâvit , & fecit redemptionem plebis suæ :

Et erexit cornu salutis nobis , * in domo David pûeri sui.

Sicut locûsus est per os sanctôrum , * qui à sæculo sunt prophetarum ejus :

148 **Jueves Santo , a Laudes ,**

Salûtem ex inimícis nostris , * & de manu ómnium , qui odérunt nos :

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris : * & memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum , quod jurâvit ad Abraham patrem nostrum , * datûrum se nobis.

Ut sine timôre , de manu inimicôrum nostrôrum liberáti , * serviâmus illi.

In sanctitâte , & justítia coram ipso , * ómnibus diêbus nostris.

Et tu puer , Prophêta Altíssimi vocáberis : * præibis enim ante faciém Dómini parâre vias ejus :

Ad dandam sciéntiam salûtis plebi ejus : * in remissiônem peccatôrum eorum.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri : * in quibus visitâvit nos , óriens ex alto.

Illumináre his , qui in ténebris , & in umbra mortis sedent : * ad dirigéndo pedes nostros in viam pacis.

Anti-

Jueves Santo , a Laudes. 149

Antifona. Tráditor autem dedit eis signum , dicens : Quem osculátus fuero , ipse est , tenête eum.

Mientras se canta el Benedictus. apagadas y a todas las velaz , que estavan en el candelero triangular , excepta una , que a de estar en lo mas alto del , iranse apagando poco a poco seis velas , que an de aver estado en el Altar desde el principio , de suerte que al ultimo verso se apague la ultima candela : y luego se apagaràn todas las lamparas que huviere en la Iglesia. Quando se repite la Antifona. **Tráditor.** se quita del candelero la vela superior , y se esconde debaxo del Altar a lado de la Epistola. Repetida la Antifona depuez del **Benedictus.** se dize **ÿ. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem.** La segunda noche se añade , **Mortem autem crucis.** La tercera , **Propter quod & Deus exaltâvit illum , & dedit illi nomen , quod est super omne nomen.**

150 Jueves Santo , a Prima.

Y assi se dize per todas las Horas del dia.

Luego que empieça el Verso. *Christus factus est.* todos se hincan de rodillas ; y en acabandole , se dize el *P*ater noster. todo y paflo , despuez el *M*iserere mei. como arriba. 134. Pero un poco mas recio ; y en acabandole , sin dezir *O*rèmus. se dize esta Coleta.

R Espice , quæsumus Dómine , super hanc familiam tuam , pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitâvit mânibus tradi nocentium , & crucis subîre tormentum. Pero se à dezir paflo el *Q*ui tecum.

Acabada de dezir esta Oracion , se haze un poco de ruido : y luego se saca la vela encendida , que estava debaxo del Altar , y todos se levantan en silencio , y se van.

A P R I M A.

• Dizese paflo el *P*ater noster. Ave María. y Credo. y luego absolutamente se empieçan los Salmos.

Salmo

Salmo 53.

DEus in nómine tuo saluum me fac : * & in virtûte tua júdica me.

Deus exáudi oratióem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsus me , & fortes quæsiérunt ánimam meam : * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus ádjuvat me : * & Dóminus fuscéptor est animæ meæ.

Avérté mala inimícis meis : * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi , * & confitébor nómini tuo Dómine , quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Salmo 118.

BEáti immaculáti in via : * qui ámbulant in lege Dómini.

Beáti qui scrutántur testimónia ejus : * in toto corde exquírun eum.

Non enim qui operantur iniquitatem, * in viis ejus ambulaverunt.

Tu mandasti * mandata tua custodiri nimis.

Utinam dirigantur viæ meæ , * ad custodiendas justificationes tuas.

Tunc non confundar , * cum perspexero in omnibus mandatis tuis.

Confitebor tibi in directione cordis : * in eo quod didici judicia justitiæ tuæ.

Justificationes tuas custodiam : * non me derelinquas usquequaque.

In quo corrigit adolescentior viam suam ? * in custodiendo sermones tuos.

In toto corde meo exquisivi te : * ne repellas me à mandatis tuis.

In corde meo abscondi eloquia tua : * ut non peccem tibi.

Benedictus es Dómine : * doce me justificationes tuas.

In labiis meis , * pronuntiavi omnia judicia oris tui.

In via testimoniôrum tuorum delectatus sum , * sicut in omnibus divitiis.

In

In mandátis tuis exercêbor : * & considerâbo vias tuas.

In justificatiônibus tuis meditâbor : * non oblivíscar fermónes tuos.

Retribue servo tuo , vivífica me : * & custódiam fermónes tuos :

Revéla óculos meos : * & considerâbo mirabilia de lege tua.

Incola ego sum in terra : * non abscondas à me mandâta tua.

Concupívit ánima mea desiderâre justificatiónes tuas , * in omni tẽpore.

Increpásti supérbos : * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contẽptum , * quia testimónia tua exquisivi.

Etenim sedérunt príncipes , & advérsùm me loquebántur : * servus autem tuus exercebâtur in justificatiônibus tuis.

Nam & testimónia tua meditatio mea est : * & consilium meum justificatiónes tuæ.

Adhasit pavimẽto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

154 **Jueves Santo, a Prima.**

Vias meas enuntiavi, & exaudisti me: * doce me justificationes tuas.

Viam justificationum tuarum instrue me: * & exercēbor in mirabilibus tuis.

Dormitavit anima mea præ tædio: * confirma me in verbis tuis.

Viam iniquitatis amove à me: * & de lege tua miserere mei.

Viam veritatis elegi: * iudicia tua non sum oblītus.

Ad hæsi testimoniis tuis Dómine: * noli me confundere.

Viam mandatōrum tuōrum cucurri, * cū dilatasti cor meum.

Hincanse de rodillas, y se dize el y. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem.

Se dize pafio el Pater noster. y el Salmo. **M**iserere mei. 134. un poco mas recio: el qual acabado, fin dezir **O**rēmus. se dize la Oracion figuiente.

Respice, quæsumus Dómine, super hanc familiam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus
non

non dubitâvit mânibus tradi nocentium , & crucis subîre tormentum.

Se dize pafô el **Q**ui tecum.

Estos tres dias nada se reça del Martyrologio , ni se dize **P**retiôsa.

A T E R C I A

Dizefe pafô , **P**ater noster. **A**ve Maria. y luego absolutamente se empieçan los Salmos.

Salmo.

LEgem pone mihi Dómine viam justificationum tuarum : * & exquisam eam semper.

Da mihi intellectum , & scrutabor legem tuam : * & custodiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatôrum tuorum : * quia ipsam volui.

Inclína cor meum in testimónia tua : * & non in avarítiam.

Averte óculos meos ne vídeant vanitatem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum , * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum , quod suspi-

156 Jueves Santo , a Tercia.

suspiciatus sum : * quia iudicia tua
iucunda.

Ecce concupiui mandata tua : * in
æquitate tua vivifica me.

Et veniat super me misericordia tua
Dómine : * salutare tuum secundum
elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi
verbum : * quia sperávi in sermóni-
bus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum
veritátis usquequâque : * quia in iudí-
ciis tuis supersperávi.

Et custódiam legem tuam semper : *
in sæculum & in sæculum sæculi.

Et ambulábam in latitúdine : * quia
mandata tua exquisivi.

Et loquêbar in testimoniis tuis in
conspéctu regum : * & non con-
fundêbar.

Et meditâbar in mandátis tuis , *
quæ diléxi.

Et levávi manus meas ad mandata
tua , quæ diléxi : * & exercêbar in
justificationibus tuis.

Memor

Memor esto verbi tui servo tuo , *
in quo mihi spem dedisti.

Hæc me consolâta est in humilitate
mea : * quia elóquium tuum vivificâ-
vit me.

Supérbi iníquè agébant usquequâ-
que : * à lege autem tua non decli-
nâvi.

Memor fui judiciôrum tuôrum à sæ-
culo Dómine : * & consolâtus sum.

Defectio ténuir me , * pro peccató-
ribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes
tuæ , * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui Dó-
mine : * & custodivi legem tuam.

Hæc facta est mihi : * quia justifica-
tiónes tuas exquisivi.

Pórtio mea Dómine , * dixi custo-
dîre legem tuam.

Deprecâtus sum fáciem tuam in toto
corde meo : * miserere mei secúndum
elóquium tuum.

Cogitâvi vias meas : * & convérsti
pedes meos in testimónia tua.

Pará-

158 Jueves Santo, a Tercia.

Paratus sum, & non sum turbatus : *
ut custodiam mandata tua.

Funes peccatorum circumplexi sunt
me : * & legem tuam non sum oblitus.

Media nocte surgēbam ad confitē-
dum tibi , * super iudicia justificatiō-
nis tuæ.

Particeps ego sum omnium timen-
tium te : * & custodiētiū man-
data tua.

Misericordia tua Dómine plena est
terra : * justificatiōes tuas doce me.

Bonitatem fecisti cum servo tuo
Dómine , * secūdum verbum
tuum.

Bonitatem, & disciplinam, & sciē-
tiam doce me : * quia mandatis
tuis credidi.

Priusquam humiliārer ego deliqui : *
propterea elóquium tuum custodivi.

Bonus es tu : * & in bonitate tua
doce me justificatiōes tuas.

Multiplicata est super me iniquitas
superbōrum : * ego autem in toto
corde meo scrutabor mandata tua.

Coagu-

Coagulatum est sicut lac cor eorum : *
ego verò legem tuam meditatus sum.

Bonum mihi quia humiliasti me : *
ut discam justificationes tuas.

Bonum mihi lex oris tui, * super mil-
lia auri & argenti.

Manus tuæ fecerunt me, & plasma-
verunt me : * da mihi intellectum, &
discam mandata tua.

Qui timent te videbunt me, & læ-
tabuntur : * quia in verba tua super-
speravi.

Cognóvi Dómine quia æquitas ju-
dicia tua : * & in veritate tua hu-
miliasti me.

Fiat misericórdia tua ut consolètur
me, * secúndum elóquium tuum
fervo tuo.

Veniant mihi miserationes tuæ, & vi-
vam : * quia lex tua meditatio mea est.

Confundantur superbi, quia injustè
iniquitatem fecerunt in me : * ego
autem exercëbor in mandatis tuis.

Convertántur mihi timéntes te : * &
qui novérunt testimónia tua.

Fiat

160 Jueves Santo , a Sexta.

Fiat cor meum immaculatum in justificationibus tuis , * ut non confundar.

Hincanse de rodillas , y se dize el **Verlo.** Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem. y pafó el **P**ater noster. **L**uego el **Salmo.** Misere mei. 134. un poco mas recio , y despues sin dezir **O**remus. la Oracion siguiente.

R Espice , quæsumus Dómine , super hanc familiam tuam pro qua Dóminus noster Jeus Christus non dubitâvit mânibus tradi nocéntium , & crucis subîre tormentum. **pero el Qui tecum. se dize pafó.**

A S E X T A.

Dizefe pafó el **P**ater noster. **A**ve **M**aria. y luego absolutamente se empieza de los **Salmos.**

Salmo.

D Efêcit in salutâre tuum ânima mea : * & in verbum tuum supersperâvi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum , *

tuum, * dicentes : Quando consolaberis me ?

Quia factus sum sicut uter in pruína : * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui : * quando facies de persequéntibus me iudícium ?

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes : * sed non út lex tua.

Omnia mandáta tua veritas : * iníquè persecúti sunt me , ádjuva me.

Paulò minùs consummavérunt me in terra : * ego autem non derelíqui mandáta tua.

Secúndum misericórdiam tuam vivifica me : * & custódiam testimónia oris tui.

In ætérnum Dómine , * verbum tuum pérmānet in cœlo.

In generatióem & generatióem veritas tua : * fundásti terram , & pérmānet.

Ordinatióne tua perseverárat dies : * quóniam ómnia serviunt tibi.

Nisi quòd lex tua meditatio mea est : *

est : * tunc fortè periissem in humilitate mea.

In ætèrnum non obliviscar justificationes tuas : * quia in ipsis vivificasti me.

Tuus sum ego , salvum me fac : * quoniam justificationes tuas exquisivi.

Me expectaverunt peccatores ut perderent me : * testimonia tua intellexi.

Omnis consummationis vidi finem : * latum mandatum tuum nimis.

Quomodo dilexi legem tuam Dòmine ? * tota die meditatio mea est.

Super inimicos meos prudentem me fecisti mandato tuo : * quia in ætèrnum mihi est.

Super omnes docentes me intellexi : * quia testimonia tua meditatio mea est.

Super senes intellexi : * quia mandata tua quæsi.

Ab omni via mala prohibui pedes meos : * ut custodiam verba tua.

A iudiciis tuis non declinavi : * quia tu legem posuisti mihi.

Quam

Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, * super mel ori meo!

A mandatis tuis intellexi: * propterea odivi omnem viam iniquitatis.

Lucerna pedibus meis verbum tuum: * & lumen semitis meis.

Juravi, & statui * custodire judicia justitiæ tuæ.

Humiliatus sum usquequaque Domine: * vivifica me secundum verbum tuum.

Voluntaria oris mei beneplacita fac Domine: * & judicia tua doce me.

Anima mea in manibus meis semper: * & legem tuam non sum oblitus.

Posuerunt peccatores laqueum mihi: * & de mandatis tuis non erravi.

Hereditate acquisivi testimonia tua in æternum: * quia exultatio cordis mei sunt.

Inclinavi cor meum ad faciendas justificationes tuas in æternum: * propter retributionem.

Iní-

INíquos ódio hábui : * & legem tuam diléxi.

Adjútor & fuscéptor meus es tu : * & in verbum tuum supersperávi.

Declinâte à me maligni : * & scrutabor mandâta Dei mei.

Súscipe me secúndum elóquium tuum , & vivam : * & non confúndas me ab expectatiône mea.

Adjuva me , & salvus ero : * & meditabor in justificatiônibus tuis semper.

Sprevísti omnes discedentes à judiciis tuis : * quia injústa cogitatio eórum.

Prævaricantes reputávi omnes peccatóres terræ : * ideò diléxi testimónia tua.

Confige timóre tuo carnes meas : * à judiciis enim tuis tímui.

Feci judícium & justítiam : * non tradas me calumniántibus me.

Súscipe fervum tuum in bonum : * non calumniéntur me supérbi.

Oculi mei defecérunt in salutâre tuum : * in elóquium justítiæ tuæ.

Fac cum servo tuo secúndum misericór-

ricórdiam tuam * & justificaciónes tuas doce me.

Servus tuus sum ego : * da mihi intellectum , ut sciam testimónia tua.

Tempus faciendi Dómine : * dissipaverunt legem tuam.

Ideò diléxi mandâta tua , * super aurum & topázon.

Propterea ad ómnia mandâta tua dirigébar : * omnem viam iníquam ódio hábui.

Hincandose de rodillas , se dize el Vers. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. y pafó el Pater noster. Luego el Salmo. Misérere mei Deus. 134. un poco mas recio ; y despues sin dezir Oremus. la Oracion siguiente.

R Espice , quæsumus Dómine , super hanc familiam tuam , pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitâvit mânibus tradi nocéntium , & crucis subîre tormentum. pero el Qui tecum. se dize pazo.

A

A N O N A.

Dize paſo el Pater noſter. Ave María. y luego absolutamente ſe empieçan de los Salmos.

Salmo.

Mirabilia teſtimónia tua : *
ideò ſcrutâta eſt ea ânima mea.

Declaratio ſermônũ tuòrum illũminat : * & intellẽctum dat párvulis.

Os meum apêrui , & attráxi ſpíritum : * quia mandâta tua deſiderâbam.

Aſpice in me , & miſerêre mei , * ſecũdũm iudícium diligẽtium nomen tuum.

Greſſus meos dirige ſecũdũm elóquium tuum : * & non dominẽtur mei omnis injuſtítia.

Rédime me à calũmniis hóminũ : * ut cuſtódiam mandâta tua.

Fáciem tuam illũmina ſuper ſervũ tuum : * & doce me juſtificaciónes tuas.

Exitus aquárum deduxérunt óculi mei : *

mei : * quia non custodiérunt legem tuam.

Justus es Dómine : * & rectum iudicium tuum.

Mandásti iustítiam testimónia tua : * & veritâtem tuam nimis.

Tabescere me fecit zelus meus : * quia obliti sunt verba tua inimici mei.

Ignítum elóquium tuum vehemén-
ter : * & servus tuus diléxit illud.

Adolescéntulus sum ego , & con-
téptus : * justificatiónes tuas non
sum oblítus.

Justítia tua , justítia in ætérnum : *
& lex tua véritas.

Tribulatio & angústia invenérunt
me : * mandâta tua meditatio mea
est.

Æquitas testimónia tua in ætér-
num : * intelléctum da mihi , &
vivam.

Clamávi in toto corde meo , ex-
áudi me Dómine : * justifica-
tiónes tuas requíram.

Clamávi

Clamávi ad te , saluum me fac : *
ut custódiam mandâta tua.

Præveni in maturitâte , & clamá-
vi : * quia in verba tua supersperávi.

Prævenérunt óculi mei ad te d' lúcu-
lò : * ut meditârer elóquia tua.

Vocem meam audi secúndum mise-
ricórdiam tuam Dómine : * & secún-
dum iudícium tuum vivífica me.

Appropinquavérunt persequéntes me
iniquitatí : * à lege autem tua longè
facti sunt.

Propè es tu Dómine : * & omnes
viæ tuæ véritas.

Iníto cognóvi de testimóniis tuis : *
quia in ætérnum fundásti ea.

Vide humilitâtem meam , & éripe
me : * quia legem tuam non sum
oblítus.

Júdica iudícium meum , & rédime
me : * propter elóquium tuum viví-
fica me.

Longè à peccatóribus salus : * quia
justificatiónes tuas non exquisiérunt.

Misericórdiæ tuæ multæ Dómine : *
— secún-

secundum iudicium tuum vivifica me.

Multi qui persequuntur me , & tribulant me : * à testimoniis tuis non declinavi.

Vidi pravaricantes , & tabescēbam : * quia eloquia tua non custodiērent.

Vide quoniam mandata tua dilexi Dōmine : * in misericordia tua vivifica me.

Pincipium verborum tuorum veritas : * in æternum omnia iudicia iustitiæ tuæ.

Principes persecuti sunt me gratis : * & à verbis tuis formidavit cor meum.

Lætabor ego super eloquia tua : * sicut qui invēnit spolia multa.

Iniquitatem odio habui , & abominatus sum : * legem autem tuam dilexi.

Septies in die laudem dixi tibi , * super iudicia iustitiæ tuæ.

Pax multa diligentibus legem tuam : * & non est illis scandalum.

Expectābam salutare tuum Dōmine : * & mandata tua dilexi.

H

Custo.

Custodivit ánima mea testimónia tua : * & diléxit ea vehementer.

Servávi mandâta tua , & testimónia tua : * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo Dómine : * juxta elóquium tuum da mihi intellectum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo : * secúndum elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum , * cùm docúeris me justificatiónes tuas.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum : * quia ómnia mandâta tua æquitas.

Fiat manus tua , ut salvet me : * quóniam mandâta tua elégi.

Concupívi salutâre tuum Dómine : * & lex tua meditátio mea est.

Vivet ánima mea , & laudábit te : * & judícia tua adjuvábunt me.

Errávi, ficut ovis quæ périit : * quare servum tuum , quia mandâta tua non sum oblítus.

Jueves Santo , a Missa. 171

Hincandose de rodillas , se dize el **Verf.** Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem. y pafó el **P**ater noster. Luego el **Salmo.** **M**iserêre. 134. un poco mas recio , y despues fin dezir **O** rêmus. la Oracion siguiente.

R Espice , quæsumus Dómine , super hanc familiam tuam , pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitâvit mânibus tradi nocéntium , & crucis subîre torméntum. pero el **Qui tecum.** se dise pafó.

M I S S A.

Statio ad S. Joannem in Laterano.

Introito.

N Os autem gloriári oportet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi : in quo est salus , vita , & resurrectio nostra : per quem salváti; & liberáti sumus. **Salmo.** **D**eus misereâtur nostri , & benedicat nobis : illúminet vultum suum super nos , & misereâtur nostri. **N** os autem.

H 2

Di-

Dirase Glória in excelsis. y luego se tocaràn las campanas , y nunca despues hasta el Sabado Santo.

Glória in excelsis Deo. **E**t in terra pax hominibus bonæ voluntatis. **L**audâmus te , **B**enedicimus te , **A**dorâmus te , **G**lorificâmus te. **G**ratias âgimus tibi propter magnam glóriam tuam. **D**ómine Deus Rex cœlestis , Deus Pater omnipotens. **D**ómine Fili unigénite Jesu Christe. **D**ómine Deus , Agnus Dei , Fílius Patris. **Q**ui tollis peccâta mundi , miserere nobis. **Q**ui tollis peccâta mundi , súscipe deprecationem nostram. **Q**ui sedes ad dexteram Patris , miserere nobis. **Q**uóniam tu solus sanctus , **T**u solus Dóminus , **T**u solus altíssimus , Jesu Christe , **C**um sancto Spíritu , in glória Dei Patris , Amen.

Oracion.

Deus , à quo & Judas reátus sui poenam , & confessiônis suæ latro præmium sumpsit : concède nobis tuæ propitiatiônis effectum : ut
sicut

sicut in passióne sua Jesus Christus Dóminus noster diversa utrísque intulit stipéndia meritórum ; ità nobis , ablato vetustátis erróre , resurrectiônis suæ grátiam largiâtur. Qui tecum vivit & regnat in unitâte Spíritus sancti Deus.

Dirasé sola esta Oracion.

Léctio Epístolæ beati Pauli Apóstoli ad Corínthios. I. Cor. II. d

FRatres , Conveniéntibus vobis in unum , jam non est Domínicam cœnam manducâre. Unusquisque enim suam cœnam præsumit ad manducândum. Et álius quidem ésurit : álius autem ébrius est. Numquid domos non habêtis ad manducândum , & bibéndum ? aut Ecclesiám Dei contemnitis , & confunditis eos , qui non habent ? Quid dicam vobis ? Laudo vos ? in hoc non laudo. Ego enim accépi à Dómino quod & trádidi vobis , quóniam Dóminus Jesus in qua nocte tradebâtur , accépit panem , & grátias agens fregit , & dixit :

H 3

Acci-

Accípite ; & manducâte : hoc est corpus meum , quod pro vobis tradêtur : hoc fácite in meam commemoratiônem. Similiter & cálicem , postquam cœnâvit dicens : Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine. Hoc fácite , quotiescúmque bibêtis , in meam commemoratiônem. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc , & cálicem bibêtis : mortem Dómini annuntiábitis , donec véniat. Itaque quicúmque manducáverit panem hunc , vel bíberit cálicem Dómini indignè : reus erit córporis & sánguinis Dómini. Probet autem seípsum homo : & sic de pane illo edat , & de cálice bibat. Qui enim manducat , & bibit indignè , iudícium sibi manducat , & bibit : non dijudicans corpus Dómini. Ideò inter vos multi infirmi , & imbecílles , & dórmiunt multi. Quòd si nosmetípsos dijudicarêmus , non útique judicarêmur. Dum judicâmur autem , à Dómino corrípimur , ut non cum hoc mundo damnêmur.

Gra-

Gradual. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem , mortem autem crucis. ✠. Propter quod & Deus exaltâvit illum , & dedit illi nomen , quod est super omne nomen.

Sequéntia sancti Euangélii secúndum Joánnem. *Cap. 13.*

ANte diem festum Paschæ , sciens Jesus quia venit hora ejus ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem : cùm dilexisset suos , qui erant in mundo , in finem diléxit eos. Et coena facta , cùm diábolus jam misisset in cor ut tráderet eum Judas Simónis Iscariótæ : sciens quia ómnia dedit ei Pater in manus , & quia à Deo exívit , & ad Deum vadit : surgit à coena , & ponit vestiménta sua : & cùm accepisset línteum , præcínxit se. Deíndè mittit aquam in pelvim , & cœpit lavâre pedes discipulôrum , & extérgere línteo , quo erat præcínctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et dicit ei Petrus : Dómine , tu mihi

176 **Jueves Santo , a Missa.**

lavas pedes ? Respóndit Jesus , & dixit ei : Quod ego fácio , tu nescis modò , scies autem pósteà. Dicit ei Petrus : Non lavâbis mihi pedes in ætérnum. Respóndit ei Jesus : Si non lávero te , non habêbis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus : Dómine , non tantùm pedes meos , sed & manus , & caput. Dicit ei Jesus : Qui lotus est , non índiget nisi ut pedes lavet , sed est mundus totus. Et vos mundi estis , sed non omnes. Sciêbat enim quisnam esset qui tráderet eum : prop-térea dixit : Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eórum , & accêpit vestiménta sua : cùm recubuíffet íterùm , dixit eis : Scitis quid fécerim vobis ? Vos vocâtis me Magíster , & Dómine : & benè dicitis : sum étenim. Si ergo ego lavi pedes vestros , Dóminus , & magíster : & vos debêtis alter alterius lavâre pedes. Exémplum enim dedi vobis , ut quemádmodùm ego feci vobis , ità & vos faciâtis.

Credo

Credo in unum Deum , Patrem
omnipotentem , factorem cœli &
terræ , visibîlium omnium , & invisibî-
lium. **E**t in unum Dóminum Jesum
Christum , Fílium Dei unigénitum.
Et ex Patre natum ante ómnia sæ-
cula. Deum de Deo , lumen de lú-
mine , Deum verum de Deo vero.
Génitum , non factum , consubstan-
tíalem Patri : per quem ómnia facta
sunt. **Q**ui propter nos hómines , &
propter nostram salútem descendit de
cœlis. (*Hincanse de rodillas.*) **E**t in-
carnátus est de Spíritu sancto ex María
vírgine: **E**t homo factus est. **C**ru-
fixus étiam pro nobis : sub Póntio
Piláto passus , & sepúltus est. **E**t re-
surrexit tértia die , secúndum scriptú-
ras. **E**t ascendit in cœlum : sedet ad
déteram Patris. **E**t iterum ventúrus
est cum glória , judicâre vivos & mór-
tuos : cujus regni non erit finis. **E**t in
Spíritum sanctum , Dóminum & vi-
vificántem : qui ex Patre Filiôque pro-
cêdit. **Q**ui cum Patre & Filio simul

adorâtur , & conglorificâtur : qui locûtus est per Prophétas. **E**t unam sanctam Cathólicam & Apostólicam Ecclesiâ. **C**onfiteor unum baptísma in remissiónem peccatôrum. **E**t expécto resurrectiônem mortuôrum. **E**t vitam ventúri sæculi , Amen.

Offertorio. **D**éxtera Dómini fecit virtutem , dextera Dómini exaltâvit me : non móriar , sed vivam & narrâbo ópera Dómini.

Secreta.

IPsé tibi , quæsumus Dómine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus , sacrificium nostrum reddat acceptum , qui discipulis suis in sui commemorationem hoc fieri hodierna traditione monstrâvit , Jesus Christus Filius tuus Dóminus noster : Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus.

Prefacion de la S. Cruz.

VErè dignum & justum est , æquum & salutâre , nos tibi semper & ubique grátias ágere : Dómine sancte , Pater omnipotens , æter-

æterne Deus. Qui salûtem humâni generis in ligno Crucis constituisti : ut undè mors oriebâtur , indè vita resûrgeret : & qui in ligno vincêbat , in ligno quoque vinceretur : per Christum Dóminum nostrum. Per quem majestâtem tuam laudant Angeli , adórant Dominationes , tremunt Potestâtes. Cœli , cœlorumque virtutes , ac beâta Séraphim , sócia exultatione concélebrant. Cum quibus & nostras voces , ut admitti jubeas deprecâmur , supplici confessione dicentes :

Sanctus , Sanctus , Sanctus , Dóminus Deus Sábaoth. **P**leni sunt cœli & terra glória tua. **H**osánna in excelsis. **B**enedictus qui venit in nómine Dómini , **H**osánna in excelsis.

Infra actionem.

Communicâtes , & diem sacratíssimum celebrâtes , quo Dóminus noster Jesus Christus pro nobis est tráditus : sed & memóriam venerân-

nerantes , in primis gloriósæ semper
 virginis Mariæ , genitrícis ejúsdem
 Dei & Dómini nostri Jesu Christi : sed
 & beatôrum Apostolôrum ac Máty-
 rum tuôrum , Petri & Pauli , Andréæ ,
 Jacóbi , Joánnis , Thomæ , Jacóbi ,
 Philíppi , Bartholomæi , Matthæi ,
 Simónis & Thaddæi , Lini , Cleti ,
 Cleméntis , Xysti , Cornélii , Cypriani ,
 Laurentii , Chrysógoni , Joánnis &
 Pauli , Cosmæ & Damiani , & óm-
 nium Sanctôrum tuôrum : quorum
 méritis precibúsq; concédas , ut in
 ómnibus protectiônis tuæ muniâmur
 auxilio. Per eúmdem Christum Dó-
 minum nostrum. Amen.

Sigue.

HAnc ígitur oblatiônem servitû-
 tis nostræ , sed & cunctæ famí-
 liæ tuæ , quam tibi offerimus ob-
 diem , in qua Dóminus noster Jesus
 Christus tradidit discíplis suis córpo-
 ris & sánguinis sui mystéria celebrán-
 da , quæsumus Dómine , ut placátus
 accípias : diésque nostros in tua pace
 dispó-

dispónas : atque ab ætérna damnatióne nos éripi , & in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

QUam oblatiõem tu Deus in ómnibus , quæsumus , bene-
 ✠ dictam , adscrip ✠ tam , ratam ,
 ✠ rationábilem , acceptabílemque fá-
 cere dignêris : ut nobis Cor ✠ pus ,
 & San ✠ guis fiat dilectíssimi Filii
 tui Dómini nostri Jesu Christi.

QUí prídiè , quàm pro nostra
 omniúmque salúte paterêtur ,
 hoc est , hódie : accêpit panem. **Lo**
demas como en el Canon de la Missa,

¶ Dizenſe los Agnus Dei como
 otras vezes , pero no ſe beſa la paz , y
 dizenſe tambien las tres Oraciones
 que ſe fuelen antes de la Comunion.

Oy a de conſagrar el Sacerdote dos
 Hoſtias : conſumirá la una , y la otra
 a de guardar para mañana , porque
 mañana no ſe dize ninguna Miſſa.
 Guardará algunas formas conſagra-
 das , por ſi a caſo fueren menester
 para

parà algun enfermo. Consumirà toda le sangre. Antes de la abolicion de los dedos , pondrà la Hostia , que se a de guardar , en otro Caliz , que cubrira el Diacono con la patena ixuela , y tafetan , y la pondra en medio del Altar. Luego toma la Comunión , y se acaba la Missa : y el Sacerdote tendra cuydado de hincarse de rodillas siempre que passare o llegare al medio el Altar : y quando huviere de dezir , **Dóminus vobiscum.** no se bolverà al pueblo en medio del Altar , sino al lado del Euangelio por no bolver las espaldas al Sacramento que esta en el Caliz : y por la misma raçon darà tambien la bendicion desde el lado del Euangelio : y no da buelta entra.

Comunion. **Dóminus** Jesus , postquam coenavit cum discipulis suis , lavit pedes eorum , & ait illis : Scitis quid fecerim vobis ego **Dóminus** & magister ? exéplum dedi vobis , ut & vos ita faciatis.

Pos

Poscomunión.

Reteñti vitalibus alimentis , quæsumus Dómine Deus noster : ut , quod tēpore nostræ mortalitātis exequimur , immortalitātis tuæ mēnere consequāmur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum , qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum. *Re.* Amen.

Dirase *Ite missa est.* y se dará el bendicion como otras vezes : leerase el Evangelio de S. Juan : y en su principio , sin hazer la señal de la cruz en el Altar , se presinará el Sacerdote.

Este mismo dia a de estar y a preparado el monumento , que será un lugar a proposito en alguna Capilla de la Iglesia , o en algún Altar : y adornarase decentemente con al ombras colgaduras o como se pudiere. Encenderanse algunas luzes , y pondrase alli el Caliz que contiene la Hostia reservada , y harase desta fuerte.

Aca-

Acabada la Missa enciendense los ciriales , y hazese la procession como se suele , y llevando la cruz otro Subdiacono , que se à de vestir para este efeto , el que dize la Missa , tomarà una capa blanca: estando delante del Altar pondrà incienso en dos incensarios , sin dar la bendicion : y luego hincandose de rodillas incensa con el uno tres vezes al Santissimo Sacramento : y tomando el Caliz (darasele el Diacono) y cubriendole con las extremidades del velo o fertorio que tiene en sus hombros irà debaxo del palio teniendo a su diestra al Diacono , y al Subdiacono à su finiestra : y dos Acolytos iràn incensando continuamente hasta el Monumento , donde se pondrà el Sacramento , y se guardará hasta el dia siguiente.

Mientras se haze la Procession , se irà cantando este Hymno.

PAnge lingua gloriósi
 Córporis mystérium,
 Sanguinísque pretiósi,

Quem

Quem in mundi prætium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit géntium.

Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órđine.

In supréma nocte coenæ,
Recúmbens cum frátribus,
Observâta lege plenè
Cibis in legalibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mânibus.

Verbum caro , panem verum
Verbo carnem éfficit :
Fitque sanguis Christi merum ,
Et si sensus déficit,
Ad firmándum cor sincêrum
Sola fides súfficit.

Tantum ergo Sacraméntum
Venerêmur cernui :
Et antíquum documéntum
Novo cedat ritui :

Præstet.

186 Jueves Santo, a Missa.

Præstet fides supplemētum
Sensuum defectui.

Genitori, Genitôque
Laus & jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit & benedictio:
Procedenti ab utrôque
Compar sit laudatio.
Amen.

En llegando al Monumento, el Diacono hincando de rodillas, tomarà de mano del Sacerdote el Caliz con la Hostia consagrada, y la pondrà sobre el Altar: y inzenfalarà el Sacerdote de rodillas: luego la meterà en su custodia. Acabada la Procession, se empieçan en el Coro las Visperas.

A VISPERAS,

Dizese pàso el Pater noster. y Ave Maria. y empieçanse absolutamente de la primera Antifona sin canto.

Antifona. Cálícem salutâris accipiam, & nomen Dómini invocâbo.

Salmo

Salmo 115.

C Rédidi, propter quod locutus sum : * ego autem humiliatus sum nimis.

E go dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Q uid retribuam Dómino, * pro omnibus quæ retribuit mihi ?

C álicem salutáris accípiam : * & nomen Dómini invocábo.

V ota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiôsa in conspéctu Dómini mors sanctôrum ejus.

O Dómine, quia ego servus tuus : * ego servus tuus, & filius ancillæ tuæ.

D irupísti vîncula mea : * tibi sacrificábo hóstiã laudis, & nomen Dómini invocábo.

V ota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Antifona. Cálícem salutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo.

Anti-

188 Jueves Santo, a Vísperas.

Antifona. Cum his qui odérunt pacem eram pacíficus : dum loquêbar illis , impugnábant me gratìs.

Salmo 119.

AD Dóminum cum tribulârer
clamávi : * & exaudivit me.

Dómine libera ánimam meam à lá-
biis iníquis , * & à lingua doló-
fa.

Quid detur tibi , aut quid apponâ-
tur tibi * ad linguam dolósam ?

Sagittæ poténtis acútæ , * cum carbó-
nibus desolatóriis.

Heu mihi , quia incolâtus meus
prolongâtus est : habitávi cum habi-
tántibus Cedar : * multum íncola fuit
ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem , eram
pacíficus : * cum loquêbar illis , im-
pugnábant me gratìs.

Antifona. Cum his qui odérunt pa-
cem eram pacíficus : dum loquêbar
illis , impugnábant me gratìs.

Antifona. Ab homínibus iníquis lí-
bera me Dómine.

Salmo

Salmo 139.

ERipe me Dómine ab hómine malo : * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : * venênum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me Dómine de manu peccatóris : * & ab homínibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantâre gressus meos : * abscondérunt súperbi láqueum mihi :

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu : * exáudi Dómine vocem deprecationis meæ.

Dómine , Dómine virtus salútis meæ : * obumbrásti super caput meum in die belli :

Ne tradas me Dómine à desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra

tra me , ne derelinquas me ne fortè exaltentur.

Caput circúitus eorum : * labor labiôrum ipsorum opériet eos.

Cadent super eos carbônes , in ignem deſicies eos : * in misériis non subsistent.

Vir linguôsus non dirigêtur in terra : * virum injústum mala cápiant in intéritu.

Cognôvi quia faciet Dóminus júdiciú inopis : * & vindíctam páuperum.

Verúntamen jústi confitebúntur nómini tuo : * & habitábunt recti cum vultu tuo.

Antifona. Ab homínibus iníquis líbera me Dómine.

Ant. Custódi me à láqueo , quem statuérent mihi , & à scándalis operántium iniquitâtem. **Salmo 140.**

Domine clamávi ad te , exáudi me : * inténde voci meæ , cùm clamávero ad te.

Dirigâtur orátio mea sicut incénsus in conspéctu tuo : * elevátio mánuum

mánuum meârum sacrificium vesper-
tinum.

Pone Dómine custódiam ori meo : *
& óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba
malítiæ , * ad excusándas excusatió-
nes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniqui-
tâtem : * & non communicábo cum
eléctis eôrum.

Corripiet me justus in misericórdia ,
& increpábit me : * óleum au-
tem peccatôris non impínguet caput
meum.

Quóniam adhuc & orátio mea in be-
neplácitis eôrum : * absórpti sunt
juncti petræ júdices eôrum.

Audient verba mea quóniam potué-
runt : * sicut crassitúdo terræ erúpta
est super terram.

Dissipâta sunt ossa nostra secus infer-
num : * quia ad te Dómine Dómine
óculi mei : in te sperávi , non áuferas
ánimam meam.

Custódi me à láqueo , quem statué-
runt.

192 **Jueves Santo , a Visperas.**

runt mihi : * & à scándalis operántium iniquitâtem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * singulariter sum ego donec tránseam.

Antifona. Custódi me à láqueo , quem statuérent mihi , & à scándalis operántium iniquitâtem.

Ant. Considerâbam ad dexteram , & vidêbam , & non erat qui cognósceret me. **Salmo 141.**

VOce mea ad Dóminum clamávi : * voce mea ad Dóminum deprecátus sum :

Effundo in conspéctu ejus oratióem meam , * & tribulatióem meam ante ipsum pronúntio.

In deficiendo ex me spíritum meum , * & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac qua ambulâbam , * abscondérunt láqueum mihi.

Considerâbam ad dexteram , & vidêbam : * & non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me , * & non est qui requírat ánimam meam.

Cla-

Jueves Santo , a Visperas. 193

Clamávi ad te Dómine , * dixi : Tu es spes mea , pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecationem meam : * quia humiliátus sum nimis.

Libera me à persequéntibus me : * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo : * me expéctant iusti , donec retríbuas mihi.

Antifona. Considerábam ad dextéram , & vidêbam , & non erat qui cognósceret me.

No se ha dezir Capitulo, ni Hymno, ni Verso en todos estos tres dias.

Al Magnificat , Antifona.

Coenántibus autem illis , accêpit Iesus panem , & benedíxit , ac fregit , deditque discíplis suis.

Cantico de N. Señora.

Luce 1. e

Magnificat * ánima mea Dóminum :

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.

Quia

194 Jueves Santo , a Visperas.

Quia respéxit humilitâtem ancillæ suæ : * ecce enim ex hoc beâtam me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna , qui potens est : * & sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo , * dispérfit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede , * & exaltâvit húmiles.

Efuriéntes implêvit bonis : * & dívites dimísit inánes.

Suscêpit Israël púerum suum : * recordâtus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros , * Abraham , & sémini ejus in sæcula.

Antifona. Coenántibus autem illis , accêpit Jesus panem , & benedíxit , ac fregit , deditque discíplis suis.

Hincandose de rodillas , y se dize el v. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. **y pasc el Pater noster. Luego el Salmo. Mi-**serere mei. 134. **un poco mas recio ;**

y.

Jueves Santo, a Visperas. 195
y despues, fin dezir Oremus. la
Oracion siguiente.

R Espice, quæsumus Dómine, super hanc familiam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit máribus tradi nocéntium, & crucis subíre tormentum. **pero el Qui tecum. se dize pafó.**

El Sacerdote y ministros iran quitando todo el ornato del Altar, diciendo al Antifona. Diviserunt sibi vestimenta mea : & super vestem meam miserunt sortem.

Salmo 21.

Deus Deus meus, respice in me : quare me dereliquisti : * longè à salûte mea verba delictôrum meôrum.

Deus meus clamâbo per diem, & non exáudies : * & nocte, & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto hábitas, * Laus Israël.

In te speraverunt patres nostri : * speraverunt, & liberásti eos.

Ad te clamaverunt, & salvi facti sunt : *

sunt : * in te speraverunt , & non
sunt confusi.

Ego autem sum vermis , & non
homo : * opprobrium hominum , &
abjectio plebis.

Omnes videntes me , deriserunt me : *
locuti sunt labiis , & moverunt caput.

Speravit in Domino , eripiat eum : *
salvum faciat eum , quoniam vult eum.

Quoniam tu es , qui extraxisti me de
ventre : * spes mea ab uberibus matris
meae. In te projectus sum ex utero :

De ventre matris meae Deus meus es
tu : * ne discesseris a me :

Quoniam tribulatio proxima est : *
quoniam non est qui adjuvet.

Circumdedérunt me vituli multi : *
tauri pingues obsederunt me.

Aperuerunt super me os suum : *
sicut leo rapiens & rugiens.

Sicut aqua effusus sum : * & dis-
persa sunt omnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera
liquefcens * in medio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea , &
lingua

lingua mea adhæsit fáucibus meis : *
& in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes
multi : * concílium malignántium
obsêdit me.

Foderunt manus meas & pedes
meos : * dinumeravérunt ómnia ossa
mea.

Ipsi verò consideravérunt & inspexé-
runt me : * divisérunt sibi vestiménta
mea , & super vestem meam misé-
runt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris
auxílium tuum à me : * ad defen-
sionem meam cónspice.

Erue à frámea Deus ánimam meam : *
& de manu canis únicam meam :

Salva me ex ore leónis : * & à cór-
nibus unicórnium humilitâtem meam.

Narrâbo nomen tuum frátribus meis : *
in médio Ecclesiæ laudâbo te.

Qui timétis Dóminum, laudâte eum : *
univérsum semen Jacob glorificâte
eum.

Tímeat eum omne semen Israël : *

198 **Jueves Santo , a Visperas.**

quóniam non sprevit , neque despéxit
deprecationem páuperis.

Nec avértit faciém suam à me : * &
cùm clamârem ad eum , exaudîvit
me.

Apud te laus mea in Ecclésia mag-
na : * vota mea reddam in conspé-
ctu timéntium eum.

Edent páuperes & saturabúntur : &
laudábunt Dóminum qui requirunt
eum : * vivent corda eórum in sæ-
culum sæculi.

Reminiscéntur & converténtur ad
Dóminum * univérsti fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus *
univérstæ familiæ Géntium.

Quóniam Dómini est regnum : *
& ipse dominábitur Géntium.

Manducavérunt & adoravérunt om-
nes pingues terræ : * in conspéctu
ejus cadent omnes qui descéndunt
in terram.

Et ánima mea illi vivet : * & fe-
men meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generatio
ven-

Jueves Santo , a Visperas. 199

ventûra : * & annuntiábunt cœli
justiciam ejus pópulo qui nascêtur ,
quem fecit Dóminus.

Antifona. Divisérunt sibi vestiménta
mea : & super vestem meam misé-
runt fortem.

¶ Despues de descompuestos los
Altáres , a hora competente se
harà señal con una tabla , y irán
todas el Mandato. El Superior so-
bre el amito y alba tomarà una
estolla y capa violada , y llegan-
do al lugar deputado , ministran-
dole el Diacono (estará el , y el
Subdiacono con dalmaticas blan-
cas) pondrà incienso en el incen-
sario , luego el Diacono puesto
en su pecho el libro de los Euan-
gelios , y de rodillas le pidirà la
bendicion : recipiéndola , acompa-
ñándole dos Acolitos con ciriales
encendidos , y tomando el libro
el Subdiacono , harà la señal de la
cruz en el incensará , y cantará
el Evangelio.

Sequéntia sancti Euangélíi secúndum
Joánnem. *Cap. 13.*

ANte diem festum Paschæ, sciens
Jesús quia venit hora ejus ut
tránseat ex hoc mundo ad Patrem :
cúm dilexisset suos, qui erant in mun-
do, in finem diléxit eos. Et cœna fa-
cta, cúm diábolus jam misisset in cor
ut tráderet eum Judas Simônis Isca-
riótæ : sciens quia ómnia dedit ei Pa-
ter in manus, & quia à Deo exívit,
& ad Deum vadit : surgit à cœna, &
ponit vestiménta sua : & cúm acce-
pisset línteum, præcínxit se. Deíndè
mittit aquam in pelvim, & cœpit
lavâre pedes discipulôrum, & extérge-
re línteo, quo erat præcínctus. Ve-
nit ergo ad Simônem Petrum. Et dicit
ei Petrus : Dómine, tu mihi lavas
pedes ? Respóndit Jesús, & dixit ei :
Quod ego fácio, tu nescis modò, scies
autem pósteà. Dicit ei Petrus : Non
lavâbis mihi pedes in ætérnum. Re-
spóndit ei Jesús : Si non lávero te, non
habêbis partem mecum. Dicit ei Si-
mon

mon Petrus : Dómine , non tantum pedes meos , sed & manus , & caput. Dicit ei Jesus : Qui lotus est , non indiget nisi ut pedes lavet , sed est mundus totus. Et vos mundi estis , sed non omnes. Sciêbat enim quisnam esset qui tráderet eum : propterea dixit : Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eorum , & accêpit vestimenta sua : cum recubuíssset iterum , dixit eis : Scitis quid fécerim vobis ? Vos vocâtis me Magister , & Dómine : & benè dicitis : sum etenim. Si ergo ego lavi pedes vestros , Dóminus , & magister : & vos debêtis alter altérius lavâre pedes. Exémplum enim dedi vobis , ut quemádmódum ego feci vobis , ità & vos faciâtis.

En acabando , llevará el Subdiacono el libro abierto , y se le dara a besar al Superior : y el Diacono le incensará como es costumbre. Luego el Superior se quita la capa, el Diacono y Subdiacono le ciñen con una toalla , y así ceñido como esta , acompañado

202 Jueves Santo, al Mandato.

del Diacono y Subdiacono, empieça a hazer el lavatorio. Estarán por su orden los que huvieren de ser lavados, avrá dos Clerigos o mas, que traigan fuentes con agua. Hincarase de rodillas el Superior delante de cada uno el Diacono tendrá el pie derecho, y al Subdiacono servirá la toalla: el Superior le lavará, enjugará, y besará. Y mientras tanto se irá cantando esta Antifona. **M**andatum novum do vobis: ut diligatis invicem sicut dilexi vos, dicit Dominus.

Salmo. Beati immaculati in via, qui ambulant in lege Domini.

Y repitese inmediatamente la Antifona. **M**andatum novum do vobis: ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, dicit Dominus. Y de la misma manera se iran repitiendo todas las que tuvieren Verso o Salmo. Y de todos los Salmos se dize tan solo el primer Verso.

Antifona. Postquam surrexit Dominus a coena, misit aquam in pelvim,

&

& cœpit lavâre pedes discipulôrum suorum : hoc exêmplum reliquit eis.

Salmo. **M**agnus Dóminus , & laudâbilis nimis : in civitatê Dei nostri , in monte sancto ejus.

Antifona. **D**óminus Jesus , postquam cœnâvit cum discipulis suis , lavit pedes eorum , & ait illis : Scitis quid fêcerim vobis ego Dóminus & magister ? Exêmplum dedî vobis : ut & vos ità faciâtis.

Salmo. **B**enedixisti Dómine terram tuam : avertisti captivitatem Jacob.

Antifona. **D**ómine tu mihi lavas pedes ? Respóndit Jesus , & dixit ei : Si non lávero tibi pedes , non habêbis partem mecum. **ψ.** Venit ergo ad Simónem Petrum , & dixit ei Petrus.

Y repetese la Antifona. **D**ómine tu mihi lavas pedes ? Respóndit Jesus & dixit ei : Si non lávero tibi pedes , non habêbis partem mecum. **ψ.** Quod ego fácio , tu nescis modò , ícies autem pósteà.

Repi-

204 **Jueves Santo , al Mandato.**

Repitese tercera vez la Ant. Dómine , tu mihi lavas pedes ? Respóndit Jesus , & dixit ei : Si non lávero tibi pedes , non habêbis partem mecum. Si ego Dóminus & Magíster vester lavi vobis pedes : quantò magis debêtis alter altérius lavâre pedes ?

Salmo. Audíte hæc omnes Gentes : áuribus percípite qui habitátis orbem.

Antifona. In hoc cognóscant omnes , quia discípuli mei estis , si dilectiônem habueritis ad invicem. **Ÿ.** Dixit Jesus discípulis suis.

Antifona. Máneant in vobis fides , spes , cháritas , tria hæc : major autem horum est cháritas. **Ÿ.** Nunc autem manent fides , spes , cháritas , tria hæc : major horum est cháritas.

Antifona. Benedícta sit sancta Trínitás , atque indivísa únitás : confitébimur ei : quia fecit nobíscum misericórdiam suam. **Ÿ.** Benedicâmus Patrem , & Filium , cum sancto Spíritu.

Salmo.

Jueves Santo , al Mandato. 203

Salmo. Quàm dilécta tabernácula tua , Dómine virtútum ! concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.

Antifona. Ubi cháritas & amor , Deus ibi est. *ψ*. Congregâvit nos in unum Christi amor. *ψ*. Exultêmus , & in ipso jucundêmur. *ψ*. Timeâmus , & amêmus Deum vivum. *ψ*. Et ex corde diligâmus nos sincéro.

Y repítese la Antifona. Ubi cháritas & amor , Deus ibi est. *ψ*. Simul ergo cùm in unum congregâmur. *ψ*. Ne nos mente dividâmur , caveâmus. *ψ*. Cessent júrgia málgna , cessent lites. *ψ*. Et in médio nostri sit Christus Deus.

Y repítese la Antifona. Ubi cháritas & amor , Deus ibi est. *ψ*. Simul quoque cum beátis videâmus. *ψ*. Gloriânter vultum tuum , Christe Deus. *ψ*. Gáudium , quod est imménsum , atque probum. *ψ*. Sæcula per infínita sæculôrum. Amen.

Después del lavatorio , al Superior (digo el que lavo los pies a los demas)

206 Jueves Santo , al Mandato.

demas) se lava con agua manos , y deseca con una toalla. Luego se buelve al lugar donde antes estava , y bolviendo a tomar la capa , descubierta la cabeça , dize : **P**ater noster. **ps.** Et ne nos inducas in tentationem. **Re.** Sed libera nos à malo. **ps.** Tu mandasti mandata tua , **D**omine. **Re.** Custodiri nimis. **ps.** Tu lavasti pedes discipulorum tuorum. **Re.** Opera manuum tuarum ne despicias. **ps.** Domine exaudi orationem meam. **Re.** Et clamor meus ad te veniat. **ps.** Dominus vobiscum. **Re.** Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oracion.

A Desto , Domine quæsumus , officio servitutis nostræ : & quia tu discipulis tuis pedes lavare dignatus es , ne despicias opera manuum tuarum , quæ nobis retinenda mandasti : ut sicut hic nobis , & à nobis exteriora abluuntur inquinamenta : sic à te omnium nostrum interiora laventur peccata. Quod ipse præstare dignetur.

dignêris , qui vivis & regnas Deus ,
per ômnia sæcula sæculôrum.

R. Amen.

A COMPLETAS.

No se dize , Jube domne. ni la
Lecion que otras vezes ; sin dicha
la Confession y Absolucion , si em-
pieçan con el Salmo 4.

CUm invocârem , exaudîvit me
Deus justitiæ meæ : * in tribu-
latiône dilatâsti mihi.

Miserêre mei , * & exaudi oratiônem
meam.

Fili hóminum úsquequò gravi cor-
de ? * ùt quid diligitis vanitâtem , &
quæritis mendácium ?

E t scitôte quóniam mirificâvit Dómi-
nus sanctum suum : * Dóminus exáu-
diet me , cum clamávero ad eum.

Irafcímini , & nolíte peccâre : * quæ
dicitis in córdibus vestris , in cubili-
bus vestris compungímini.

Sacrificâte sacrificium justitiæ , &
sperâte in Dómino. * Multi dicunt :
Quis osténdit nobis bona ?

Sig-

208 Jueves Santo , a Completas.

Signatum est super nos lumen vultus tui Dómine : * dedisti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti , vini , & ólei fui * multiplicati sunt.

In pace in idípsum * dórmiam , & requiéscam ;

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me.

Salmo 30.

IN te Dómine sperávi , non confundar in ætérnum : * in justítia tua libera me.

Inclína ad me aurem tuam , * accélera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectôrem : & in domum refúgii , * ut saluum me fácias.

Quóniam fortitúdo mea , & refúgium meum es tu : * & propter nomen tuum dedúces me , & enútries me.

Edúces me de láqueo hoc , quem abscondérunt mihi : * quóniam tu es protector meus.

In manus tuas comméndo spíritum meum : *

meum : * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Salmo 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectiõe Dei coeli commorábitur.

Dicet Dómino : Suscéptor meus es tu, & refúgium meum : * Deus meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.

Scápulis suis obumbrábit tibi : * & sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus : * non timêbis à timóre noctúrno,

A sagitta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris : * ab incúrso, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem millia à dextris tuis : * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis : * & retributiõnem peccatõrum vidêbis.

Quóniam tu es Dómine spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non

210 **Jueves Santo, a Completas.**

Non accedet ad te malum : * & flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

Quoniam Angelis suis mandavit de te : * ut custodiant te in omnibus viis tuis.

In manibus portabunt te : * ne forte offendas ad lapidem pedem tuum.

Super aspidem & basiliscum ambulabis : * & conculcabis leonem & draconem.

Quoniam in me speravit, liberabo eum : * protegam eum, quoniam cognovit nomen meum.

Clamabit ad me, & ego exaudiam eum : * cum ipso sum in tribulatione : eripiam eum, & glorificabo eum.

Longitudine dierum replabo eum : * & ostendam illi salutare meum.

Salmo 133.

Ecce nunc benedicite Domino, * omnes servi Domini :

Qui statis in domo Domini, * in atriis domus Dei nostri.

In

Jueves Santo , a Completas. 211

In nóctibus extóllite manus vestras
in sancta , * & benedicite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion , *
qui fecit cœlum & terram.

Cantico de Simeon. *Luce 2. e*

Nunc dimíttis servum tuum Dó-
mine , * secúndum verbum
tuum in pace :

Quia vidérunt óculi mei * salutâre
tuum ,

Quod parásti * ante fáciem ómnium
populôrum ;

Lumen ad revelatiônem Géntium , *
& glóriam plebis tuæ Israël.

**Luego hincandose de rodillas se
dize el Verso.** Christus factus est
pro nobis obédiens usque ad mor-
tem. **Y luego se dize pãso el Pater
noster.** despues el Salmo **Miserêre
mei. 134.** un poco mas recio : el qual
acabado, sin **O rêmus.** se dize la Ora-
cion siguiente.

REspice, quæsumus Dómine , su-
per hanc familiam tuam , pro
qua Dóminus noster Jesus Christus
non

212 **Viernes Santo , a Maytines.**

non dubitâvit mânibus tradi nocén-
tium , & crucis subîre tormentum.
pero el Qui tecum. se dize pafó.

**Afi se acaban todas las Horas
estos tres dias , hafta las Vísperas
del Sabado Santo.**

V I E R N E S

De la Semana Santa.

A M A Y T I N E S.

Primer Noturno , Antifona.

Astiterunt reges terræ , & principes
convenérunt in unum , advérsus Dó-
minum , & advérsus Christum ejus.

Salmo 2.

Uare fremuérunt Gen-
res , * & pópuli meditáti
sunt inánia ?

Astiterunt reges terræ ,
& principes convenérunt
in unum , * advérsus Dóminum ,
& advérsus Christum ejus.

Dirumpâmus víncula eórum : * &
projiciâmus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in coelis , irridêbit eos : *
& Dóminus subsannâbit eos.

Tunc

Tunc loquêtur ad eos in ira sua , *
& in furôre tuo conturbâbit eos.

Ego autem constitûtus sum rex ab
eo super Sion montem sanctum ejus , *
prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus
es tu , ego hódie génui te.

Póstula à me , & dabo tibi Gentes
hereditâtem tuam , * & posselliônem
tuam téminos terræ.

Reges eos in virga fèrrea , * & tam-
quam vas figuli confringes eos.

Et nunc reges intelligite : * erudi-
mini qui judicâtis terram.

Servîte Dómino in timôre : * & ex-
ultâte ei cum tremôre.

Apprehêdite disciplinam , ne quan-
do irascâtur Dóminus , * & pereâtis
de via justa.

Cùm exârserit in brevì ira ejus , *
beâti omnes , qui confidunt in eo.

Antifona. Astitêrunt reges terræ , &
príncipes convenêrunt in unum , ad-
vêrsus Dóminum , & advêrsus Chri-
stum ejus.

Anti-

214 **Viernes Santo , a Maytines.**

Antifona. Diviserunt sibi vestimenta mea : & super vestem meam miserunt sortem.

Salmo 21.

Deus Deus meus , respice in me : quare me dereliquisti ? * longe à salute mea verba delictorum meorum.

Deus meus clamabo per diem , & non exaudies : * & nocte , & non ad insipientiam mihi.

Tu autem in sancto habitas , * Laus Israël.

In te speraverunt patres nostri : * speraverunt , & liberaisti eos.

Ad te clamaverunt , & salvi facti sunt : * in te speraverunt , & non sunt confusi.

Ego autem sum vermis , & non homo : * opprobrium hominum , & abjectio plebis.

Omnes videntes me , deriserunt me : * locuti sunt labiis , & moverunt caput.

Speravit in Domino , eripiat eum : * salvum faciat eum , quoniam vult eum.

Quó-

Quóniam tu es , qui extraxísti me de ventre : * pes mea ab ubéribus matris meæ. In te projectus sum ex útero.

De ventre matris meæ Deus meus es tu , * ne discésseris à me.

Quóniam tribulatio próxima est : * quóniam non est qui adjuvet.

Circumdedérunt me vituli multi : * tauri pingues obsederunt me.

Aperuérunt super me os suum , * sicut leo rapiens & rúgiens.

Sicut aqua effusus sum : * & dispersa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea , & lingua mea adhæsit fáucibus meis : *

& in pulverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi : * concílium malignántium obsédit me.

Foderunt manus meas & pedes meos : * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt & inspexérunt

runt

216 **Viernes Santo , a Maytines.**

runt me : * divisérunt sibi vestiménta mea , & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris auxílium tuum à me : * ad defensiônem meam cónspice.

Erue à frámea Deus ánimam meam : * & de manu canis únicam meam :

Salva me ex ore leónis : * & à córni-bus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomén tuum frátribus meis : * in médio Ecclésiæ laudábo te.

Qui timétis Dóminum , laudáte eum : * univérsum semen Jacob glorificáte eum.

Tímeat eum omne semen Israél : * quóniam non sprevit , neque despéxit deprecationem páuperis :

Nec avértit fáciem suam à me : * & cùm clamárem ad eum , exau-dívit me.

Apud te laus mea in ecclésia magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.

Edent páuperes & saturabúntur : & lau-

laudábunt Dóminum qui requírun-
eum : * vivent corda eórum in sæcu-
lum sæculi.

Reminiscéntur & converténtur ad
Dóminum * univérſi fines terræ.

Et adorábunt in conspéctu ejus *
univérſæ familiæ Géntium.

Quóniam Dómini est regnum : * &
ipse dominábitur Géntium.

Manducavérunt & adoravérunt om-
nes pingues terræ : * in conspéctu
ejus cadent omnes qui descéndunt
in terram.

Et ánima mea illi vivet : * & semen
meum sérviet ipsi.

Annuntiábitur Dómino generatio
ventúra : * & annuntiábunt coeli ju-
ſtitiam ejus pópulo qui nascétur ,
quem fecit Dóminus.

Antifona. Divisérunt sibi vestimén-
ta mea : & super vestem meam misé-
runt fortem.

Antifona. Insurrexérunt in me te-
ſtes iníqui , & mentíta est iníquitas
sibi.

Salmo 26.

Dominus illuminatio mea , & salus mea , * quem timêbo ?

Dominus protector vitæ meæ , * à quo trepidâbo ?

Dum appropiant super me nocentes , * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei , * ipsi infirmati sunt , & ceciderunt.

Si consistant adversum me castra , * non timêbit cor meum.

Si exurgat adversum me praelium , * in hoc ego sperâbo.

Unam petii à Dômino , hanc requiram , * ut inhâbitem in domo Dômini omnibus diêbus vitæ meæ.

Ut videam voluptatem Dômini , * & visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo : * in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltâvit me : * & nunc exaltâvit caput meum super inimicos meos.

Circuivi , & immolavi in tabernaculo ejus hóstiam vociferationis : *

can-

cantâbo , & psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam ,
qua clamávi ad te : * miserêre mei ,
& exáudi me.

Tibi dixit cor meum , exquisivit te
fácies mea : * fáciem tuam Dómi-
ne requíram.

Ne avértas fáciem tuam à me : * ne
declínes in ira à seruo tuo.

Adjûtor meus esto : * ne derelín-
quas me , neque despícias me Deus
salutâris meus.

Quóniam pater meus & mater mea
dereliquerunt me : * Dóminus autem
assúmpsit me.

Legem pone mihi Dómine in via
tua : * & dirige me in sémitam re-
ctam propter inimícos meos.

Ne tradideris me in ánimas tribu-
lántium me : * quóniam insurrexé-
runt in me testes iníqui , & mentíta
est iníquitas sibi.

Credo vidêre bona Dómini : * in
terra vivéntium.

220 **Viernes Santo , a Maytines.**

Expecta Dóminum , viríliter age : *
& confortêtur cor tuum , & sustine
Dóminum.

Antifona. Insurrexérunt in me testes
iníqui , & mentíta est iníquitas sibi.

ŷ. Divisérunt sibi vestiménta mea.

Re. Et super vestem meam misérunt
fortem. **P**ater noster. **pafo.**

De Lamentatióne Jeremíæ Prophétæ.

Lecion j. *Cap. 2. c* **Heth.**

Cogitâvit Dóminus dissipâre
murum filię Sion : tetendit
funiculum suum , & non avér-
tit manum suam à perditíone : lu-
xitque antemurâle , & murus páriter
dissipâtus est.

Teth. Defixæ sunt in terra portæ
ejus : pérdidit , & contrívit vectes
ejus : regem ejus & príncipes ejus
in Géntibus : non est lex , & pro-
phétæ ejus non invenérunt visiônem
à Dómino.

Iod. Sederunt in terra , conticuérunt
senes filię Sion : conspersérunt cíne-
re cápita sua , accincti sunt ciliciis :
abje-

abjecerunt in terram capita sua virgines Jerúsalem.

Caph. Defecerunt præ lácrymis óculi mei , conturbata sunt viscera mea : effusum est in terra jecur meum super contritióne filiæ pópuli mei , cum deficeret párvulus & lactens in plateis óppidi.

Jerúsalem , Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

R. Omnes amici mei dereliquerunt me , & prævaluérunt insidiantes mihi : tradidit me quem diligēbam : **✱** Et terribilibus óculis plaga crudéli percutientes , aceto potábant me. **V.** Inter iníquos projecerunt me , & non perpercerunt animæ meæ. Et terribilibus.

Lecion ij.

Lamed.

MAtribus suis dixerunt : Ubi est triticum & vinum ? cum deficerent quasi vulnerati in plateis civitatis : cum exhalarent ánimas suas in sinu matrum suarum.

Mem. Cui comparábo te : vel cui assimilábo te , filia Jerúsalem ? cui exæ-

222 **Viernes Santo , a Maytines.**

quâbo te , & consolâbor te , virgo filia Sion ? magna est enim velut mare contritio tua : quis medébitur tui ?

Nun. Prophétæ tui vidérunt tibi falsa & stulta , nec aperiébant iniquitâtem tuam , ut te ad pœniténtiam provocârent : vidérunt autem tibi assumptiones falsas , & ejectiones.

Samech. Plausérunt super te mâni-bus omnes transeûntes per viam : sibilâverunt , & movérunt caput suum super filiam Jerúsalem : Hæccine est urbs , dicéntes , perfecti decôris , gâudium univérse terræ ?

Jerúsalem , Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

R. Velum templi scissum est , ✠ Et omnis terra trémuit : latro de cruce clamâbat , dicens : Meménto mei Dómine , dum véneris in regnum tuum. ✠. Petræ scissæ sunt , & monuménta apértasunt , & multa cõpora sanctõrum , qui dormierant , surrexérunt. Et omnis terra.

Lecion

E Go vir videns paupertatem meam
in virga indignationis ejus.

A leph. Me minavit , & adduxit in
tenebras , & non in lucem.

A leph. Tantum in me vertit , &
convertit manum suam tota die.

B eth. Vetustam fecit pellem meam ,
& carnem meam , contrivit ossa mea.

B eth. Aedificavit in gyro meo , &
circumdedit me felle , & labore.

B eth. In tenebrosis collocavit me ,
quasi mortuos sempiternos.

G himel. Circumædificavit adversum
me , ut non egrédiam : aggravavit
compedem meum.

G himel. Sed & cum clamávero , &
rogávero , exclúsit orationem meam.

G himel. Conclúsit vias meas lapídi-
bus quadris , sémitas meas subvertit.

J erúsalem , Jerúsalem , convertere
ad Dóminum Deum tuum.

R. Vineá mea electa , ego te plantávi :
✱ Quómodo convérta es in amaritú-
dinem , ut me crucifigeres , & Baráb-

bam dimitteres? **¶** Sepívi te, & lápi-
des elégi ex te , & ædificávi turrim.
Quómodò. **V**inea mea.

Segundo Noturno , Antifona.

Vim faciébant , qui quærébant áni-
mam meam.

Salmo 37.

Domine ne in furóre tuo árguas
me , * neque in ira tua cor-
rípias me.

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt
mihi : * & confirmásti super me
manum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie
irá tuæ : * non est pax óssibus meis
à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ
sunt caput meum : * & sicut onus
grave gravátæ sunt super me.

Putruérunt , & corrúptæ sunt cicatrí-
ces meæ , * à fácie insipientiæ meæ.

Miser factus sum , & curvátus sum
usque in finem : * tota die contri-
státus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt
illu-

illufionibus : * & non eft fanitas in carne mea.

Afflictus fum , & humiliatus fum nimis : * rugebam à gemitu cordis mei.

Domine , ante te omne defiderium meum : * & gemitus meus à te non eft abfconditus.

Cor meum conturbatum eft , dereliquit me virtus mea : * & lumen oculorum meorum , & ipfum non eft mecum.

Amici mei , & proximi mei * aduersum me appropinquaverunt , & ftererunt.

Et qui juxta me erant , de longè ftererunt : * & vim faciebant qui querebant animam meam.

Et qui inquirebant mala mihi , locuti funt vanitates : * & dolos tota die meditabantur.

Ego autem tamquam furdus non audiebam : * & ficut mutus non apertiens os fuum.

Et factus fum ficut homo non audiens : *

226 **Viernes Santo, a Maytines.**

diens : * & non habens in ore suo redargutiones.

Quoniam in te Dómine sperávi : * tu exáudies me Dómine Deus meus.

Quia dixi : Nequándo supergáudeant mihi inimíci mei : * & dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.

Quoniam ego in flagélla parátus sum : * & dolor meus in conspéctu meo semper.

Quoniam iniquitâtem meam annuntiábo : * & cogitábo pro peccáto meo.

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me : * & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi : * quoniam sequêbar bonitâtem.

Ne derelinquas me Dómine Deus meus : * ne discésseris à me.

Inténde in adiutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.

Antifona. Vim faciébant, qui quærébant ánimam meam.

Anti-

Antifona. Confundántur & revereántur , qui quærunt ánimam meam , ut áuferant eam.

Salmo 39.

EXpéctans expectávi Dóminum , *
& inténdit mihi.

Et exaudívit preces meas : * &
edúxit me de lacu misériae , & de
luto fácis.

Et státuit super petram pedes meos : *
& diréxit gressus meos.

Et immísit in os meum cánticum
novum , * carmen Deo nostro.

Vidébunt multi & timébunt : * &
sperábunt in Dómino.

Beátus vir , cuius est nomen Dó-
mini spes ejus : * & non respéxit in
vanitátes & insánias falsas.

Multa fecísti tu Dómine Deus meus
mirabilia tua : * & cogitatióibus
tuis non est qui similis sit tibi.

Annuntiávi , & locútus sum : *
multiplicáti sunt super númerum.

Sacrificium & oblatiõem noluísti : *
aures autem perfecísti mihi.

Holo-

228 **Viernes Santo , a Maytines.**

Holocáustum & pro peccáto non postulásti : * tunc dixi : Ecce vénio.

In cápite libri scriptum est de me , ut fácerem voluntâtem tuam : * Deus meus vólui , & legem tuam in médio cordis mei.

Annuntiávi justítiam tuam in Ecclésia magna , * ecce lábia mea non prohibêbo : Dómine tu scisti.

Justítiam tuam non abscondi in corde meo : * veritâtem tuam & salutare tuum dixi.

Non abscondi misericórdiam tuam , & veritâtem tuam : * à concilio multo.

Tu autem Dómine ne longè fácias miserationes tuas à me : * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala , quorum non est númerus : * comprehendérunt me iniquitâtes meæ , & non pótui ut vidêrem.

Multiplicatæ sunt super capillos cápitis mei : * & cor meum dereliquit me.

Com-

Viernes Santo , a Maytines. 229

Compláceat tibi Dómine ut éruas me : * Dómine ad adjuvándum me réspice.

Confundántur & revereántur simul , qui quærunt ánimam meam , * ut áuferant eam.

Convertántur retrórsùm , & reve-
reántur : * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiônem suam , *
qui dicunt mihi : Euge , euge.

Exúltent & laténtur super te om-
nes quæréntes te : * & dicant semper ,
Magnificêtur Dóminus , * qui dili-
gunt salutâre tuum.

Ego autem mendícus sum , & pau-
per : * Dóminus solícitus est mei.

Adjûtor meus , & protéctor meus
tu es : * Deus meus ne tardâve-
ris.

Antifona. Confundántur & reve-
reántur , qui quærunt ánimam meam ,
ut áuferant eam.

Antifona. Aliéni insurrexérunt in
me , & fortes quæsiérunt ánimam
meam.

Salmo

Salmos 53.

Deus in nómine tuo saluum me
fac : * & in virtute tua júdi-
ca me.

Deus exáudi oratióem meam : *
áuribus pécipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advér-
sum me , & fortes quæsiérunt áni-
mam meam : * & non proposuérunt
Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus áduvat me : * &
Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Averte mala inimicis meis : * & in
veritate tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi , * & con-
fitêbor nómini tuo Dómine , quó-
niam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eri-
puísti me : * & super inimicos meos
despéxit óculus meus.

Antifona. Aliéni insurrexérunt in me ,
& fortes quæsiérunt ánimam meam.

Y. Insurrexérunt in me testes iníqui.

R. Et mentita est iniquitas sibi. **P**a-
ter noster. **pasó.**

Ex

Ex Tractatu sancti Augustini Episcopi super Psalmos.

Lecion iv.

In Psalm. 63. ad Versum 2.

PRotexisti me Deus à convéntu malignántium , à multitudíne operántium iniquitátem. Jam ípsum caput nostrum intueámur. Multi mártýres tália passi sunt , sed nihil sic elúcet , quómodo caput mártýrum : ibi mélius intuémur , quod illi expériti sunt. Protéctus est à multitudíne malignántium , protegénte se Deo , protegénte carnem suam ípso filio , & hómine , quem gerébat : quia filius hóminis est , & Filius Dei est. Filius Dei , propter formam Dei : filius hóminis , propter formam servi , habens in potestáte pónere ánimam suam , & recípere eam. Quid ei potuérunt fácere inimíci ? Occidérunt corpus , ánimam non occidérunt. Inténdite. Parum ergo erat , Dóminum hortári mártýres verbo , nisi firmáret exémplo.

Re. Tamquam ad latrónem existis cum.

cum gládiis & fústibus comprehén-
dere me : * Quotidiè apud vos eram
in templo docens , & non me tenuís-
tis : & ecce flagellátum dúcitis ad
crucifigéndum. **v.** Cùmque iniecissent
manus in Jesum , & tenuissent eum ,
dixit ad eos. Quotidiè.

Lecion v.

NOstis qui convéntus erat malig-
nantium Judæorum , & quæ
multitúdo erat operántium iniquitâ-
tem. Quam iniquitâtem ? Quia volué-
runt occidere Dóminum Jesum Chri-
stum. Tanta ópera bona , inquit , ostén-
di vobis : propter quod horum me vul-
tis occidere ? Pértulit omnes infirmos
eórum , curâvit omnes lánguidos eó-
rum , prædicâvit regnum cœlôrum ,
non tácuit vítia eórum , ut ipsa pótiùs
eis displicérent , non médicus , à quo
sanabántur. His ómnibus curatióibus
ejus ingrâti , tamquam multa febre
phrenétici , insaniéntes in médicum ,
qui vénerat curâre eos , excogitavérunt
consilium perdéndi eum : tamquam
ibi

ibi volentes probare, utrum verè homo sit qui mori possit, an aliquid super homines sit, & mori se non permittat. Verbum ipsorum agnoscimus in Sapientia Salomónis: Morte turpissima, inquit, condemnemus eum. Interrogemus eum: erit enim respectus in sermonibus illius. Si enim verè Filius Dei est, liberet eum.

R. Tenebræ factæ sunt, dum crucifixissent Jesum Judæi: & circa horam nonam exclamavit Jesus voce magna: Deus meus, ut quid me dereliquisti? ***** Et inclinato capite emisit spiritum. **✠.** Exclamans Jesus voce magna, ait: Pater, in manus tuas commendo spiritum meum. Et inclinato.

Lecion vi.

EXacuérunt tamquam gladium linguas suas: Non dicant Judæi; Non occidimus Christum. Etenim propterea eum dederunt judici Pilato, ut quasi ipsi à morte ejus viderentur immunes. Nam cum dixisset eis Pilatus: Vos eum occidite: responderunt,
Nobis.

234 **Viernes Santo , a Maytines.**

Nobis non licet occidere quemquam. Iniquitatem facinoris sui in iudicem hominem refundere volebant : sed numquid Deum iudicem fallabant ? Quod fecit Pilatus , in eo ipso quod fecit , aliquantum particeps fuit : sed in comparatione illorum multo ipse innocentior. Institit enim quantum potuit , ut illum ex eorum manibus liberaret : nam propterea flagellatum produxit ad eos. Non persequendo Dominum flagellavit , sed eorum furori satisfacere volens : ut vel sic jam mitescerent , & desinerent velle occidere , cum flagellatum viderent. Fecit & hoc. At ubi perseveraverunt , nostis illum lavisse manus & dixisse , quod ipse non fecisset , mundum se esse a morte illius. Fecit tamen. Sed si reus , quia fecit vel invitatus : illi innocentes , qui coegerunt ut faceret ? Nullo modo. Sed ille dixit in eum sententiam , & iussit eum crucifigi , & quasi ipse occidit : & vos ô Judæi occidistis. Unde occidistis ? Gladio linguæ : aculistis enim

Viernes Santo , a Maytines. 235

enim linguas vestras. Et quando percussistis, nisi quando clamastis : Crucifige , crucifige.

R. Animam meam dilectam tradidi in manus iniquorum , & facta est mihi hereditas mea sicut leo in silva : dedit contra me voces adversarius , dicens : Congregámini , & properáte ad devorandum illum : posuerunt me in deserto solitudinis , & luxit super me omnis terra : * Quia non est inventus qui me agnósceret , & faceret benè. **ψ.** Insurrexerunt in me viri absque misericórdia , & non pepercerunt animæ meæ. Quia non est. **A** nimam meam.

Tercer Noturno , Antifona.

Ab insurgéntibus in me libera me Dómine , quia occupaverunt ánimam meam.

Salmo 58.

Eripe me de inimicis meis Deus meus : * & ab insurgéntibus in me libera me.

Eripe me de operántibus iniquitatem : * & de viris sánguinem salva me.

Quia

236 **Viernes Santo , a Maytines.**

Quia ecce cepérunt ánimam meam : *
irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea , neque peccâ-
tum meum Dómine : * sine iniqui-
tâte cucúrri , & diréxi.

Exúrge in occúrsum meum , & vi-
de : * & tu Dómine Deus virtútum ,
Deus Israël.

Inténde ad visitándas omnes Gen-
tes : * non misereâris ómnibus qui
operántur iniquitâtem.

Converténtur ad vésperam : & fa-
mem patiéntur út canes , * & cir-
cuibunt civitâtem.

Ecce loquéntur in ore suo , & gládus
in labiis eórum : * quóniam quis
audívit ?

Et tu Dómine deridêbis eos : * ad
níhilum dedúces omnes Gentes.

Fortitúdinem meam ad te custódiam ,
quia Deus suscéptor meus es : * Deus
meus misericórdia ejus præveniet me.

Deus osténdet mihi super inimícos
meos , ne occídas eos : * nequándo
obliviscántur pópuli mei.

Dif-

Viernes Santo, a Maytines. 237

Dispérge illos in virtute tua: * & depone eos protector meus Domine:

Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum: * & comprehendantur in superbia sua.

Et de execratione & mendacio annuntiabuntur in consummatione: * in ira consummationis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominabitur Jacob: * & finium terrarum.

Convertentur ad vespeream; & famem patientur ut canes: * & circuibunt civitatem.

Ipsi dispergentur ad manducandum: * si vero non fuerint saturati, & murmurabunt.

Ego autem cantabo fortitudinem tuam: * & exultabo mane misericordiam tuam.

Quia factus es susceptor meus, * & refugium meum, in die tribulationis meae.

Adjuutor meus tibi psallam, quia Deus susceptor meus es: * Deus meus misericordia mea.

Anti-

Antifona. Ab insurgéntibus in me libera me Dómine, quia occupavérunt ánimam meam.

Antifona. Longè fecísti notos meos à me : tráditus sum, & non egrediēbar.

Salmo 87.

Domine Deus salútis meæ, * in die clamávi, & nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam.

Quia replêta est malis ánima mea : * & vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiētes in sepúlchris, quorum non es memor ámplius : * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.

Posuérunť me in lacu inferióri : * in tenebrósis, & in umbra mortis.

Super me confirmátus est furor tuus : * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos à me : * posuérunť me abominatiónem sibi.

Trá-

Traditus sum , & non egrediêbar : *
óculi mei languérunt præ inópia.

Clamávi ad te Dómine tota die : *
expándi ad te manus meas.

Numquid mórtuis fácies mirabília : *
aut médici fuscitábunt , & confite-
búntur tibi ?

Numquid narrábit áliquis in sepúl-
chro mîsericórdiam tuam , * & veri-
tâtem tuam in perditîone ?

Numquid cognoscéntur in ténébris
mirabília tua : * & justítia tua in terra
obliviónis ?

Et ego ad te Dómine clamávi : * &
manè orátio mea præveniet te.

Ut quid Dómine repéllis oratiô-
nem meam : * avértis faciém tuam
à me ?

Pauper sum ego , & in labóribus à
juventûte mea : * exaltâtus autem
humiliâtus sum & conturbâtus.

In me transfierunt iræ tuæ : * & ter-
róres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota
die : * circumdedérunt me simul.

Elon-

240 **Viernes Santo, a Maytines.**

E longásti à me amicum & pròximum : * & notos meos à miséria.

Ant. Longè fecísti notos meos à me : traditus sum , & non egrediêbar.

Ant. Cantábunt in ánimam iusti , & sánguinem innocentem condemnábunt.

Salmo 93.

Deus ultiónum Dóminus : * Deus ultiónum libère egit.

Exaltáre qui júdicas terram : * redde retributiónem supérbis.

Usquequò peccatóres Dómine : * úsquequò peccatóres gloriabúntur :

Effabúntur , & loquéntur iniquitátem : * loquéntur omnes , qui operántur injustítiam ?

Pópulum tuum Dómine humiliavérunt : * & hereditátem tuam vexavérunt.

Víduam , & ádvenam interfecérunt : * & pupillos occidérunt.

Et dixerunt : Non vidêbit Dóminus , * nec intélliget Deus Jacob.

Intelligite insipientes in pópulo : * & stulti aliquándo sápite.

Qui

Viernes Santo , a Maytines. 241

Qui plantâvit aurem , non áudiet : *
aut qui finxit óculum , non confiderat ?

Qui córripit gentes , non árguet : *
qui docet hóminem sciéntiam ?

Dóminus scit cogitationés hómi-
num , * quóniam vanæ sunt.

Beátus homo , quem tu erudieris
Dómine : * & de lege tua docúeris eum.

Ut mítiges ei à diêbus malis : * do-
nec fodiâtur peccatóri fóvea.

Quia non repéllet Dóminus plebem
suam : * & hereditâtem suam non
derelinquet.

Quoadúsque iustítia convertâtur in
iudícium : * & qui iuxta illam omnes
qui recto sunt corde.

Quis consúrget mihi advérsus malig-
nâtes ? * aut quis stabit mecum ad-
vérsus operâtes iniquitâtem ?

Nisi quia Dóminus adjûvit me : * pau-
lò minùs habitâisset in inférno ánima
mea.

Si dicêbam : Motus est pes meus : *
misericórdia tua Dómine adjuvâbat me.

Secúndum multitudinem dolórum
L meô-

meorum in corde meo : * consolatio-
nes tuæ lætificaverunt animam meam.

Numquid adhæret tibi sedes iniquita-
tis : * qui fingis laborem in præcepto ?

Captabunt in animam iusti : * & sân-
guinem innocentem condemnabunt.

Et factus est mihi Dóminus in re-
fúgium : * & Deus meus in adju-
tórimum spei meæ.

Et reddet illis iniquitatem ipsorum :
& in malitia eorum disperdet eos : *
disperdet illos Dóminus Deus noster.

Ant. Captabunt in animam iusti , &
sanguinem innocentem condemná-
bunt.

V. Locuti sunt adversum me
lingua dolosa. **R.** Et sermonibus odii

circumdedérunt me , & expugnaverunt
me gratis. **P**ater noster. **paslo.**

De Epístola beáti Pauli Apóstoli
ad Hebræos.

Lecion vij.

Cap. 4. c. 5.

Festinemus ingredi in illam ré-
quiem : ut ne in idípsum
quis incidat incredulitátis exem-
plum. Vivus est enim sermo Dei ,
&

& éfficax , & penetrabílior omni gládio ancípiti : & pertíngens usque ad divisiônem ánimæ ac spíritus , compâgum quoque ac medullârum , & discrêtor cogitatiônum & intentiônum cordis. Et non est ulla creatûra invisibilis in conspéctu ejus : ómnia autem nuda & apérta sunt óculis ejus , ad quem nobis sermo. Habéntes ergo Pontíficem magnum , qui penetrâvit cœlos , Jesum Filium Dei : teneâmus confessiônem. Non enim habêmus Pontíficem , qui non possit cómpati infirmitátibus nostris : tentâtum autem per ómnia pró similitúdine absque peccáto.

Re. Tradidérunt me in manus impiôrum : & inter iníquos projecérunt me , & non pepercérunt ánimæ meæ : congregáti sunt advérsùm me fortes :

* Et sicut gigântes steterunt contra me. * Aliéni insurrexérunt advérsùm me , & fortes quæsiérunt ánimam meam. Et sicut.

Lecion viij.

A Deâmus ergo cum fidúcia ad thronum grátia: ut misericórdiam consequâmur , & grátiam inveniâmus in auxilio opportúno. Omnis namque Póntifex ex homínibus assumptus , pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum , ut offerat dona & sacrificia pro peccátis : qui condolére possit iis qui ignórant & errant : quóniam & ipse circúmdatus est infirmitâte : & proptéreà debet , quemádmódum pro pópulo , ità étiam & pro semetípso offerre pro peccátis.

R. Jesum tradidit impius summis principibus sacerdotum , & seníoribus pópuli : **✠** Petrus autem sequebâtur eum à longè , ut vidêret finem. **V.** Adduxerunt autem eum ad Cáipham príncipem sacerdotum , ubi Scribæ & Pharisæi convénierant. Petrus.

Lecion ix.

N Ec quisquam sumit sibi honórem , sed qui vocâtur à Deo , tamquam Aaron. Sic & Christus non

non semetipsum clarificavit ut Pontifex fieret : sed qui locutus est ad eum : Filius meus es tu , ego hodie genui te. Quemadmodum & in alio loco dicit : Tu es sacerdos in æternum secundum ordinem Melchisedech. Qui in diebus carnis suæ preces supplicationesque ad eum , qui possit illum salvum facere à morte , cum clamore valido & lacrymis offerens , exauditus est pro sua reverentia. Et quidem cum esset Filius Dei , didicit ex iis , quæ passus est , obedientiam : & consummatus , factus est omnibus obtemperantibus sibi , causa salutis æternæ , appellatus à Deo Pontifex juxta ordinem Melchisedech.

R. Caligaverunt oculi mei à fletu meo : quia elongatus est à me , qui consolabatur me. Videte omnes populi , * Si est dolor similis sicut dolor meus. **ÿ.** O vos omnes qui transitis per viam , attendite & videte. Si est dolor. **C**aligaverunt.

A L A U D E S ,**Antifona.**

PRóprio Fílio suo non pepércit ,
Deus , sed pro nobis ómnibus
trádidit illum. **Salmo.** Miferêre mei
Deus. 134.

Antifona. Anxiâtus est super me spí-
ritus meus , in me turbâtum est cor
meum. **Salmo 142.**

Domine exáudi oratióem
meam , áuribus pécipe obse-
cratióem meam in veritâte
tua : * exáudi me in tua iustítia.

Et non intres in iudícium cum servo
tuo : * quia non justificábitur in con-
spéctu tuo omnis vivens.

Quia persecûtus est inimícus ánimam
meam : * humiliâvit in terra vitam
meam.

Collocâvit me in obscuris sicut mór-
tuos sæculi : * & anxiâtus est super
me spíritus meus , in me turbâtum
est cor meum.

Memor fui diêrum antiquórum ,
meditâtus sum in ómnibus opéribus
tuis : *

Viernes Santo, a Laudes. 247

tuis : * in factis manuum tuarum meditabar.

Expandi manus meas ad te : * anima mea sicut terra sine aqua tibi :

Velociter exaudi me **D**omine : * defecit spiritus meus.

Non avertas faciem tuam a me : * & similis ero descendentibus in lacum.

Auditam fac mihi manere misericordiam tuam : * quia in te speravi.

Notam fac mihi viam, in qua ambulem : * quia ad te levavi animam meam.

Eripe me de inimicis meis **D**omine, ad te confugi : * doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu.

Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam : * propter nomen tuum **D**omine vivificabis me, in aequitate tua.

Educes de tribulatione animam meam : * & in misericordia tua disperdes inimicos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant

248 **Viernes Santo, a Laudes.**

ánimam meam : * quóniam ego servus tuus sum.

Antifona. Anxiátus est super me spíritus meus , in me turbátum est cor meum.

Antifona. Ait latro ad latrónem : nos quidem digna factis recípiamus , hic autem quid fecit ? Meménto mei Dómine , dum véneris in regnum tuum. **Salmo.** Deus Deus meus. 139.

Antifona. Cùm conturbâta fúerit ánima mea Dómine , misericórdiæ memor eris.

Cantico de Habacuc. Cap. 3.

Dómine audivi auditióem tuam , * & tímui.

Dómine opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies : * cùm irátus fúeris , misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet , * & sanctus de monte Pharan :

Opéruiit cœlos glória ejus : * & laudis ejus plena est terra.

Splen-

Splendor ejus ut lux erit : * cónua
in máribus ejus.

Ibi abscondita est fortitúdo ejus : *
ante faciém ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes
ejus : * stetit , & mensus est terram.

Aspéxit , & dissólvit Gentes , * &
contríti sunt montes sæculi.

Incurvati sunt colles mundi : * ab
itinéribus æternitátis ejus.

Pro iniquitáte vidi tentória Æthiô-
piæ : * turbabúntur pelles terræ
Márian.

Numquid in flumínibus irátus es
Dómine ? * aut in flumínibus furor
tuus ? vel in mari indignatio tua ?

Qui ascédes super equos tuos : *
& quadrigæ tuæ salvatio.

Súscitans suscitábis arcum tuum : *
juraménta tribubus , quæ locútus es.

Flúvios scindes terræ : vidérunt te ,
& doluérunt montes , * gurges aquâ-
rum tránsiit.

Dedit abyssus vocem suam : * alti-
túdo manus suas levâvit.

250 **Viernes Santo , a Laudes.**

Sol & luna steterunt in habitáculo suo, * in luce sagittarum tuarum, ibunt in splendore fulgurantis hastæ tuæ.

In frémitu conculcabis terram : * & in furóre obstupefacies Gentes.

Egressus es in salutem populi tui , * in salutem cum Christo tuo :

Percussisti caput de domo impij : * denudasti fundamentum ejus usque ad collum.

Maledixisti sceptris ejus , capiti bellatorum ejus , * venientibus ut turbo ad dispergendum me.

Exultatio eorum * sicut ejus qui devorat pauperem in abscondito.

Viam fecisti in mari equis tuis , * in luto aquarum multarum.

Audivi , & conturbatus est venter meus : * à voce contremuerunt labia mea.

Ingrediatur putredo in ossibus meis , * & subter me scateat.

Ut requiescam in die tribulationis : * ut ascendam ad populum accinctum nostrum.

Ficus

Viernes Santo , a Laudes. 251

Ficus enim non florêbit : * & non erit germen in vineis.

Mentiêtur opus olivæ : * & arva non afferent cibum.

Abscindêtur de ovili pecus : * & non erit armêntum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudêbo : * & exultâbo in Deo Jesu meo.

Deus Dóminus fortitúdo mea : * & ponet pedes meos quasi cervôrum.

Et super excélsa mea dedûcet me victor * in psalmis canéntem.

Ant. Cùm conturbâta fúerit ánima mea Dñe , misericórdiæ memor eris.

Antifona. Meménto mei Dómine , dum véneris in regnum tuum.

Salmo. Laudâte Dóminum de cœlis. 144. **Ÿ.** Collocâvit me in obsúris. **R.** Sicut mórtuos sæculi.

Al Benedictus , Antifona.

Posuérunt super caput ejus causam ipsius scriptam : Jesus Nazarênus , Rex Judæorum.

Hincandose de rodillas se dize
Ÿ. Christus factus est pro nobis obédiens

252 **Viernes Santo , a Laudes.**

diens usque ad mortem , mortem autem crucis. y pafó el Pater noster.

Luego el Salmo. Misérêre. 134. un poco mas recio : el qual acabado fin Orêmus. se dize la Oracion siguiente.

REspice , quæsumus Dómine , super hanc familiam tuam , pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitâvit mânibus tradi nocéntium , & crucis subîre tormentum. pero el Qui tecum. se dize pafó.

A Prima , Tercia , Sexta y Nona , como arriba al Jueves Santo , a fol. 150. pero al fin del y. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem , se añade mortem autem crucis.

Statio ad S. Crucem in Jerusalem.

ACabada la Nona , el Sacerdote y ministros , con ornamentos negros sin ciriales ni incienso , vienen el Altar , postrandoso delante del un rato , hazen una oracion. Mientras tanto los Acolitos ponen una toalla sobre el Altar. El Sacerdote con

con sus ministros , hecha la oracion ,
 sube al Altar , y besa en medio. Lue-
 go el que uviere de leer la Profecia ,
 viene a lado de la Epistola , y la enpie-
 ça sin titulo alguno : leer à la tambien
 el Sacerdote en voz baja quedandose
 en el Altar al lado de la Epistola.

Osee 6.

HÆc dicit Dóminus : In
 tribulatione sua manè con-
 sùrgent ad me : Veníte,
 & revertámur ad Dómi-
 num : quia ipse cepit , &
 sanâbit nos , percútiet , & curâbit nos.
 Vivificâbit nos post duos dies : in die
 tertia suscitâbit nos , & vivêmus in
 conspéctu ejus. Sciêmus , sequemúr-
 que , ut cognoscâmus Dóminum : qua-
 si dilúculum præparâtus est egréssus
 ejus , & véniet quasi imber nobis tem-
 porâneus , & serótinus terræ. Quid fá-
 ciam tibi Ephraïm ? Quid fáciam tibi
 Juda ? Misericórdia vestra quasi nubes
 matutina , & quasi ros manè pertrán-
 siens. Propter hoc dolávi in Prophétis ,
 &

& occidi eos in verbis oris mei : & iudicia tua quasi lux egrediuntur. Quia misericordiam volui , & non sacrificium , & scientiam Dei plus quam holocausta.

Tracto. Domine , audivi auditum tuum , & timui : consideravi opera tua , & expavi. **ψ.** In medio duorum animalium innotesceris : dum appropinquaverint anni , cognosceris : dum advenerit tempus , ostenderis. **ψ.** In eo , dum conturbata fuerit anima mea : in ira , misericordiae memor eris. **ψ.** Deus à Libano veniet , & sanctus de monte umbróso & condénso. **ψ.** Operuit coelos majestas ejus : & laudis ejus plena est terra.

Acabado el Tracto, el Sacerdote estandandose al lado de la Epistola dice, O remus. el Diacono. Flectamus genua. y el Subdiacono. Levate.

Oracion.

DEus , à quo & Judas reatus fui poenam , & confessiōis suae latro præmium sumpsit : concède nobis tuæ propitiatiōis effectum : ut , sicut in
pas-

passiōe sua Jesus Christus Dóminus noster diversa utrísque intulit stipéndia meritórum ; ità nobis , ablato vetustatis erróre , resurrectiōis suæ grátiam largiatur. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spíritus sancti.

El Subdiacono en tono de Epistola sin titulo alguno canta la Lecion que se sigue. *Exodi 12.*

IN diēbus illis : Dixit Dóminus ad Móysen & Aaron in Terra Ægypti : Mensis iste , vobis principium mēsium : primus erit in mēsibus anni. Loquimini ad univérsum cœtum filiōrum Israël , & dicite eis : Décima die mensis hujus tollat unusquisque agnum per familias & domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescéndum agnum , assûmet vicinum suum , qui junctus est dómui suæ , juxta númerum animârum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula , másculus , annículus : juxta quem ritum tollêtis & hœdum. Et servábis

tis eum usque ad quartamdecimam diem mensis huius : immolabitque eum univérſa multitúdo filiôrum Israël ad vésperam. Et fument de sanguine ejus , ac ponent super utrúque postem , & in superlimináribus domôrum , in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni & ázynos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid , nec coctum aqua , sed tantum assum igni : caput cum pédibus ejus & intestínis vorábitis. Nec remanêbit quidquam ex eo usque manè. Si quid residuum fuerit , igne comburétis. Sic autem comedétis illum : Renes vestros accingétis : & calceaménta habébitis in pédibus , tenéntes báculos in mânibus , & comedétis festinánter : est enim Phase (id est tránſitus) Dómini.

Tracto. Eripe me Dómine ab hómine malo : à viro iníquo libera me.

✠ Qui cogitavérunt malítias in corde : tota die constituébant prælia. ✠. Acuérunt

PASSIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

secundum Joannem.

Cap. 18. & 19.

In illo tempore : Egressus est Jesus cum discipulis suis trans torrentem Cedron , ubi erat hortus , in quem introiit ipse , & discipuli ejus. Sciēbat autem & Judas , qui tradēbat eum , locum : quia frequēter Jesus convēnerat illuc cum discipulis suis. Judas ergo cū accepisset cohōrtem , & à Pontificibus & Pharisæis ministros , venit illuc cum latēnis , & faciibus , & armis. Jesus itaque sciens omnia , quæ ventūra erant super eum , processit , & dixit eis : ✠ Quem quæritis ? **c** Responderunt ei : **s** Jesum Nazarēnum. **c** Dicit eis Jesus : ✠ Ego sum. **c** Stabat

bat autem & Judas , qui tradêbat
 eum cum ipsis. Ut ergo dixit eis :
 Ego sum : abiêrunt retrôrsùm , & ce-
 cidêrunt in terram. Iterùm ergo in-
 terrogâvit eos : ✠ Quem quæritis ?
 c Illi autem dixerunt : s Jesum Naza-
 rênum. c Respondit Jesus : ✠ Dixi
 vobis , quia ego sum : si ergo me
 quæritis , finite hos abîre. c Ut im-
 plerêtur sermo , quem dixit : Quia
 quos dedisti mihi , non pèrdidi ex eis
 quemquam. Simon ergo Petrus ha-
 bens gládium eduxit eum : & percús-
 sit Pontíficis servum : & absçidit au-
 rículam ejus dèxteram. Erat autem
 nomen servo Malchus. Dixit ergo Je-
 sus Petro : ✠ Mitte gládium tuum
 in vagínam. Cálicem , quem dedit mi-
 hi Pater , non bibam illum ? c Cohors
 ergo , & tribûnus , & ministri Judæô-
 rum comprehendêrunt Jesum , & li-
 gavêrunt eum : Et adduxêrunt eum
 ad Annam primùm , erat enim focer
 Cáiphæ , qui erat Póntifex anni illíus.
 Erat autem Cáiphas , qui consilium
 dede-

déderat Judæis : Quia expedit , unum
hominem mori pro populo. Seque-
batur autem Jesum Simon Petrus , &
alius discipulus. Discipulus autem ille
erat notus Pontifici , & introivit cum
Jesu in atrium Pontificis. Petrus au-
tem stabat ad ostium foris. Exiit
ergo discipulus alius , qui erat no-
tus Pontifici , & dixit ostiariæ : & in-
trodúxit Petrum. Dicit ergo Petro
ancilla ostiaria : **s** Numquid & tu ex
discipulis es hominis istius ? **c** Dicit
ille : **s** Non sum. **c** Stabant autem
servi , & ministri ad prunas : quia frigus
erat , & calefaciebant se : erat au-
tem cum eis & Petrus stans , & calefa-
ciens se. Pontifex ergo interrogavit
Jesum de discipulis suis , & de do-
ctrina ejus. Respondit ei Jesus :
✠ Ego palàm locutus sum mundo :
ego semper docui in synagoga , & in
templo , quò omnes Judæi convé-
niunt : & in occulto locutus sum
nihil. Quid me interrogas ? interroga
eos , qui audierunt quid locutus sum
ipsis :

ipsis : ecce hi sciunt , quæ dixerim ego.

C Hæc autem cum dixisset , unus assistens ministrorum dedit alapam Jesu , dicens : **S** Sic respondes Pontifici ?

C Respondit ei Jesus : **✝** Si malè locutus sum , testimoniū perhibe de malo : si autem benè , quid me cædis ?

C Et misit eum Annas ligatum ad Caïpham Pontificem. Erat autem Simon Petrus stans , & calefaciens se.

Dixerunt ergo ei : **S** Numquid & tu ex discipulis ejus es ? **C** Negavit ille , & dixit : **S** Non sum.

C Dicit ei unus ex servis Pontificis , cognatus ejus , cujus abscidit Petrus auriculam : **S** Nónne ego te vidi in orto cum illo ?

C Iterum ergo negavit Petrus : & statim gallus cantavit. Adducunt ergo Jesum à Caïpha in prætorium.

Erat autem manè : & ipsi non introierunt in prætorium , ut non contaminarentur , sed ut manducarent pascha.

Exiit ergo Pilatus ad eos foras , & dixit : **S** Quam accusatiōnem affertis adversus hōinem hunc ?

C Res-

C Respondérunt, & dixerunt ei: **S** Si non esset hic malefactor, non tibi tradidissêmus eum. **C** Dixit ergo eis Pilâtus: **S** Accipite eum vos, & secundum legem vestram judicâte eum. **C** Dixerunt ergo ei Judæi: **S** Nobis non licet interficere quemquam. **C** Ut sermo Jesu impleretur, quem dixit, significans qua morte esset moriturus. Introiuit ergo iterum in prætorium Pilâtus, & vocâvit Jesum, & dixit ei: **S** Tu es Rex Judæorum? **C** Respondit Jesus: **✠** A temetipso hoc dicis, an alii dixerunt tibi de me? **C** Respondit Pilâtus: **S** Numquid ego Judæus sum? Gens tua, & Pontifices tradiderunt te mihi: quid fecisti; **C** Respondit Jesus: **✠** Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, ministri mei utique decertarent ut non trâderer Judæis: nunc autem regnum meum non est hinc. **C** Dixit itaque ei Pilâtus: **S** Ergo rex es tu? **C** Respondit Jesus: **✠** Tu dicis quia rex sum

sum ego. Ego in hoc natus sum , & ad hoc veni in mundum , ut testimonium perhibeam veritati : omnis , qui est ex veritate , audit vocem meam.

C Dicit ei Pilatus : **S** Quid est veritas ?

C Et cum hoc dixisset , iterum exiit ad Judæos , & dicit eis : **S** Ego nullam invenio in eo causam. Est autem consuetudo vobis ut unum dimittam vobis in Pascha : vultis ergo dimittam vobis Regem Judæorum ? **C** Clamaverunt ergo rursum omnes , dicentes : **S** Non hunc , sed Barabbam. **C** Erat autem Barabbas latro. Tunc ergo apprehendit Pilatus Jesum , & flagellavit. Et milites plectentes coronam de spinis , imposuerunt capiti ejus : & veste purpurea circumdederunt eum. Et veniebant ad eum , & dicebant : **S** Ave Rex Judæorum. **C** Et dabant ei alapas. Exiit ergo iterum Pilatus foras , & dicit eis : **S** Ecce adduco vobis eum foras , ut cognoscatis quia nullam invenio in eo causam. **C** (Exiit ergo Jesus portans coronam spineam , & pur-

purpureum vestimentum.) Et dicit
 eis : **s** Ecce homo. **c** Cum ergo vi-
 dissent eum Pontifices , & ministri ,
 clamabant , dicentes : **s** Crucifige ,
 crucifige eum. **c** Dicit eis Pilatus :
s Accipite eum vos , & crucifigite :
 ego enim non invenio in eo causam.
c Responderunt ei Judæi : **s** Nos le-
 gem habemus , & secundum legem
 debet mori , quia Filium Dei se fecit.
c Cum ergo audisset Pilatus hunc ser-
 monem , magis timuit. Et ingressus est
 prætorium iterum : & dixit ad Jesum :
s Unde es tu ? **c** Jesus autem respon-
 sum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilâ-
 tus : **s** Mihi non loqueris ? nescis quia
 potestatem habeo crucifigere te ,
 & potestatem habeo dimittere te ?
c Respondit Jesus : **✠** Non habé-
 res potestatem adversum me ullam ,
 nisi tibi datum esset desuper. Prop-
 terea qui me tradidit tibi , majus pec-
 catum habet. **c** Et exinde quærebat
 Pilatus dimittere eum. Judæi autem
 clamabant , dicentes : **s** Si hunc di-
 M mitteris,

míttis, non es amícus Cæsaris. Omnis enim qui se regem facit, contradíct Cæsari. **c** Pilátus autem cum audíffet hos sermónes, addúxit foràs Jesum, & sedit pro tribunali, in loco qui dicitur Lithostrótos, Hebráicè autem Gábbatha. Erat autem Parascéve Paschá, hora quasi sexta, & dicit Judæis: **s** Ecce Rex vester. **c** Illi autem clamábant: **s** Tolle, tolle, crucifige eum. **c** Dicit eis Pilátus: **s** Regem vestrum crucifigam? **c** Respondérunt Pontífices: **s** Non habémus regem, nisi Cæsarem. **c** Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigerétur. Suscepérunt autem Jesum, & eduxérunt. Et bájlans sibi crucem, exívit in eum, qui dicitur Calváriæ, locum, Hebráicè autem Gólgotha: ubi crucifixérunt eum, & cum eo alios duos, hinc & hinc, médium autem Jesum. Scripsit autem & título Pilátus: & pòsuit super crucem. Erat autem scriptum, Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. Hunc ergo título multi Judæórum legé-

legérunt : quia prope civitatem erat locus, ubi crucifixus est Jesus. Et erat scriptum Hebraicè, Græcè, & Latínè. Dicébant ergo Piláto Pontífices Judæôrum : **s** Noli scribere, Rex Judæôrum : sed quia ipse dixit : Rex sum Judæôrum. **c** Respóndit Pilátus : **s** Quod scripsi, scripsi. **c** Míletes ergo cùm crucifixíssent eum, accepérunt vestiménta ejus (& fecérunt quátuor partes : unicuîque míliti partem) & túnica. Erat autem túnica inconsútilis, désuper contéxta per totum. Dixérunt ergo ad ínvicem : **s** Non scindâmus eam, sed fortiâmur de illa cujus sit. **c** Ut Scriptûra implerêtur, dicens : Partíti sunt vestiménta mea sibi : & in vestem meam misérunt sortem. Et míletes quidem hæc fecérunt. Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, & soror matris ejus Mariâ Cléophæ & Mariâ Magdaléne. Cùm vidíset ergo Jesus matrem, & discípulum stantem, quem diligêbat, dicit matri suæ : **✠** Múlier, ecce fi-

lius tuus. **c** Deíndè dicit discípulo :
✠ Ecce mater tua. **c** Et ex illa hora
accêpit eam discípulus in sua. Póstea
sciens Jesus quia ómnia consummâta
sunt , ut consummarêtur Scriptûra ,
dixit : **✠** Sitio. **c** Vas ergo erat pòsi-
tum acêto plenum. Illi autem spón-
giam plenam acêto , hyssópo circum-
ponéntes , obtulérunt ori ejus. Cùm
ergo accepisset Jesus acêtum , dixit :
✠ Consummâtum est. **c** Et inclinâto
cápite trádedit spíritum. (*Hincanse de
rodillas y haze una breve pausa.*)
Judæi ergo (quóniam Parasceve erat)
ut non remanérunt in cruce córpora
sábbato (erat enim magnus dies ille
sábbati) rogavérunt Pilátum ut fran-
geréntur eórum crura , & tolleréntur.
Venérunt ergo mílites : & primi qui-
dem fregérunt crura , & altérius qui
crucifixus est cum eo. Ad Jesum au-
tem cùm veníssent , ut viderunt eum
jam mórtuum , non fregérunt ejus
crura : sed unus mílitum láncea latus
ejus apéruit , & continuo exívit fan-
guis ,

guis , & aqua. Et qui vidit testimoniū perhibuit : & verum est testimoniū ejus. Et ille scit quia vera dicit : ut & vos credātis. Facta sunt enim hæc , ut Scriptūra impleretur : Os non comminuētis ex eo. Et iterum alia Scriptūra dicit : Vidēbunt in quem transfixerunt.

Lo que sigue se à de leer de tono de Evangelio : y se à de dezir , Munda. cor meum. pero no se ha de pedir Bendicion , ni se llevan ciriales ni encienso , y el Sacerdote al fin no a de besar el libro.

Post hæc autem rogāvit Pilātum Joseph ab Arimathæa , (eò quòd esset discipulus Jesu , occultus autem propter metum Judæorum) ut tólleret corpus Jesu. Et permīsit Pilātus. Venit ergo , & tulit corpus Jesu. Venit autem & Nicodēmus , qui vénérat ad Jesum nocte primū , ferens mixtūram myrrhæ & aloës , quasi libras centum. Acceperunt ergo corpus Jesu , & ligavē-

runt illud linteis cum aromátibus ,
 sicut mos est Judæis sepelire. Erat
 autem in loco , ubi crucifixus est ,
 hortus , & in horto monumén-
 tum novum , in quo nondum quis-
 quam pósito erat. Ibi ergo prop-
 ter Parascéven Judæórum , quia jux-
 tà erat monuméntum , posuérunt
 Jesum.

Luego el Sacerdote , estandose
 al lado de la Epistola , empieça
 absolutamente.

ORêmus , dilectíssimi nobis , pro
 Ecclesiá sancta Dei : ut eam
 Deus & Dóminus noster , pacifi-
 cáre , adunáre , & custodíre dignê-
 tur toto orbe terrárum : subjiciens
 ei principátus , & potestátes : detque
 nobis quiétam & tranquillam vitam
 degéntibus , glorificáre Deum Pa-
 trem omnipotentem.

Orêmus. el Diacono. Flectámus
 génuá. el Subdiacono. Leváte.

La Oracion se canta en el tono
 que se suele en las Missas feriales :

y este modo de cantar se à de observar las Coletas que se figuen.

OMnípotens sempitérne Deus ; qui glóriam tuam ómnibus in Christo géntibus revelásti : custódi ópera misericórdiæ tuæ ; ut Ecclesiá tua toto orbe diffúsa , stábili fide in confessiône tui nóminis perseveret. Per eúndem Dóminum nostrum. *R.* Amen.

ORêmus & pro beatíssimo Papa nostro *N.* ut Deus & Dóminus noster , qui elêgit eum in órdine Episcopátus , salvum atque incolumem custódiat Ecclesiæ suæ sanctæ , ad regéndum pópulum sanctum Dei.

*O*rêmus. Flectâmus génua.

R. Levâte.

OMnípotens sempitérne Deus , cujus iudicio univérsa fundántur : réspice propítius ad preces nostras , & elêctum nobis Antístitem tua pietâte consérva : ut Christiána plebs , quæ te gubernâtur auctóre , sub tanto Pontífice , credulitâti suæ

méritis augeâtur. Per Dóminum nostrum. *R.* Amen.

O Rémus & pro ómnibus Epíscopis, Presbyteris, Diaconibus, Subdiaconibus, Acólýthis, exorcístis, lectoribus, ostiariis, confessoribus, virginibus, víduis, & pro omni pópulo sancto Dei.

O rémus. Flectâmus gēnua.

R. Levâte.

O Mnípotens sempitérne Deus; cujus spírítu totum corpus Ecclésiæ sanctificâtur & régitur: exáudi nos pro univérfis Ordínibus supplicantes: ut grátia tuae múnere, ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviâtur. Per Dóminum nostrum. In unitâte ejúsdem Spírítus sancti.

R. Amen.

O Rémus & pro Christianíssimo (Si no es coronado, digase, elécto Imperatôre) Imperatôre nostro. *N.* ut Deus & Dóminus noster súbditas illi fáciat omnes bárbaras nátióes, ad nostram perpétuam pacem.

O rémus.

Orêmus. Flectâmus gēnua.

R. Levâte.

OMnipotens sempitérne Deus ,
in cuius manu sunt ómnium po-
testátes , & ómnium iura regnórum :
réspecte ad Românum benígnus Im-
périum : ut gentes , quæ in sua feritáte
confidunt , poténtiæ tuæ dēxtera
comprimántur. Per Dóminum no-
strum Jesum Christum Fílium tuum.

R. Amen.

ORêmus & pro catechúmenis
nostris : ut Deus & Dóminus
noster adapériat aures præcordiôrum
ipsórum , januámque misericórdiæ :
ut per lavácrum regeneratiónis ac-
cepta remissióne ómnium peccatô-
rum , & ipsi inveniántur in Christo
Jesu Dómino nostro.

Orêmus. Flectâmus gēnua.

R. Levâte.

OMnipotens sempitérne Deus ,
qui Ecclesiám tuam nova sem-
per prole foecúndas : auge fidem &
intelléctum catechúmenis nostris : ut

M 5 renati

renāti fonte baptísmatis , adoptiōnis
tuæ filiis aggregéntur. Per Dóminum
nostrum. *R.* Amen.

ORêmus , dilectíssimi nobis ,
Deum Patrem omnipoténtem ,
ut cunctis mundum purget erróri-
bus : morbos áuferat : famem de-
pellat : apériat cárceres : víncula dis-
sólvat : peregrinántibus réditum : in-
firmántibus sanitátem : navigántibus
portum salútis indúlgeat.

*O*rêmus. Flectâmus génua.

R. Leváte.

OMnípotens sempitérne Deus ;
mcestórum consolátio , labo-
rántium fortitúdo : pervéniant ad te
preces de quacúmque tribulatiōne
clamántium ; ut omnes sibi in ne-
cessitatibus suis misericórdiam tuam
gaudeant affuisse. Per Dóminum
nostrum. *R.* Amen.

ORêmus & pro hæréticis & schis-
máticis : ut Deus & Dóminus
noster éruat eos ab erróribus uni-
vérsis : & ad sanctam matrem Ec-
clésiám

clésiâ Catholicam atque Apostolicam revocâre dignetur.

Orêmus. Flectâmus génua.

R. Levâte.

OMnipotens sempitérne Deus ,
qui salvas omnes , & néminem
vis perire : respice ad ânimas dia-
bólica fraude decéptas : ut omni hæ-
rética pravitate depósita , errantium
corda resipiscant : & ad veritatis tuæ
rédeant unitatem. Per Dóminum
nostrum Jesum. R. Amen.

ORêmus & pro pérfidis Judæis :
ut Deus & Dóminus noster
âuferat velâmen de córdibus eorum :
ut & ipsi agnóscant Jesum Christum
Dóminum nostrum. *No se respon-*
de , Amen. pero immediatamente
se profigue diziendo :

OMnipotens sempitérne Deus ,
qui étiam Judaicam perfidiam
à tua miséricórdia non repellis : exâu-
di preces nostras , quas pro illius
pópuli obsecratione deferimus : ut ,
âgnita veritatis tuæ luce , quæ Chri-
stus

flus est, à suis tenebris eruantur. Per eundem Dñm. *R.* Amen.

O Rêmus & pro pagânis : ut Deus omnipotens auferat iniquitatem à cordibus eorum : ut relictis idolis suis, convertantur ad Deum vivum & verum, & unicum Filium ejus Jesum Christum Deum & Dñm nostrum.

O rêmus. Flectâmus gēua.
R. Levâte.

O Mnípotens sempitérne Deus, qui non mortem peccatorum, sed vitam semper inquîris : sūscipe propítius orationem nostram ; & libera eos ab idolôrum cultúra, & aggrega Ecclesiæ tuæ sanctæ, ad laudem & glóriam nóminis tui. Per Dñm nostrum. *R.* Amen.

¶ Acabadas estas Oraciones se quita la casulla el Sacerdote, y pasando al lado de la Epístola, recibe de mano del Diacono la Cruz (que ha de estar ya aparejada en el Altar) y buelto el rostro al pueblo la empieza

ça descubrir por la parte de arriba, y entona la Antifona. **Ecce lignum Crucis.** y despuez en todo lo demas cantan con el los Ministros hasta el **Venite adorêmus.** Mientras el Coro canta el **Venite adorêmus.** todos se han de prostrar; excepto el Sacerdote que de celebra.

Despuez llega al angulo del lado de la Epistola; y descubriendola el braço derecho, la levantan un poco y en tono un poco mas alto que al principio dize, **Ecce lignum Crucis.** iran los demas cantando y adorandola como acabamos de dezir. Luego el Sacerdote se pasa el medio del Altar, y descubriendo la Cruz de todo punto, y levantandola, mas alta empieza, **Ecce lignum Crucis.** Los demas cantan y la adoran como antes. **Ecce lignum Crucis, in qua salus mundi pepéndit.** El Coro responde, **Venite adorêmus.**

Luego el Sacerdote sola lleva la Cruz, y de rodillas la pone en un lugar

gar que ha de estar preparado delante del Altar mayor : y despues descalzo la adora hincandole tres vezes de rodillas ante ha besarla. Hecho esto , se buelve , se calza , y toma la casulla. Adoran la Cruz despues del Sacerdote los Ministros del Altar , y despues dellos el Clero , y los legos , todos de dos en dos : todos la besan despues de haver hincado tres vezes las rodillas. Mientras se adora la Cruz , se cantan los versos que se figuen , o de ellos lo que fuere bastante : y será de este modo.

Dos cantores en medio del Coro cantan *ψ. Pópule meus. hasta el Agios ô theós.*

ψ. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristávi te ? Respónde mihi.

ψ. Quia edúxi te de terra Ægypti : parásti crucem Salvatóri tuo.

Un Coro canta , Agios ô theós.

El otro Coro responde , Sanctus Deus.

El primer Coro. Agios íschyros.

El

El segundo Coro. Sanctus fortis.

El primer Coro. Agios athánatos.
eléison imas.

El segundo Coro. Sanctus immortalis miserere nobis.

Luego dos del segundo Coro cantan *ψ*. Quia eduxi te per desertum quadraginta annis : & manna cibavi te , & introduxi te in terram satis bonam , parasti crucem Salvatori tuo.

Responden los Coros alternativamente , Agios ô theós , &c. Sanctus Deus , &c. de fuerte que el primer Coro siempre repita , Agios.

Luego dos del primer Coro cantan *ψ*. Quid ultra debui facere tibi : & non feci ? Ego quidem plantavi te vineam meam speciosissimam : & tu facta es mihi nimis amara : acetonamque sitim meam potasti : & lancea perforasti latus Salvatori tuo.

Los Coros responden alternativamente , Agios ô theós , y Sanctus Deus , &c.

¶ Los versos que se siguen , los van

van cantando alternativamente dos cantores , y repiten juntos los dos Coros despues de cada verso. Pópule meus. hasta Quia edúxi te de terra Ægypti.

Dos del segundo Coro cantan **ψ.** Ego propter te flagellávi Ægyptum cum primogénitis suis : & tu me flagellátum tradidísti.

Repite el Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristávi te ? Respónde mihi.

Dos del primer Coro. **ψ.** Ego edúxi te de Ægypto , demérso Pha-raône in mare Rubrum : & tu me tradidísti princípibus sacerdotum.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristávi te ? respónde mihi.

Dos del segundo Coro. **ψ.** Ego ante te apérui mare : & tu aperuísti lancea latus meum.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi : aut in quo contristávi te ? respónde mihi.

Dos

Dos del primer Coro. *ψ.* Ego ante te præivi in columna nubis : & tu me duxisti ad prætorium Pilati.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristavi te ? respónde mihi.

Dos del segundo Coro. *ψ.* Ego te pavi manna per désertum : & tu me cecidisti álapis & flagellis.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristavi te ? respónde mihi.

Dos del primer Coro. *ψ.* Ego te potavi aqua salútis de petra : & tu me potasti felle & aceto.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristavi te ? respónde mihi.

Dos del segundo Coro. *ψ.* Ego propter te Chananæorum reges percussisti : & tu percussisti arúndine caput meum.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristavi te ? respónde mihi.

Dos

Dos del primer Coro. *ŷ.* Ego dedi tibi sceptrum regâle : & tu dedisti capiti meo spineam corônâ.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristâvi te ? respónde mihi.

Dos del segundo Coro. *ŷ.* Ego te exaltâvi magna virtûte : & tu me suspendisti in patibulo crucis.

El Coro. Pópule meus , quid feci tibi ? aut in quo contristâvi te ? respónde mihi.

Luego todos cantan esta Antifona. Crucem tuam adorâmus Dómine : & sanctam resurrectiônem tuam laudâmus , & glorificâmus : ecce enim propter lignum venit gâudium in univérso mundo.

Salmo. Deus misereâtur nostri , & benedicat nobis : illúminet vultum suum super nos , & misereâtur nostri.

Y repítese inmediatamente la Antifona. Crucem tuam.

Cantase despues el ŷ. Crux fidêlis. con el Hymno. Pange lingua gloriôsi.

riósi. y despues de cada verso se repite, **Cru**x fidêlis, dulce lignum. del modo que se pondra despuez.

Crux fidêlis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sústinet.

Hymno. **P**ange lingua gloriósi láuream certáminis, & super Crucis trophæo dic triúmphum nóbilem: qualiter Redemptor orbis immolâ-tus vicerit.

Repitese. **Cru**x fidêlis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine. **✠.** De paréntis protoplásti fraude factor condolens, quando pomi noxiâlis in necem morfu ruit: ipse lignum tunc notâvit: damna ligni ut sólveret.

Repitese. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sústinet.

✠. Hoc opus nostræ salûtis ordo depopóscerat; multifórmis proditôris
ars.

ars ut artem falleret : & medelam
ferret indè , hostis undè læserat.

Repitese. Crux fidèlis inter om-
nes arbor una nóbilis : nulla filva ta-
lem profert , fronde , flore , gérmine.
✠. Quando venit ergo sacri plenitúdo
témporis , missus est ab arce Patris
Natus , orbis Cónditor , atque ven-
tre virgináli carne amíctus pródiit.

Repitese. Dulce lignum , dulces
clavos , dulce pondus sústinet.

✠. Vagit infans inter arcta cónditus.
præsepia : membra pannis involûta
virgo mater alligat : & Dei manus ,
pedesque stricta cingit fâscia.

Repitese. Crux fidèlis , inter om-
nes arbor una nóbilis : nulla filva ta-
lem profert , fronde , flore , gérmine.

✠. Lustra sex qui jam perêgit , tempus
implens cõrporis ; sponte libera Re-
demptor passióni deditus , Agnus in
Crucis levâtur immolândus stipite.

Repitese. Dulce lignum , dulces
clavos , dulce pondus sústinet. ✠. Fel-
le potus ecce languet , spina , clavi ,
lâncea.

lancea mite corpus perforarunt , unda manat , & cruor : terra , pontus , astra , mundus , quo lavantur flumine !

Repetese. Crux fidelis , inter omnes arbor una nobilis : nulla silva talem profert , fronde , flore , germine.

Y. Flecte ramos arbor alta , tensa laxa viscera , & rigor lentescat ille , quem dedit nativitas : & superni membra Regis tende mihi stipite.

Repetese. Dulce lignum , dulces clavos , dulce pondus sustinet.

Y. Sola digna tu fuisti ferre mundi victimam ; atque portum præparare arca mundo naufrago , quam sacer cruor perunxit , fusus Agni corpore.

Repetese. Crux fidelis , inter omnes arbor una nobilis : nulla silva talem profert , fronde , flore , germine.

Y. Sempiterna sit beatæ Trinitati gloria , æqua Patri , Filioque , par decus Paráclito : Unius , Trinique nomen laudet universitas. Amen.

Repi-

Repitese. Dulce lignum , dulces clavos , dulce pondus sústinet.

¶ Poco antes que se acabo la adoracion de la Cruz se han de recender las velas del Altar : y el Diacono , tomando la bolsa de los corporales , los estiende como suele otras vezes , y pone junto a ellos el purificador : y acabada la adoracion , tomo la Cruz con reverencia , y la trae al Altar. Luego se van en Proceßion al Monumento , primero el Subdiacono con el Guyon entre dos Acolytos , que llevarán candeleros con velas encendidas : sigue el Clero de dos en dos , y al fin el Sacerdote con los demas Ministros. En llegando al Monumento , se encenderán dos hachas , y quedarán encendidas hasta que se contuma el Sacramento. Llega el Sacerdote , y al llegar se hincar de rodillas , y haze breve Oracion mientras que el Diacono abre la custodia ; luego el Sacerdote se levanta , y sin bendezir el enziens lo pone en el
incen-

incensario (la navecilla la ha de tener el Diacono) y de rodillas incensa al Sacramento. Luego el Diacono sacando el Caliz de la custodia se le pone en las manos al Sacerdote, y lo cubre con los remates del ofertorio que tiene en los ombros; y con esto se buelven con la misma orden que vinieron. El Sacramento se lleva debaxo de palio: dos Acolytos le van continuamente incensando; y cantan todos

Hymno.

V Exilla Regis pródeunt;
Fulget Crucis mystérium,
Qua vita mortem pertulit,
Et morte vitam protulit.

Quæ vulnerâta lanceæ
Mucrône ditro, criminum
Ut nos lavâret sordibus,
Manâvit unda & sanguine.

Implêta sunt, quæ concinit
David fideli cârmine,
Dicendo nationibus:
Regnâvit à ligno Deus.

Arbor

Arbor decôra , & fûlgida ,
Omâta Regis pûrpura ,
Elêcta digno fûpitem
Tam fancta membra tângere.

Beâta , cujus brâchiis
Prêtium pepêndit fœculi ,
Statêra facta cõporis ,
Tulitque prædam târtari.

O Crux ave fpes ûnica ,
Hoc paflionis tẽpore
Piis adâuge grâtiã ,
Reisq; dele crimina.

Te , fons falûtis Trinitas ,
Collâudet omnis fpiritus ,
Quibus Crucis victóriã
Largiris , adde præmium.

Amen.

El llegando al Altar , pondrà en el Caliz , y se arrodillará el Sacerdote , y se incensará. Luego se levantará y sacará la Hostia ; y la pondrá en la patena que à de tener el Diacono : y recibiendo de mano del Diacono , pondra la Hostia en el Corporal sin dezir nada. Si huviere
toca

tocado el Sacramento con sus dedos, lavéselos en una fuente aperte. Mientras tanto el Diacono prepare el Caliz con vino, y el Subdiacono pondrà el agua; fin que el Sacerdote la bendiga, ni diga las Oraciones que se fueren. El Sacerdote tomarà el Caliz de mano del Diacono; y le pondrà sobre el Altar fin dezir nada. El Diacono le cubre con la ixuela: Luego pone encienso en el incensario fin bendezirle, y incienfa la ofrenda y el Altar comos otras vezes, arrodillandose al principio, al fin, y siempre que paffe delante el Santissimo Sacramento.

Mientras incienfa, dize:

Incensum istud à te benedictum, ascéndat ad te Dómine, & descéndat super nos misericórdia tua.

Al incenlar el Altar dize:

Dirigatur Dómine oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo: elevatio mánuum meárum sacrificium vespertinum. Pone Dómine

N

ne

ne custódiam ori meo, & óstium circumstántiæ lábiis meis: ut non declinet cor meum in verba malitiæ, ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Quando le da al Diacono el incensario, dize:

A Ccéndat in nobis Dóminus ignem sui amôris, & flammam æternæ charitâtis, Amen.

No le inciensan al Sacerdote. Al lado de la Epístola se lava como otras vesez, sin dezir palabra: despues se inclina en medio del Altar, y juntas las manos dize así.

IN spíritu humilitâtis, & in ánimo contrito suscipiâmur à te, Dómine: & sic fiat sacrificium nostrum in conspéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

Luego se buelve al pueblo al lado del Evangelio, diziendo:

ORâte fratres, ut meum ac vestrum sacrificium acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.

Buelvese por el mismo camino.
fin

sin dar vuelta entera , y dexando todo lo demas , empieça :

ORêmus. Præceptis salutâribus môniti , & divîna institutiône formâti , audêmus dicere. **P**ater noster , qui es in coelis : sanctificêtur nomen tuum , advéniat regnum tuum : fiat volúntas tua , sicut in cœlo & in terra. Panem nostrum quotidiânium da nobis hódie : Et dimitte nobis débita nostra , sicut & nos dimittimus debitóribus nostris. Et ne nos indúcas in tentatiónem. **Re.** Sed libera nos à malo.

Dize el Sacerdote. Amen. **paso , y luego en la misma voz que dixo el Pater noster. absolutamente sin dezir Oremus , en el tono que se dicen las Coletas los dias feriales , dize :**

Libera nos , quæsumus Dómine , ab ómnibus malis præteritis , præsentibus , & futúris : & intercedente beáta & gloriósa semper vírgine Dei genitríce María , cum beátis

Apóstolis tuis Petro & Paulo , atque Andréa , & ómnibus Sanctis, da propítius pacem in dièbus nostris : ut ope misericórdiæ tuæ adjúti, & à peccáto símus semper líberi, & ab omni perturbatione secúri. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum , qui tecum vivit.

¶ **Luego el Sacerdote con una profunda reverencia pone la patena debaxo , del Sacramento , y tomándolo en la mano derecha , lo alça para que el pueblo lo vea mejor , y poniendolo sobre el Caliz , lo divide en tres partes , y a ultima la hecha en el Caliz , pero sin dezir nada , Pax Dómini. no se dize tampoco Agnus Dei. ni se da osculo de paz. Luego dexando las dos primeras Oraciones , dize solo :**

Percéptio Córporis tui , Dómine Jesu Christe , quod ego indignus sùmere præsúmo , non mihi provéniat in iudícium & condemnationem : sed pro tua pietáte profit mihi ad tutamén-

tamentum mentis & corporis , & ad medelam percipiendam. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitate.

Arrodillase , y luego toma la patena con la Hostia , y con gran humildad y reverencia diga : Panem coelestem accipiam , & nomen Domini invocabo.

Daze tres golpes de pechos , y dize : Domine non sum dignus , ut intres sub tectum meum : sed tantum dic verbo , & sanabitur anima mea.

Despues hazese la señal de la Cruz con el mismo Sacramento , y dize : Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam aeternam. Amen.

Y con esto lo recibe con toda reverencia.

Despues , dexando todo lo que se suele dezir otras vezes para tomar la Sangre , inmediatamente toma el vino con la particula de la Hostia , que en el estava ; y lavan-

dose los dedos , como se fuele hazer , tomarà las purificaciones en medio del Altar : y luego inclinado , juntas las manos , dira : **Q**uod ore sumpſimus Dómine , pura mente capiâmus : & de múnere temporáli fiat nobis remédium ſempiternum.

No se dize , Corpus tuum Dómine. **no a y Poſcomunión** , ni se dize , Pláceat tibi. ni se hecha la Bendicion. Haze reverencia al Altar el Sacerdote y ministros y deſta manera ſe van. Entonanſe las Viſperas ſin canto , y ſe deſnudan los Altares.

A las Viſperas ſe dizen los Antifonas y Salmos que ahier , 186. ſin canto.

Al Magnificat , Antifona.

Cùm accepíſſet acêtum , dixit : Conſummâtum eſt : & inclinâto cápite emiſit ſpíritum. **Verſ.** Chriſtus factus eſt pro nobis obédiens uſque ad mortem , mortem autem crucis. **P**ater noſter. **paſo.** **Salmo.** **M**iſerêre mei. 134.

Ora-

Oracion.

R Espice, quæsumus Dómine, super hanc familiam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitâvit mânibus tradi nocentium, & crucis subîre tormentum. Qui tecum vivit.

A Completas como el Jueves Santo. 207. Y al fin el y. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. y lo demas como arriba a las Vísperas.

SABADO SANTO
a Maytines.

Primer Noturno, Antifona.

In pace in idípsum, dórmiam, & requiéscam.

Salmo 4.

Um invocârem, exaudivit me Deus justitiæ meæ: * in tribulatiône dilatásti mihi.

Miserêre mei, * & exaudi oratiônem meam.

Filii hóminum úsquequò gravi corde? *

de ? * ut quid diligitis vanitatem , & queritis mendacium ?

Et scitote quoniam mirificavit Dominus sanctum suum : * Dominus exaudiet me , cum clamavero ad eum.

Irascimini , & nolite peccare : * quae dicitis in cordibus vestris , in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificate sacrificium iustitiae , & sperate in Domino. * Multi dicunt : Quis ostendit nobis bona ?

Signatum est super nos lumen vultus tui Domine : * dedisti laetitiam in corde meo.

A fructu frumenti , vini , & olei sui * multiplicati sunt.

In pace in idipsum * dormiam , & requiescam ;

Quoniam tu Domine singulariter in spe * constituisti me.

Antifona. In pace in idipsum dormiam , & requiescam.

Antifona. Habitabit in tabernaculo tuo , requiescet in monte sancto tuo.

Salmo 14.

Domine , quis habitabit in tabernáculo tuo ? * aut quis requiescet in monte sancto tuo ?

Qui ingreditur sine macula , * & operatur iustitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo , * qui non egit dolum in lingua sua :

Nec fecit próximo suo malum , * & opprobrium non accēpit adversus próximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus : * timētes autem Dōminum glorificat.

Qui jurat próximo suo , & non decipit , * qui pecūniam suam non dedit ad usuram , & mūnera super innocentem non accēpit :

Qui facit hæc , * non movēbitur in æternum.

Antifona. Habitabit in tabernáculo tuo , requiescet in monte sancto tuo.

Antifona. Caro mea requiescet in spe.

Consérva me Dómine , quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino : Deus meus es tu , quóniam bonôrum meôrum non eges.

Sanctis , qui sunt in terra ejus , * mirificâvit omnes voluntâtes meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitâtes eôrum : * pósteà acceleravérunt.

Non congregâbo conventícula eôrum de sanguinibus : * nec memor ero nóminum eôrum per lábia mea.

Dóminus pars hereditâtis meæ , & cálicis mei : * tu es , qui restitues hereditâtem meam mihi.

Funes cecidérunt mihi in præclâris : * etenim heréditas mea præclâra est mihi.

Benedîcam Dóminum , qui tribuit mihi intelléctum : * însuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.

Providêbam Dóminum in conspéctu meo semper : * quóniam à dextris est mihi , ne commóvear.

Prop-

Propter hoc lætatum est cor meum,
& exultavit lingua mea : * insuper
& caro mea requiescet in spe.

Quoniam non derelinques animam
meam in inferno : * nec dabis san-
ctum tuum videre corruptionem.

Notas mihi fecisti vias vitæ , adim-
plēbis me lætitia cum vultu tuo : *
delectationes in dextera tua usque
in finem.

Ant. Caro mea requiescet in spe.

v. In pace in idipsum. **R.** Dormiam,
& requiescam. **P**ater noster. **psal.**

De Lamentatione Jeremiæ Prophætæ.

Lecion j. Cap. 3. c. **H**eth.

Misericordiæ Dómini quia
non sumus consumpti : quia
non defecerunt miserationes
ejus.

Heth. Novi dilúculò , multa est
fides tua.

Heth. Pars mea Dóminus , dixit áni-
ma mea : propterea expectábo eum.

Teth. Bonus est Dóminus sperán-
tibus in eum , animæ quærenti illum.

Teth.

Teth. Bonum est præstolari cum silentio salutare Dei.

Teth. Bonum est viro, cum portaverit jugum ab adolescentia sua.

Jod. Sedebit solitarius, & tacēbit: quia levāvit super se.

Jod. Ponet in pulvere os suum, si forte sit spes.

Jod. Dabit percutienti se maxillam, saturabitur opprobriis.

Jerusalem, Jerusalem, convertere ad Dñm Deum tuum.

Sicut ovis ad occisionem ductus est, & dum malè tractatetur, non aperuit os suum: traditus est ad mortem, ✱ Ut vivificaret pópulum suum. ✱ Tradidit in mortem animam suam, & inter sceleratos reputatus est. Ut vivificaret.

Lecion ii. Cap. 4. **A**leph.

Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum?

Beth. Filii Sion inclyti, & amicti au-

ro primo quómodo reputáti sunt in vasa téstea , opus mánuum figuli ?

Ghimel. Sed & lámia nudavérunt mammam , lactavérunt cáculos suos : filia pópuli mei crudélis , quasi strúthio in desérto.

Daleth. Adhæsit lingua lacténtis ad palátum ejus in siti : párvuli petiérunt panem , & non erat qui frángeret eis.

He. Qui vescebántur voluptuósè , interiérunt in viis : qui nutriebántur in cróceis , amplexáti sunt stércora.

Vau. Et major effécta est iníquitas filia pópuli mei peccáto Sodomórum , quæ subvérta est in moménto , & non cepérunt in ea manus.

Jerúsalem , Jerúsalem , convértere ad Dóminum Deum tuum.

R. Jerúsalem surge , & exue te véstibus jucunditátis : induere cínere & cilicio , * Quia in te occísus est Salvátor Israël. **Y.** Deduc quasi torréntem lácrymas per diem & noctem , & non táceat pupilla óculi tui. Quia.

Inci-

Incipit Oratio Jeremiæ Prophætæ.

Lecion iij.

Cap. 5.

R Ecordâre Dómine quid accide-
rit nobis : intuêre , & réspice op-
próbrum nostrum. Heréditas nostra
versa est ad aliénos ; domus nostræ
ad extráneos. Pupilli facti sumus abs-
que patre , matres nostræ quasi víduæ.
Aquam nostram pecúnia bíbimus :
ligna nostra prétio comparávimus.
Cervícibus nostris minabâmur : lassis
non dabâtur réquies. Ægypto dedi-
mus manum , & Assyriis , ut satura-
rêmur pane. Patres nostri peccavê-
runt , & non sunt : & nos iniquitâtes
eôrum portávimus. Servi dominâti
sunt nostri : non fuit qui redimeret de
manu eôrum. In animâbus nostris af-
ferebâmus panem nobis , à fácie gládii
in desérto. Pellis nostra quasi cliba-
nus , exústa est à fácie tempestâtum
famis. Mulieres in Sion humiliavê-
runt , & vírgines in civitatibus Juda.
Jerúsalem , Jerúsalem , convertere
ad Dóminum Deum tuum.

R. Plan-

R. Plange quasi virgo plebs mea :
ululâte pastôres in cinere & cil-
cio : * Quia venit dies Dómini
magna , & amâra valdè. **V.** Accín-
gite vos sacerdótes , & plângite mi-
nistri altâris , aspérgite vos cinere.
Quia. **P**lange.

Segundo Noturno , Antífona.

Elevámini portæ æternâles , & introi-
bit Rex glóriæ.

Salmo 23.

Domini est terra , & plenitúdo
ejus : * orbis terrârum , & uni-
vérsi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundâvit eum : *
& super flúmina præparâvit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini ? *
aut quis stabit in loco sancto ejus ?

Innocens manibus & mundo cor-
de , * qui non accêpit in vano áni-
mam suam , nec jurâvit in dolo
próximo suo.

Hic accípiet benedictiônem à Dó-
mino : * & misericórdiam à Deo
salutári suo.

Hæc.

Hæc est generatio quærentium eum , *
quærentium faciẽm Dei Jacob.

At tollite portas principes vestras , &
elevamini portæ æternales : * & in-
troibit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ ? * Dóminus
fortis & potens , Dóminus potens in
prælio.

At tollite portas principes vestras , &
elevamini portæ æternales : * & in-
troibit rex glóriæ.

Quis est iste rex glóriæ ? * Dóminus
virtutum ipse est rex glóriæ.

Antifona. Elevamini portæ æternales ,
& introibit rex glóriæ.

Ant. Credo vidẽre bona Dómini in
terra viventium. **Salmo 26.**

Dóminus illuminatio mea , &
salus mea , * quem timẽbo ?

Dóminus protector vitæ meæ , *
à quo trepidâbo ?

Dum appropiant super me nocẽ-
tes , * ut edant carnes meas.

Qui tribulant me inimici mei , *
ipsi infirmati sunt , & ceciderunt.

Si

Si consistent adversum me castra, *
non timebit cor meum.

Si exurgat adversum me praelium, *
in hoc ego sperabo.

Unam petii a Domino, hanc requiram, *
ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vite mee.

Ut videam voluptatem Domini, *
& visitem templum ejus.

Quoniam abscondit me in tabernaculo suo: *
in die malorum protexit me in abscondito tabernaculi sui.

In petra exaltavit me: * & nunc exaltavit caput meum super inimicos meos.

Circuivi, & immolavi in tabernaculo ejus hostiam vociferationis: *
cantabo, & psalmum dicam Domino.

Exaudi Domine vocem meam, quia clamavi ad te: *
miserere mei, & exaudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea: *
faciem tuam Domine requiram.

Ne avertas faciem tuam a me: *
ne declines in ira a servo tuo.

A dju-

Adjuutor meus esto : * ne derelinquas me , neque despicias me Deus salutaris meus.

Quoniam pater meus & mater mea dereliquerunt me : * Dominus autem assumpsit me.

Legem pone mihi Domine in via tua : * & dirige me in semitam rectam propter inimicos meos.

Ne tradideris me in animas tribulantium me : * quoniam insurrexerunt in me testes iniqui , & mentita est iniquitas sibi.

Credo videre bona Domini * in terra viventium.

Expecta Dominum , viriliter age : * & confortetur cor tuum , & sustine Dominum.

Antifona. Credo videre bona Domini in terra viventium.

Ant. Domine abstraxisti ab inferis animam meam. **Salmo 29.**

Exaltabo te Domine quoniam suscepisti me : * nec delectasti inimicos meos super me.

Domi-

Dómine Deus meus clamávi ad te , *
& sanásti me.

Dómine eduxísti ab inférno ánimam
meam : * salvásti me à descendén-
tibus in lacum.

Psállite Dómino sancti ejus : *
& confitémini memóriæ sanctitátis
ejus.

Quóniam ira in indignatióne ejus : *
& vita in voluntáte ejus.

Ad vésperum demorábitur fletus : *
& ad matutínium lætítia.

Ego autem dixi in abundántia mea : *
Non movêbor in ætérnum.

Dómine in voluntáte tua , * præsti-
tísti decóri meo virtútem.

Avertísti faciém tuam à me , * &
factus sum conturbátus.

Ad te Dómine clamábo : * & ad
Deum meum deprecâbor.

Quæ utilitas in ságuine meo , *
dum descéndo in corruptiônem ?

Numquid confitébitur tibi pulvis , *
aut annuntiâbit veritâtem tuam ?

Audívit Dóminus , & misértus est
mei : *

mei : * Dóminus factus est adiutor meus.

Convertísti planctum meum in gáudium mihi : * conscidísti faccum meum , & circumdedísti me lætítia :

Ut cantet tibi glória mea ; & non compúngar : * Dómine Deus meus in ætérnum confitébor tibi.

Ant. Dómine abstraxísti ab inferis ánimam meam. **v.** Tu autem Dómine miserere mei. **re.** Et resúscita me , & retribuam eis. **P**ater noster. **passo.**

Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi super Psalmos.

Lecion iv. *In Psalm. 63. Vers. 7.*

Accêdet homo ad cor altum , & exaltábitur Deus. Illi dixerunt , Quis nos vidêbit ? Defecerunt scrutántes scrutatiónes , consilia mala. Accéssit homo ad ipsa consilia , passus est se tenéri út homo. Non enim tenerêtur nisi homo , aut viderêtur nisi homo , aut cæderêtur nisi homo , aut crucifigerêtur , aut morerêtur nisi homo. Accéssit ergo homo

homo ad illas omnes passiones, quæ in illo nihil valerent, nisi esset homo. Sed si ille non esset homo, non liberaretur homo. Accessit homo ad cor altum, id est, cor secretum, objiciens aspectibus humanis hominem, servans intus Deum: celans formam Dei, in qua æqualis est Patri: & offerens formam servi, qua minor est Patre.

Re. Recessit pastor noster, fons aquæ vivæ, ad cujus transitum sol obscuratus est: * Nam & ille captus est, qui captivum tenebat primum hominem: hodiè portas mortis & feras pariter Salvator noster dirupit. *v.* Destruxit quidem claustra inferni, & subvertit potentias diaboli. Nam & ille.

Lecion v.

QUò perduxerunt illas scrutationes suas, quas perscrutantes defecerunt, ut etiam mortuo Domino & sepulto, custodes ponerent ad sepulchrum? Dixérunt enim Pilato: Seductor ille. Hoc appellabatur nomine Dómi-

Dóminus Jesus Christus, ad solátium fervôrum suôrum, quando dicuntur seductôres. Ergo illi Piláto : Seductor ille, inquiunt, dixit adhuc vivens : Post tres dies resúrgam. Jube itaque custodiri sepúlchrum usque in diem tertium, ne fortè véniant discipuli ejus, & furéntur eum, & dicant plebi, Surréxit à mórtuis : & erit novíssimus error peior priôre. Ait illis Pilátus : Habêtis custódiam, ite, custodíte sicut scitis. Illi autem abeúntes, muniérunt sepúlchrum, signántes lápidem cum custódibus.

R. O vos omnes, qui transitis per viam, atténdite & vidête, ***** Si est dolor similis sicut dolor meus. **ψ.** Atténdite univérsi pópuli, & vidête dôlôrem meum. Si. **Lecion vj.**

PÔsuérunt custódes mílites ad sepúlchrum. Concússa terra Dóminus resurréxit : mirácula facta sunt talia circa sepúlchrum, ut & ipsi mílites, qui custódes advénérant, testes fierent, si vellent vera nuntiâre. Sed

ava-

avaritia illa , quæ captivâvit discipulum cômitem Christi , captivâvit & militem custodem sepulchri. Damus , inquiunt , vobis pecuniam : & dicite , quia vobis dormiéntibus venerunt discipuli ejus , & abstulerunt eum. Verè defecerunt scrutantes scrutationes. Quid est quod dixisti , ô infelix astutia ? Tantumne deseris lucem consilii pietatis , & in profunda versutiae demergeris , ut hoc dicas : Dicite , quia vobis dormiéntibus venerunt discipuli ejus , & abstulerunt eum ? Dormiéntes testes adhibes : verè tu ipse obdormisti , qui scrutando talia defecisti.

✠. Ecce quomodo moritur justus , & nemo percipit corde : & viri justi tolluntur , & nemo considerat : à facie iniquitatis sublatus est justus : ✠ Et erit in pace memoria ejus. ✠. Tamquam agnus coram tondeute se obmutuit , & non aperuit os suum : de angustia , & de judicio sublatus est. Et erit in pace. **Ecce.**

Tercer

Deus adjuvat me, & Dóminus fuscéptor est ánimæ meæ.

Salmo 53.

DEus in nómine tuo saluum me fac : * & in virtûte tua júdica me.

DEus exáudi oratióem meam : * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsùm me, & fortes quæsiérunt ánimam meam : * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce enim Deus adjuvat me : * & Dóminus fuscéptor est ánimæ meæ.

Avértete mala inimícis meis : * & in veritáte tua dispérde illos.

Voluntáriè sacrificábo tibi, * & confitébor nómini tuo Dómine, quóniam bonum est.

Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me : * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Antifona. Deus adjuvat me, & Dóminus fuscéptor est ánimæ meæ.

Anti-

Antifona. In pace factus est locus
ejus, & in Sion habitatio ejus.

Salmo 71.

Notus in Judæa Deus : * in
Israël magnum nomen ejus.

Et factus est in pace locus ejus : *
& habitatio ejus in Sion.

Ibi confrêgit poténtias árcuum , *
scutum , gládium , & bellum.

Illuminans tu mirábiliter à mónti-
bus ætérnis : * turbáti sunt omnes
insipientes corde.

Dormiérunt somnum suum : * &
nihil invenérunt omnes viri divitiá-
rum in manibus suis.

Ab increpatione tua Deus Jacob *
dormitavérunt qui ascendérunt equos.

Tu terribilis es , & quis resistet
tibi ? * ex tunc ira tua.

De cœlo auditum fecísti judícium : *
terra trémuit & quiêvit ,

Cùm exúrgeret in judícium Deus : *
ut salvos fáceret omnes mansuétos
terræ.

Quóniam cogitatio hóminis confi-
tēbi-

tébitur tibi : * & reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

Vovete , & réddite Dómino Deo vestro : * omnes qui in circúitu ejus affertis múnera.

Terribili & ei qui aufert spíritum princípum , * terribili apud reges terræ.

Antifona. In pace factus est locus ejus , & in Sion habitatio ejus.

Antifona. Factus sum sicut homo sine adjutório , inter mórtuos liber.

Salmo 87.

Domine Deus salútis meæ , * in die clamávi , & nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo oratio mea : * inclína aurem tuam ad precem meam :

Quia replêta est malis ánima mea : * & vita mea inférno appropinquávit.

Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum : * factus sum sicut homo sine adjutório , inter mórtuos liber.

Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris ,

pulchris, quorum non es memor
amplius : * & ipsi de manu tua re-
pulsi sunt.

Posuerunt me in lacu inferiori : * in
tenebris, & in umbra mortis.

Super me confirmatus est furor
tuus : * & omnes fluctus tuos in-
duxisti super me.

Longè fecisti notos meos à me : *
posuerunt me abominationem sibi.

Traditus sum, & non egredièbar : *
oculi mei languerunt præ inopia.

Clamavi ad te Dómine tota die : *
expandi ad te manus meas.

Numquid mortuis facies mirabilia : *
aut medici suscitabunt, & confite-
buntur tibi ?

Numquid narrabit aliquis in sepul-
chro misericordiam tuam, * & ve-
ritatem tuam in perditione ?

Numquid cognoscéntur in tenebris
mirabilia tua : * & iustitia tua in terra
oblivionis ?

Et ego ad te Dómine clamavi : *
& manè oratio mea præveniet te.

O 2

U t

Ut quid Dómine repellis oratiónem meam : * avértis faciém tuam à me ?

Pauper sum ego , & in labóribus à juventúte mea : * exaltátus autem , humiliátus sum & conturbátus.

In me transierunt iræ tuæ : * & terrores tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.

Elongásti à me amicum & próximum : * & notos meos à miséria.

Ant. Factus sum sicut homo sine adiutorio , inter mórtuos liber. **✠.** In pace factus est locus ejus. **R.** Et in Sion habitatio ejus. **Pater noster. pafó.**

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lecion vij.

Cap. 9. c

Chrístus assistens Póntifex futurórum bonórum , per amplius & perfectius tabernáculum non manu factum , id est , non hujus creatiōnis ; neque per ságuinem hircórum aut vitulórum , sed per próprium ságuinem introivit semel

mel in Sancta , æterna redemptione inventa. Si enim sanguis hircorum & taurorum , & cinis vitulæ aspersus inquinatos sanctificat ad emundationem carnis : quanto magis sanguis Christi , qui per Spiritum sanctum semetipsum obtulit immaculatum Deo , emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis , ad serviendum Deo viventi ?

✠. Astiterunt reges terræ , & principes convenérunt in unum , ✠ Adversus Dóminum , & adversus Christum ejus. ✠. Quare fremuerunt Gentes , & populi meditati sunt inania ? Adversus Dóminum.

Lecion viij.

ET ideò novi testaménti mediátor est : ut morte intercedente , in redemptionem earum prævaricationum , quæ erant sub priori Testaménto , repromissionem accipiant , qui vocati sunt , æternæ hereditatis. Ubi enim testaméntum est , mors necesse est intercêdat testatôris. Te-

stamentum enim in mortuis confirmatum est : alioquin nondum valet , dum vivit qui testatus est. Unde nec primum quidem sine sanguine dedicatum est.

℞. Æstimatus sum cum descendētib^{us} in lacum : * Factus sum sicut homo sine adiutorio , inter mortuos liber. *℥.* Posuerunt me in lacu inferiori , in tenebris , & in umbra mortis. Factus sum.

Lecion ix.

LEcto enim omni mandato legis à Mōyse univēso pōpulo , accipiens sanguinem vitulōrum & hircōrum , cum aqua & lana coccinea & hyssōpo ; ipsum quoque librum & omnem pōpulum aspersit , dicens : Hic sanguis testamēti , quod mandavit ad vos Deus. Etenim tabernaculum , & omnia vasa ministērii sanguine similiter aspersit. Et omnia penē in sanguine secundum legem mundantur : & sine sanguinis effusione non fit remissio.

℞. Se-

Re. Sepúlto Dómino , signátum est monuméntum , volvéntes lápidem ad óstium monuménti. * Ponéntes mílites , qui custodírent illum. **Ps.** Accedéntes príncipes sacerdotum ad Pilátum , petiérunt illum. Ponéntes. **Sepúlto Dómino.**

A LAUDES,

Antifona.

O Mors , ero mors tua , morsus tuus ero inférne. **Salmo.** Misérere mei Deus. 134.

Antifona. Plangent eum quasi unigénitum , quia innocens Dóminus occísus est. **Salmo 41.**

Judica me Deus, & discérne causam meam de gente non sancta , * ab hómine iníquo & dolóso érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea : * quare me repulísti ? & quare tristis incêdo , dum affligit me inimícus ?

Emítte lucem tuam & veritátem tuam : * ipsa me deduxérunt , & adduxérunt in montem sanctum tuum , & in tabernácula tua.

Et introibo ad altare Dei : * ad Deum , qui lætificat juventutem meam.

Confitêbor tibi in cithara Deus Deus meus : * quare tristis es anima mea ? & quare conturbas me ?

Spera in Deo , quoniam adhuc confitêbor illi : * salutare vultus mei , & Deus meus.

Antifona. Plangent eum quasi unigenitum , quia innocens Dominus occisus est.

Antifona. Attendite universi populi , & videte dolorem meum. **Salmo.**

Deus Deus meus. 139.

Antifona. A porta inferi erue Domine animam meam.

Cantico de Ezechias *Isaia 38. b*

EGo dixi : In dimidio dierum meorum * vadam ad portas inferi.

Quæfivi residuum annorum meorum. * Dixi : Non videbo Dominum Deum in terra viventium.

Non aspiciam hominem ultra , * & habitatorem quietis.

Gene-

Generatio mea ablata est, & convoluta est à me, * quasi tabernaculum pastorum.

Præcisa est velut à texente, vita mea: dum adhuc ordîrer, succidit me: * de manè usque ad vesperam finies me.

Sperâbam usque ad manè, * quasi leo sic contrivit omnia ossa mea:

De manè usque ad vesperam finies me: * sicut pullus hirundinis sic clamabo, meditabor ut columba.

Atenuati sunt oculi mei, * suspicientes in excelsum:

Domine vim patior, responde pro me. * Quid dicam, aut quid respondebit mihi, cum ipse fecerit?

Recogitabo tibi omnes annos meos * in amaritudine animæ meæ.

Domine si sic vivitur, & in talibus vita spiritus mei, corripies me, & vivificabis me. * Ecce in pace amaritudo mea amarissima:

Tu autem eruisti animam meam ut non periret, * projecisti post tergum tuum omnia peccata mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi ,
neque mors laudâbit te : * non expe-
ctabunt qui descêdunt in lacum , ve-
ritâtem tuam.

Vivens vivens in se confitébitur tibi ,
sicut & ego hód'è : * pater filiis no-
ram faciet veritâtem tuam.

Dómine saluum me fac , * & psal-
mos nostros cantâbimus cunctis diê-
bus vitæ nostræ in domo Dómini.

Antifona A porta inferi érue Dómi-
ne ánimam meam.

Antifona. O vos omnes qui transitis
per viam , atténdite & vidête , si est
dolor sicut dolor meus. **Salmo.** Lau-
dâte Dóminum de cœlis. 144. **Ps.** Caro
mea requiescet in spe. **R.** Et non dabis
sanctum tuum vidêre corruptionem.

Al Benedictus , Antifona

Mulieres sedéntes ad monuméntum
lamentabántur , flentes Dóminum.

Ps. Christus factus est pro nobis obé-
diens usque ad mortem , mortem
autem crucis : propter quod & Deus
exaltâvit illum , & dedit illi nomen ,
quod

quod est super omne nomen. **P**ater
 noster. **pa**so. **Salmo.** **M**iserere mei
 Deus. 134. **Oracion.**

R Espice, quæsumus Dómine, su-
 per hanc familiam tuam pro qua
 Dóminus noster Jesus Christus non
 dubitâvit mânibus tradi nocéntium,
 & crucis subîre tormentum. Qui re-
 cum vivit & regnat.

Y assi se dize hasta la Nona.

Dichas las Horas como arriba à
pag. 150. se diga la Missa como se
fuele.

Statio ad S. Joannem in Laterano.

Ubrense los Altares a
hora competente, y se
dizen las Horas, sin
encendar las velas hasta
el principio de la Missa.

Mientras tanto se enciende fuera de
la Iglesia fuego con pedernal, y con
el se encienden algunas carbones.
Acabada la Nona, el Sacerdote se po-
ne amito, alba, cingula, estola, y capa
morada (o sin casulla si quisiere)

assi-

assistentle los ministros con Cruz ,
 agua bendita , y encienso : delante
 de la puerta de la Iglesia , o en la
 misma puerta si pudiere ser , bendize
 el fuego nuevo ; y dize *ŷ.* **Dóminus**
vobíscum. *R.* **Et cum spírítu tuo.**

O rêmus.

O ración.

D Eus , qui per Fílium tuum , an-
 gulârem scilicet lápidem , clari-
 tâtis tuæ ignem fídelibus contulísti :
 prodúctum è filice , nostris profutû-
 rum úsibus , novum hunc ignem fan-
 ✠ ctifica : & concêde nobis , ita per
 hæc festa Paschália coeléstibus desidé-
 riis inflammári , ut ad perpétuæ clari-
 tâtis , puris méntibus , valeâmus festa
 pertíngere. Per eúmdem Christum
Dóminum nostrum. *R.* **Amen.**

O rêmus.

D Omine Deus , Pater omnípo-
 tens , lumen indeficiens , qui
 es cónditor ómnium lúminum : bé-
 ne ✠ dic hoc lumen , quod à te
 sanctificátum atque benedíctum est ,
 qui illuminásti omnem mundum : ut
 ab

ab eo lumine accendâmur , atque illuminemur igne claritatis tuæ : & sicut luminasti Môysen exeuntem de Ægypto , ita illumines corda & sensus nostros : ut ad vitam & lucem æternam pervenire mereâmur. Per Christum Dóminum nostrum.

Re. Amen. *O* rêmus.

Domine sancte , Pater omnipotens , æterne Deus : benedicentibus nobis hunc ignem in nómine tuo , & unigéniti Filii tui Dei ac Dómini nostri Jesu Christi , & Spíritus sancti cooperári dignêris : & adjuva nos contra ignita tela inimici , & illustra grátia coelésti. Qui vivis & regnas cum eódem Unigénito tuo , & Spíritu sancto , Deus , per ómnia sæcula sæculórum. *Re.* Amen.

Luego bendize 5. granos de encienso para ponerlos en el Cirio Pascual , y fin desir *O* rêmus. dize esta Coleta.

Veniat , quæsumus , omnipotens Deus , super hoc incénsum larga tuæ bene ✠ dictiónis infusio : & hunc

hunc nocturnum splendorem invisibilis regenerátor accende : ut non solum sacrificium , quod hac nocte litatum est , arcana luminis tui admixtione refulgeat : sed in quocúmque loco ex hujus sanctificationis mysterio aliquid fuerit deportatum , expulsa diabólica fraudis nequitia , virtus tuæ majestatis assistat. Per Christum Dominum nostrum. *sc.* Amen.

Mientras se bendizen los granos de encienso , un Acolito tomará algunas ascuas del brasero bendito , y las pondrá en el incensario. Y acabada de dezir la Oracion sobredicha , el Sacerdote tomará encienso de la navecilla , y lo pondrá en el incensario , y lo bendizerá como se suele luego roceará tres vezes con agua bendita los granos y fuego , deziendo en voz baxa **Aspérge me** sin canto ni Salmo , y los incensará tres vezes. Mientras tanto se apagan todas las lamparas de la Iglesia para bolverlas à encendar con luz bendita. El

El Diacono con Dalmatica blanca toma la vare que tiene tres candelas distintas en el triangulo superior. Precede el que lleva el incensario, con otro Acolito que llevará en un plato los cinco granos de encienso : sigue el Subdiacono con la Cruz, y el Clero por su orden : luego el Diacono con la vara de las tres candelas, y al fin el Sacerdote. Luego que se antre en la Iglesia, el Diacono inclina su vara, y un Acolito con una vela encendida con fuego nuevo extiende una vela de dicha vara, enarbola la vara el Diacono, y el todos se hincan de rodillas, excepto el Subdiacono, porque tiene la Cruz, y el Diacono canta solo **Lumen Christi** responden todos, **Deo grátias.**

Estando en medio de la Iglesia encienden otra vela, y de rodillas como antes en vos mas alta buelve à cantar **Lumen Christi** R. **Deo grátias.**

Estando delante del Altar encien-
da

da la ultima, y otra ves de rodillas en voz à un mas sonora, repite, **Lumen Christi.** *R.* **Deo grátias.**

Luego el Sacerdote sube el Altar, y se pone al lado de la Epistola. El Diacono de la vara à un Acolyto, y tornando el libro, pida la bendicion al Sacerdote, como si huviera de cantar Euangelio, dirasela al Sacerdote por estas palabras, **Dóminus sit in corde tuo, & in lábiis tuis: ut dignè & competènter annúnties suum Paschâle præcónium: in nómine Patris, & Filii, ✠ & Spíritus sancti, Amen.**

Luego el llega al facistol, y puesto el libro en lo encienso.

Estarà à su mano derecha el Subdiacono con la Cruz, y el que tiene el incensario: al otro lado los Acolytos, el uno con la vara de las tres velas, y el otro con los granos de encienso en un plato. Luego se levantan todos como se suele hazer al Euangelio, y canta el Diacono.

E xúl.

EXúltet jam angélica turba cœlô-
rum : exúltent divína mystéria :
& pro tanti Regis victória , tuba
ínsonet salutâris. Gáudeat & tellus
tantis irradiâta fulgóribus : & ætérni
Regis splendóre illustrâta , totiûs or-
bis se séntiat amisisse caliginem. Læ-
têtur & mater Ecclésia , tanti lúminis
adornâta fulgóribus : & magnis po-
pulôrum vócbus hæc aula resúltet.
Quaprópter adstántes vos fratres cha-
ríssimi , ad tam miram hujus sancti
lúminis claritâtem , unâ mecum ,
quæso , Dei omnipoténtis misericór-
diam invocâte. Ut qui me non meis
méritis intra Levitârum númerum
dignâtus est aggregâre , lúminis sui
claritâtem infúndens , Cérei hujus lau-
dem implêre perficiat. Per Dóminum
nostrum Jesum Christum Filium
tuum , qui cum eo vivit & regnat
in unitâte Spíritus sancti Deus , per
ómnia sæcula sæculôrum. *R.* Amen.
V. Dóminus vobíscum. *R.* Et cum
spíritu tuo. *V.* Sursùm corda. *R.* Ha-
bémus

bémus ad Dóminum. **✠**. Grátias agámus Dómino Deo nostro. **✠**. Dignum & justum est. **V**erè dignum & justum est, invisibilem Deum Patrem omnipoténtem, Filiúmque ejus unigénitum, Dóminum nostrum Jesum Christum, toto cordis ac mentis afféctu, & vocis ministério personâre. Qui pro nobis ætérno Patri, Adæ débitum solvit : & vétèris piáculi cautióem pio cruóre detérfit. Hæc sunt enim festa Paschália, in quibus verus ille Agnus occiditur, cujus sángine postes fidélium consecrántur. Hæc nox est, in qua primùm patres nostros filios Israël edúctos de Ægypto, mare Rubrum sicco vestígio transire fecísti. Hæc igitur nox est, quæ peccatôrum ténebras, columænæ illuminatióne purgávit. Hæc nox est, quæ hódie per universum mundum, in Christo credentes, à vítiis sæculi, & caligine peccatôrum segregátos, reddit grátia, sóciat sanctitati. Hæc nox est, in qua de-

destrúctis vínculis mortis , Christus
ab ínferis victor ascéndit. Nihil enim
nobis nasci prófuit , nisi rédimi pro-
fuisset. O mira circa nos tuæ pietátis
dignatio ! O inæstimábilis diléctio
charitátis ! ut servum redimeres , Fí-
lium tradidisti. O certè necessárium
Adæ peccátum , quod Christi morte
delétum est ! O felix culpa , quæ ta-
lem ac tantum méruit habére redemp-
torem ! O verè beáta nox , quæ sola
méruit scire tempus & horam , in qua
Christus ab ínferis resurrexit ! Hæc
nox est , de qua scriptum est : Et nox
sicut dies illuminábitur : & nox illu-
minatio mea in delíciis meis. Hujus
ígitur sanctificatio noctis , fugat scé-
lera , culpas lavat : & reddit inno-
céntiam lapsis , & mæstis lætítiam.
Fugat ódia , concórdiam parat , &
curvat impéria. (*aquí el Diacono po-
no los cinco granos de encienso ben-
dito en el Cirio en forma de Cruz.*)
In hujus ígitur noctis grátia , súscipe ,
sancte Pater , incénsi hujus sacrifi-
cium

cium vespertinum : quod tibi in hac Cerei oblatione solèmnì , per ministrorum manus de opèribus apum , sacrosàncta reddit Ecclesià. Sed jam columnæ hujus præconià novimus , quam in honorem Dei rutilans ignis accendit. (**Llegando aqui el Diacono enciende el Cirio con una de las tres velas que estan en la vara.**) Qui licet sit divisus in partes , mutuati tamen luminis detrimenta non novit. Alitur enim liquantibus ceris , quas in substantiam pretiosam hujus lampadis , apis mater eduxit (**Enciendose las lamparas.**) O verè beata nox , quæ expoliavit Ægyptios , ditavit Hebræos ! Nox , in qua terrenis coelèstia , humanis divina junguntur. Oramus ergo te Dómine , ut Cereus iste in honorem tui nòminis consecratus , ad noctis hujus caliginem destruendam , indeficiens perseveret. Et in odorem suavitatis acceptus , supèrnis luminaribus misceatur. Flammas ejus lúcifer matutinus invéniat. Ille , inquam , lúcifer ,
qui

qui nescit occâsum. Ille , qui regrê-
sus ab inferis , humano gêneri ferê-
nus illúxit. Precâmur ergo te Dómi-
ne : ut nos fámulos tuos , omném-
que clerum , & devotíssimum pópu-
lum : unà cum beatíssimo Papa no-
stro **N.** & Antístite nostro **N.** quiête
têmporum concéssa , in his Paschá-
libus gáudiis , assidua protéctiône ré-
gere , gubernâre , & conservâre dig-
nêris. Réspice étiam ad devotíssimum
(**Si no estuviere à un coronado , se
dirà ,** eléctum Imperatôrem) Impera-
tôrem nostrum **N.** cujus tu Deus de-
fidérii vota prænúscens , ineffábili pie-
tâti & misericórdiæ tuæ múnere , tran-
quillum perpétuæ pacis accómmoda :
& cœléstem victóriam cum omni pó-
pulo suo. Per eúndem Dóminum
nostrum Jesum Christum Fílium
tuum , qui tecum vivit & regnat in
unitâte Spíritus sancti Deus , per óm-
nia sæcula sæculôrum. **R.** Amen.

¶ **En acabando de bendezir el
Cirio , el Diacono se quita los or-
na-**

namentos blancos, y se pone violados, y va à estar con el Sacerdote, que dexando la capa, tomarà manipulo y casulla violada. Luego se leeràn las Profecias sin titulo alguno; y el Sacerdote las leera tambien pàso en el mismo Altar al lado de la Epistola. Al fin de las Profecias se dicen las Oraciones que se pondrà abaxo. Mientras se leen las Profecias, o poco ante, los Presbyteros catequizaran los Catecumenos que se huvieren de bautizar, y los prepararan para el Bautismo.

Profecia primera. *Genes. 1. & 2.*

IN principio creâvit Deus cœlum & terram. Terra autem erat inânis & vácuâ, & ténebræ erant super faciêm abyssi: & Spíritus Dei ferebâtur super aquas. Dixitque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quòd esset bona: & divísit lucem à ténebris. Appellâvitque lucem Diem, & ténebras Noctem: factumque est vespere & manè, dies unus.

unus. Dixit quoque Deus : Fiat firmaméntum in médio aquârum : & dividat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum , divisitque aquas , quæ erant sub firmaménto , ab his , quæ erant super firmaméntum. Et factum est ità. Vocavitque Deus firmaméntum , Cœlum : & factum est vespere & mane , dies secundus. Dixit verò Deus : Congregéntur aquæ , quæ sub cœlo sunt , in locum unum : & appareat árida. Et factum est ità. Et vocâvit Deus áridam , Terram , congregationesque aquârum appellâvit Mária. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et ait : Germinet terra herbam viréntem , & faciéntem semen , & lignum pomíferum faciens fructum juxta genus suum , cujus semen in semetípso sit super terram. Et factum est ità. Et proutulit terra herbam viréntem , & faciéntem semen juxta genus suum , lignumque faciens fructum , & habens unumquódque seméntem secundùm speciem

ciem suam. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est vespere & manè , dies tertius. Dixit autem Deus : Fiant luminária in firmaménto coeli , & dívidant diem ac noctem , & sint in signa & témpora , & dies & annos : ut lúceant in firmaménto coeli , & illúminent terram. Et factum est ità. Fecítque Deus duo luminária magna : luminâre majus , ut præesset diéi : & luminâre minus , ut præesset nocti : & stellas. Et pósuit eas in firmaménto coeli , ut lucerent super terram , & præessent diéi ac nocti , & díviderent lucem ac tenebras. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est vespere & manè , dies quartus. Dixit étiam Deus : Producant aquæ réptile animæ vivéntis , & volátile super terram sub firmaménto coeli. Creavítque Deus Cete grándia , & omnem ánimam vivéntem atque mótabilem , quam prodúxerant aquæ in spécies suas , & omne volátile secúndum genus suum. Et vidit Deus quòd

quòd esset bonum. Benedixitque eis, dicens : Créscite , & multiplicámini , & replête aquas maris : avésque multiplicéntur super terram. Et factum est véspere & manè , dies quintus. Dixit quoque Deus : Prodûcat terra ánimam vivéntem in génere suo , juménta , & reptília , & béstias terræ secúndum spécies suas. Factúmque est ità. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas , & juménta , & omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum : & ait : Faciâmus Hóminem ad imáginem & similitúdinem nostram : & præfit pískibus maris , & volatílibus cœli , & béstis , universæque terræ , omnique réptili , quod movêtur in terra. Et creâvit Deus hóminem ad imáginem suam : ad imáginem Dei creâvit illum , másculum & fémnam creâvit eos. Benedixitque illis Deus , & ait : Créscite & multiplicámini , & replête terram , & subjícite eam , & dominámini pískibus maris , & vo-

latilibus cœli, & univêrsis animântibus, quæ movéntur super terram. Dixitque Deus: Ecce dedi vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, & univêrsa ligna quæ habent in semetípsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: & cunctis animântibus terræ, omnîque vólucris cœli, & univêrsis quæ movéntur in terra, & in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ità. Viditque Deus cuncta quæ fécerat: & erant valdè bona. Et factum est vésperè & manè, dies sextus. Igitur perfecti sunt cœli & terra, & omnis ornâtus eôrum. Complevitque Deus die séptimo opus suum, quod fécerat: & requiêvit die séptimo ab univêrso ópere, quod patrârat.

Acabada la Profecia, dize el Sacerdote O rêmus, **el Diacono** Flectâmus gènuâ. **y el Subdiacono** Levâte. **Oracion.**

Deus, qui mirabíliter creásti hóminem, & mirabílius redemísti: da nobis quæsumus, contra oblectaménta

ménta peccáti, mentis ratióne perfisteré : ut mereámur ad æténa gáudia pervenîre. Per Dóminum nostrum.

Profecia segunda.

Genes. 5. d. 6. & 8.

NOë verò cum quingentórum esset annórum, genuit Sem, Cham & Japhet. Cumque coepissent hómines multiplicári super terram, & filias procreássent, vidéntes filii Dei filias hóminum quòd essent pulchræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus, quas elégerant. Dixitque Deus: Non permanébit spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est: erúntque dies illíus centum viginti annórum. Gigántes autem erant super terram in diébus illis. Postquam enim ingrési sunt filii Dei ad filias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt poténtes à sæculo viri famósi. Videns autem Deus quòd multa malitia hóminum esset in terra, & cuncta cogitatio cordis inténta esset ad malum omni témpore poenítuit eum

quòd hóminem fecísset in terra. Et tactus dolóre cordis intrínsecùs , Délébo , inquit , hóminem , quem creávi , à fácie terræ , ab hómine usque ad animántia , à réptili usque ad vólucres cœli. Pœnitet enim me fecísse eos. Noë verò invênit grátiam coram Dómino. Hæ sunt generatiónes Noë. Noë vir justus atque perféctus fuit in generatióibus suis , cum Deo ambulávit. Et génuít tres filios, Sem, Cham , & Japhet. Corrupta est autem terra coram Deo , & replêta est iniquitatē. Cúmque vidísset Deus terram esse corruptam (omnis quippè caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noë : Finis univérse carnis venit coram me : replêta est terra iniquitatē à fácie eórum ; & ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis : mansiúnculas in arca fácies , & bitúmīne línies intrínsecùs & extrínsecùs. Et sic fácies eam : Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ , quinquaginta cubitórum

rum latitúdo , & triginta cubitôrum altitúdo illius. Fenéstram in arca fácies , & in cúbito consummâbis summitâtem ejus : óstium autem arcæ pones ex látere : deórsùm , cœnâcula , & trístega fácies in ea. Ecce ego addûcam aquas dilúvii super terram , ut interficiam omnem carnem , in qua spíritus vitæ est subter cœlum. Univerſa quæ in terra sunt , consuméntur. Ponámque fœdus meum tecum : & ingrediêris arcam tu , & filii tui , uxor tua , & uxóres filiôrum tuôrum tecum. Et ex cunctis animántibus univérſæ carnis bina indúces in arcam , ut vivant tecum : masculíni sexus & feminíni. De volúcribus juxta genus suum , & de juméntis in genere suo , ex omni réptili terræ secúndùm genus suum : bina de ómnibus ingrediéntur tecum , ut possint vívere. Tolles ígitur tecum ex ómnibus escis , quæ mandi possunt , & comportâbis apud te : & erunt tam tibi , quàm illis in cibum. Fecit ígi-

tur Noë omnia, quæ præcéperat illi Deus. Erátque sexcentôrum annôrum quando dilúvii aquæ inundavérunt super terram. Rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, & cataráctæ cœli apértæ sunt, & facta est plúvia super terram quadraginta diêbus & quadraginta nóctibus. In artículo diéi illius ingressus est Noë, & Sem, & Cham, & Japheth, filii ejus: uxor illius, & tres uxóres filiôrum ejus cum eis, in arcam: ipsi & omne animal secundùm genus suum, univér-saque juménta in génere suo, & omne quod movêtur super terram in génere suo, cunctúmque volátile secundùm genus suum. Porro arca ferebátur super aquas. Et aquæ prævaluérunt nimis super terram: opertique sunt omnes montes excélsi sub univérso cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua super montes, quos operúerat. Consúmptaque est omnis caro, quæ movebátur super terram, volúcrum, animántium, bestiárum, omniúm-

niúmque reptílium quæ reptant super terram. Remánſit autem ſolus Noë, & qui cum eo erant in arca. Obtinuerúntque aquæ terram centum quinquaginta diébus. Recordátus autem Deus Noë, cunctórumque animántium, & ómnium jumentórum, quæ erant cum eo in arca, addúxit ſpíritum ſuper terram, & imminútæ ſunt aquæ. Et clauſi ſunt fontes abyſſi, & cataráctæ cœli : & prohibitæ ſunt plúviæ de cœlo. Reverſæque ſunt aquæ de terra eúntes & redeúntes : & cœpérunt mínui poſt centum quinquaginta dies. Cúmque tranſſent quadraginta dies, apériens Noë fenéſtram arcæ, quam fécerat, dimíſit corvum : qui egrediebâtur, & non revertébâtur, donec ſiccaréntur aquæ ſuper terram. Emíſit quoque columbam poſt eum, ut vidêret ſi jam ceſſáſſent aquæ ſuper fáciem terræ. Quæ cùm non inveníſſet ubi requiéſceret pes ejus, revérſa eſt ad eum in arcam : aquæ enim erant ſuper univérſam ter-

ram : extenditque manum , & apprehensam intulit in arcam. Expectatis autem ultra septem diebus aliis , rursum dimisit columbam ex arca. At illa venit ad eum ad vesperam , porrans ramum olivæ virentibus foliis in ore suo. Intelléxit ergo Noë quod cessassent aquæ super terram. Expectavitque nihilominus septem alios dies & emisit columbam , quæ non est reversa ultra ad eum. Locutus est autem Deus ad Noë , dicens : Egre-
dere de arca tu , & uxor tua , filii tui & uxóres filiôrum tuôrum tecum. Cuncta animántia , quæ sunt apud te , ex omni carne tam in volatilibus , quàm in béstiis & univérſis reptilibus , quæ reptant super terram , educ tecum , & ingredimini super terram : creſcite , & multiplicámini super eam. Egressus est ergo Noë , & filii ejus ; uxor illius , & uxóres filiôrum ejus cum eo. Sed & ómnia animántia , juménta , & reptília quæ reptant super terram secundum genus suum , egressa

egressa sunt de arca. *Æ*dificavit autem Noë altare Dómino : & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis , óbtulit holocáusta super altare. Odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis.

O rémus. Flectámus génua.

Rz. Levâte.

Oracion.

DEus incommutábilis virtus , & lumen ætérnum : réspice propítius ad totíus Ecclesiæ tuæ mirábile sacraméntum , & opus salútis humanæ , perpétuæ dispositiōnis effectum tranquillíus operáre : totúsque mundus experiátur & vídeat , dejecta érigi , inveteráta renovári , & per ipsum redíre ómnia in íntegrum , à quo sumpsére princípium , Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum , qui tecum vivit & regnat.

Profecia tercera.

Genes. 22.

IN diébus illis : Tentávit Deus Abraham , & dixit ad eum : Abraham , Abraham. At ille respóndit : Adsum. Ait illi : Tolle filium tuum.

unigénitum , quem diligis , Isaac , & vade in terram visionis : atque ibi offeres eum in holocaustum super unum montium quem monstrávero tibi. Igitur Abraham de nocte consurgens , stravit ásinum suum : ducens secum duos júvenes , & Isaac filium suum. Cúmque concidisset ligna in holocaustum , abiit ad locum quem præcéperat ei Deus. Die autem tertio elevátis óculis , vidit locum procul : dixitque ad púeros suos : Expectáte híc cum ásino : ego & puer illuc usque properántes , postquam adoráverimus , revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocausti , & impósuit super Isaac filium suum : ipse verò portábat in mánibus ignem & gládium. Cúmque duo pérgerent simul , dixit Isaac patri suo : Pater mi. At ille respóndit : Quid vis fili ? Ecce , inquit , ignis & ligna : ubi est víctima holocausti ? Dixit autem Abraham : Deus providébit sibi víctimam holocausti , fili mi. Pergébant
ergo

ergo pariter : & venerunt ad locum , quem ostenderat ei Deus , in quo ædificavit altare , & desuper ligna composuit : cumque alligasset Isaac filium suum , posuit eum in altare super struem lignorum. Extenditque manum , & arripuit gladium , ut immolaret filium suum. Et ecce Angelus Domini de coelo clamavit , dicens : Abraham , Abraham. Qui respondit : Adsum. Dixitque ei : Non extendas manum tuam super puerum , neque facias illi quidquam : nunc cognovi quod times Deum : & non pepercisti unigenito filio tuo propter me. Levavit Abraham oculos suos , viditque post tergum arietem inter vepres haréntem cornibus , quem assumens obtulit holocaustum pro filio. Appellavitque nomen loci illius , Dominus videt. Unde usque hodie dicitur : In monte Dominus videbit. Vocavit autem Angelus Domini Abraham secundo de coelo , dicens : Per memetipsum juravi , dicit Dominus

Dóminus : quia fecisti hanc rem , & non pepercisti filio tuo unigénito propter me : benedicam tibi , & multiplicábo semen tuum sicut stellas cœli , & velut arênam , quæ est in lîtore maris : possidêbit semen tuum portas inimicôrum suôrum , & benedicentur in sémine tuo omnes gentes terræ , quia obedisti voci meæ. Réversus est Abraham ad púeros suos , abieruntque Bersabée simul , & habitâvit ibi.

Orémus. Flectâmus génua.

R. Levâte. **O**racion.

DEus , fidélium Pater summe , qui in toto orbe terrârum , promissiónis tuæ filios diffusa adoptionis grátia multiplicas : & per Paschále sacraméntum , Abraham púerum tuum universârum , sicut jurásti , géntium éfficis patrem : da pópulis tuis dignè ad grátiam tuæ vocatiónis introîre. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui tecum vivit.

Pro-

Profecia quarta. *Exodi 14. f. 15.*

IN diēbus illis : Factum est in vigilia matutina , & ecce respiciens Dominus super castra Ægyptiōrum per columnam ignis & nubis , interfecit exercitum eōrum : & subvertit rotas cūrruum , ferebaturque in profundum. Dixērunt ergo Ægyptiī : Fugiāmus Israël : Dominus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dominus ad Mōysen : Extēde manum tuam super mare , ut revertāntur aquæ ad Ægyptios super currus & équites eōrum. Cūmque extendisset Mōyses manum contra mare , reversum est primo dilúculo ad priōrem locum : fugientibúsque Ægyptiīs occurrerunt aquæ , & invólvit eos Dominus in médiis flúctibus. Reversaęque sunt aquæ , & operuērunt currus & équites cuncti exercitus Pharaōnis , qui sequētes ingrēssi fuerant mare : nec unus quidem supérfuit ex eis. Filii autem Israël perrexērunt per médium sicci maris , & aquæ eis erant quasi
pro

pro muro à dextris & à finiftris : liberavitque Dóminus in die illa Ifraël de manu Ægyptiôrum. Et vidérunt Ægyptios mórtuos fuper littus maris , & manum magnam quam exercúerat Dóminus contra eos : timuítque pópulus Dóminum , & credidérunt Dómino , & Móyfi fervo ejus. Tunc cécinít Móyfes & filii Ifraël carmen hoc Dómino , & dixerunt.

Traçto. Cantémus Dómino : glorióse enim honorificátus est : equum & ascensôrem projéctit in mare : adjûtor & protéctor factus est mihi in falûtem. **ψ.** Hic Deus meus , & honorificábo eum : Deus patris mei , & exaltábo eum. **ψ.** Dóminus cónterens bella : Dóminus nomen est illi.

O rémus. Flectámus génuá.

R. Leváte.

Oracion.

DEus , cujus antiqúá mirácula étiam nostris sæculis coruscáre sentímus : dum quod uni pópulo , à persecutióne Ægyptiaca liberándo ,
dextera

déxteræ tuæ poténtia contulísti, id in salûtem Géntium per aquam regeneratiônis operâris: præsta; ut in Abrahæ filios, & in Israëliticam dignitâtem, totius mundi transeat plenitûdo. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Profecia quinta.

Isaie 54. g. & 55.

HÆc est heréditas servôrum Dómini, & justitia eôrum apud me, dicit Dóminus. Omnes sitiéntes veníte ad aquas: & qui non habêtis argéntum, properâte, émitte, & comédite: veníte, émite absque argénto, & absque ulla commutatióne, vinum & lac. Quare appénditis argéntum non in pánibus, & labôrem vestrum non in saturitâte? Audíte audiéntes me, & comédite bonum, & delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte aurem vestram, & veníte ad me: audíte, & vivet ánima vestra, & fériam vobiscum pactum sempitérnûm, misericór-

córdias David fidéles. Ecce testem
pópulis dedi eum , ducem ac præ-
ceptôrem Géntibus. Ecce gentem ,
quam nesciébas , vocâbis : & Gentes ,
quæ te non cognovérunt , ad te cur-
rent propter Dóminum Deum tuum ,
& sanctum Israël , quia glorificâvit te.
Quærite Dóminum , dum inveniri
potest : invocâte eum , dum propè est.
Derelinquat impius viam suam , &
vir inîquus cogitationes suas , & re-
vertâtur ad Dóminum , & miserébi-
tur ejus , & ad Deum nostrum : quón-
iam multus est ad ignoscendum.
Non enim cogitationes meæ cogita-
tiones vestræ : neque viæ vestræ , viæ
meæ , dicit Dóminus. Quia sicut ex-
altántur cœli à terra , sic exaltatæ sunt
viæ meæ à viis vestris , & cogitati-
ones meæ à cogitationibus vestris. Et
quómodo descendit imber , & nix de
cœlo , & illuc ultrà non revértitur ;
sed inébriat terram , & infundit eam ,
& germinâre eam facit , & dat se-
men ferénti , & panem comedénti :
Sic

Sic erit verbum meum, quod egrediêtur de ore meo : non revertêtur ad me vâcuum, sed faciêtur quæcûmque vólui, & prosperâbitur in his, ad quæ misi illud : dicit Dóminus omnípotens.

O rêmus. Flectâmus gênuâ.

R. Levâte.

O racion.

O Mnípotens sempitérne Deus, multiplica in honôrem nóminis tui quod patrum fidei spopondísti : & promissiônis filios sacra adoptiône dilâta : ut quod priôres sancti non dubitavérunt futûrum, Ecclesiâ tua magna jam ex parte cognóscat implêtum. Per Dóminum.

Profecia sexta.

Baruch. 3. b

A Udi Israël mandâta vitæ : áuribus pécipe, ut scias prudéntiam. Quid est Israël, quòd in terra inimicòrum es ? inveterásti in terra aliéna, coinquinâtus es cum mórtuis : deputâtus es cum descendéntibus in inférnum. Dereliquísti fontem sapiéntiæ. Nam si in via Dei ambulásses, habi-

habitáſſes útique in pace ſempitérna. Diſce ubi ſit prudéntia , ubi ſit virtus , ubi ſit intelléctus : ut ſcias ſimul ubi ſit longitúrnitas vitæ & viétus , ubi ſit lumen oculórum , & pax. Quis invénit locum ejus ? & quis intrávit in theſáuros ejus ? Ubi ſunt príncipes Géntium , & qui dominántur ſuper béſtias , quæ ſunt ſuper terram ; qui in ávibus cœli ludunt , qui argéntum theſaurízant , & aurum , in quo confidunt hómines , & non eſt finis acquiſitiónis eórum ? qui argéntum fabricant , & ſolíciti ſunt , nec eſt invéntio óperum illórum ? extermináti ſunt , & ad inferos descendérunt , & alii loco eórum ſurrexérunt. Juvénes vidérunt lumen & habitavérunt ſuper terram : viam autem diſciplínæ ignoravérunt , neque intellexérunt ſémitas ejus , neque filii eórum ſuſcepérunt eam , à facie ipſórum longè facta eſt : non eſt audíta in Terra Chánaan , neque víſa eſt in Theman. Filii quoque Agar , qui exquírunt pruden-

déntiam quæ de terra est , negotiátóres Merrhæ , & Theman , & fabulatóres , & exquisitóres prudentiæ & intelligentiæ : viam autem sapiéntiæ nesciérunt , neque commemoráti sunt sémitas ejus. O Israël , quàm magna est domus Dei , & ingens locus possессиόνis ejus ! Magnus est , & non habet finem : excélsus & immén-sus. Ibi fuérunt gigántes nomináti illi , qui ab initio fuérunt , statúra magna , & sciéntes bellum. Non hos elêgit Dóminus , neque viam disciplinæ invenérunt : proptéreà periérunt. Et quóniam non habuérunt sapiéntiam , interiérunt propter suam insipientiam. Quis ascéndit in cœlum , & accêpit eam , & edúxit eam de núbibus ? Quis transfretâvit mare , & invênit illam ? & áttulit illam super aurum eléctum ? Non est qui possit scire vias ejus , neque qui exquisítat sémitas ejus : sed qui scit univérſa , novit eam , & adinvênit eam prudentia sua : qui præparâvit terram in ætérno

tém-

témpore , & replêvit eam pecúdi-
bus , & quadrupédibus : qui emittit
lumen , & vadit : & vocâvit illud , &
obêdit illi in tremôre. Stellæ autem
dedêrunt lumen in custódiis suis , &
latátæ sunt : vocátæ sunt , & dixé-
runt : Adsumus : & luxérunt ei cum
jucunditâte , qui fecit illas. Hic est
Deus noster , & non æstimábitur
álius advérsus eum. Hic adinvénit
omnem viam disciplínæ , & tradidit
illam Jacob púero suo , & Israël
dilécto suo. Post hæc in terris visus
est , & cum homínibus conversâ-
tus est.

Orémus. Flectâmus génua.

R. Levâte.

Oracion.

DEus , qui Ecclesiám tuam sem-
per Géntium vocatióne multi-
plicas : concêde propítius ; ut quos
aqua baptísmatis ábluis , continua
protectiône tueâris. Per Dóminum
nostrum Jesum Christum Filium
tuum , qui tecum vivit & regnat
in unitâte Spíritus sancti Deus.

Pro-

Profecia fetima.

Ezech. 37.

IN diēbus illis : Facta est super me manus Dómini , & edúxit me in spírítu Dómini : & dimísit me in médio campi , qui erat plenus óssibus : & circumdúxit me per ea in gyro : erant autem multa valdè super faciē campi , siccaque vehemēter. Et dixit ad me : Fili hóminis putásne vivent ossa ista ? Et dixi : Dómine Deus , tu nosti. Et dixit ad me : Vaticináre de óssibus istis : & dices eis : Ossa árida audíte verbum Dómini. Hæc dicit Dóminus Deus óssibus his : Ecce ego intromíttam in vos spírítum , & vivētis. Et dabo super vos nervos , & succrésce faciam super vos carnes , & superexténdam in vobis cutem : & dabo vobis spírítum , & vivētis & sciētis quia ego Dóminus. Et prophetávi sicut præcéperat mihi : factus est autem sónitus prophetánte me , & ecce commótió : & accessérunt ossa ad ossa , unumquódque ad junctûram suam.

Et

Et vidi, & ecce super ea nervi & carnes ascenderunt : & extenta est in eis cutis desuper , & spiritum non habebant. Et dixit ad me : Vaticinare ad spiritum , vaticinare fili hominis , & dices ad spiritum : Hæc dicit Dominus Deus : A quatuor ventis veni spiritus , & insuffla super interfectos istos , & reviviscant. Et prophetavi sicut præceperat mihi : & ingressus est in ea spiritus , & vixerunt : steteruntque super pedes suos exercitus grandis nimis valde. Et dixit ad me : Fili hominis , ossa hæc universa , domus Israël est : ipsi dicunt : Aruerunt ossa nostra , & perit spes nostra , & abscissi sumus. Propterea vaticinare , & dices ad eos : Hæc dicit Dominus Deus : Ecce ego aperiam tumulos vestros , & educam vos de sepulchris vestris , populus meus : & inducam vos in terram Israël. Et sciëtis quia ego Dominus , cum aperuero sepulchra vestra , & eduero vos de tumulis vestris , popule

pule meus : & dēdero spīritum meum
in vobis , & vixeritis , & requiescere
vos faciā super humum vestram :
dicit Dōminus omnīpotens.

O rēmus. Flectāmus gēnuā.
R. Levāte.

Oracion.

D Eus , qui nos ad celebrāndum
Paschāle sacramētum , utriū-
que testamēti pāginis instruis : da
nobis intelligere misericōrdiam tuam ;
ut ex perceptiōne præsēntium mū-
nerum , firma sit expectātio futurō-
rum. Per Dōminum nostrum Jesum
Christum Fīlium tuum , qui tecum
vivit & regnat in unitāte Spīritus
sancti Deus , per ōmnia sēcula sēc-
culōrum. **R.** Amen.

Profecia otava.

Isaie 4.

A Pprehēdent septem mulieres
virum unum in die illa , dicē-
tes : Panem nostrum comedēmus , &
vestimētis nostris operiēmur : tan-
tūmodò invocētur nomen tuum
super nos , aufer oppróbrium no-
strum.

strum. In die illa, erit germen Dómini in magnificéntia & glória, & fructus terræ sublîmis : & exultatio his qui salváti fuerint de Israël. Et erit : Omnis qui relíctus fuerit in Sion, & residuus in Jerúsalem, sanctus vocábitur omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem. Si ablúerit Dóminus fordes filiârum Sion, & sanguinem Jerúsalem láverit de médio ejus, in spíritu judicîi, & spíritu ardôris. Et creâbit Dóminus super omnem locum montis Sion, & ubi invocâtus est nubem per diem, & fumum & splendôrem ignis flammantis in nocte : super omnem enim glóriam protéctio. Et tabernáculum erit in umbráculum diéi ab æstu, & in securitâtem, & absconsiônem à túrbine, & à plúvia.

Tracto. Vinea facta est dilecto in cornu, in loco úberi. ✠. Et maceriam circúmdedit & circumfôdit : & plantâvit vineam Sorec, & ædificâvit turrim in médio ejus. ✠. Et torcular

cûlar fodit in ea : vinea enim Dómini sabaoth domus Israël est.

Oremus. Flectâmus gēnua.

R. Levâte.

Oracion.

DEus , qui in omnibus Ecclēsiæ tuæ filiis , sanctōrum Prophe-tarum voce manifestasti , in omni loco dominationis tuæ , fatōrem te bonōrum séminum , & electōrum palmitum esse cultōrem : tribue pópulis tuis , qui & vineârum apud te nómine censéntur & ségetum : ut , spinârum & tribulōrum squa-lóre relectato , digna efficiantur fruge foecúndi. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum.

Profecia nona.

Exodi 12.

IN diēbus illis : Dixit Dóminus ad Móysen & Aaron in Terra Ægypti : Mensis iste , vobis principium mēsium , primus erit in mēnsibus anni. Loquimini ad univērsam cœtum filiōrum Israël , & dīcite eis : Décima die mēsis hujus tollat unusquisque agnum per fami-

Q

lias

lias & domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescéndum Agnum, assûmet vicinum suum, qui junctus est domui suæ, juxta númerum animârum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, annículus: juxta quem ritum tollétis & hoedum. Et servábitis eum usque ad quartam decimam diem mensis hujus: immolábitque eum univérsa multitúdo filiôrum Israël ad vésperam. Et sument de sânguine ejus, ac ponent super utrúmque postem, & in superlimináribus domôrum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, & ázynos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantum assum igni: caput cum pédibus ejus & intestínis vorábitis. Nec remanêbit quidquam ex eo usque manè. Si quid residuum fúerit, igne comburétis.

rêtis. Sic autem comedêtis illum :
 Renes vestros accingêtis : & cal-
 ceamênta habêbitis in pèdibus , te-
 nêntes bâculos in mânibus , & co-
 medêtis festinânter : est enim Phasè
 (id est trânsitus) Dómini.

Orêmus. Flectâmus gènuâ.

R. Levâte.

Oraciôn.

OMnîpotens sempitèrne Deus ;
 qui in ómnium óperum tuô-
 rum dispensatiône mirâbilis es : intél-
 ligant redempti tui , non fuísse excel-
 lèntius quòd iníitio factus est mun-
 dus , quàm quòd in fine sæculôrum
 Pascha nostrum immolâtus est Chri-
 stus. Qui tecum vivit & regnat.

Profecia decima.

Jonæ 3.

IN diêbus illis : Factum est ver-
 bum Dómini ad Jonam Prophê-
 tam secúndò , dicens : Surge , & va-
 de in Níniven civitâtem magnam : &
 prædica in ea prædicatiônem , quam
 ego loquor ad te. Et surréxit Jonas ,
 & abiit in Níniven juxta verbum

Q 2

Dómi-

Dómini. Et Nínive erat cívitas magna itinere diêrum trium. Et cœpit Jonas introîre in civitâtem itinere diêi unûs : & clamâvit , & dixit : Adhuc quadraginta dies , & Nínive subvertêtur. Et crediderunt viri Nínivítæ in Deum : & prædicaverunt jejúnium , & vestiti sunt saccis à majôre usque ad minôrem. Et pervênit verbum ad Regem Nínive : & surréxit de sólio tuo , & abjêcit vestiméntum suum à se , & indûtus est sacco , & sedit in cinere. Et clamâvit , & dixit in Nínive ex ore regis , & principum ejus , dicens : Hómines , & juménta , & boves & pécora non gustent quidquam : nec pascântur , & aquam non bibant. Et operiántur saccis hómines , & juménta , & clament ad Dóminum in fortitúdine : & convertâtur vir à via sua mala & ab iniquitâte , quæ est in mânibus eorum. Quis scit , si convertâtur , & ignóscat Deus : & revertâtur à furore

rôre iræ suæ , & non peribimus ?
Et vidit Deus ôpera eorum , quia
convérſi ſunt de via ſua mala : &
miſértus eſt pópulo ſuo , Dóminus
Deus noſter.

Oremus. Flectâmus gènuâ.

R. Levâte.

Oracion.

DEus , qui diverſitâtem Géntium
in confeſſiône tui nóminis adu-
náſti : da nobis & velle & poſſe quæ
præcipis ; ut pópulo ad æternitâtem
vocâto , una ſit fides méntium , &
pietas actiônium. Per Dóminum no-
ſtrum.

Profecia undecima.

Dent. 31. f

IN dièbus illis : Scripſit Móyſes
cânticum , & dócuit filios Iſraël.
Præcepitque Dóminus Jóſuë filio
Nun , & ait : Confortâre , & eſto ro-
búſtus : tu enim introduces filios Iſ-
raël in terram , quam pollicitus ſum ,
& ego ero tecum. Poſtquam ergo
ſcripſit Móyſes verba legis huius in
volúmine , atque complêvit : præcê-

pit Levítis , qui portábant arcam fœderis Dómini , dicens : Tóllite librum istum , & pónite eum in latere arcæ fœderis Dómini Dei vestri : ut sit ibi contra te in testimónium. Ego enim scio contentiônem tuam , & cervicem tuam duríssimam. Adhuc vivente me , & ingrediente vobiscum , semper contentiósè egístis contra Dóminum : quantò magis cum mórtuus síero ? Congregâte ad me omnes majóres natu per tribus vestras , atque doctóres , & loquar audientibus eis sermónes istos , & invocábo contra eos cœlum & terram. Novi enim quòd post mortem meam iniqué agétis , & declinábitis citò de via , quam præcépi vobis : & occurrerent vobis mala in extrémò témpore , quando feceritis malum in conspéctu Dómini , ut irritétis eum per ópera mánuum vestrarum. Locútus est ergo Móyses , audiente univérso cœtu Israël , verba cátminis hujus , & ad finem usque complêvit.

Tra-

Tracto. **A**t tēde cœlum , & lo-
 quar : & áudiat terra verba ex ore
 meo. **Ÿ.** Expectētur sicut plúvia eló-
 quium meum : & descēdant sicut
 ros verba mea. **Ÿ.** Sicut imber su-
 per gramen , & sicut nix super scœ-
 num : quia nomen Dómini invocâ-
 bo. **Ÿ.** Date magnitúdinem Deo no-
 stro : Deus vera ópera ejus , & om-
 nes viæ ejus iudícia. **Ÿ.** Deus fidēlis
 in quo non est iniquitas : iustus &
 sanctus Dóminus.

O rēmus. Flectāmus gēnuā.

R. Levāte.

Oration.

DEus celsitúdo humílium , &
 fortitúdo rectórum : qui per
 sanctum Móysen púerum tuum , ita
 erudíre pópulum tuum sacri cármí-
 nis tui decantatióne voluísti , ut illa
 legis iterátio , fieret étiam nostra di-
 rectio : excita in omnem justificatá-
 rum Géntium plenitúdinem potén-
 tiam tuam , & da lætítiam , miti-
 gando terrórem : ut ómnium peccá-

ris tua remissiōe delētis , quod denuntiātum est in uliōnem , trānseat in salūtem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui tecum vivit.

Profecia duodecima. *Dan 3.*

IN diēbus illis : Nabuchodónosor rex fecit státuam áuream , altitúdine cubitōrum sexaginta , latitúdine cubitōrum sex , & státuit eam in campo Dura provinciæ Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregándos sátrapas , magistrátus , & júdices , duces , & tyránnos , & præfectos , omnesque príncipes regiōnum , ut convenirent ad dedicatiōnem státuæ , quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Tunc congregati sunt sátrapæ , magistrátus , & júdices , duces , & tyránni , & optimátes qui erant in potestátibus constituti , & univérsi príncipes regiōnum , ut convenirent ad dedicatiōnem státuæ , quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Stabant autem in conspéctu státuæ ,

tuæ , quam posúerat Nabuchodónosor rex : & præco clamâbat valenter : Vobis dicitur pópulis , tribubus , & linguis : in hora , qua audieritis sónitum tubæ , & fistulæ , & cítharæ , sambúcæ , & psalterii , & symphoníæ , & univérſi géneris musicôrum cadéntes adorâte státuam áuream , quam constituit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostrátus adoráverit , eádem hora mittétur in fornâcem ignis ardéntis. Post hæc ígitur statim út audierunt omnes pópuli sónitum tubæ , fistulæ , & cítharæ , sambúcæ , & psalterii , & symphoníæ , & omnis géneris musicôrum , cadéntes omnes pópuli , tribus , & linguæ adoravérunt státuam áuream , quam constituíerat Nabuchodónosor rex. Statimque in ipso tēpore accedéntes viri Chaldæi accusavérunt Judæos : dixerúntque Nabuchodónosor regi : Rex in ætérnum vive : tu rex posuísti decretum , ut omnis homo , qui audierit sónitum

tubæ, fistulæ, & citharæ, sambúcæ, & psalterii, & symphoníæ, & univérſi géneris musicôrum, prostérnat se, & adôret státuam áuream: si quis autem non prócidens adoráverit, mittâtur in fornâcem ignis ardéntis. Sunt ergo viri Judæi, quos constituísti super ópera regiônis Babylônis, Sidrach, Misach, & Abdénago: viri isti contempsérunt, rex, decretum tuum: deos tuos non colunt, & státuam áuream, quam erexisti, non adorant. Tunc Nabuchodónosor in furóre & in ira præcêpit ut adduceréntur Sidrach, Misach, & Abdénago: qui conféstim addúcti sunt in conspéctu regis. Pronuntiânsque Nabuchodónosor rex, ait eis: Veréne Sidrach, Misach, & Abdénago: deos meos non cólitis: & státuam áuream, quam constitui, non adorâtis? Nunc ergo si estis parâti, quacúmque hora audieritis sónitum tubæ, fistulæ, citharæ, sambúcæ, & psalterii, & Symphoníæ, omnisque géneris musicôrum, pro-

stér-

stérnite vos , & adorâte stâtuam ,
quam feci : quòd si non adoravéritis ,
eadem hora mittémini in fornâcem
ignis ardéntis : & quis est Deus , qui
erípiet vos de manu mea ? Respon-
déntes Sidrach , Misach , & Abdé-
nago , dixerunt regi Nabuchodóno-
sor : Non opórtet nos de hac re res-
pondère tibi. Ecce enim Deus no-
ster , quem cólimus , potest erípere
nos de camíno ignis ardéntis , & de
mánibus tuis , ô rex , liberâre. Quòd
si nolúerit , notum sit tibi , rex , quia
deos tuos non cólimus , & stâtuam
âuream , quam erexisti , non adorâ-
mus. Tunc Nabuchodónosor replê-
tus est furóre : & aspéctus faciëi illius
immutâtus est super Sidrach , Misach ,
& Abdénago , & præcêpit ut succen-
derêtur fornax séptuplum quàm suc-
cëndi consuéverat. Et viris fortíssimis
de exercitu suo iussit , ut ligâtis pedi-
bus Sidrach , Misach , & Abdénago ,
mitterent eos in fornâcem ignis ar-
déntis. Et conféstim viri illi vincti ,

cum

cum braccis suis, & tiaris, & calceamentis, & vestibus, missi sunt in medium fornacis ignis ardentis: nam iussio regis urgebat: fornax autem succensa erat nimis. Porro viros illos, qui miserant Sidrach, Misach, & Abdénago, interfecit flamma ignis. Viri autem hi tres, id est, Sidrach, Misach, & Abdénago, ceciderunt in medio camino ignis ardentis, colligati. Et ambulabant in medio flammæ laudantes Deum, & benedicentes Dómino.

Aqui no se dize: Flectâmus gēnua. **pero solo,** O rēmus.

Oracion.

O Mnípotens sempitérne Deus, spes única mundi, qui Prophe-tarum tuorum præcónia, præsentium temporum declarásti mystéria: auge pópuli tui vota placátus; quia in nullo fidélium, nisi ex tua inspiratióne, provéniunt quarúmlibet incrementa virtútum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Aca-

Bendicion de la Pila. 373

Acabado todo esto , si la Iglesia tuviere Pila de Bautismo , la bendizirá , el Sacerdote con capa violada ; precederá la Cruz , candeleros , y un Cirio bendito y encendido. Viene a la Pila el Sacerdote con el Clero y ministros vestidos : y mientras tanto se canta el Tracto que se sigue.

Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum : ita desiderat anima mea ad te , Deus. *℣*. Sitivit anima mea ad Deum vivum : quando veniam , & apparebo ante faciem Dei ? *℣*. Fuérunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte , dum dicitur mihi per singulos dies : Ubi est Deus tuus ?

Luego el Sacerdote , antes de empezar à bendezir la Pila , dize esta Oracion cerca de la Pila. *℣*. Dominus vobiscum. *R*. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

Oracion.

OMnipotens sempitérne Deus , respice propitius ad devotionem pópuli renascentis , qui , sicut cervus ,

cervus, aquarum tuarum expetit fontem : & concede propitius ; ut fidei ipsius fitis , baptismatis mysterio animam corpusque sanctificet. Per Dominum nostrum. *Re.* Amen.

Luego en pieça bendezir la Pila de Bautismo : y dize V. Dominus vobiscum. Re. Et cum spiritu tuo.

*O*remus.

Oracion.

OMnipotens sempiternus Deus , adesto magnæ pietatis tuæ mysteriis , adesto sacramentis : & ad recreandos novos populos , quos tibi fons baptismatis parturit , Spiritum adoptionis emitte : ut quod nostræ humilitatis gerendum est ministerio , virtutis tuæ impleatur effectus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum , qui tecum vivit & regnat in unitate.

Con vos mas sonora prosigue en tono de la Prefacion.

PER omnia secula seculorum. *Re.* Amen. *V.* Dominus vobiscum. *Re.* Et cum spiritu tuo. *V.* Sursum

sùm corda. *R.* Habêmus ad Dómini-
num. *V.* Grátias agâmus Dómino
Deo nostro. *R.* Dignum & justum
est. *V.* erè dignum & justum est ,
æquum & salutâre , nos tibi semper
& ubique grátias ágere , Dómine
sancte , Pater omnipotens , æterne
Deus. Qui invifibili poténtia , sacra-
mentórum tuórum mirab liter operâ-
ris effectum : & licèt nos tantis my-
stériis exequéndis fimus indigni : tu
tamen grátia tuæ dona non déferens ,
étiam ad nostras preces aures tuæ pie-
tátis inclinas. Deus , cujus spiritus su-
per aquas , inter ipsa mundi primór-
dia ferebâtur : ut jam tunc virtutem
sanctificatiônis aquârum natúra con-
cíperet. Deus , qui nocéntis mundi
crimina per aquas ábluens , regene-
ratiônis spéciem in ipsa dilúvii effu-
siône signásti : ut unius ejusdémque
eleménti mystério , & finis esset ví-
tiis , & orígo virtútibus. Réspice Dó-
mine in fáciem Ecclesiæ tuæ , &
múltiplica in ea regeneratiónes tuas ,
qui

qui grátia tua affluéntis ímpetu lætíficas civitâtem tuam : fontémque baptísmatis áperis toto orbe terrârum Géntibus innovândis : ut tuæ majestâtis império , sumat Unigéniti tui grátiam de Spíritu sancto. (*En llegando aquí , el Sacerdote divide el agua en cruz con la mano , y la enjuga luego , deziendo*) Qui hanc aquam regenerândis homínibus præparâtam , arcána sui nóminis admixtiône fecúndet : ut sanctificatiône concepta , ab immaculáto divíni fontis útero , in novam renâta creatûram , progénies coeléstis emérget : Et quos aut sexus in corpore , aut ætas discernit in tẽpore , omnes in unam páriat grátia mater infántiam. Procul ergo hinc , jubente te Dómine , omnis spíritus immúndus abscedat : procul tota nequítia diabólicæ fraudis absistat. Nihil híc loci hábeat contráriæ virtútis admixtio : non insidiádo circúmvolet : non laténdo subrepat : non inficiéndo corrúmpat.

(*Toca*

Bendicion de la Pila. 377

(**Toca al agua con su mano**) Sit hæc sancta & innocens creatûra libera ab omni impugnatoris incursu , & totius nequitiae purgata discessu. Sit fons vivus , aqua regenerans , unda purificans : ut omnes hoc lavacro salutifero diluendi , operante in eis Spiritu sancto , perfectæ purgationis indulgentiam consequantur. (**Haze tres cruces sobre la Pila , y dize**) Unde benedico te creatûra aquæ , per Deum ✝ vivum , per Deum ✝ verum , per Deum ✝ sanctum : per Deum , qui te in principio , verbo separavit ab arida : cujus spiritus super te ferebatur. (**Divide el agua con la mano, y la echa acia las quatro plagas del mundo y dize**) Qui te de paradisi fonte manare fecit , & in quatuor fluminibus totam terram rigare præcepit. Qui te in deserto amaram , suavitate indita fecit esse potabilem , & sitienti populo de petra produxit. Be ✝ nedico te & per Jesum Christum Filium ejus unicum Dñm no-

nostrum : qui te in Cana Galilææ signo admirabili , sua potentia convertit in vinum. Qui pedibus super te ambulavit : & à Joanne in Jordâne in te baptizatus est. Qui te unâ cum sanguine de latere suo produxit : & discipulis suis iussit , ut credentes baptizarentur in te , dicens :
Ite , docete omnes Gentes , baptizantes eos in nomine Patris , & Filii , & Spiritus sancti.

Muda la voz , y prosigue en tono de Lecion.

HÆc nobis præcepta servantibus , tu Deus omnipotens , clemens adesto , tu benignus aspira. *Comunica tu aliento al agua tres vezes , diciendo :* Tu has simplices aquas tuo ore benedicito , ut præter naturalem emundationem , quam lavandis possint adhibere corporibus , sint etiam purificandis mentibus efficaces.

Mete el Sacerdote un poco del Cirio en el agua , y en tono de Prefacion dize : **D**escendat in hanc ple-

Bendicion de la Pila.

379

plenitudinem fontis virtus Spiritus sancti.

Saca el Cirio del agua : y buelvelo a meter mas profundamente: y repite en voz mas alta , Descéndat in hanc. Buelve tercera vez a meter el Cirio hasta el fondo , y en voz aun mas alta repite otra vez , **Descéndat.** como arriba. Luego sopla tres veces el agua conforme esta figura ☩ y prosigue. Totámque huius aquæ substantiam , regenerándi fœcúndet efféctu. (**Aqui se saca el Cirio del agua ; y prosigue el Sacerdote , diciendo.**) Hic ómnium peccatórum máculæ deleántur : hic natura ad imáginem tuam cóndita , & ad honórem sui reformâta principii , cunctis vetustâtis squalóribus emundêtur : ut omnis homo sacraméntum hoc regeneratiónis ingrêssus , in veræ innocentiaë novam infántiam renascâtur.

Lee lo que se sigue.

Per Dóminum nostrum Jesum Christum

stum Filium tuum : qui venturus est iudicare vivos & mortuos , & sæculum per ignem. *R.* Amen.

Los Sacerdotes que estuvieren presentes hechan de aquella agua bendita al pueblo. Uno de los Ministros de la Iglesia tomarà en una pila portatil de aquella agua bendita , para rociar las casas y necesitados. Despues el Sacerdote que bendixo la Pila del Bautismo derramà en cruz un poco del Oleo Bautifmal en el agua , y dize : *Sanctificetur & foecundetur fons iste oleo salutis , renascentibus ex eo , in vitam æternam. R.* Amen.

Y luego derramà tambien en cruz un poco de la Crisma diciendo , *Infusio Chrismatis Domini nostri Jesu Christi , & Spiritus sancti Paracliti , fiat in nomine sanctæ Trinitatis. R.* Amen.

Luego toma el Sacerdote los dos anpollas (la del Oleo y la de la Crisma) y derramandolas en cruz dize :

dize : **C**ommixtio Chrismatis sanctificationis , & olei unctionis , & aquae baptismatis , pariter fiat , in nomine Pa tris , & Fi lii , & Spiritus sancti. *R.* Amen.

Luego mezcla el Oleo con el agua , y con su mano la esparce por toda la Pila. Si huviere alguien que bautizar , harase como se acostumbra. Luego bolviendole el Sacerdote , y los ministros al Altar , cantan las Letanias dos Clerigos ; repitiendo todo el verso el Coro.

Donde no ay Pilas de Bautismo , acabada la ultima Profecia con su Oracion , al que celebra se quita la casulla ; y el y los Ministros se postran delante del Altar , y todos los demas se arrodillan. Cantan la Letania en medio del Coro dos Cantores ; y responden juntos ambos Coros , y en llegando el verso , **P**eccatores , te rogamus. el Sacerdote y los Ministros se levantan , y yendo a la Sacristia se visten de

382 Sabado Santo , Letanias.

de blanco para dezir la Missa : en-
tretanto se encienden velas en el
Altar , y al fin de las Letanias se
cantan los Kyrie eléíson. con gran
solennidad repetiendose como otras
vezes.

KYrie eléíson. **C**hriste eléíson.
KYrie eléíson. **C**hriste audi
nos.

Christe exáudi nos.

Pater de coelis Deus , miserêre nobis.

Fili redemptor mundi Deus , mise-
rêre nobis.

Spíritus sancte Deus , miserêre
nobis.

Sancta Trínitas unus Deus , mise-
rêre nobis.

Sancta María , Ora pro nobis.

Sancta Dei génitrix , ora.

Sancta Virgo vírginum , ora.

Sancte Michaël , ora.

Sancte Gábriël , ora.

Sancte Ráphaël , ora.

Omnes sancti Angeli & Archángeli ,
orâte pro nobis.

Omnes

Sabado Santo, Letanias. 383

Omnes sancti beatôrum Spirítuum
órdenes, orâte pro nobis.

Sancte Joánnes Baptísta, ora.

Sancte Joseph, ora.

Omnes sancti Patriárchæ & Pro-
phétæ, orâte.

Sancte Petre, ora.

Sancte Paule, ora.

Sancte Andréa, ora.

Sancte Joánnes, ora.

Omnes sancti Apóstoli & Euange-
lístæ, orâte pro nobis.

Omnes sancti Discípuli Dómini,
orâte pro nobis.

Sancte Stéphanne, ora.

Sancte Lauréti, ora.

Sancte Vincéti, ora.

Omnes sancti Mártires, orâte.

Sancte Silvéster, ora.

Sancte Gregóri, ora.

Sancte Augustíne, ora.

Omnes sancti Pontífices & Confes-
sôres, orâte pro nobis.

Omnes sancti Doctôres, orâte
pro nobis.

Sancte

384 **Sabado Santo, Letanias.**

Sancte Antóni, ora.

Sancte Benedicte, ora.

Sancte Dominice, ora.

Sancte Francíſce, ora.

Omnes sancti Sacerdotes & Levítæ,
orâte pro nobis.

Omnes sancti Mónachi & Eremítæ,
orâte pro nobis.

Sancta Mariá Magdalêna, ora.

Sancta Agnes, ora.

Sancta Cæcília, ora.

Sancta Agatha, ora.

Sancta Anaſtáfia, ora.

Omnes sanctæ Virgines & Víduæ,
orâte pro nobis.

Omnes Sancti & Sanctæ Dei, In-
tercédite pro nobis.

Propítius esto, Parce nobis Dó-
mine.

Propítius esto, Exáudi nos Dó-
mine.

Ab omni malo, Líbera nos Dó-
mine.

Ab omni peccáto, líbera.

A morte perpétua, líbera.

Per

Sabado Santo , Letanias. 385

Per myſterium ſanctæ incarnationis
tuæ , libera.

Per advéntum tuum , libera nos
Dómine.

Per nativitâtem tuam , libera nos
Dómine.

Per baptiſmum & ſanctum jeſúniū
tuum , libera.

Per crucem & paſſiōem tuam , lí-
bera nos Dómine.

Per mortem & ſepultûram tuam ,
libera nos Dómine.

Per ſanctam reſurrectiōem tuam ,
libera nos Dómine.

Per admirabilem aſcendiōem tuam ,
libera nos Dómine.

Per advéntum Spíritus ſancti Pará-
cliti , libera.

In die judicii , libera nos Dómine.

Peccatóres , Te rogâmus audi nos.

Ut nobis parcas , te rogâmus audi
nos.

Ut Eccleſiam tuam ſanctam régere
& conſervâre dignêris , te rogâ-
mus audi nos.

R

U

Ut domnum Apostólicum & omnes Ecclesiásticos órdenes in sancta Religiõe conservâre dignêris, te rogâmus.

Ut inimicos sanctæ Ecclesiæ humiliâre dignêris, te rogâmus.

Ut Régibus & principibus Christianis pacem & veram concórdiam donâre dignêris, te rogâmus audi nos.

Ut nosmetipsos in tuo sancto servitio confortâre & conservâre dignêris, te rogâmus.

Ut ómnibus benefactoribus nostris sempiterna bona retribuas, te rogâmus audi nos.

Ut fructus terræ dare & conservâre dignêris, te rogâmus.

Ut ómnibus fidelibus defunctis requiem æternam donâre dignêris, te rogâmus audi nos.

Ut nos exaudire dignêris, te rogâmus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccâta mundi, Parce nobis Domine.

Agnus

Agnus Dei , qui tollis peccâta mundi , Exâudi nos Dómine.

Agnus Dei , qui tollis peccâta mundi , Miserêre nobis.

Christe audi nos. **C**hriste exâudi nos.

Los Cantores con gran solennidad enpieçan a cantar **K** yrie eléi-
for. **C**hriste eléi-son. **K** yrie eléi-son.
repetiendole tres vezes como se
fuele hazer. Entretanto el Sacerdo-
te y Ministros con ornamentos
blancos , entran en el Altar , y dize
el Salmo. **J** údica me Deus. con
G lória Patri. dirà la Confession co-
mo otras vezes. Subiendo despues ,
besarà el Altar , incensarale como
fuele , y en acabandose de cantar
el **K** yrie eléi-son. entonará solem-
nemente el **G** lória in excélsis. y se
tocoran las campanas.

G lória in excélsis Deo. **E** t in ter-
ra pax homínibus bonæ volun-
tatis. **L** audâmus te , **B** enedicimus te ,
A dorâmus te , **G** lorificâmus te. **G** ra-
tias ágimus tibi propter magnam gló-
riam

riam tuam. **D**ómine Deus Rex cœléstis , Deus Pater omnipotens. **D**ómine Fili unigénite Jesu Christe. **D**ómine Deus , Agnus Dei , Fílius Patris. **Q**ui tollis peccâta mundi , misere-re nobis. **Q**ui tollis peccâta mundi , súscipe deprecationem nostram. **Q**ui sedes ad dexteram Patris , misere-re nobis. **Q**uóniam tu solus sanctus , **T**u solus Dóminus , **T**u solus altíssimus , Jesu Christe , **C**um sancto Spíritu , in glória Dei Patris , Amen.

Despues dira el Sacerdote, Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oracion.

DEus , qui hanc sacratíssimam noctem glória Domínicæ resurrectionis illustras : conserva in nova familiæ tuæ progénie adoptionis Spíritum , quem dedísti : ut corpore & mente renováti , puram tibi exhibeant servitûtem. Per eúdem Dóminum nostrum. In unitate ejúsdem Spíritus sancti Deus , per ómnia sæcula sæculórum.

Lectio

Sabado Santo , a Missa. 389

Lectio Epistolæ beati Pauli Apóstoli
ad Colossenses. Cap. 3.

Fratres : Si confurrexistis cum
Christo , quæ sursum sunt quæ-
rite , ubi Christus est in dextera
Dei sedens : quæ sursum sunt sá-
pите , non quæ super terram. Mór-
tui enim estis , & vita vestra est ab-
scóndita cum Christo in Deo. Cúm
Christus apparuerit , vita vestra :
tunc & vos apparebitis cum ipso in
glória.

Acabado la Epistola , el que ce-
lebra empezará el Allelúia.

Cantarale tres vezes , siempre
con voz mas alta : y despues de
cada voz , el Coro le repite el mis-
mo tono. Luego prosigue el Coro.

Ÿ. Confitémini Dómino , quóniam
bonus : quóniam in sæculum mise-
ricórdia ejus.

Despues se dize el Tracto.

Laudáte Dóminum omnes Gentes :
& collaudáte eum omnes pópuli.

Ÿ. Quóniam confirmáta est super
R 3 nos

nos misericórdia ejus : & véritas Dómini manet in æternum.

Al Evangelio no se llevan luzes encendidas , solo encienso. Pídesela Bendicion , y se haze lo demas como otras vezes.

Sequéntia sancti Euangélíi secúndum Matthæum. *Cap. 28.*

VEsperè autem sábbati , quæ lucéscit in prima sábbati , venit Mariá Magdaléne , & áltera Mariá vidère sepúlchrum. Et ecce terræ-môtus factus est magnus. Angelus enim Dómini descéndit de cœlo : & accédens revólvit lápidem , & sedêbat super eum : erat autem aspéctus ejus sicut fulgur : & vestiméntum ejus sicut nix. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes , & facti sunt velut mórtui. Respóndens autem Angelus , dixit muliéribus : Nolíte timère vos : scio enim , quòd Jesum , qui crucifixus est , quæritis : non est hìc : surréxit enim , sicut dixit. Veníte , & vidète locum ,
ubi

Sabado Santo , a Missa 321

ubi p[ro]fuit erat D[omi]nus. Et citò
euntes , d[omi]nite discipulis ejus quia
surrexit : & ecce p[re]c[ed]it vos in
Galilæam : ibi eum vid[er]itis : ecce
p[re]dixi vobis.

**No se dize Credo. sino luego en
acabandose el Evangelio , dirà el Sa-
cerdote D[omi]nus vobiscum. y des-
pues Oremus. No ay Ofertorio.
Al Lavabo. se dize Gl[ori]a Patri.**

Secreta.

Suscipe , quæsumus D[omi]ne , pre-
ces p[ro]puli tui , cum oblationibus
hostiarum : ut Paschalibus iratiata
mysteriis , ad æternitatis nobis me-
dellam , te operante proficiant. Per
D[omi]num nostrum Jesum Christum.

Prefacion.

Verè dignum & justum est ,
æquum & salutare , **T**e quidem
D[omi]ne omni t[em]pore , sed in hac
potissimùm nocte gloriosius p[re]di-
c[are] , cum Pascha nostrum immo-
latus est Christus. Ipse enim verus
est Agnus , qui abstulit peccata mun-

di. Qui mortem nostram moriendo destruxit , & vitam resurgendo reparavit. Et ideo cum Angelis & Archangelis , cum Thronis & Dominationibus , cumque omni militia coelestis exercitus , hymnum gloriæ tuæ canimus , sine fine dicentes.

Sanctus , Sanctus , Sanctus , Dominus Deus Sabaoth. **P**leni sunt cœli & terra glória tua , **H**osanna in excelsis. **B**enedictus qui venit in nomine Domini , **H**osanna in excelsis.

Infra actionem.

Communicantes , & noctem sacratissimam celebrantes Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi secundum carnem , sed & memoriam venerantes , in primis gloriosæ semper virginis Mariæ , genitricis ejusdem Dei & Domini nostri Jesu Christi , &c.

HAnc igitur oblationem servitutis nostræ , sed & cunctæ familiæ tuæ , quam tibi offerimus pro his quoque , quos regenerare dignatus

tus

tus es ex aqua & Spíritu sancto ,
tribuens eis remissionem omnium
peccatorum , quæsumus Dómine ,
ut placatus accípias , &c.

Dize se , Pax Dómini sit semper
vobíscum. pero no se da osculo de
paz. No se dice , Agnus Dei. ni
Poscomunión , pero diranse antes
de la Comunión las tres Oraciones
que se fueren.

Déspues de consumido el Santíssi-
mo Sacramento , enpieça el Coro las
Vísperas , cuya Antífona es , Alle-
lúia , allelúia , allelúia.

Salmo 116.

Laudâte Dóminum omnes Gen-
tes : * laudâte eum omnes pó-
puli :

Quóniam confirmâta est super nos
misericórdia ejus : * & véritas Dó-
mini manet in ætérnum.

Glória Patri, & Fílio. Sicut erat.

Antífona. Allelúia, allelúia, allelúia.

No se dice Capitulo , ni Hym-
no , ni verso , pero el que celebra

R ,

luego

394 Sabado Santo, a Missa.

luego canta la Antifona del Magnificat, qui es, Vesperè autem sabbati. y profigue el Coro, quæ lucéscit in prima sabbati: venit Mariâ Magdalène, & áltera Mariâ vidère sepúlchrum, allelúia.

Cantan luego Cantico de
Nôstra Señora.

Luca 1. e

Magnificat * ánima mea Dóminum.

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.

Quia respéxit humilitâtem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beâtam me dicent omnes generatióes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est: * & sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérfit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede, * & exaltávit húmiles.

E suriën-

Sabado Santo , a Visperas. 395

E furientes implēvit bonis : * & divites dimisit inanes.

Suscēpit Israël pūerum suum , * recordatus misericordiæ suæ.

Sicut locutus est ad patres nostros , * Abraham , & sémini ejus in sæcula.

Gloria Patri , & Filio. **S**icut erat.

Incienfase como se fuele hazer en otras Visperas solemnes.

Repiteda la Antifona , dize el oue celebra , Dóminus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo.

O rēmus.

Spiritum nobis , Dómine , tuæ charitatis infunde : ut quos sacramentis Paschálibus satiasti , tua facias pietate concordes. Per Dóminum. In unitate ejusdem Spiritus sancti Deus.

Luego dize Dóminus vobiscum.

Y el Diacono vuelto al pueblo canta , Ite missa est , allelúia , allelúia. R. Deo grátias , allelúia , allelúia

El Sacerdote dixo el Pláceat tibi sancta

396 **Sabado Santo**, a **Visperas**.
sancta Trinitas. da la bendicion co-
mo otras vezes.

Fuera el **Coro**, dixo el **P**ater no-
ster. y **A** ve **María**. se enpiezan las
Visperas absolutamente de la **Anti-**
fona. Allelúia, allelúia, allelúia.

Salmo 116.

Laudâte **Dóminum** omnes **Gen-**
tes: * laudâte eum omnes **pópuli**.
Quóniam confirmâta est super nos
misericórdia ejus: * & veritas **Dó-**
mini manet in ætérnum.

Gloria **Patri**, & **Fílio**.

Antifona. Allelúia, allelúia, allelúia.

Capitulo, y **Hymno**, y verso
no se dicen.

Al Magnificat, **Antifona**.

Vésperè autem sábbati, quæ lucéscit
in prima sábbati, venit **María** **Mag-**
daléne, & áltera **María**, vidére se-
púlchrum, allelúia.

Cantico. **M**agnificat ánima. 394.
con **G**loria **Patri**. y repítese la **Anti-**
fona. **Vésperè** autem sábbati.

Después **D**óminus vobíscum.

O ré-

O rênus.

Oracion.

Spirítum nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde: ut quos Sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. In unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

Despues Dóminus vobíscum. **Rz.** Et cum spírítu tuo. **ŷ.** Benedicâmus Dómino, allelúia, allelúia. **Rz.** Deo grátias, allelúia, allelúia.

Luego añadese el Pater noster. y nada mas.

A COMPLETAS.

El Lector empieça ŷ. Jube domine benedicere. **Bendicion.** Noctem quiétam, & finem perfectum concédar nobis Dóminus omnipotens.

Rz. Amen.

Lecion breve

1. Petri 5. c

FRatres, Sóbrii estôte, & vigilate: quia adversárius vester diábolus tamquam leo rúgiens circuit quærens quem dévoret: cui resistite fortes in fide. Tu autem Dómine, miserére nobis. **Rz.** Deo grátias.

ŷ. Ad-

398 Sabado Santo, a Completas.

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini. **R.** Qui fecit coelum & terram. **P**ater noster. *dize se todo pazo.*

Luego la Confession comun alternativamente.

Dada la Absolucion, se dize el verso.

Converte nos Deus salutâris noster. **R.** Et averte iram tuam à nobis. **V.** Deus in adjutorium meum intende. **R.** Domine ad adjuvandum me festina.

Gloria Patri, & Filio. **S**icut erat.

Y no se dize mas, Laus tibi Domine, Rex æternæ gloriæ. pero en lugar del se dize, Alleluia.

Luego si Antifona se dicen los Salmos acostumbrados.

Salmo 4.

Cum invocârem, exaudivit me Deus justitiæ meæ: * in tribulatione dilatâsti mihi.

Miserere mei, * & exaudi orationem meam.

Fili

Filii hóminum úsquequò gravi corde ? * ùt quid dilígitis vanitâtem , & quæritis mendácium ?

Et scitôte quóniam mirificâvit Dóminus sanctum suum : * Dóminus exáudiet me , cùm clamávero ad eum.

Irascimini , & nolíte peccâre : * quæ dicitis in córdibus vestris , in cubilibus vestris compungimini.

Sacrificâte sacrificium iustitiæ , & sperâte in Dómino. * Multi dicunt : Quis osténdit nobis bona.

Signâtum est super nos lumen vultus tui Dómine : * dedisti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti , vini , & ólei fui * multiplicáti sunt.

In pace in idípsum * dórmiam , & requiêscam ;

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me. **G**loria Patri.

Salmo 30.

IN te Dómine sperávi non confundar in ætérnum : * in iustitia tua libera me.

Inclína

Incĺna ad me aurem tuam , * ac-
célera ut éruas me.

Esto mihi in Deum protectôrem :
& in domum refúgii , * ut saluum
me fácias.

Quóniam fortitúdo mea , & refú-
gium meum es tu : * & propter no-
men tuum dedúces me , & enú-
tries me.

Edúces me de láqueo hoc , quem
abscónderunt mihi : * quóniam tu
es protectór meus.

In manus tuas comméndo spíri-
tum meum : * redemísti me Dómi-
ne Deus veritátis.

Gloria Patri , & Fílio.

Salmo 90.

Qui hábitat in adjutório Altíssi-
mi , * in protectiône Dei cœli
commorábitur.

Dicer Dómino : Suscéptor meus
es tu , & refúgium meum : * Deus
meus sperábo in eum.

Quóniam ipse liberávit me de láqueo
venántium ; * & à verbo áspero.

Scá-

Sabado Santo , a Completas. 401

Scápulis suis obumbrâbit tibi : * & sub pennis ejus sperâbis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus : * non timêbis à timôre noctúrno ,

A sagitta volânte in die , à negótio perambulânte in ténebris : * ab incúrso , & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille , & decem míllia à dextris tuis : * ad te autem non appropinquâbit.

Verúmtamen óculis tuis considerâbis : * & retributiônem peccatôrum vidêbis.

Quóniam tu es Dómine spes mea : * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accêdet ad te malum : * & flagéllum non appropinquâbit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandâvit de te : * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mânibus portábunt te : * ne fortè offendas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulâbis : *

402 **Sabado Santo, a Completas.**

lâbis : * & conculcâbis leônem & draconem.

Quóniam in me sperâvit , liberâbo eum : * prótegam eum , quóniam cognôvit nomen meum.

Clamâbit ad me , & ego exâudiam eum : * cum ipso sum in tribulatiône : erípiam eum , & glorificâbo eum.

Longitúdine diêrum replêbo eum : * & osténdam illi salutâre meum.

Glória Patri , & Filio.

Salmo 133.

ECce nunc benedicite Dóminum , *
omnes servi Dómini :

Qui statis in domo Dómini , * in
atriis domus Dei nostri.

In nóctibus extóllite manus vestras
in sancta , * & benedicite Dóminum.

Benedícat te Dóminus ex Sion , *
qui fecit cœlum & terram.

Glória Patri , & Filio.

**No se dize Capitulo , ni Verso ,
ni Hymno.**

Anti-

Antifona. Vespere autem sabbati.

Cantico de Simeon.

Luca 2. e

Nunc dimittis servum tuum Dómine , * secundum verbum tuum in pace :

Quia viderunt óculi mei * salutare tuum.

Quod parásti * ante faciém ómnium populórum ;

Lumen ad revelatióem Géntium , * & glóriam plebis tuæ Israël.

Glória Patri , & Filio. **S**icut erat.

Antifona. Vespere autem sabbati , quæ lucéscit in prima sabbati , venit Mariá Magdaléne , & áltera Mariá , vidére sepúlchrum , allelúia.

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Oración.

Visita , quæsumus Dómine , habitatióem istam , & omnes infidias inimíci ab ea longè repélle : Angeli tui sancti hábitent in ea , qui nos in pace custódiant : & benedictio

404 **Sabado Santo, a Completas.**

Etio tua sit super nos semper. Per
Dóminum nostrum Jesum Christum
Fílium tuum, qui tecum vivit &
regnat.

✠. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. ✠. Benedicâmus Dómino.

R. Deo grátias. **Bendicion.** Bene-
dicat & custódiat nos omnípotens
& miséricors Dóminus, Pater, &
Fílius, & Spíritus sanctus.

R. Amen.

Antifona.

R Egína coeli lætâre, allelúia,
Quia quem meruísti portâre,
allelúia,

Resurrexit sicut dixit, allelúia,
Ora pro nobis Deum, allelúia.

✠. Gaude & lætâre virgo María,
allelúia. **R.** Quia surrexit Dóminus
verè, allelúia.

Oration.

Deus, qui per resurrectiônem Fílii
tui Dómini nostri Jesu Christi
mundum lætificâre dignâtus es: præ-
sta quæsumus; ut per ejus genitricem
vir-

D O M I N G O D E P A S C U A A M A Y T I N E S.

Pater noster. **A**ve Mariâ. **C**redo.
paſo : y luego con voz clara ſe dize
 ꝑ. Dómine lábia mea apéries. *℟.* Et
 os meum annuntiábit laudem tuam.
 ꝑ. Deus in adiutorium meum inténde.
℟. Dómine ad adiuvándum me
 feſtína. **G**loria Patri, & Fílio, & Spi-
 ritui ſancto. **S**icut erat in principio,
 & nunc, & ſemper, & in ſæcula
 ſæculórum, Amen. Allelúia.

Invitatorio.

Surréxit Dóminus verè, * Allelúia.
Repiteſe **S**urréxit Dóminus verè,
 allelúia.

Salmo 94.

Eníte, exultémus Dómi-
 no, jubilémus Deo ſalu-
 tári noſtro : præoccupê-
 mus faciém ejus in con-
 feſſiône, & in pſalmis
 jubilémus ei.

Surréxit Dóminus verè, allelúia.

Quó-

Quóniam Deus magnus Dóminus ,
& Rex magnus super omnes deos :
quóniam non repellet Dóminus ple-
bem suam , quia in manu ejus sunt
omnes fines terræ , & altitú-dines món-
tium ipse cónspicit. **A**llelúia.

Quóniam ipsius est mare , & ipse fe-
cit illud , & áridam fundavérunt ma-
nus ejus : veníte adorémus , & pro-
cidámus ante Deum : plorémus co-
ram Dómino , qui fecit nos , quia ip-
se est Dóminus Deus noster : nos
autem pópulus ejus , & oves páscuæ
ejus.

Surréxit Dóminus verè , allelúia.

Hódiè si vocem ejus , audiéritis , no-
lite obdurâre corda vestra , sicut in
exacerbatiône secúndum diem tenta-
tiônis in desérto : ubi tentavérunt me
patres vestri , probavérunt , & vidé-
runt ópera mea. **A**llelúia.

Quadráginta annis próximus fui ge-
neratióni huic , & dixi , semper hi er-
rant corde : ipsi verò non cognové-
runt vias meas , quibus jurávi in ira
mea ,

mea, si introibunt in requiem meam.

Surréxit Dóminus verè , allelúia.

Gloria Patri , & Fílio , & Spiritui sancto. **S**icut erat in principio , & nunc , & semper , & in sæcula sæculórum , Amen. **A**llelúia.

Surréxit Dóminus verè , allelúia.

No ay Hymno, ni Capítulos en las Horas , hasta el Sabado antes del Domingo siguiente : ni tambien Versos, si no es en los Noturnos.

Al Noturno, Antifona.

Ego sum qui sum , & consilium meum non est cum impiis , sed in lege Dómini volúntas mea est , allelúia.

Salmo 1.

BEâtus vir qui non ábiit in consilio impiórum , & in via peccatórum non stetit, * & in cáthedra pestilentia non sedit:

Sed in lege Dómini volúntas ejus, * & in lege ejus meditabitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum , quod plan-

410 **Domingo de Pascua,**

plantatum est fecus decursus aquarum, * quod fructum suum dabit in tempore suo.

Et folium ejus non defluet : * & omnia quaecumque faciet, prosperabuntur.

Non sic impii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terræ.

Ideo non resurgent impii in judicio : * neque peccatores in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus viam justorum : * & iter impiorum peribit.

Gloria Patri, & Filio.

Ant. Ego sum qui sum, & consilium meum non est cum impiis, sed in lege Domini voluntas mea est, alleluia.

Antifona. Postulavi Patrem meum, alleluia : dedit mihi gentes, alleluia, in hereditatem, alleluia.

Salmo 2.

Quare fremuerunt Gentes, * & populi meditati sunt inania?

Astitērunt reges terræ, & principes con-

convenérunt in unum , * advér-
sus Dóminum , & advérsus Chri-
stum ejus.

Dirumpâmus vîncula eôrum : *
& projiciâmus à nobis jugum ip-
sôrum.

Qui hábitat in cœlis , irridêbit eos : *
& Dóminus subsannâbit eos.

Tunc loquêtur ad eos in ira sua , *
& in furôre suo conturbâbit eos.

Ego autem constitûtus sum Rex
ab eo super Sion montem sanctum
ejus , * prædicans præceptum ejus.

Dóminus dixit ad me : * Fílius meus
es tu , ego hódie genui te.

Póstula à me , & dabo tibi Gentes
hereditâtem tuam , * & possessiô-
nem tuam téminos terræ.

Reges eos in virga férrea , * &
tamquam vas figuli confrînges eos.

Et nunc reges intelligite : * erudi-
mini qui judicâtis terram.

Servîte Dómino in timôre : * &
exultâte ei cum tremôre.

Apprehéndite disciplînam , ne quan-
do

412 **Domingo de Pascua,**
do irascatur Dóminus , * & pereâ-
tis de via iusta.

Cùm exârserit in brevi ira ejus , *
beâti omnes qui confidunt in eo.

Glória Patri , & Fílio.

Antifona. Postulâvi Patrem meum ,
allelúia : dedit mihi gentes , allelúia ,
in hereditâtem , allelúia.

Antifona. Ego dormívi , & som-
num cepi : & exurréxi , quóniam
Dóminus fuscêpit me , allelúia , al-
lelúia.

Salmo 3.

Domine , quid multiplicâti sunt
qui tribulant me ? * multi in-
surgunt advêrsùm me.

Multi dicunt animæ meæ : * Non est
salus ipsi in Deo ejus.

Tu autem Dómine fuscéptor meus
es : * glória mea , & exáltans caput
meum.

Voce mea ad Dóminum clamávi : *
& exaudívit me de monte sancto
suo.

Ego dormívi , & soporâtus sum : *
&

& exurréxi , quia Dóminus fuscêpit me.

Non timêbo millia pópuli circumdántis me : * exúrge Dómine , saluum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussisti omnes adversántes mihi sine causa : * dentes peccatôrum contrivísti.

Dómini est salus : * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri , & Filio.

Antifona. Ego dormívi , & somnum cepi : & exurréxi , quóniam Dóminus fuscêpit me , allelúia , allelúia.

V. Surrexit Dóminus de sepúlchro , allelúia. **R.** Qui pro nobis pepéndit in ligno , allelúia. **P**ater noster.

Absolucion. **E**xáudi Dómine Jesu Christe preces servôrum tuôrum , & miserêre nobis , qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculôrum. **R.** Amen.

V. Jube domne benedícere. **Benediction.** Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. **R.** Amen.

Lectio sancti Euangelii secundum
Marcum.**Lecion j.**

Cap. 16.

IN illo tempore Maria Magdalé-
ne, & Maria Jacobi, & Salomé
emerunt aromata, ut venientes un-
gerent Jesum. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

*Homilia 21. in Evangelia.***A**Udistis, fratres charissimi,
quod sanctæ mulieres, quæ
Dominum fuerant secutæ,
cum aromatibus ad monumentum
venērunt, & ei, quem vivētem dilē-
xerant, etiā mortuo, studio huma-
nitatis obsequuntur. Sed res gesta, ali-
quid in sancta Ecclesia signat gerē-
dum. Sic quippè necesse est ut au-
diāmus quæ facta sunt, quatenus co-
gitēmus etiā quæ nobis sint ex eō-
rum imitatione faciēda. Et nos er-
go in eum, qui est mortuus, creden-
tes, si odore virtutum referti, cum
opiniōe bonorum operum Dōmi-
num quærimus, ad monumentum
pro-

profec̃to illius cum aromátibus venimus. Illæ autem mulieres Angelos vident , quæ cum aromátibus venerunt : quia videlicet illæ mentes supernos cives aspiciunt , quæ cum virtutum odóribus ad Dóminum per sancta desidéria proficiscúntur. Tu autem Dómine miserere nobis.

Re. Deo grátias.

Re. Angelus Dómini descendit de cœlo , & accédens revolvit lápidem , & super eum sedit , & dixit mulieribus : **.* Nolite timere : scio enim quia crucifixum quæritis : jam surrexit : venite , & videte locum , ubi pòsitus erat Dóminus , alleluia. *ψ.* Et introeúntes in monuméntum , viderunt juvenem sedéntem in dextris , coopértum stola cándida , & obstupuérunt : qui dixit illis. Nolite. **G**lória Patri , & Fílio , & Spirítui sancto. *Y repite Re.* Angelus Dómini. *hasta el Verso.*

Luego se dize Re. Jube domne benedicere. **B**endicion. Divinum auxilium maneat semper nobiscum. *Re.* Amen.

NOtandum verò nobis est, quidnam sit, quòd in dextris sedere Angelus cernitur. Quid namque per sinistram, nisi vita præsens, quid verò per dexteram, nisi perpétua vita designatur? Undè in Canticis canticorum scriptum est: *Læva ejus sub capite meo, & dextera illius amplexabitur me.* Quia ergo Redemptor noster jam præséntis vitæ corruptionem transierat, rectè Angelus, qui nuntiare perennem ejus vitam venerat, in dextera sedebat. Qui stola cándida coopértus apparuit: Qui festivitatis nostræ gaudia nuntiavit. Candor etenim vestis, splendorem nostræ denúnciat solemnitatis. Nostræ dicamus, an suæ? Sed ut fateamur verius, & suæ dicamus, & nostræ. Illa quippè Redemptoris nostri resurréctio & nostra festivitas fuit, quia nos ad immortalitatem redúxit: & Angelorum festivitas éxstitit, quia nos revocando ad cœléstia, eòrum númerum implè-

implêvit. Tu autem Dómine misere-
rêre nobis. **R.** Deo grátias.

R. Cùm transisset sabbatum, Ma-
riâ Magdalène, & Mariâ Jacóbi,
& Salóme emérunt arómata, * Ut
veniéntes úngerent Jesum, allelúia,
allelúia. **V.** Et valdè manè una sáb-
batórum véniunt ad monuméntum,
orto jam sole. Ut veniéntes. **G**lória
Patri. Ut veniéntes. **V.** Jube dom-
ne. **Bendicion.** Ad societâtem cí-
vium supernórum perdûcat nos Rex
Angelórum. **R.** Amen.

Lecion iij.

IN sua ergo ac nostra festivitâte An-
gelus in albis véstibus apparuit :
quia dum nos per resurrectiônem
Domínicam ad supérna reducimur,
coeléstis pátriæ damna reparántur. Sed
quid adveniéntes féminas affâtur, au-
diâmus. Nolíte expavéscere. Ac si
apértè dicat : Páveant illi, qui non
amant advéntum supernórum cí-
vium : pertiméscant, qui carnálibus
desidériis pressi, ad eórum se socie-

tâtem pertingere posse despérant. Vos autem cur pertimésцитis, quæ vestros concíves vidétis? Undè & Matthæus Angelum apparuisse describens, ait: Erat aspéctus ejus sicut fulgur, & vestiménta ejus sicut nix. In fúlgnore etenim terror timôris est, in nive autem blandiméntum candôris. Tu autem Dómine miserêre nobis.

Rz. Deo grátias.

**Hymno de san Ambrosio
y de san Agostin.**

TE Deum laudâmus: te Dóminum confitêmur.

Te ætérnum Patrem: omnis terra venerâtur.

Tibi omnes Angeli: tibi cœli, & univérſæ potestâtes.

Tibi Cherubim & Séraphim: incessâbili voce proclamant.

Sanctus, **S**anctus, **S**anctus: Dóminus Deus sábaoth.

Pleni sunt cœli & terra: majestâtis glóriæ tuæ.

Te gloriôsus Apostolôrum chorus.

Te

Te Prophetarum laudabilis númerus.

Te Mártýrum candidátus laudat exercitus.

Te per orbem terrarum, sancta confitetur Ecclesia.

Patrem immensæ majestatis,

Venerandum tuum verum, & unicum Filium,

Sanctum quoque Paráclitum Spíritum.

Tu Rex glóriæ Christe.

Tu Patris sempiternus es Filius.

Tu ad liberandum suscepturus hominem : non horruisti Virginitis úterum.

Tu devicto mortis acúleo : aperuisti credéntibus regna cœlórú.

Tu ad dexteram Dei sedes : in glória Patris.

Judex créderis esse ventúrus.

Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni : quos pretioso sanguine redemisti.

Ætérna fac cum sanctis tuis : in glória numerári.

Salvum fac pópulum tuum Dómine : & benedic hereditati tuæ.

410 **Domingo de Pascua,**

Et rege eos : & extolle illos usque in ætænum.

Per singulos dies , benedicimus te.

Et laudâmus nomen tuum in sæculum : & in sæculum sæculi.

Dignâre Dómine die isto : sine peccâto nos custodire.

Miserere nostri Dómine : miserere nostri.

Fiat misericórdia tua Dómine super nos : quemádmódum sperávimus in te.

In te Dómine sperávi : non confundar in ætænum.

A L A U D E S. / ✠.

Deus in adiutorium meum inténde.

R. Dómine ad adjuvándum me festína. **G**lória Patri , &c. Allelúia.

Ant. Angelus autem Dómini descendit de cœlo , & accédens revolvit lapidem , & sedēbat super eum , allelúia , allelúia. **Salmo 92.**

Dominus regnâvit , decorem indûtus est : * indûtus est Dóminus fortitudinem , & præcinxit se.

Et enima

Etenim firmâvit orbem terræ , * qui non commovêbitur.

Parâta sedes tua ex tunc : * à sæculo tu es.

Elevavérunt flúmina Dómine : * elevavérunt flúmina vocem suam.

Elevavérunt flúmina fluctus suos , * à vóci bus aquârum multârum.

Mirábiles elatiónes maris , * mirabilis in altis Dóminus.

Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo Dómine in longitudinem diêrum.

Gloria Patri , & Filio.

Antífona. Angelus autem Dómini descéndit de cœlo , & accédens revólvit lápidem , & sedêbat super eum , allelúia , allelúia.

Ant. Et ecce terræmôtus factus est magnus : Angelus enim Dómini descéndit de cœlo , allelúia. **Salmo 99.**

Jubilâte Deo omnis terra : * servîte Dómino in lætítia.

Introíte in conspéctu ejus , * in exultatióne.

Scitôte

422 **Domingo de Pascua,**

Scitote quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos , & non ipsi nos ;

Pópulus ejus , & oves páscae ejus , * introíte portas ejus in confessiône , átria ejus in hymnis : confitémini illi.

Laudáte nomen ejus : quóniam suavis est Dóminus , in æternum misericórdia ejus , * & usque in generatió- nem & generatió- nem veritas ejus.

Gloria Patri , & Filio.

Antifona. Et ecce terramótus factus est magnus : Angelus enim Domini descendit de cœlo , allelúia.

Antifona. Erat autem aspéctus ejus sicut fulgur , vestiménta autem ejus sicut nix , allelúia , allelúia.

Salmo 62.

Deus Deus meus * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea , * quàm multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta , & íavia , & inaquó-
sa : * sic in sancto apparui tibi , ut ví-
dêrem

dêrem virtutem tuam , & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas : * lábia mea laudábunt te.

Sic benedîcam te in vita mea : * & in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe & pinguedine repleátur ánima mea : * & lábiis exultatiônis laudâbit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum , in matutinis meditâbor in te : * quia fuísti adjûtor meus.

Et in velaménto alârum tuârum exultâbo , adhæsit ánima mea post te : * me fuscêpit dextera tua.

Ipsi verò in vanum quæsiêrunt ánimam meam , introibunt in inferiôra terræ : * tradéntur in manus gládii , partes vûlpium erunt.

Rex verò lætâbitur in Deo , laudábuntur omnes qui jurant in eo : * quia obstrúctum est os loquéntium inîqua.

No se díze G lória Patri.

Sal-

DEus misereatur nostri, & benedicat nobis: * illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri. Ut cognoscamus in terra viam tuam, * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent Gentes: * quoniam iudicas populos in æquitate, & Gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus: * confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * & metuant eum omnes fines terræ.

Gloria Patri, & Filio.

Antifona. Erat autem aspectus ejus sicut fulgur, vestimenta autem ejus sicut nix, allelúia, allelúia.

Antifona. Præ timore autem ejus exterriti sunt custodes, & facti sunt velut mortui, allelúia.

Can-

Cantico de los tres Niños del horno de Babylonia. *Dan. 3.*

Benedícite omnia ópera Dómini Dómino , * laudâte & superexaltâte eum in sæcula.

Benedícite Angeli Dómini Dómino : * benedícite cœli Dómino.

Benedícite aquæ omnes , quæ super cœlos sunt , Dómino : * benedícite omnes virtútes Dómini Dómino.

Benedícite sol & luna Dómino : * benedícite stellæ cœli Dómino.

Benedícite omnis imber & ros Dómino : * benedícite omnes spíritus Dei Dómino.

Benedícite ignis & æstus Dómino : * benedícite frigus & æstus Dómino.

Benedícite rores & pruïna Dómino : * benedícite gelu & frigus Dómino.

Benedícite glacies & nives Dómino : * benedícite noctes & dies Dómino.

Benedícite lux & ténebræ Dómino : * benedícite fúlgura & nubes Dómino.

Bene-

426 **Domingo de Pascua,**

Benedicat terra Dóminum : * laudet
& superexáltet eum in sæcula.

Benedícite montes & colles Dómino : * benedícite univérſa germinántia in terra Dómino.

Benedícite fontes Dómino : * benedícite mária & flúmina Dómino.

Benedícite cere , & ómnia quæ móvëntur in aquis , Dómino : * benedícite omnes vólucres cœli Dómino.

Benedícite omnes béſtiæ & pécora Dómino : * benedícite filii hóminum Dómino.

Benedicat Iſraël Dóminum : * laudet
& superexáltet eum in sæcula.

Benedícite ſacerdótes Dómini Dómino : * benedícite ſervi Dómini Dómino.

Benedícite ſpíritus & ánimæ juſtórú Dómino : * benedícite ſancti & húmiles corde Dómino.

Benedícite Ananía , Azaría , M'ſaël Dómino : * laudâte & superexaltâte eum in sæcula.

Benedicâmus Patrem & Filium cum ſancto

sancto Spíritu : * laudêmus & super-
exaltêmus eum in sæcula.

Benedictus es Dómine in firmamén-
to cœli : * & laudábilis , & gloriôsus ,
& superexaltâtus in sæcula.

Antifona. Præ timóre autem ejus ex-
térrii sunt custódes , & facti sunt
velut mórtui , allelúia.

Antifona. Respóndens autem Ange-
lus dixit muliéribus : Nolíte timêre :
scio enim quòd Jesum quæritis , al-
lelúia.

Salmo 148.

Laudâte Dóminum de cœlis : *
laudâte eum in excélsis.

Laudâte eum omnes Angeli ejus : *
laudâte eum omnes virtútes ejus.

Laudâte eum sol & luna : * laudâte
eum omnes stellæ & lumen.

Laudâte eum cœli cœlôrum : * &
aquæ omnes quæ super cœlos sunt ,
laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit , & facta sunt : * ipse
mandâvit , & creâta sunt.

Státuit ea in ætérnum , & in sæcu-
lum

lum sæculi : * præceptum pòsuit, & non præteribit.

Laudâte Dóminum de terra : * dracones, & omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glacies, spíritus procellarum : * quæ faciunt verbum ejus :

Montes, & omnes colles : * ligna fructífera, & omnes cedri.

Béstia, & univérſa pécora : * serpentes, & vólucres pennatæ.

Reges terræ, & omnes pópuli : * príncipes, & omnes iudices terræ.

Júvenes, & vírgines : senes cum junióribus laudent nomen Dómini : * quia exaltátum est nomen ejus solíus.

Confessio ejus super cœlum & terram : * & exaltávit cornu pópuli sui.

Hymnus ómnibus sanctis ejus : * filiis Israël, pópulo appropinquánti sibi.

Salmo 149.

CAntâte Dómino cánticum novum : * laus ejus in Ecclesiá sanctórum.

Latê-

Lætetur Israël in eo, qui fecit eum : *
& filii Sion exultent in rege suo.

Laudent nomen ejus in choro : * in
tympano, & psalterio psallant ei.

Quia beneplácitum est Dómino in
pópulo suo, * & exaltábit mansuétos
in salûtem.

Exultábunt sancti in glória : * læta-
buntur in cubilibus suis.

Exaltatiónes Dei in gútture eórum : *
& gládii ancípites in mánibus eórum.

Ad faciéndam vindíctam in natióni-
bus : * increpationes in pópulis.

Ad alligándos reges eórum in com-
pédibus : * & nóbiles eórum in má-
nicis ferreis.

Ut fácient in eis iudícium conscrip-
tum : * glória hæc est ómnibus san-
ctis ejus.

Salmo 150.

LAudáte Dóminum in sanctis
ejus : * laudáte eum in firma-
mento virtûtis ejus.

Laudáte eum in virtútibus ejus : *
laudáte eum secúndum multitudinem
magnitúdinis ejus.

Laudáte

Laudâte eum in sono tubæ : * laudâte eum in psalterio , & cithara.

Laudâte eum in tympano , & choro : * laudâte eum in chordis , & órgano.

Laudâte eum in cymbalis benesonantibus : laudâte eum in cymbalis jubilationis : * omnis spiritus laudet Dóminum. **G**lória Patri , & Filio.

Ant. Respondens autem Angelus , dixit mulieribus : Nolite timere : scio enim quòd Jesum quæritis , allelúia.

Capitulo , Hymno y Verso no se dicen , pero en lugar dellos la Antifona siguiente.

HÆc dies , quam fecit Dóminus : exultémus & lætémur in ea.

Al Benedictus , Antifona.

Et valdè manè una Sabbatòrum veniunt ad monuméntum , orto jam sole , allelúia.

Cantico de Zacharia.

Lucæ 1. g

Benedictus Dóminus Deus Israël , * quia visitâvit , & fecit redemptionem plebis suæ.

Et

Et erexit cornu salutis nobis : * in domo David pueri sui.

Sicut locutus est per os sanctorum , * qui à sæculo sunt prophetarum ejus.

Salutem ex inimicis nostris , * & de manu omnium , qui oderunt nos :

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris : * & memorari testamenti sui sancti.

Jusjurandum , quod juravit ad Abraham patrem nostrum , * daturum se nobis :

Ut sine timore de manu inimicorum nostrorum liberati , * serviâmus illi.

In sanctitate & justitia coram ipso , * omnibus diebus nostris.

Et tu puer , Propheta Altissimi vocaberis : * præbis enim ante faciem Domini parare vias ejus :

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus : * in remissionem peccatorum eorum.

Per viscera misericordiae Dei nostri : *
in

432 **Domingo de Pascua,**
in quibus visitâvit nos , oriens ex
alto.

Illuminâre his , qui in tenebris , &
in umbra mortis sedent : * ad diri-
gêndos pedes nostros in viam pacis.

Gloria Patri , & Fílio.

Antifona. Et valdè manè una Sabba-
tôrum véniunt ad monuméntum ,
orto jam sole , allelúia.

Oracion.

DEus , qui hodiérna die per Uni-
génitum tuum , æternitâtis no-
bis áditum devícta morte reſeráſti :
vota noſtra , quæ præveniêndo aſpi-
ras , étiam adjuvândo proſéquare.
Per eúmdem Dóminum.

ŷ. Dóminus vobíſcum. **R.** Et cum
ſpíritu tuo. **ŷ.** Benedicâmus Dómi-
no , allelúia , allelúia. **R.** Deo grá-
tias , allelúia , allelúia.

**Aſi ſe acaban Viſperas y Laudes
ſolamente , haſta las Viſperas del
Sabado in Albis incluſivamente.**

ŷ. Fidélium ánimæ per miſericórdiam
Dei requiéſcant in pace. **R.** Amen.

A

A P R I M A.

Dicho Deus in adiutorium. y **Gló-**
ria Patri. **se diran los Salmos.** Deus in
nómine tuo. **Beáti immaculáti.** y **Re-**
tribue. como arriba a pag. 150. y en
acabandolos se dize la Antifona. Hæc
dies , quam fecit Dóminus : exultê-
mus & lætêmur in ea.

Despues Oracion. O rêmus.

Domine Deus omnípotens , qui ad
princípium hujus diéi nos per-
venîre fecisti , tua nos hódie salva vir-
tûte : ut in hac die ad nullum decli-
nêmus peccâtum , sed semper ad tuam
justítiam faciendam nostra procédant
elóquia , dirigántur cogitationes &
ópera. Per Dóminum nostrum Je-
sum Christum.

✠. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum
spíritu tuo. ✠. Benedicâmus Dómino.
R. Deo grátias.

Luego en el Coro se lee el Marty-
rologio: y el Semanero dize ✠. Pre-
tiosa in conspéctu Dómini. **R.** Mors
Sanctórum ejus.

T

V

Y esta Oracion sin dezir O rêmus.

Sancta Maria , & omnes Sancti
intercedant pro nobis ad Dômi-
num : ut nos mereâmur ab eo ad-
juvâri & salvâri , qui vivit & reg-
nat in sæcula sæculôrum. *R.* Amen.

ÿ. Deus in adiutorium meum inten-
de. *R.* Dômine ad adjuvandum me

festina. *Dizefe tres vezes: y a la ulti-*

ma se añade Glória Patri. Sicut erat.

*K*yrie eleïson. *C*hriste eleïson. *K*yrie

eleïson. *P*ater noster. *paço.* *ÿ.* Et ne

nos indúcas in tentatiônem. *R.* Sed lí-

bera nos à malo. *ÿ.* Réspice in servos

tuos Dômine , & in ópera tua , &

dirige filios eôrum. *R.* Et sit splen-

dor Dômini Dei nostri super nos ,

& ópera mánuum nostrârum dirige

super nos , & opus mánuum nostrâ-

rum dirige. *ÿ.* Glória Patri , &

Fílio. *R.* Sicut erat.

O rêmus.

Oracion.

Dirigere & sanctificâre , régere
& gubernâre dignâre Dômine

Deus Rex coeli & terræ , hódie corda

&

& cōpōra nōstra , sēsus , sērmonēs , & actus nōstros in lege tua , & in opēribus mandatōrum tuōrum : ut hīc , & in ætēnum , te auxiliānte , salvi & libēri esse mereāmur , Salvātor mundi : Qui vivis & regnas in sēcūla sēculōrum.

R. Amen.

V. Jube domne benedīcere. **Bendicion.** Dies & actus nōstros in sua pace dispōnat Dōminus omnīpotens.

R. Amen.

Lecion breve.

Coloss. 3.

SI confurrexistis cum Christo , quæ sursū sunt quærite , ubi Christus est in dēxtera Dei sedens : quæ sursū sunt sāpīte , non quæ super terram. Tu autem Dōmine miserere nobis. R. Deo grācias.

V. Adjutōrium nostrum in nōmine Dōmini. R. Qui fecit cœlum & terram. V. Benedicite. R. Deus. **Bendicion.** Dōminus nos benedīcat , & ab omni malo defēdat , & ad vitam perdūcat ætēnam : & fidēlium animæ

per misericórdiam Dei requiêscant in pace. **R.** Amen.

A Tercia, Sexta, y Nona, dicho el Deus in adiutorium. y el Glória Patri. dizenfe los Salmos como arriba a pag. 155. y despues la Antifona. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultemus & lætémur in ea.

Luego Oracion.

DEus, qui hodierna die per Unigénitum tuum, æternitátis nobis áditum devicta morte referásti, vota nostra, quæ præveniêdo aspiras, étiam adjuvâdo proséquere. Per eúndem Dóminum nostrum.

A M I S S A.

Statio ad S. Mariam maiorem.

Introito.

Esurrexi, & adhuc tecum sum, allelúia: posuisti super me manum tuam, allelúia: mirábilis facta est sciéntia tua, allelúia, allelúia. **Salmo.** Dómine probásti me, & cognovísti me: tu cognovísti sessionem

siōnem meam , & resurrectionem
meam. ✠. Glória Patri , & Fílio.

Oracion.

DEus , qui hodierna die per
Unigenitum tuum , æternitatis
nobis áditum devicta morte referá-
sti : vota nostra , quæ præveniéndō
aspíras , étiam adjuvándō proséque-
re. Per eúndem Dóminum nostrum
Jesum Christum.

Léctio Epístolæ beáti Pauli Apóstoli
ad Corínthios. 1. Cor. 5. c

FRATRES , Expurgáte vetus fermén-
tum , ut sitis nova conspersio ,
sicut estis ázyimi. Etenim Pascha no-
strum immolátus est Christus. Ita-
que epulémur : non in fermento vé-
teri , neque in fermento malitiæ , &
nequitiae : sed in ázymis sinceritátis ,
& veritátis.

Gradual. Hæc dies , quam fe-
cit Dóminus : exultémus & lætê-
mur in ea. ✠. Confitémini Dómi-
no , quóniam bonus : quóniam in
sæculum misericórdia ejus. Allelúia ,

438 **Domingo de Pascua,**
allelúia. **ŷ.** Pascha nostrum immolâ-
tus est Christus.

Sequencia.

Victimæ Paschali laudes immo-
lent Christiani. **A**gnus redemit
oves : Christus innocens Patri recon-
ciliavit peccatores : **M**ors & vita
duello conflixere mirando : dux vitæ ,
mortuus regnat vivus. **D**ic nobis
María , quid vidisti in via ? **S**epul-
chrum Christi viventis : & glóriam
vidi resurgentis. **A**ngélicos testes ,
sudarium & vestes. **S**urrexit Christus
spes mea : præcêdet vos in Galilæam.
Scimus Christum surrexisse à mortuis
verè : tu nobis victor Rex miserere ,
Amen. Allelúia.

**Esta sequencia se dize hasta el
Sabado in Albis inclusivamente.**

Sequentia sancti Euangelii secundum
Marcum. **Cap. 16.**

IN illo tempore : María Magdalé-
ne , & María Jacobi & Salóme
emerunt aromata ut venientes unge-
rent Jesum. Et valde manè una sab-
batô-

batôrum , veniunt ad monuméntum , orto jam sole. Et dicébant ad invicem : Quis revólvet nobis lápidem ab óstio monuménti ? & respiciéntes vidérunt revolûtum lápidem. Erat quippè magnus valdè. Et introëúntes in monuméntum vidérunt jîvenem sedéntem in dextris , coopértum stola cándida , & obstupuérunt. Qui dixit illis : Nolíte expavéscere : Jesum quæritis Nazarênum , crucifixum : furréxit , non est hîc , ecce locus ubi posuérunt eum. Sed ite , dicite discíplis ejus , & Petro , quia præcêdit vos in Galilæam : ibi eum vidébitis , sicut dixit vobis.

Credo in unum Deum , Patrem omnipoténtem , factôrem cœli & terræ , visibílium ómnium , & invisibílium. **E**t in unum Dóminum Jesum Christum , Filium Dei unigénitum,

Et ex Patre natum ante ómnia sæcula. **D**eum de Deo , lumen de lumine , Deum verum de Deo vero.

Génitum , non factum , consubstantiálem Patri : per quem ómnia facta sunt.

440 **Domingo de Pascua ,**
sunt. **Q**ui propter nos hómines , &
propter nostram salútem descendit de
coelis. (**Hincanse de rodillas.**) **E**t in-
carnátus est de Spíritu sancto ex María
vírgine : Et homo factus est. **C**ru-
fixus étiam pro nobis : sub Póntio
Piláto passus , & sepúltus est. **E**t re-
surrexit tértia die , secúndum scriptú-
ras. **E**t ascendit in coelum : sedet ad
déteram Patris. **E**t íterum ventúrus
est cum glória , iudicáre vivos & mór-
tuos : cuius regni non erit finis. **E**t in
Spíritum sanctum , Dóminum & vi-
vificántem : qui ex Patre Filióque pro-
cêdit. **Q**ui cum Patre & Fílio simul
adorátur , & conglorificátur : qui lo-
cútus est per Prophétas. **E**t unam
sanctam Cathólicam & Apostólicam
Ecclésiám. **C**onfiteor unum baptís-
ma in remissiônem peccatôrum. **E**t
expécto resurrectiônem mortuôrum.
Et vitam ventúri sæculi , Amen.

Ofertorio. **T**erra trémuit , &
quiêvit , dum resúrgeret in iudicio
Deus , allelúia.

Secreta.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Dómine, preces
pópuli tui cum oblationibus hostiâ-
rum: ut Paschálibus initiâta mystériis:
ad æternitâtis nobis medêlam, te ope-
rante proficiant. Per Dóminum no-
strum Jesum Christum Fílium tuum.

Prefacion.

VErè dignum & justum est,
æquum & salutâre, **T**e quidem
Dómine omni tẽpore, sed in hac
potissimùm die gloriósius prædicâre,
cùm Pascha nostrum immolâtus est
Christus. Ipse enim verus est Agnus,
qui abstulit peccâta mundi. Qui mor-
tem nostram moriẽdo destruxit, &
vitam resurgẽdo reparâvit. Et ideo
cum Angelis & Archángelis, cum
Thronis & Dominationibus, cum-
que omni militia coeléstis exercitus,
hymnum glóriæ tuæ cãimus, sine
fine dicentes.

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dómi-
nus Deus Sábaoth. **P**leni sunt coeli
& terra glória tua, **H**osánna in ex-
celsis.

442 **Domingo de Pascua,**
célsis. **B**enedíctus qui venit in nó-
mine **Dómini**, **H**osánna in excélsis.

Infra acciónem.

Communicántes, & diem sacra-
tíssimum celebrántes Resurre-
ctiōnis **Dómini** nostri Jesu Christi
secúndum carnem: sed & memóriam
venerántes, in primis gloriósæ sem-
per vírginis Mariæ, genitrícis ejúsdem
Dei & **Dómini** nostri Jesu Christi:
sed & beatórum, &c. 179.

Sigue.

Hanc igitur oblatiōnem servitútis
nostræ, sed & cunctæ familiæ tuæ,
quam tibi offerimus pro his quoque,
quos regenerâre dignátus es ex aqua
& Spíritu sancto, tribuens eis remissiō-
nem ómnium peccatórum, quæsumus
Dómine, ut placátus accípias, &c. 180.

**Y assi se dize hasta el Sabado in
Albis inclusivamente.**

Comunion. **P**ascha nostrum im-
molátus est Christus, allelúia: itaque
epulémur in ázymis sinceritátis & ve-
ritátis, allelúia, allelúia, allelúia.

Pos-

Poscomunión.

S Píritum nobis, Dómine, tuæ charitátis infunde: ut quos Sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Dicho D óminus vobíscum. *dize* se **I** te missa est, allelúia, allelúia. *R.* Deo grátias, allelúia, allelúia.

Y assi se *dize* hasta el Sabado in Albis inclusivamente.

¶ Por toda la Otava de la Pascua no se celebra algo de Fiestas Dobles o Semidobles, pero se celebran despues de la Otava. Simples que ocuren despues los tres dias de Pascua, se haze sola Commemoracion.

A V I S P E R A S,

P ater noster. **A** ve María. *ψ.* Deus in adjutórium meum inténde. *R.* Dómine ad adjuvándum me festína.

G lória Patri. **S** icut erat. Allelúia.

Ant.

444 **Domingo de Pascua,**

Ant. Angelus autem Dómini descéndit de cœlo, & accédens revólvit lapidem, & sedêbat super eum, allelúia, allelúia. **Salmo 109.**

Dixit Dóminus Dómino meo : *
Sede à dextris meis.

Donec ponam inimicos tuos, *
scabellum pedum tuorum.

Virgam virtutis tuæ emittet Dóminus ex Sion : * dominâre in médio inimicorum tuorum.

Tecum principium in die virtutis tuæ in splendoribus sanctorum : *
ex útero ante luciferum genui te.

Jurâvit Dóminus, & non pœnitêbit eum : * Tu es sacerdos in ætérnum secundum ordinem Melchisedech.

Dóminus à dextris tuis, * confrêgit in die iræ suæ reges.

Judicâbit in nationibus, implêbit ruínas : * conquassâbit cápita in terra multorum.

De torrente in via bibet : * propterea exaltâbit caput.

Glória Patri, & Fílio.

Anti-

Antifona. Angelus autem Dómini descéndit de coelo , & accédens revólvit lápidem , & sedêbat super eum , allelúia , allelúia.

Antifona. Et ecce terramôtus factus est magnus : Angelus enim Dómini descéndit de coelo , allelúia.

Salmo 110.

Confitêbor tibi Dómine in toto corde meo : * in consilio justôrum , & congregatiône.

Magna ópera Dómini : * exquisita in omnes voluntates ejus.

Confessio & magnificéntia opus ejus : * & justitia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suôrum , miséricors & miserâtor Dóminus : * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui : * virtûtem óperum suôrum annuntiâbit pópulo suo :

Ut det illis hereditâtem Géntium : * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia

446 **Domingo de Pascua,**

Fidélia ómnia mandâta ejus : confir-
mâta in sæculum sæculi , * facta in
veritâte & æquitâte.

Redemptionem misit pópulo suo : *
mandâvit in ætérnum testaméntum
suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus : *
ínitium sapiéntiæ timor Dómini.

Inteléctus bonus ómnibus faciénti-
bus eum : * laudátio ejus manet in sæcu-
lum sæculi. **G**lória Patri, & Fílio.

Antifona. Et ecce terramôtus factus
est magnus : Angelus enim Dómini
descéndit de cœlo , allelúia.

Antifona. Erat autem aspéctus ejus
sicut fulgur , vestiménta autem ejus
sicut nix , allelúia , allelúia.

Salmo 111.

BEâtus vir , qui timet Dóminum : *
in mandátis ejus volet nimis.

Potens in terra erit semen ejus : *
generátio rectórum benedicêtur.

Glória & divítiæ in domo ejus : * &
justícia ejus manet in sæculum sæculi.

Exórtum est in ténebris lumen re-
ctis : *

Etis : * miséricors , & miserâtor ,
& iustus.

Jucundus homo qui miseretur , &
cômodat , dispônet sermônes suos
in iudicio : * quia in ætérnum non
commovébitur.

In memória ætérna erit iustus : * ab
auditîone mala non timêbit.

Parâtum cor ejus sperâre in Dômi-
no , confirmâtum est cor ejus : * non
commovébitur donec despiciat ini-
micos suos.

Dispérfit , dedit paupéribus : * iustitia
ejus manet in sæculum sæculi , cornu
ejus exaltâbitur in glória.

Peccâtor vidêbit & irascêtur , denti-
bus suis fremet & tabêscet : * desi-
dérîum peccatôrum perîbit.

Glória Patri , & Fílio.

Antifona. Erat autem aspéctus ejus
sicut fulgur , vestiménta autem ejus
sicut nix , allelúia , allelúia.

Antifona. Præ timóre autem ejus
extérriti sunt custódes , & facti sunt
velut mórtui , allelúia.

Sal-

Laudâte pûeri Dóminum : * lau-
dâte nomen Dómini.

Sit nomen Dómini bendíctum , *
ex hoc nunc & usque in sæculum.

A solis ortu usque ad occâsum , *
laudâbile nomen Dómini.

Excélsus super omnes gentes Dó-
minus , * & super cœlos glória ejus.

Quis sicut Dóminus Deus noster ,
qui in altis hábitat , * & humília
réspicit in cœlo & in terra ?

Súscitans à terra inopem , * & de
stércore érigens páuperem :

Ut còllocet eum cum princípibus , *
cum princípibus pópuli sui.

Qui habitâre facit stérilem in do-
mo , * matrem filiôrum lætântem.

Glória Patri , & Fílio.

Antifona. Præ timóre autem ejus
extérriti sunt custódes , & facti sunt
velut mórtui , allelúia.

Antifona. Respóndens autem Ange-
lus , dixit mulieribus : Nolíte timére :
scio enim quòd Jesum quæritis , allelúia.

Sal-

Salmo 113.

IN éxitu Israël de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro.

Facta est Judæa sanctificatio ejus, * Israël potestas ejus.

Mare vidit, & fugit : * Jordânis convêrsus est retrórsùm.

Montes exultavérunt út arietes : * & colles sicut agni óvium.

Quid est tibi mare, quòd fugísti : * & tu Jordânis, quia convêrsus es retrórsùm ?

Montes exultástis sicut arietes, * & colles sicut agni óvium.

A fácie Dómini mota est terra, * à fácie Dei Jacob.

Qui convértit petram in stagna aquârum, * & rupem in fontes aquârum.

Non nobis Dómine, non nobis : * sed nómini tuo da glóriam.

Super misericórdia tua, & veritâte tua : * nequándo dicant Gentes : Ubi est Deus eórum ?

Deus autem noster in cœlo : * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.

Simu-

Simulácula Géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.

Os habent, & non loquéntur : * óculos habent, & non vidébunt.

Aures habent, & non áudient : * nares habent, & non odorábunt,

Manus habent, & non palpábunt : pedes habent, & non ambulábunt : * non clamábunt in gúttere suo.

Símiles illis fiant qui faciunt ea : * & omnes qui confidunt in eis.

Domus Israél sperâvit in Dómino : * adjûtor eórum & protéctor eórum est.

Domus Aaron sperâvit in Dómino : * adjûtor eórum & protéctor eórum est.

Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino : * adjûtor eórum & protéctor eórum est.

Dóminus memor fuit nostri : * & benedíxit nobis :

Benedíxit dómui Israél : * benedíxit dómui Aaron.

Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, * pusillis cum majóribus.

A dñ-

A dñiciat Dóminus super vos ; * super vos , & super filios vestros.

B enedícti vos à Dómino , * qui fecit cœlum & terram.

C œlum cœli Dómino : * terram autem dedit filiis hóminum.

N on mórtui laudábunt te Dómine : * neque omnes qui descéndunt in inférnum :

S ed nos qui vívimus , benedícimus Dómino , * ex hoc nunc & usque in sæculum.

G lória Patri , & Filio.

Ant. Respóndens autem Angelus ; dixit mulieribus : Nolíte timère : scio enim quòd Jesum quæritis , allelúia.

Assi se dize hasta las Visperas del Sabado.

Luego Antifona. Hæc dies , quam fecit Dóminus : exultémus & lætémur in ea.

Al Magnificat , Antifona. Et respiciéntes vidérunt revolûtum lápidem : erat quippè magnus valdè , allelúia.

Can-

**Domingo de Pascua ,
Cantico de N. Señora.**

Luce 1. e

Magnificat * ánima mea Dó-
minum.

Et exultávit spíritus meus * in Deo
salutári meo.

Quia respéxit humilitâtem ancillæ
suæ : * ecce enim ex hoc beâtam
me dicent omnes generatiónes.

Quia fecit mihi magna , qui po-
tens est : * & sanctum nomen ejus.

Et misericórdia ejus à progénie in
progénies * timéntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo : *
dispérfit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede , * & ex-
altávit húmiles.

Efuriéntes implêvit bonis : * & dívi-
tes dimísit inánes.

Suscêpit Israël púerum suum , * re-
cordâtus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros , *
Abraham , & sémini ejus in sæcula.

Glória Patri, & Filio. **S**icut erat.

Antifona. Et respiciéntes vidérunt
revo-

revolūtum lapidem : erat quippè magnus valdè , allelúia.

Oracion.

DEus , qui hodiérna die per Unigénitum tuum æternitátis nobis áditum devícta morte reſeráſti : vota noſtra , quæ præveniéndò aſpíras , étiam adjuvándò proſéquare. Per eúndem Dóminum.

A COMPLETAS.

Dicho el v̄. Jube domine. **F**ratres , sóbrii eſtôte. **v̄.** Adjutórium noſtrum. **P**ater noſter. **y hecha la Confession y Absolucion, despues dellas v̄.** **C**onvértete nos Deus. **v̄.** Deus in adjutórium. **G**loria Patri. Allelúia. **ſe dicen los Salmos acostumbrados, como arriba a pag. 397. y despues de acabados ſe dize Allelúia, allelúia, allelúia, allelúia.**

Cantico de Simeon.

Luca 2. c

Nunc dimíttis ſervum tuum Dómine , * ſecúndum verbum tuum in pace :

Quia

454 **Domingo de Pascua,**

Quia vidérunt óculi mei * salutâre tuum.

Quod parásti * ante fáciem ómnium populôrum ;

Lumen ad revelatiônem Géntium, * & glóriam plebis tuæ Israël.

Gloria Patri, & Filio. **S**icut erat.

Luego Antifona. Hæc dies, quam fecit Dóminus : exultémus & lætémur in ea.

Ÿ. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spíritu tuo.

Orêmus.

Oracion.

Visita, quæsumus Dómine, habitationem istam, & omnes infidias inimíci ab ea longè repelle : Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant : & benedictio tua sit super nos semper. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum.

Ÿ. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spíritu tuo. **Ÿ.** Benedicâmus Dómino.

R. Deo grátias. **Bendicion.** Benedicat & custódiat nos omnípotens & misé-

misericors Dóminus, Pater, & Fílius,
& Spíritus sanctus. **Rz.** Amen.

Antifona. Regína coeli. **pag.** 404.

La dicha manera de las Horas
se ha de observar hasta el Sabado
in Albis.

LUNES DE PASCUA.

A Maytines, el Invitatorio,
Antifona, y Salmos al Noturno, y
Laudes, se dicen por toda la Otava,
como al Domingo de Pascua aqui
arriba. 407. **V.** Surréxit Dóminus
de sepúlchro, allelúia. **Rz.** Qui pro
nobis pepéndit in ligno, allelúia.
Pater noster.

Absolucion.

EXáudi Dómine Jesu Christe pre-
ces fervôrum tuôrum, & miserêre
nobis, qui cum Patre & Spíritu san-
cto vivis & regnas in sæcula sæculô-
rum. **Rz.** Amen.

V. Jube domne benedicere. **Bendi-
cion.** Euangélica léctio sit nobis sa-
lus & protéctio.

Rz. Amen.

Sequén-

Sequéntia sancti Euangélii secúndum Lucam.

Lecion j.

Cap. 24. b

IN illo témpore: Duo ex discíplis Jesu ibant ipsa die in castéllum, quod erat in spátio stadiôrum sexaginta ab Jerúsalem, nómine Emmaus. Et reliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 23. in Euangelia.

AUdistis, fratres charíssimi, quia duôbus discíplis ambulántibus in via, non quidem credéntibus, sed tamen de se loquéntibus, Dóminus apparuit: sed ei spéciem, quam recognóscerent, non osténdit. Hoc ergo egit foris Dóminus in óculis córporis, quod apud ipsos agebâtur intùs in óculis cordis. Ipsi namque apud semetípsos intùs & amábant, & dubitábant: eis autem Dóminus foris & præsens áderat, & quis esset non ostendêbat. De se ergo loquéntibus præsentiam exhibuit: sed de se dubitántibus cog-

cognitiōnis suæ spēcīem abscondit.
Tu autem Dómine miserere nobis.

Rz. Deo grátias.

Rz. Mariá Magdaléne , & áltera Mariá , ibant dilúculò ad monuméntum. * Jesum quem quæritis , non est híc , surréxit sicut locútus est , præcêdet vos in Galilæam , ibi eum vidêbitis , allelúia , allelúia. y. Et valdè manè una Sabbatòrum véniunt ad monuméntum orto jam sole : & introeúntes vidérunt júvenem sedéntem in dextris , qui dixit illis. Jesum. y. Jube domne benedícere. **Bendicion.** Divinum auxílium máneat semper nobíscum. Rz. Amen.

Lecion ij.

V Erba quidem cóntulit , durítiam intelléctus increpávit , sacra Scriptúra mystéria , quæ de ipso erant , apéruiť : & tamen quia adhuc in eòrum córdibus peregrínus erat à fide , se ire lóngiùs finxit. Fingere namque , compónere dicimus : undè & compositóres luti , figulos vocá-
V mus.

mus. Nihil ergo simplex veritas per duplicitatem fecit : sed talem se eis exhibuit in corpore , qualis apud illos erat in mente. Probandi autem erant , si hi , qui eum etsi necdum ut Deum diligerent , saltem ut peregrinum amare potuissent. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo gratias.

R. Surrexit pastor bonus , qui animam suam posuit pro ovibus suis , & pro grege suo mori dignatus est :

* Alleluia , alleluia , alleluia. **V.** Etenim Pascha nostrum immolatus est Christus. Alleluia. **Gloria Patri.** Alleluia. **V.** Jube domne benedicere. **Ben-**

dicion. Ad societatem civium supernorum perducat nos Rex Angelorum.

R. Amen.

Lecion iij.

Sed quia esse extranei a charitate non poterant hi , cum quibus Veritas gradiebatur : eum ad hospitium quasi peregrinum vocant. Cur autem dicimus , Vocant , cum illic scriptum sit : Et coegerunt eum ?

Ex

Ex quo nimirum exemplo colligitur, quia peregrini ad hospitium non solum invitandi sunt, sed etiam trahendi. Mensam igitur ponunt, panes cibosque offerunt: & Deum, quem in Scripturæ sacre expositione non cognoverant, in panis fractione cognoscunt. Audiendo ergo præcepta Dei illuminati non sunt, faciundo illuminati sunt: quia scriptum est: Non auditores legis iusti sunt apud Deum, sed factores legis iustificabuntur. Quisquis ergo vult audita intelligere, festinet ea, quæ jam audire potuit, opere implere. Ecce Dominus non est cognitus dum loqueretur, & dignatus est cognosci dum pascitur. Tu autem Domine miserere nobis. *R.* Deo gratias.

Te Deum laudamus. 418.

A Laudes y a las demas Horas, todo se dize como al dia de la Pascua, aqui arriba a pag. 420.

Al Benedictus, Antifona.

Iesus junxit se discipulis suis in via;

V 2

&

& ibat cum illis : óculi autem eorum tenebantur , ne eum agnóscerent : & increpávit eos , dicens : O stulti & tardi corde ad credéndum in his , quæ locúti sunt Prophétæ , allelúia.

Oracion.

DEus , qui solemnitáte Pascháli mundo remédia contulísti : pópulum tuum , quæsumus , coeléstí dono proséquere : ut & perfectam libertátem cónsequi mereátur , & ad vitam proficiat sempitérnam. Per Dóminum nostrum.

A M I S S A.

Statio ad S. Petrum.

Introito.

Introduxit vos Dóminus in terram fluéntem lac & mel , allelúia : & ut lex Dómini semper sit in ore vestro , allelúia , alle-

lúia. **Salmo.** Confitémini Dómino , & invocáte nomen ejus : annuntiáte inter Gentes ópera ejus.

✠. Glória Patri.

Ora-

Oracion.

DEus , qui solemnitâte Paschâli ,
 mundo remédia contulisti : pó-
 pulum tuum , quæsumus , cœlesti
 dono proséquere ; ut & perfectam
 libertâtem cónsequi mereâtur , &
 ad vitam proficiat sempiternam. Per
 Dóminum nostrum Jesum Christum
 Fílium tuum.

Lectio Actuum Apostolôrum.

Cap. 10. f

IN diēbus illis : Stans Petrus in
 médio plebis , dixit : Viri fratres ,
 vos scitis quod factum est verbum
 per univérſam Judæam : incípiens
 enim à Galilæa , post baptísmum
 quod prædicâvit Joânes , Jesum à
 Názareth : quómodo unxit eum
 Deus Spírítu sancto , & virtûte ,
 qui pertránsiit benefaciendo , & sa-
 nando omnes opprêssos à diabolo ,
 quóniam Deus erat cum illo. Et
 nos testes sumus ómnium , quæ fe-
 cit in regiône Judæôrum , & Je-
 rúsalem , quem occidérunt suspen-
 dén-

dentes in ligno. Hunc Deus suscitavit tertia die, & dedit eum manifestum fieri, non omni populo, sed testibus præordinatis à Deo: nobis, qui manducavimus & bibimus cum illo postquam resurrexit à mortuis. Et præcepit nobis prædicare populo, & testificari, quia ipse est, qui constitutus est à Deo iudex vivorum & mortuorum. Huic omnes Prophætæ testimonium præhibent, remissionem peccatorum accipere per nomen ejus omnes, qui credunt in eum.

Gradual. Hæc dies, quam fecit Dominus: exultemus & lætemur in ea. **ψ.** Dicat nunc Israël, quoniam bonus: quoniam in sæculum misericordia ejus. **A**lleluia, alleluia. **ψ.** Angelus Domini descendit de cælo, & accedens revolvit lapidem, & sedebat super eum.

Sequencia. Victimæ Paschali. **con** Alleluia. **al fin**, como al dia de la Pascua arriba a pag. 438.

S equen-

Sequéntia sancti Euangélii secúndum
Lucam. *Cap. 24. b*

IN illo témpore : Duo ex discípulis
Jesu ibant ipsa die in castéllum ,
quod erat in spátio stadiórum sexagín-
ta ab Jerúsalem , nómine Emmaus.
Et ipsi loquebántur ad ínvicem de his
óm nibus quæ accíderant. Et factum
est , dum fabularéntur , & secum quæ-
rerent : & ipse Jesus appropínquans
ibat cum illis : óculi autem illórum te-
nebántur ne eum agnóscerent. Et ait
ad illos : Qui sunt hi fermónes , quos
confértis ad ínvicem ambulánte s , &
estis tristes ? Et respóndens unus , cui
nomen Cléophas , dixit ei : Tu solus
peregrínus es in Jerúsalem , & non
cognovísti quæ facta sunt in illa his
diêbus ? Quibus ille dixit : Quæ ? Et
dixérunt : De Jesu Nazaréno , qui fuit
vir prophêta , potens in ópere & fer-
mône , coram Deo & omni pópulo :
Et quómodò eum tradidérunt summi
sacerdótes & príncipes nostri in dam-
nationem mortis , & crucifixérunt
eum.

eum. Nos autem sperabâmus quia ipse esset redemptûrus Israël : & nunc super hæc ômnia , tertia dies est hodie quod hæc facta sunt. Sed & mulieres quædam ex nostris terruérunt nos , quæ ante lucem fuérunt ad monuméntum , & , non invénto corpore ejus , venérunt , dicentes se étiam visionem Angelôrum vidisse , qui dicunt eum vivere. Et abiérunt quidam ex nostris ad monuméntum : & ita invenérunt sicut mulieres dixerunt , ipsum verò non invenérunt. Et ipse dixit ad eos : O stulti , & tardi corde ad credéndum , in ômnibus quæ locuti sunt Prophætæ ! Nonne hæc oportuit pati Christum , & ita intrâre in glóriam suam ? Et incípiens à Móyse & ômnibus Prophétis , interpretabâtur illis in ômnibus Scriptûris , quæ de ipso erant. Et appropinquavérunt castello , quò ibant : & ipse se finxit longiùs ire. Et coegérunt illum dicentes : Mane nobiscum , quóniam advesperáscit , & inclinâta est jam dies.

Et

Et intrâvit cum illis. Et factum est, dum recumberet cum eis, accêpit panem, & benedixit ac fregit, & porrigêbat illis. Et apêrti sunt ôculi eorum, & cognoverunt eum: & ipse evanuit ex ôculis eorum. Et dixerunt ad invicem: Nône cor nostrum ardens erat in nobis, dum loqueretur in via, & aperîret nobis Scriptûras? Et surgentes eâdem hora regréssi sunt in Jerúsalem: & invenérunt congregâtos undecim, & eos qui cum illis erant dicentes: Quòd surrexit Dóminus verè, & apparuit Simóni. Et ipsi narrâbant quæ gesta erant in via: & quómodò cognoverunt eum in fractione panis. **C**redo.

Offertorio. Angelus Dómini descendit de cœlo, & dixit mulieribus: Quem quæritis, surrexit sicut dixit, alleluia.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Dómine, preces pópuli tui cum oblationibus hostiârûm: ut Paschalibus initiâta myste-

V s myste-

myſtériis, ad æternitatis nobis medê-
lam, te operante proficiant. Per
Dóminum noſtrum.

Comunion. **S**urréxit Dóminus,
& apparuit Petro, allelúia.

Poscomunión.

S Píritum nobis, Dómine, tuæ
charitatis infunde: ut quos Sa-
craméntis Paſchálibus fatiáſti, tua
fácias pietate concórdes. Per Dómi-
num. In unitate ejúſdem Spíritus
ſancti Deus.

A V I S P E R A S.

Toto como al dia de Pascua
a pag. 443. exceptas las Antifonas
y Coletas que figuen.

Al Magnificat, Antifona.

Qui ſunt hi ſermónes, quos con-
fertis ad invicem ambulantes, &
eſtis tristes? allelúia.

Oration.

DEus, qui ſolemnitate Paſcháli,
mundo remédia contulíſti: pó-
pulum tuum, quæſumus, coeſtí
dono proſéquere: ut & perfectam
liber-

libertatem consequi mereatur, & ad vitam proficiat sempiternam. Per Dominum nostrum.

MARTES DE PASCUA.

A Maytines, el Invitatorio, Antifona, y Salmos al Noturno, y Laudes, se dicen como arriba al dia de Pascua a pag. 407.

℣. Surrexit Dominus verè, allelúia.

R. Et apparuit Simóni, allelúia.

Pater noster. **Absolucion.**

Ipfius pietas & misericórdia nos adjuvet, qui cum Patre & Spiritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculorum. R. Amen. ℣. Jube domne benedicere.

Bendicion. Euangélica lectio sit nobis salus & protectio.

R. Amen.

Lectio sancti Euangélii secundum Lucam.

Cap. 24. e **Lecion j.**

IN illo tempore: Stetit Jesus in medio discipulorum, & dicit eis: Pax vobis: Ego sum, nolite timere. Et reliqua.

Homi-

Homilia sancti Ambrósii Episcopi.

*Lib. 10. Comment. in Lucam,
cap. 24. ante finem.*

Mirum, quo modo se natura corporea per impenetrabile corpus infuderit invisibili aditu, visibili conspectu; tangi facilis, difficilis aestimari. Denique conturbati discipuli aestimabant se spiritum videre. Et ideo Dominus, ut speciem nobis resurrectionis ostenderet, Palpate, inquit, & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere. Non ergo per incorpoream naturam, sed per resurrectionis qualitatem, impervia usu clausa penetravit. Nam quod tangitur, corpus est: quod palpatur, corpus est. Tu autem Domine miserere nobis.

Rx. Deo gratias.

Rx. Virtute magna reddébant Apostoli, * Testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri, allelúia, allelúia. *v.* Repleti quidem Spiritu sancto loquebantur cum fiducia verbum

bum Dei. Testimónium. *✠*. Jube
domne benedicere. *Bendicion*. Di-
vînum auxîlium mâneat semper no-
bîscum. *R.* Amen.

Lecion ij.

IN corpore autem resurgemus. Se-
minatur enim corpus animale, sur-
git corpus spiritale : sed illud subtilius,
hoc crassius, utpotè adhuc terrænæ
labis qualitate concrêtum. Nam quô-
modo non corpus, in quo manebant
insignia vûlnerum, vestigia cicatrî-
cum, quæ Dóminus palpanda obtu-
lit? In quo non solum fidem firmat,
sed étiam devotiônem ácuit, quòd
vûlnera fuscépta pro nobis coelo infér-
re máluit, abolère nóluit; ut Deo Pa-
tri nostræ prætia libertâtis osténderet.
Talem sibi Pater ad dexteram locat,
trophæum nostræ salûtis amplectens:
tales illic Mártyres nobis cicatrîcis suæ
corôna monstrâvit. Tu autem Dómi-
ne miserère nobis. *R.* Deo grátias.
R. De ore prudentis procêdit mel,
allelúia : dulcêdo mellis est sub lingua
ejus.

ejus, allelúia : * Favus distillans lábia ejus, allelúia, allelúia. *Ÿ.* Sapiéntia requiescit in corde ejus, & prudéntia in fermône oris illius. Favus distillans. **G**loria Patri. Favus. *Ÿ.* Jube domne benedicere. **Bendicion.** Ad societátem civium supernôrum perdúcat nos Rex Angelôrum. *Re.* Amen.

Lecion iij.

ET quóniam sermo huc noster evásit, considerémus qua grátia secúndum Joánnem crediderint Apóstoli, qui gavísi sunt; secúndum Lucam quasi incréduli redarguántur: ibi Spíritum sanctum accéperint, híc sedére in civitaté jubeántur, quoadúsque induántur virtúte ex alto. Et videtur mihi ille quasi Apóstolus majóra & altióra tetigisse, híc sequéntia, & humanis próxima: híc histórico usus circúitu, ille compéndio: quia & de illo dubitári non potest, qui testimónium pérhibet de iis, quibus ipse interfuit, & verum est testimónium ejus: & ab hoc quoque, qui Euan-
gelísta.

gelista esse méruit, vel negligéntiæ, vel mendácii suspiciônem æquum est propulsári. Et ideo verum putâmus utrúmque, non sententiârum varietate, nec personârum diversitate distinctum. Nam etsi primò Lucas eos non credidisse dicat, póstea tamen credidisse démonstrat: & si prima consideremus, contrária sunt: si sequéntia, certum est convenire. Tu autem Dómine miserere nobis.

Rz. Deo grátias.

Te Deum laudâmus. 418.

A Laudes, y a las demas Horas todo se dize como al dia de Pascua a pag. 420.

Al Benedictus, Antifona.

Stetit Jesus in médio discipulôrum suorum, & dixit eis, Pax vobis, allelúia, allelúia. Oracion.

DEus, qui Ecclesiâ tuam novo semper foetu multiplicas: concède famulis tuis; ut sacraméntum vivendo téneant, quod fide percepérunt. Per Dóminum.

A

Introito.

Qua sapientiæ potâvit
eos , allelúia : firmâbitur
in illis , & non flectêtur ,
allelúia : & exaltâbit eos
in ætérnum , allelúia ,

allelúia. **Salmo.** C onfitemini Dó-
mino , & invocâte nomen ejus : an-
nuntiâte inter Gentes ópera ejus.

✠. Glória Patri. **Oracion.**

DEus , qui Ecclesiám tuam no-
vo semper foetu multiplicas :
concède famulis tuis ; ut sacramén-
tum vivêdo teneant , quod fide per-
cepérunt. Per Dóminum nostrum.

Léctio Actuum Apostolôrum.

Cap. 13. c

IN diêbus illis : Surgens Paulus , &
manu siléntium indicens , ait : Viri
fratres , filii géneris Abraham , & qui
in vobis timent Deum , vobis ver-
bum salutis hujus missum est. Qui
enim habitábant Jerúsalem , & prin-
cipes

cipes ejus , ignorantes Jesum , & voces Prophetarum , quæ per omne sabbatum leguntur , judicantes impleverunt : & nullam causam mortis inveniētes in eo , petierunt à Pilato , ut interficerent eum. Cūque consummāssent omnia , quæ de eo scripta erant , deponētes eum de ligno , posuerunt eum in monumento. Deus verò suscitāvit eum à mortuis tertia die : qui visus est per dies multos his , qui simul ascēderant cum eo de Galilæa in Jerúsalem : qui usque nunc sunt testes ejus ad plebem. Et nos vobis annuntiāmus eam , quæ ad patres nostros repromissio facta est : quoniam hanc Deus adimplēvit filiis nostris , resuscitans Jesum Christum Dōminum nostrum.

Gradual. Hæc dies , quam fecit Dōminus : exultēmus & lætēmur in ea. **ŷ.** Dicant nunc , qui redēpti sunt à Dōmino : quos redēmit de manu inimici , & de regionibus congregāvit eos. **A**llelúia , allelúia. **ŷ.** Sur-

✠. Surrexit Dóminus de sepúlchro ,
qui pro nobis pepéndit in ligno.

Sequencia. Víctimæ Paschali. **co-**
mo arriba al dia de Pascua. 438.

Sequéntia sancti Euangélii secundum
Lucam. Cap. 24. e

IN illo témpore : Stetit Jesus in
medio discipulôrum suorum , & di-
cit eis : Pax vobis : Ego sum , nolíte
timêre. Conturbáti verò , & contér-
riti , existimábant se spíritum vidêre.
Et dixit eis : Quid turbáti estis , &
cogitationes ascendunt in corda ve-
stra ? Vidête manus meas , & pedes ,
quia ego ipse sum : palpâte , & vidête :
quia spíritus carnem & ossa non ha-
bet , sicut me vidêtis habêre. Et cùm
hoc dixisset , osténdit eis manus , &
pedes. Adhuc autem illis non credén-
tibus , & mirántibus præ gáudio ,
dixit : Habêtis hîc áliquíd , quod man-
ducêtur ? At illi obtulérunt ei partem
piscis assi , & favum mellis. Et cùm
manducáset coram eis , sumens re-
líquias , dedit eis. Et dixit ad eos :

Hæc

Hæc sunt verba , quæ locûtus sum ad vos , cûm adhuc essem vobiscum , quóniam necesse est impleri ómnia , quæ scripta sunt in lege Móysi , & Prophétis , & Psalmis de me. Tunc apêruit illis sensum ut intelligerent Scriptûras. Et dixit eis : Quóniam sic scriptum est , & sic oportêbat Christum pati , & resurgere à mórtuis tertia die : & prædicari in nómine ejus poeniténtiam , & remissiónem peccatôrum in omnes gentes. **C**redo.

Offertorio. **I**ntónuit de cælo Dóminus , & Altíssimus dedit vocem suam : & apparuerunt fontes aquarum , allelúia.

Secreta.

Suscipe Dómine fidélium preces cum oblatiónibus hostiârûm : ut per hæc piæ devotiônis officia , ad cœléstem glóriam transeâmus. Per Dóminum nostrum.

Comunion. **S**i consurrexístis cum Christo , quæ fursûm sunt quærite , ubi Christus est in dextera Dei sedens ,

476 **Miercoles de Pascua.**

dens, allelúia : quæ fursùm sunt sapi-
te, allelúia.

Poscomunión.

Concède quæsumus omnipotens
Deus : ut Paschâlis percéptio sa-
craménti, continúa in nostris menti-
bus perseveret. Per Dóminum no-
strum Jesum Christum.

A V I S P E R A S,

**Toto como al Domingo de Pas-
cua a pag. 443. excepta la Antifona,
y Coleta que figuen.**

Al Magnificat, Antifona.

Videte manus meas & pedes meos,
quia ego ipse sum, allelúia, allelúia.

Oración.

Deus, qui Ecclesiám tuam novo
semper scetu multiplicas : concê-
de famulis tuis ; ut sacraméntum vi-
vendo teneant, quod fide percepé-
runt. Per Dóminum nostrum.

MIERCOLES DE PASCUA.

v. Gavisi sunt discipuli, allelúia

R. Viso Dómino, allelúia. **P**ater no-

ster. Absolucion. **A** vînculis peccatô-
rum

rum nostrorum absolvat nos omnipotens & misericors Dominus.

R. Amen.

V. Jube domne benedicere. *Benediction.* Euangelica lectio sit nobis salus & protectio. *R.* Amen.

*L*ectio sancti Evangelii secundum Joannem.

Lecion j.

Cap. 21.

*I*N illo tempore : Manifestavit se iterum Jesus discipulis ad mare Tiberiadis. Manifestavit autem sic : Erant simul Simon Petrus , & Thomas , qui dicitur Didymus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 24. in Evangelia.

*L*ectio sancti Evangelii , quæ modò in auribus vestris lecta est , fratres mei , quæstione animum pulsat , sed pulsatione sua vim discretiõnis indicat. Quæri etenim potest , cur Petrus , qui piscator ante conversionem fuit , post conversionem ad piscationem rediit : & cum Veritas dicat : Nemo mittens manum suam ad ará-

arátrum, & aspiciens retrò, aptus est regno Dei : cur repétiit quod dereliquit ? Sed si virtus discretiõnis inspicitur, citius videtur : quia nimîrùm negótium, quod ante conversiõnem sine peccáto éxstitit, hoc étiam post conversiõnem repétere culpa non fuit. Tu autem Dómine miserere nobis. *R.* Deo grátias.

R. Ecce vicit leo de tribu Juba, radix David, aperire librum, & sòlvere septem signácula ejus : * Allelúia, allelúia, allelúia. *Y.* Dignus est Agnus qui occísus est, accipere virtutem, & divinitatem, & sapiéntiam, & fortitudinem, & honorem, & glóriam, & benedictiõnem. Allelúia, allelúia, allelúia. *Bendición.* Divînum auxílium máneat semper nobíscum. *R.* Amen.

Lecion ij.

NAm piscatorem Petrum, Matthæum verò teloniarium sci-
mus : & post conversiõnem suam ad
piscatiõnem Petrus rédiit, Matthæus
verò

verò ad telónii negótium non resêdit : quia áliud est , victum per piscationem quærere , áliud autem telónii lucris pecúnias augêre. Sunt enim plêraque negótia , quæ sine peccátis exhibêri aut vix , aut nullátenuş possunt. Quæ ergo ad peccátum implicent , ad hæc necéssè est , ut post conversiônem ánimus non recurrat. Tu autem Dómine.

R. Ego sum vitis vera , & vos pálmities : * Qui manet in me , & ego in eo , hic fert fructum multum , allelúia , allelúia. **V.** Sicut diléxit me Pater , & ego diléxi vos. Qui manet. **Gloria Patri. Qui.** **Bendicion.** Ad societátem cívium supernôrum perdûcat nos Rex Angelôrum. **R.** Amen.

Lecion iij.

QUæri étiam potest , cur discipulis in mari laborántibus , post resurrectiônem suam Dóminus in litore stetit , qui ante resurrectiônem suam coram discipulis in flúctibus maris ambulávit. Cujus rei râtio festinè

stínè cognóscitur , si ipsa , quæ tunc
 ínerat , causa pensêtur. Quid enim
 mare , nisi præsens sæculum signat ,
 quod se cásuum tumúltibus , & un-
 dis vitæ corruptibilis illûdit ? Quid per
 soliditâtem littoris , nisi illa perpetûi-
 tas quiêtis æternæ figurâtur ? Quia
 ergo discipuli adhuc flúctibus mor-
 tâlis vitæ ínerant , in mari laborá-
 bant. Quia autem Redemptor noster
 jam corruptionem carnis excésserat ,
 post resurrectionem suam in littore
 stabat. Tu autem Dómine.

Te Deum laudâmus. 418.

Al Benedictus , Antifona.

Mittite in dexteram navígii rete ,
 & inveniêtis , allelúia.

Oracion.

DEus , qui nos Resurrectionis
 Dominicæ ánnua solemnitâte
 lætíficas : concêde propítius ; ut per
 temporália festa quæ ágimus , per-
 venîre ad gáudia æterna mereâmur.
 Per eúmdem Dóminum nostrum
 Jesum Christum.

Al

Al Magnificat , Antifona.

Dixit Jēsus discipulis suis : Afferte de piscibus , quos prendidistis nunc. Ascendit autem Simon Petrus , & traxit rete in terram , plenum magnis piscibus , allelūia.

JUEVES DE PASCUA.

✠. Surrexit Dōminus de sepulchro , allelūia. R. Qui pro nobis pepēdit in

ligno , allelūia. P ater noster. **Abso-**

lucion. E xaudi Dōmine Jesu Christe preces servōrum tuōrum , & miserere nobis , qui cum Patre & Spīritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculōrum.

R. Amen. ✠. Jube domne benedicere.

Bendicion. Euangēlica lēctio sit nobis salus & protēctio. R. Amen.

L ēctio sancti Euangēlii secūndum Joānnem.

Lecion j.

Cap. 20. c

IN illo tēpore : Mariā stabat ad monumētum foris , plorans. Dum ergo fleret , inclināvit se , & prospexit in monumētum : & vidit duos Angelos in albis , sedētes. Et reliqua.

X

Homi-

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Homilia 25. in Evangelia.

Maria Magdalene, quæ fuerat in civitate peccatrix, amando veritatem, lavit lacrymis maculas criminis : & vox Veritatis implètur, qua dicitur : Dimissa sunt ei peccata multa, quia dilexit multum. Quæ enim prius frigida peccando remanserat, postmodum amando fortiter ardèbat. Nam postquam venit ad monumentum, ibique corpus Dominicum non invènit, sublatum credidit, atque discipulis nuntiavit : qui venientes viderunt, atque ita esse, ut mulier dixerat, crediderunt. Et de eis prout scriptum est : Abierunt ergo discipuli ad semetipsos : ac deinde subjungitur : Maria autem stabat ad monumentum foris plorans. Tu autem Domine miserere nobis.

R. Deo grátias.

R. Tulérunt Dóminum meum, & nescio ubi posuerunt eum. Dicunt ei Angeli : Mulier, quid ploras ? surrexit

rēxit ficut dixit : * Præcēdet vos in Galilæam : ibi eum vidēbitis , alleluia , alleluia. *v.* Cū ergo fleret , inclināvit se , & prospēxit in monumētum : & vidit duos Angelos in albis , sedētes , qui dicunt ei. Præcēdet vos. *Bendicion.* Divīnum auxilium māneat semper nobiscum.

Rz. Amen.

Lecion ij.

QUa in re pensāndum est , hujus mulieris mentem quanta vis amōris accēderat , quæ à monumēto Dómini , étiam discipulis recedētibus , non recedēbat. Exquirēbat quem non invēnerat : flebat inquirendo , & amōris sui igne succēnsa , ejus quem ablātum credidit , ardēbat desiderio. Undè cōtingit , ut eum sola tunc vidēret , quæ remānserat ut quæreret : quia nimirum virtus boni óperis , perseverántia est : & voce Veritátis dicitur : Qui autem perseveráverit usque in finem , hic salvus erit. Tu autem Dómine.

Rz. Congratulámini mihi omnes qui

diligitis Dóminum , quia quem quærêbam , apparuit mihi : * Et dum flerem ad monuméntum , vidi Dóminum , allelúia , allelúia. ✠. Recedéntibus discípulis , non recedêbam , & amôris ejus igne succénsa , ardêbam desiderio. Et dum flerem. **G**loria Patri. Et dum. **Bendicion.** Ad societâtem civium supernôrum perdûcat nos Rex Angelôrum.

R. Amen.

Lecion iij.

Maria ergo cum fleret , inclinavit se , & prospexit in monuméntum. Certè jam monuméntum vâcuum viderat , jam sublâ-tum Dóminum nuntiâverat : quid est quòd se iterùm inclinât , iterùm vidêre desiderat ? Sed amânti semel aspexisse non sùfficit : quia vis amôris intentiônem multiplicat inquisitionis. Quæfivit ergo prius , & minime invênit : perseverâvit ut quæreret ; undè & còntigit , ut invenîret , actumque est , ut desideria dilâta crês-

créscerent , & crescéntia cáperent
quod inveníssent. Tu autem Dómine.

Te Deum laudâmus. 418.

Al Benedictus , Antifona.

María stabat ad monuméntum plo-
rans , & vidit duos Angelos in al-
bis , sedéntes , & sudárium quod fúe-
rat super caput Jesu , allelúia.

Oracion.

Deus , qui diversitâtem Géntium
in confessiône tui nóminis adu-
násti : da , ut renátis fonte baptísma-
tis una sit fides méntium , & píetas
actiônum. Per Dóminum.

Al Magnificat , Antifona.

Tulérunt Dóminum meum , & né-
scio ubi posuérunt eum : si tu sustu-
lísti eum , dícito mihi , allelúia : &
ego eum tollam , allelúia.

VIERNES DE PASCUA.

ŷ. Surrexit Dóminus verè , allelúia.

R. Et apparuit Simóni , allelúia. **P**ater
noster.

Absolucion. Ipsius píetas &
misericórdia nos ádjuvet , qui cum
Patre & Spíritu sancto vivit & reg-

nat in sæcula sæculorum. *Re.* Amen.
Y. Jube domne benedicere. *Bendi-*
cion. Euangélica léctio sit nobis sa-
 lus & protéctio. *Re.* Amen.

*L*éctio sancti Euangélii secún-
 dùm Matthæum.

Lecion j.

Cap. 28. d

*I*N illo témpore : Undecim discipuli
 abiérunt in Galilæam in montem
 ubi constitúerat illis Jesus. Et réliqua.
 Homilia sancti Hierónymi
 Presbyteri.

Lib. 4. Comment. in Matth. in fine.

*P*ost resurrectiõnem Jesus in
 monte Galilææ conspicitur, ibi-
 que adorâtur : licèt quidam dú-
 bitent , & dubitatio eõrum nostram
 áugeat fidem. Tunc manifestius
 osténditur Thomæ & latus lancea
 vulnerâtum , & manus fixas démon-
 strat clavis. Accédens Jesus locûtus
 est eis , dicens : Data est mihi omnis
 potéstas in cœlo & in terra. Illi poté-
 stas data est , qui paulò antè cruci-
 fixus , qui sepúltus in túmulo , qui
 mor-

mórtuus jacúerat , qui póstea resur-
réxit. In cœlo autem & in terra poté-
stas data est : ut qui antè regnâbat in
cœlo , per fidem credéntium regnet &
in terris. Tu autem Dómine mise-
rêre nobis. *R.* Deo grátias.

R. Surgens Jesus Dóminus noster ,
stans in médio discipulôrum suôrum ,
dixit : * Pax vobis , allelúia , gavísi
sunt discipuli viso Dómino , allelúia.

Y. Una ergo Sabbatôrum , cùm fo-
res essent clausæ , ubi erant discipuli
congregáti , venit Jesus , & stetit in
médio eôrum , & dixit eis. Pax vobis.

Bendicion. Divínium auxiliúm má-
neat semper nobíscum. *R.* Amen.

Lecion ij.

E Untes autem docête omnes Gen-
tes , baptizántes eos in nómine
Patris , & Fílii , & Spíritus sancti. Pri-
mùm docent omnes Gentes , deíndè
doctas intíngunt aqua. Non enim po-
test fieri , ut corpus baptísmi recípiat
sacraméntum , nisi antè ánima fidei
suscéperit veritátem. Baptizántur au-

tem in nómine Patris , & Filii , & Spíritus sancti : ut quorum una est divinitas , una sit largitio : noménque Trinitátis , unus Deus est. Tu autem Dómine.

R. Expurgáte vetus ferméntum , ut sitis nova conspérso : étenim Pascha nostrum immolátus est Christus : * Itaque epulémur in Dómino , allelúia. **V.** Mórtuus est propter delicta nostra , & resurrexit propter justificatióem nostram. Itaque. **G**loria Patri. Itaque. **Bendición.** Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum.

R. Amen.

Lecion iij.

DOcéntes eos serváre ómnia , quæcúmque mandávi vobis. Ordo præcípuus : Jussit Apóstolis , ut primùm docérent univérſas Gentes , deíndè fidei intíngerent sacraménto : & post fidem ac baptísma , quæ essent observánda præcíperent. Ac ne putémus lévia esse , quæ jussa sunt , & pauca , áddidit : Omnia quæcúmque man-

mandávi vobis : ut quicumque crederint , qui in Trinitate fuerint baptizati , omnia faciant quæ præcepta sunt. Et ecce ego vobiscum sum usque ad consummationem sæculi. Qui usque ad consummationem sæculi cum discipulis se futurum esse promittit , & illos ostendit semper esse victuros , & se numquam à credentibus recessurum. Tu autem Dómine.

Te Deum laudamus. 418.

Al Benedictus , Antifona.

Undecim discipuli in Galilæa videntes Dóminum adoraverunt , allelúia.

Oracion.

OMnípotens sempitérne Deus , qui Paschale sacramentum in reconciliationis humanæ fœdere conculisti : da mentibus nostris , ut quod professione celebramus , imitemur effectui. Per Dóminum nostrum.

Al Magnificat , Antifona.

Data est mihi omnis potestas in cœlo & in terra , allelúia.

X s

SAB

S A B A D O

I N A L B I S.

Verf. Gavísi sunt discípuli , allelúia.

R. Viso Dómino , allelúia. **P**ater
noster. **Absolucion.** **A** vínculis pec-

catórum nostrórum absólvat nos
omnípotens & miséricors Dóminus.

R. Amen. **V.** Jube domne benedíce-
re. **Bendicion.** Euangélica léctio fit

nobis salus & protéctio. **R.** Amen.

Léctio sancti Euangélíi secúndum
Joánnem.

Lecion i.*Cap. 20.*

IN illo témpore : Una sábbati
María Magdaléne venit manè ,
cúm adhuc ténebræ essent , ad mo-
numéntum. Et réliqua.

Homília sancti Gregórii Papæ.

Homilia 22. in Evangelia.

Léctio sancti Euangélíi , quam
modò fratres audístis , valdè in
superficie histórica est apérta :
sed ejus nobis sunt mystéria sub bre-
vitáte requirénda. María Magdaléne,
cúm adhuc ténebræ essent , venit ad
monu-

monumentum. Juxta historiam notatur hora : juxta intellectum verò mysticum , requirētis signatur intelligentia. Mariā etenim auctōrem omnium , quem in carne viderat mortuum , quærēbat in monumento : & quia hunc minimè invēnit , furātum credidit. Adhuc ergo erant tenebræ , cū venit ad monumentum. Cucurrit citius , discipulis nuntiāvit : sed illi præ ceteris concurrerunt , qui præ ceteris amaverunt , videlicet Petrus & Joānes. Tu autem Dōmine misere nobis. **R.** Deo grācias.

R. Christus resurgens ex mortuis jam non moritur , mors illi ultra non dominabitur : quod enim mortuus est peccato , mortuus est semel :

* Quod autem vivit , vivit Deo , allelūia , allelūia. **V.** Mortuus est semel propter delicta nostra , & resurrexit propter justificationem nostram. Quod autem. **Bendicion.** Divinum auxilium maneat semper nobiscum.

R. Amen.

Lecion

Lecion ij.

Currébant autem duo simul : sed Joánnes præcucúrrit citiùs Petro. Venit prior ad monuméntum , & ingredi non præsumpsit. Venit ergo postérieur Petrus , & intrávit. Quid fratres , quid cursus significat ? Numquid hæc tam subtilis Euangelistæ descriptio à mystériis vacâre credenda est ? Mínimè. Neque enim se Joánnes & præisse , & non intrasse diceret , si in ipsa sui trepidatiône mystérium defuisse credidisset. Quid ergo per Joánnem , nisi Synagôga , quid per Petrum , nisi Ecclesiâ designâtur ? Tu autem Dómine.

R. Isti sunt agni novèlli , qui annuntiavérunt , allelúia : modò venérunt ad fontes , * Repléti sunt claritâte , allelúia , allelúia. **V.** In conspéctu Agni amícti sunt stolis albis , & palmæ in mânibus eôrum. Repléti sunt. **G**loria. Repléti. **Bendicion.** Ad societâtem civium supernôrum perdûcat nos Rex Angelôrum. **R.** Amen.

Lecion

Lecion iij.

NEc mirum esse videâtur , quòd per juniôrem Synagôga , per seniôrem verò Ecclesiâ signâri perhibêtur : quia etsi ad Dei cultum prior est Synagôga , quàm Ecclesiâ Géntium , ad usum tamen sæculi prior est multitúdo Géntium , quàm Synagôga , Paulo attestante , qui ait : Quia non prius quod spiritalè est , sed quod animale. Per seniôrem ergo Petrum significâtur Ecclesiâ Géntium : per juniôrem verò Joânnem Synagôga Judæorum. Currunt ambo simul : quia ab ortus sui témpore usque ad occâsum , pari & communi via , etsi non pari & communi sensu , Gentilitas cum Synagôga cucúrrit. Venit Synagôga prior ad monuméntum , sed mínimè intrâvit : quia legis quidem mandâta percêpit , prophetias de incarnatione ac passione Domínica audîvit , sed credere in mórtuum nóluit. Tu autem Dómine.

Te Deum laudâmus. 418.

Al Benedictus , Antifona.

Currébant duo simul , & ille álius
discípulus præcucúrrit citiùs Petro ,
& venit prior ad monuméntum ,
allelúia.

Oracion.

C Oncède quæsumus omnipotens
Deus : ut qui festa Paschalia ve-
nerándo égimus , per hæc contín-
gere ad gáudia ætérna mereámur.
Per Dóminum.

F I E S T A S

Las quales pueden ocurrir des-
pues de Martes de Pascua hasta el
Domingo in Albis, de las quales se
deve haze Commemoracion.

DIE XIV. APRILIS.

SS. martyrum Tiburtii , Valeriani
& Maximi.

A Visperas , Antifona.

Lux perpétua lucêbit sanctis tuis Dó-
mine , & ætérnitas téporum , alle-
lúia. *V.* Sancti & iusti in Dómino
gaudête , allelúia. *Rz.* Vos elêgit Deus
in hereditâtem sibi , allelúia.

Ora-

Oracion.

P Ræsta quæsumus omnipotens Deus : ut qui sanctôrum mârtyrum tuorum Tibúrtii, Valeriáni, & Máximi solémnia cólimus, eôrum étiam virtutes imitêmur. Per Dóminum.

A Laudes, Antifona.

Fília Jerúsalem, veníte & vidête Mártires cum corónis, quibus coronâvit eos Dóminus in die sollemnîtatis & lætitiæ, allelúia, allelúia.
 V. Pretiôsa in conspéctu Dómini, allelúia. R. Mors sanctôrum ejus, allelúia.

Las mismas Antifonas y Versos se dicen tambien en las Fiestas siguientes.

DIE XVII. APRILIS.

Sancti Aniceti Papæ & mart.

Oracion.

D Eus, qui nos beáti Aniceti mârtyris tui atque Pontíficis ánnua sollemnîtate lætíficas : concêde propítius ; ut cujus natalítia cólimus, de ejúldem étiam protectiône gaudeâmus. Per Dóminum nostrum.

DIE

DIE XXVIII. APRILIS.

S. Vitalis Martyris. Oracion.

PRæsta quæsumus omnipotens Deus : ut qui beati Vitâlis Martyris tui natalitia cõlimus, intercessiõne ejus in tui nõminis amõre roborẽmur. Per Dõminum nostrum.

MEDITACIONES
MUY DEVOTAS
DE LA PASSION
DE CHRISTO.

1.

Especta in faciẽm Christi tui, qui propter nimiam charitatẽ, quã nos dilẽxit, homo fieri voluit, in stabulo natus, in præsepio collocatus, circumcissus, in Ægypto exulans.

Dignatus est nostra causa baptizari, jejunaẽ, tentari, peregrinari, Euangeliũ prædicare, patrare miracula, miseris & ægris opitulari.

Tri-

Triginta tribus annis múltiples labóres , ærúmnas , moléstias & infidias , injuriásque hóstium pértulit , donec tandem Jerosólymam , ut pro nobis cálicem amaríssimum bíberet , profectus est.

2. **R**éspice in fáciem Christi tui , qui pridie ante mortem suam cum dilectis discípulis Pascha Jerosólymis manducávit.

Ubi surgens à cœna , cùm se línteo præcinxisset , & aquam misisset in pelvim , discipulôrum pedes ábluit , ac eos línteo extérfit , cum eisdem discípulis amáncer colloquens.

3. **R**éspice in fáciem Christi tui , qui non rogátus tale tantúmque testaméntum cóndidit , suíque .Córporis & Sánguini veneráble Sacraméntum instituit & relíquit , ut sequéntis mox passíonis memória in Ecclésia perpétuò celebrarêtur , tantíque Sacraménti fructus ad vivos & mórtuos quotidie pervenîret.

4. **R**éspice in fáciem Christi tui , qui
cum

cum discipulis in hortum Oliveti abiens, pavere ac moestus esse coepit, ideoque dixit : Tristis est anima mea usque ad mortem : ob instantis nempe passionis magnitudinem & atrocitatem.

Ibi flexis genibus Patrem oravit, & in faciem proci dens, se totum Patris voluntati resignavit ac tradidit, tantis quidem pressus angustis, ut sudor sanguineus ex toto ipsius corpore dimanaret, ac Angelum consolantem acciperet Filius Dei.

5. Respice in faciem Christi tui, qui mortis pro nobis oppetendæ desiderio incensus, inimicis capitalibus obviam processit ; & à Juda quidem proditore osculum sumpsit, ab aliis verò discipulis derelictus, & à facinorosis militibus tamquam latro vinctus, ligatus, direque tractatus fuit.

6. Respice in faciem Christi tui, ad Annam Pontificem probrósè primum adducti, & qui ab impio Annæ
mini-

ministre crudèle alapam sibi impatam suscepit.

7. R éspice in faciém Christi tui, qui à Caïpha Pontífice & pleno senátu perindè ac malefáctor excéptus, multa & acérba & contumeliôsa tulit, útpotè à falsis téstibus accusátus, pro blasphémo iniquíssimè condemnátus, à multis illûsus & conspûtus, álapis colaphisque impetîtus, ac indignis modis tota nocte vexátus atque subfannátus.

8. R éspice in faciém Christi tui, qui à procéribus Judæorum ad Pilátum manè dedúctus, demíssó vultu coram éthnico júdice ádstitit; & falsò accusátus, ad objécta crimina humíliter filêre quàm respondêre máluit.

9. R éspice in faciém Christi tui à Piláto ad Herôdem regem transmíssi, & à Judæis gráviter íterùm accusáti. Sed neque curióso regi peténti Dóminus quidquam concêdit, nec Judæis respóndet accusántibus; stultus ínterim hábitus ab Herodiánis, qui veste

veste alba illûsum & vinctum ad Pilâtum remittunt.

10. Réspice in faciém Christi tui , qui in prætorio vëstibus suis exûtus , & ad columnam ligâtus , crudelissimè flagellâtur , ut ex toto corpore lacerâto sanguis non módicus proflûeret.

11. Réspice in faciém Christi tui , qui post diram flagellatiônem à Pilâti fatellitibus coccinea induitur veste , & corônâ spineam capiti impréssam non sine summo dolore sustinet.

Pórrigunt illi arúndinem , quo & caput sacrum verberârunt : per ludibrium genu flecténtes adórant , Regem Judæórum salútant , faciém venerándam , cónspuunt , & álapas fréquënter impíngunt sacrílegi.

12. Réspice in faciém Christi tui , qui corônâ spineam , vestémque purpuream gestat , & foràs à Pilâto Júdice prodúctur : hunc furibúndus pópu-lus ad crucem damnári póstulat importuníssimè.

13. Réf-

13. Réspice in faciém Christi tui , quem innóxiúm Pilátus pro tribunáli ad crucem iniquíssimé damnat , qui & crucis árbole gravátus , & víribus propè destitútus , ad funéstum supplicíi locum per médiám urbem protrúditur , præter quasdam mulierculas , nullo ferè commiseránte.

14. Réspice in faciém Christi tui , qui fessus & anhélus ad Calváriæ locum cum cruce pervénit , & myrrhâti cum felle vini oblátum poculum degustâvit , juxta illud : Dedérunt in escam meam fel , & in siti mea potavérunt me acéto.

15. Réspice in faciém Christi tui , qui ante crucem véstibus expoliátus , nudúsque in ligno disténtus , & clavis confixus , penas crucifixiônis gravíssimas tolerâvit.

16. Réspice in faciém Christi tui , qui médius inter latrónes in erécta cruce pendens , ac veheménter sitiens , pro crucifixóribus aliisque blasphémis Patrem velut advocátus invocát : matrem verò

verò mœstissimam de cruce compéllat ; nec sine clamóre válido & lácrymis profúsis suum spíritum Patri comméndat , mortem longè acerbissimam gustans ut facérdos idem & hóstia nos iræ filios Deo Patri reconcíliet , ac mundum pérditum morte rédimat sua.

17. Réspice in faciém Christi tui , cujus exánimis dèxterum latus per lanceam aperítur , nobisque sánguinem & aquam profúndit ; cujus prætereà corpus per amícos de cruce depónitur , & unguéntis aromáticis oblinítur , findonêque munda invólvitur , priúsqvam sepúlchro mandêtur.

Oracion en que el Padre eterno se ofrece la Passion y muerte de Christo nuestro bien.

Imménsæ bonitáti tuæ grátias ago , Pater ætérne , idémque summe amátor hóminum Deus , qui ut nos pérditos redímeres , ac pœnis perpétuis liberáres , innocentíssimum Fílium tuum pœnis inmaníssimis & morti acerbíssimæ ultrò tradidísti.

O chá-

O cháritas, ô piétas incomprehen-
sibilis : immaculâtum illum Agnum,
quo nihil erat sánctius ac praestán-
tius, nobis donári & excrucíari, ut
mortem nostram moriéndò destrúe-
ret, verámque vitam nobis resurgén-
do reparâret.

Offerimus ergo tibi, Pater, hunc
Fílium charíssimum, hunc Sacerdô-
tem & Pontíficem summum, hunc
Pastôrem óptimum atque fidelíssi-
mum, qui sese pro nobis tradidit
oblatiónem & hostiam in odôrem
suavitâtis.

Per illum vultum mundi propi-
tiatôrem charitati tuæ grátias perpé-
tuas debêmus & ágimus : propter
illum remissiónem peccatôrum, &
grátiam omnem pétère & sperâre
audêmus : quóniam ille factus est
nobis sapiéntia & justítia, sanctifi-
cátio & redemptio : ipsius livôre
sanáti sumus : ipse pro peccátis no-
stris ac totius mundi vera & éfficax
est propitiátio.

Péti-

Pétimus ergo , Pater ætérne , ut charíssimi Filii tui & Mediatôris nostri sacrificium in cruce oblâatum , quo nihil tibi grátius & nobis utílius esse potest , cleménter admíttas. Illíus lácrymas , gémitus & clamôrem ; illíus víncula , flagélla , spinas & vúlnera ; illíus crucem , sanguinem & mortem offerimus tibi , ut ánimis nostris , quámlibet impúris & sáuciis , medicínam præbeant salutârem.

Atque ut verum sanctíssimæ passíonis hujus fructum percipiâmus , ritéque tanto Mediatôre gloriémur , illam concède grátiam , quæ justificándis & salvándis ómnibus est necesária : nimirum ut non solùm Redemptôris nostri méritis ac promíssis fidâmus , verum étiam præcéptis ejus obediâmus , ac vestigiis ejúsdem & exémpis insístâmus. Per eúndem Christum Filium tuum Dóminum nostrum. Amen.

Medi-

Meditacion de S. Bernardo , y
Oracion à Christo nuestro bien cru-
cificado , para ofrecer al Padre eter-
no los meritos de la Passion.

COgnósce ánima mea , cognós-
ce. Hic est Dóminus Deus no-
ster Jesus Christus Salvátor tuus :
unigénitus Dei Fílius , verus Deus ,
verus homo , qui solus sub sole si-
ne mácula invéntus est.

Et ecce cum scelerátis quodám-
modò reputátus , & quasi leprósus
novíssimus virórum æstimátus , &
tamquam abortívum quod projícitur
à vulva , sic projectus est ab útero
matris suæ infelícis Synagógæ. Iste
formósus præ filiis hóminum , quàm
defórmis factus est !

Hic vulnerátus propter iniquitátes
nostras , attrítus propter scélera no-
stra , & factus in holocáustum sua-
víssimi odóris in conspéctu tuo Pater
æternæ glóriæ , ut avérteret indig-
nationem tuam à nobis , & ut con-
sedère nos sibi faceret in cœléstibus.

Y

R éspice

Réspice Dómine sancte Pater de sanctuario tuo , de excélsso coelórum habitáculo : & intuère hanc sacrosáctam hóstiám , quam tibi offert magnus Póntifex , noster sanctus puer tuus Dóminus Jesús Christus , pro peccátis fratrum suórum : & esto placábilis super multitudíne malítiæ nostræ. Ecce vox sánguinis nostri Jesu clamat ad te de cruce.

Réspice Dómine in fáciem Christi tui , qui tibi usque ad mortem obédiens factus est. Nec recédant ab óculis tuis cicatríces ejus in perpétuum , ut memínaris , quantam ab eo pro peccátis nostris satisfactiône recéperis.

Grátiás tibi Pater réferat omnis lingua pro superabundántia bonitátis tuæ , qui único Fílio cordis tui non pepercísti , sed pro nobis ómnibus illum tradidísti in mortem , ut eum tamquam fidélem advocátum coram te in coelis haberémus.

Del

Del mismo S. Bernardo Oracion
à Christo nuestro bien.

Diligendus es mihi, Dómine Jesu
Christe, toto corde, tota áni-
ma, tota virtûte: & tua mihi se-
quenda vestigia, qui pro me mori
dignatus es.

Et quómodò fiet istud in me, nisi
per te? Adhæreat ánima mea post te,
quia tota virtus ejus pendet ex te.

Et nunc Dómine Redemptor
meus, te ut verum Deum adôro, in
te confido, in te spero, & quibus
possum desidériis, ad te suspîro; ad-
juva imperfectum meum.

Ad tuæ passiónis gloriósa insignia,
in quibus salûtem meam operatus es,
totum me inclino. Tuæ victoriósæ
Crucis regâle vexillum in nómine tuo
Christe adôro. Tuum spíneum diadê-
ma, tuos rubéntes suanguíneos clavos,
tuo sacro láteri immérsam lanceam,
tua Vúlnera, tuum Sanguinem, tuam
mortem, tuam sepultûram, Christe,
supplex adôro & glorífico.

Y 2

Horum

Horum virtute ab astutiis sathanæ
me custodi, ac me conforta, ut
jugum mandatōrum tuōrum mihi fiat
suāve; & onus crucis, quod post te
bajulāre me jubes, hūmeris animæ
meæ sit leve.

Confige cruci tuæ manus meas &
pedes meos, ac totum passioni tuæ
conforma servum tuum Dómine.
Sed & tuæ vivificæ morti servum
tuum configura, faciēns quidem in
me, ut móriar secūndum carnem,
vivam autem secūndum spīritum ju-
stitiæ.

Benedic ánima mea Deum Salva-
tōrem meum, & magnífica nomen
ejus in sæcula.

P L A N C T U S
B E A T Æ M A R I Æ
V I R G I N I S.

Stabat Mater dolorōsa;
Juxta crucem lacrymōsa,
Dum pendēbat Fīlius.

Cujus

Cujus ánimam geméntem,
Contristátam , & doléntem
Pertransivit gládus.

O quàm tristis & afflícta
Fuit illa benedícta
Mater Unigéniti !

Quæ mœrêbat , & dolêbat ,
Et tremêbat , cùm vidêbat
Nati pœnas ínclyti.

Quis est homo qui non fleret,
Christi matrem si vidêret
In tanto supplicio ?

Quis posset non contristári
Piam matrem contemplári
Doléntem cum Fílio ?

Pro peccátis suæ gentis:
Vidit Jesum in torméntis,
Et flagéllis súbditum.

Vidit suum dulcem natum
Moriéntem , desolátum ,
Dum emísit spíritum.

Eja mater , fons amôris ,
Me sentíre vim dolôris
Fac , ut tecum lígeam.

510 **Planctus B. M. virginis.**

Fac ut árdeat cor meum
In amándo Christum Deum,
Ut sibi compláceam.

Sancta Mater istud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo válidè.

Tui nati vulneráti,
Tam dignáti pro me pati,
Pœnas mecum dívide.

Fac me verè tecum flere,
Crucifixo condolêre,
Donec ego víxero.

Juxta Crucem tecum stare,
Te libénter sociâre
In planctu desidero.

Virgo vírginum præclâra,
Mihi jam non sis amâra,
Fac me tecum plângere.

Fac ut portem Christi mortem,
Passiônis fac consórtem,
Et plagas recólere.

Fac me plagis vulnerári,
Cruce hac inebriári,
Ob amôrem Filii.

Inflammatus, & accensus,
Per te virgo sum defensus
In die iudicii.

Fac me cruce custodiri,
Morte Christi præmuniri,
Confoveri grátia.

Quando corpus morietur,
Fac ut animæ donetur
Paradisi glória.

Amen.

V. Ora pro nobis Virgo dolorosissima. **R.** Ut digni efficiámur promissionibus Christi.

Oracion.

DEus, in cuius passionē secundum Simeonis prophetiam, dulcissimam animam gloriósæ virginis & matris Mariæ doloris gladius pertransiit: concède propitius; ut qui Transfixionem ejus & passionem venerando recolimus, gloriósis méritis & precibus ómnium Sanctórum Cruci fideliter astantium intercedéntibus, passionis tuæ effectum felicem consequámur. Qui vivis & regnas.

O R A C I O N
DE SAN AMBROSIO
P A R A A N T E S
DE COMULGAR.

D mensam dulcissimi
convívii tui , pie Dómi-
ne Jesu Christe , ego pec-
câtor de propriis méritis
nihil præsumens , sed de
tua confidens misericórdia & bonitâ-
e , accédere véreor & contremísco.
Nam cor & corpus hábeo multis cri-
minibus maculâtum , mentem &
linguam non cautè custodítam. Ergo ,
ô pia Déitas , ô treménda Majéstas ,
ego miser inter angústias deprehén-
sus , ad te fontem misericórdiæ re-
cúrro , ad te festíno sanándus , sub
tuam prótectiônem fúgio : & quem
júdicem sustinére néqueo , Salvató-
rem habêre suspíro. Tibi Dómine
plagas meas osténdo : tibi verecún-
diam

diam meam détego. Scio peccâta mea multa & magna, pro quibus timeo. Spero in misericórdias tuas, quarum non est númerus. Réspice ergo in me óculis misericórdiæ tuæ, Dómine Jesu Christe, Rex ætérne, Deus & homo, crucifixus propter hóminem. Exáudi me sperántem in te: miserêre mei pleni misériis & peccâtis, tu qui fontem miserationis numquam manâre cessâbis. Salve salutâris víctima, pro me & omni humano génere in patíbulo Crucis oblâta. Salve nóbilis & pretiôse Sanguis, de Vulnéribus crucifixi Dómini mei Jesu Christi prófluens, & peccâta totius mundi ábluens. Recordâre Dómine creaturæ tuæ, quam tuo Sanguine redemísti. Poenitet me peccâsse, cúpio emendâre quod feci. Aufer ergo à me, clementíssime Pater, omnes iniquitâtes & peccâta mea; ut purificâtus mente & corpore, dignè degustâre mérear Sancta Sanctórum: & concêde, ut sancta prælibatio

514 **Oracion antes de Comulgar.**

Córpore & Sánguine tui , quam. ego indignus sùmere intendo , sit peccatórum meórum remissio , sit delictórum perfectá purgatio , sit túrpium cogitatiónum effugatio , ac bonórum sénsuum regeneratio , operúmque tibi placéntium salúbris efficácia , ánimæ quoque & córpore contra inimicórum meórum insidias firmíssima tuitio. Amen.

**Oracion del Angelico Dotor
S. Thomas para antes de
Comulgar.**

OMnípotens sempitérne Deus ;
ecce accêdo ad sacraméntum
unigéniti Filii tui Dómini nostri Jesu
Christi : accêdo tamquam infirmus ad
médicum vitæ , immúndus ad fon-
tem misericórdiæ , cæcus ad lumen
claritátis æternæ , pauper & egênus
ad Dóminum cœli & terræ. Rogo
ergo imménsæ largitátis tuæ abun-
dántiam , quátenùs meam curâre dig-
nêris infirmitâtem , lavâre sceditâ-
tem , illuminâre cæcitâtem , ditâre
pau-

paupertatem , vestire nuditatem : ut panem Angelorum , Regem regum , Dominum dominantium , tanta suscipiam reverentia & humilitate , tanta contritione & devotione , tanta puritate & fide , tali proposito & intentione , sicut expedit salutis anime mee. Da mihi , quæso , Domini corporis & sanguinis non solum suscipere sacramentum , sed etiam rem & virtutem sacramenti. O mitissime Deus , da mihi corpus unigeniti Filii tui Domini nostri Jesu Christi , quod traxit de virgine Maria , sic suscipere , ut corpori suo mystico merear incorporari , & inter ejus membra connumerari. O amantissime Pater , concède mihi dilectum Filium tuum , quem nunc velatum in via suscipere propòno , revelata tandem facie perpetuo contemplari. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus sancti Deus , per omnia sæcula sæculorum.

Amen.

Ora-

516 Oracion despues de Comulgar.

Oracion del Angelico Dotor

S. Thomas para despues
de Comulgar.

GRátias tibi ago Dómine sancte
Pater omnipotens , ætérne
Deus , qui me peccatôrem , indig-
num sámulum tuum , nullis meis
méritis , sed sola dignatióne miseri-
córdia tuæ satiáre dignátus es pre-
tioso Córpoze & Sanguine Filii tui
Dómini nostri Jesu Christi. Et pre-
cor , ut hæc sancta Commúnio non
sit mihi reátus ad pœnam , sed in-
tercessio salutáris ad véniam. Sit mi-
hi armatúra fidei , & scutum bonæ
voluntátis. Sit vitiôrum meôrum eva-
cuatio , concupiscéntiæ & libídinis
exterminatio , charitátis & patien-
tiæ , humilitátis & obediéntiæ ,
omniúmque virtútum augmentatio :
contra insidias inimicôrum ómnium ,
tam visibílium , quàm invisibílium ,
firma defénsio : mótuum meôrum ,
tam carnálium , quàm spirituálium ,
perfecta quietatio : in te uno ac
vero

Oracion despues de Comulgar. 517

vero Deo firma adhæſio : atque finis mei felix conſummatio. Et precor te , ut ad illud ineffabile convivium me peccatorem perducere digneris : ubi tu cum Filio tuo & Spiritu ſancto , Sanctis tuis es lux vera , ſatietas plena , gaudium ſempiternum , jucunditas conſummata & felicitas perfecta. Per eundem Chriſtum Dóminum noſtrum. Amen.

Otra Oracion de S. Buenaventura para despues de Comulgar.

TRansfige , dulcíſſime Dómine Jeſu , medúllas & víſcera ánimæ meæ ſuaviſſimo ac ſalubérriſſimo amoris tui vúlnerẽ , vera , ſerenaque & Apoſtólica ſanctíſſima charítate , ut lángueat & liqueſcat ánima mea ſolo ſemper amorẽ & deſiderio tui , te concupiſcat , & deficiat in átria tua , cúpiat diſſólvi , & eſſe tecum. Da , ut ánima mea te eſuriat , panem Angelórum , reſectiõnem animárum ſanctárum , panem noſtrum quotidiánum , ſuperſubſtantialem ,

518 Oracion despues de Comulgar.

tiâlem , habentem omnem dulcédinem & sapôrem , & omne delectamentum suavitâtis : te , in quem desiderant Angeli prospicere , semper esuriat & comedat cor meum , & dulcédine sapôris tui repleântur viscera animæ meæ : te semper sitiat fontem vitæ , fontem sapiëntiæ & sciëntiæ , fontem æterni lûminis , torrentem voluptâtis , ubertâtem domus Dei : te semper ambiat , te quærat , te invéniat , ad te tendat , ad te pervéniat , te meditêtur , te loquâtur , & ómnia operêtur in laudem & glóriam nóminis tui , cum humilitate & discretiône , cum dilectiône & delectatiône , cum facilitate & affectu , cum perseverántia usque in finem : & tu sis solus semper spes mea , tota fidúcia mea , divitiæ meæ , delectatio mea , jucúnditas mea , gárdium meum , quies & tranquillitas mea , pax mea , suávitâs mea , odor meus , dulcêdo mea , cibus meus , refectio mea , refúgium.

Sign. to Top. 3
Est.
Tab.
Num.

3195

3585

INDIG